

မြန်မာ့

ရှေရှေယောက်ယောက် ဖော်ဘဏ်

နှင့်
ရပ်ထဲရွှေထဲက ဝတ္ထာများ

BURMESE
CLASSIC

အက်ယောက်နှစ်ဆောင်း တရာ်များ

ပြန်လည်သန့်စွမ်းများ (အောက်ဖော်လွှာ)

တုဇ္ဇာကျွား (ယောက်မြိုင်)

ခုခွဲသမီးမာ၍

ပြန်ယာသမီးလစံကျက်များ (အောက်တာသန်းထွေး)

ပြန်ယာသမီးပုံ (အောက်တာသန်းထွေး)

ခုခွဲပါတီမာ၍

ဝါးယော(ခါ) (Chaco) (အောက်တာတင်လိုင်)

ခုခွဲမြန်မာ၍

ခိုးဆင်းပိုးမြောက် (အေဒီးထေရာများ)

ကာဝါးတာ၏ လက်တစ်ဝါးကာဝါးတို့များ (ပြင်သန်း ပြန်ယာပြင်သန်း)

ဘာရှိအောင်ဂါး၏ ဝွေဗျာတို့များ (လင်းဆောင်းပြန်ယာပြင်သန်း)

ခုခွဲကျော်

သာင်းရွှေများ ဆန်သွားသောဆန်ရှုက်များ (သာင်းရွှေများ)

ညီပိုးရွှေများ (အောင်ဝါ)

နိုးခါးပွား (ကိုတာ ပြန်ယာပြင်သန်း)

ရောရေယောင်ယောင်မောင်ဘဏ်

နှင့် ရွှေထဲအရပ်ထဲကဝေါးချုပ်များ

မြန်သန်

၁၁၄၉၂၌မြန်မာကိုအမှတ်
မျက်နှာပုံးစွင့်မြန်မာမှတ်

- ၂၀၁ / ၂၀၁၃ (၃)
- ၆၂၂ / ၂၀၁၃ (၆)

ပုန်ပြင်း

ပေါ်မသောကြောင်း

အရှင်ရရှိ

၅၀၀

လုပ်ဆောင်း

၁၁၇၈၂၌ဘာလ၊ ၂၀၁၃

မျက်နှာပုံးစွင့်း

သနိုဒ္ဓားသောင်

ကျွန်ုပ္ပါယာဘဏ်

၄၈။

ဗာဇ္ဇာပုဂ္ဂိုလ်

ကိုယ်တော်အေး

လုပ်ဆောင်း

- ၃၃၃: ကောင့်လွှဲ (၁)၊ အသိကာ၊ သော်ကမာပေး
ဝေါ် - ၄၄ ရပ်ကွက် သုခွဲ့လွှာလှုံး၊
ခြောက်ဦးလွှာပေး၊ ရန်ကုန်ပြီး၊

ပုန်ပြု

- ၃၃၃: ထွေန်းလောင်း၊ ဖိုဝင်ဆူ့နောက် (ဝိုင်ဗျာ)
ပုံ၊ ငြောင်း၊ နိုလ်တင်ထောင်း၊ ရန်ကုန်း

တန်ဖိုး - ၆၀၀ ကျပ်

မာတိကာ

အမှာ

၁။	ပြန်ချင်ပြီ ညီမောင်ရဲ	၁
၂။	ညဆယ့်နှစ်နာရီ တစ်စက္ကီ	၁၁
၃။	ချုစ်ခြင်းသည် အပြစ်ကင်း၏	၂၁
၄။	ထိုယောက်းက ပိုက်၏။	၃၃
	ထိုယောက်းတို့ကား၊ မလိမ့်ဘက်	
၅။	ဟင်ဘသောင်း၏ ကောင်း၍ ကောင်းမြင်အကြောင်း	၄၅
၆။	လက်နှစ်လုံး သုံးခါ ကိုမရသာ	၅၃
၇။	ခင်မင်သူတေသာ	၆၇
၈။	တန့်ခိုင်၊ ဆင့်မြိုင်နှင့် မြင့်ကြိုင်တို့အကြောင်း	၇၇
၉။	လွယ်ကွွာပြောဆိုသန်သာအကြောင်းများ	၈၃
၁၀။	မသိ သိသိ၊ သိ သိသိ	၉၉
၁၁။	ခေါင်းကောင်းကောင်းတစ်လုံး	၁၀၉
၁၂။	လင်းက မစိ၊ ခေါင်းမိရသည့်အကြောင်း	၁၂၃
၁၃။	မူးကဆ်တွေ့	၁၃၅
၁၄။	အင်ခြင်ခြင်း၏ ရက်စက်မှု	၁၄၉
၁၅။	သပုရာတစ်ပင်ပြီ	၁၆၁
၁၆။	အေးလိုးသားသောဘဝအတွက် စာလုံးများ	၁၇၃
၁၇။	မလွမ်းနိုင်ဘူးလဲပျောတို့	၁၈၇

BURMESE
CLASSIC

အမှာ

ဤဝ္ဗာတိများစာအုပ်တွင် ပါဝင်သော ကျွန်တော်၏ အမော့
အသားများမှာ ဘဇ္ဇဝ ကာလ၏ နောက်ပိုင်းတွင် ရောသား
သော အရောအသားများသာ ဖြစ်ပါသည်။ အထတ်များများ
မှာ မရွေ့င်းများတွင် ပုံနှိပ်ထူတ်ဝေခြားပြီး ပြစ်ပါသည်။ တစ်ပုံး
နှစ်ပုံးတွင် ယခင်က ပုံနှိပ်ဖော်ပြန်ခြင်းမရှိသော အရောအသား
များ ဖြစ်ပါသည်။ ဤအရောအသားများ၊ အရောအသား
ဟန်များ ပြန်လာခြင်းမှာ အကြောင်းရှိယဉ်ငြိုင် အတိုက်အလေ့ကို
ချင်ပြလိုပါသည်။

ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများနှင့် ကျွန်တော်
ဆယ်နှစ်ခန့်၊ ကင်းကွာခဲ့ပြီးနောက် ဘဇ္ဇဝ ကာလများ၏
စောဓာရိုင်းတွင် ကျွန်တော်သည် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အဆောက်
အအုံများအတွင်းသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသွားခဲ့ပါသည်။ ပညာ
ရပ်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများအတွင်း ပြန်လည်ရောက်ရှိ
သွားပြီး စနစ်တကျ လေ့လာရသောအခါတွင် ကျွန်းတော်၏
ဆုံးဆုံးများများ အနက်ယူမှာခဲ့ပြင်း အများအမြဲ့အကိုး ခိုင့်မှ

ပါသည်။ အမိကမှာ ကျွန်တော် ကျွမ်းကျင့်နှစ်သည်ဟု အထင်ရှုခဲ့သော အနောက်တိုင်းဘာသာစကားအခြေခံကာ ကျွန်တော် သိမှတ်နားလည်း လက်ခံ အနက်ဖွင့်ခဲ့ပုံ အတော် များများသည် ကျွန်တော်၏ ပင်ရင်း (အရွှေတိုင်း/မြန်မာ စသည်ဖြင့် ခေါ်လိုက ခေါ်နိုင်သည်) သိမှုတွင် အခြေခံကာ၊ သိမှတ် နားလည်ခဲ့ခြင်းသာပြုစဲခဲ့ကြောင်း သဘောပေါက်ရ သဖြင့် ပြန်ပါသည်။

အထူးသဖြင့် ဘဏ်ဝ ကာလေခန့်က စတင်ပုံနှစ် ထုတ်ဝေ ခဲ့သည့် အနောက်ဝိုင်းဘာသာ ကျွန်ုပ်ရေးသားခဲ့သော အနေ့ အသား အများအပြားများ အစဉ်အလာ၏ အားငါးမှ ခွဲစွဲက် ခဲ့ကြပါသည်။ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများသည် ဂိုဏ်ချိ စနစ်ကျလာကြကာ၊ လျှင်မြန်စွာ ပြီးတွားလာကြ ပါသည်။ အလားတွေပင် ဖန်တီးမှုဆိုင်ရာ အနှစ်သူခုမှုမပညာရပ် များများ လျှင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲလာကြပါသည်။ ထို ပြောင်းလဲ မှုများတွင် အကြောင်းပေါင်းများစွာ ဖို့ခဲ့ပါသည်။ ရွှေကသို ထိုအကြောင်းပေါင်းများစွာကို စိုးစဉ်းမှုပါသော်လျက် ပြောင်းလဲ သွားသော အနုပညာကို မှန်းဆုံး သာယာခဲ့ပါသည်။

သိမှတ်နားလည်နိုင်မှု ကွားယုံသည် ပြန်လည်ဖော်ထုတ် ရာတွင် အနေ့ကြီးကြောင်း ရွှေကပင် ကျွန်တော် နားလည်ရှိ သင့်သော်လည်း ကျွန်တော်အနေဖြင့် သတိမှုပြင်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်ငယ်စဉ်က ကျွန်တော်ဖောင်ကြိုး၏ ပိတ်ဆွေတစ်ဦး ဖြစ်သူ ရန်ကုန်တ္ထားသို့လ်တာဆာဟောင်းဖြစ်သူ ဦးတင် ပြန်ဘောင်းတင် ဟုလည်း တွင်သည်က ဘာကိုလိုပ်သတင်းစာ ထာစ်စောင်မှ ပေးစာတွင် ရှုံးသားထားသော အမေရးအသား နှစ်ခုကိုပြကာ၊ “မောင်မြန်သန်း၊ သိမှာဘာကွာသလဲ” ဟု အော်

ပါသည်၊ ကျွန်တော် ဖတ်ကြေည့်ရသမျှမှာ ဖြောက်ချုပ်ကူယ်
ကွာပုံမြင်၊ သို့သော်လည်း အန်ကယ်ရှိစတင်က "ဒါက၊ ဒိုက
ဘိုလိုရောတာ၊ ဒါက၊ တို့အရှေ့တိုင်းသားက ဘိုလိုရောတာ"
ဟု ပြောကာ ရှင်းလင်းပြုပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သိမ္မာပုံစံ
ကွာသပြော ဘာသာစကားကို တည်ဆောက်ရာတွင် ကွာခြား
သွားကြပြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင် မောင်ဝန်-ရှိစ်ဖော်ဘန်တော်ကြောင်း အနည်းငယ်
ထည့်သွင်းဆွဲဆွဲရန် လိုအပ်လာပါသည်။ ရန်ကုန်တွေ့သို့၏
တွဲပညာဆည်ပူဇာစ် ကာလာအတွင်း ကျွန်တော် လတ်လျမ်း
မိသဗ္ဗာ ဖတ်ရှုပြီးနောက်၊ အမော်အသား အတော်များများ
စမ်းသပ်ရန်အော်များများပါသည်။ အတော်များများမှာ အနောက်
ငါး သိမ္မာပုံစံကို အပြောဆွဲသော အမော်အသားမျိုး ပြစ်ပါ
သည်။ တစ်နည်းဆိုသော် ပုံတွေကုန်ထားသည့်သဘောမျိုး
ပြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် သိမ္မာနှင့် သညာ့များကို ဝိုက်နှိုက်
အလှယ်၍ ပြန်မှာဘာသာစကားအော်ဖြင့် ပြန်လည်ဖော်ထဲ
ခြင်းများ ပြစ်လာပါသည်။ ဥပမာ- ကျွန်တော် ဖတ်ရှုခဲ့ရမှု
သော "သိုးများကို လက်နှိပ်စက် အရှိက်သင်ပေးသည်"
ဟူသော Satirical Irony ကို ကျွန်တော်က ကျွန်တော်၏
အမော်အသားတစ်ခုတွင် "ခွားများတွင် ကာဖျော့ရေတာ တပ်ဆေ
သင့် မသင့်" စသည်ဖြင့် ရေးသားခဲ့ပါသည်။ စာအတ်သူများ
ကမ္မ Satirical Irony အဖြစ် ပြုပြင်ဟု ထင်သည်။ ဝေဖန်ဇော်
ဆရာတစ်ဦးကမ္မ ကြောင်သည်ဟူ၍ပင် ဝေဖန်ဇော်ပါသည်။ ထို
ဝေဖန်ချက်မှာ ယခုသော် ကျွန်တော်အတွက် အလွန်အကျိုး
နှုတောာ ဝေဖန်ချက်ပြုပါသည်။ ထို့ပုံးက ကျွန်တော်သည်၊
ဘာသာစကား၏ ထိန်းအျုပ် နားလည်းကောင်း ကျွန်းသွင်း

ပစ်းစားနဲ့မဲ့သော အကြောင်းကို သတိပေးသလို ဖြစ်လာ
ပါသည်။

မော်ဝန်-ပိုစ်မော်ဝန် လမ်းကြောင်းပေါ်တွင် ဖန်တီးရှု၍
ဒီလိုအေးရမယ်ဟုလည်း တွေးခဲ့မိသဖြင့် နောက်မြှုပ်နှံနာ
ထိုသို့တော့ခဲ့ခြင်းသည်ပင် ပိုစ်မော်ဝန်လမ်းကြောင်းမှ သွေ့အည်
သွေ့ခဲ့ကြောင်း၊ ဘန်စိန်ဆယ်ကော်မှ သမိုတာပေါက်ရပါသည်။
သရာများ၏ စန်းတကျ ပိုအူမှုအောက်တွင် ပိုစ်မော်ဝန်ဟု
သတ်မှတ်ထားသော အာရေးအသားများကို ဖတ်ရှုရသည်တွင်
ကိုယ့်ဘာသာ ရှုက်ပြုးပြုးမိပါသည်။ ဘာသလ်(မ)၊ ပင်ချွဲနဲ့
ပရော့တိဝင် တို့၏ အရေးအသားများကို ဖတ်ရှုရသည်တွင်
ကျွန်တော် ဘာသီသစ်များ ရှုခဲ့ရပါသည်။ ကျွန်မော်တို့ သီမှှု
သီမှှုဟုတ် သီမှှုတို့ပုံပုံစံထဲတွင် ဖန့်ခဲ့သော အနောက်တိုင်း
သီမှှုပုံစံများကို မည်သို့မည်ပုံ အောင်အောင် သုံးမည်ဟု
မစဉ်းစားဘဲ အတင်းပူးငင် သုံးစွဲမိပိုကို ပြန်လည် တွေ့ကြည့်
ကာ ရှုက်မိပါသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်ဘာနေဖြင့် ဝမ်းသာနိုင်သော
အချက်တစ်ခုမှာ မော်ဝန်-ပိုစ်မော်ဝန် ဖန်တီးမှုများကို
ဘာနောက်တိုင်း အဝေးအခေါ်စနစ်များနှင့် မရောဖွေခဲ့မိခြင်း
ဖြစ်သည်။ ဖန်တီးမှုသည် ဖန်တီးမှုဖြစ်ပြီး၊ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ
တင်ပြမှုများသည် သီးခြားအပြုအမွှုများဟု မြင်ပါသည်။
မဆိုမဆိုင် စထရှုပျော်လမ်းတို့၏ အပြုများ၊ ဘာသာဖော်
ဆိုင်ရာ တည်ဆောက်မှုများကို ဖန်တီးခြင်းဖြင့် ရောတွေး
မပြင်ခဲ့မိခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝင်ဝစ် ပိုစ်မော်ဝန်ကာလ၏
ဘန်ပညာဖန်တီးမှု၏ အခြေခံမှာ လွတ်လပ်ခြင်းဖြစ်ပြီး
(လွတ်လပ်ခြင်းကို တောင်းဆိုခြင်းနှင့် မရောကွေးပါမှု) ဒီပဲ၏

ဆန္ဒအတိုင်း ပြန့်လည်ဖော်ထဲတဲ့ပြခြင်းသည်သာ အခါး
ပြစ်ပါသည်။ ဒီကော်နှစ်စုရပ်ရွှေးတို့ ပိုကောန်စုရပ်ရွှေးတို့
ဘဝကနေဖိုင်ရာတို့ ဆန်ဂန္ဓုဖိုက်တို့ ဒီ စင်ထမယ်လိုက်တို့
ဖနိုက်ဂမုန်တော်ရွှေးတို့ လိုပိုစ်စာစိုက်တို့ မက်တာနယ်ရောက်
တို့ ယင်းတို့သည် ဖန်ရှိုးမှု၏ အံခြေခံများ မဟုတ်ပါ။ ပညာ
ရုပ်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးမှုအတွက် သိမြဲရန် လိုအပ်မှု၏ အမိတ်
အပိုင်းသာ ပြစ်ပါသည်။ ပညာရှင် (သို့မဟုတ် အဆိုအမှတ်ပြု
ပညာရှင်) များ ဆွေးနွေး၊ နှီးနှောကြရန်သာ ပြစ်ပါသည်။
ရှင်းရွှေးရေးရေးသို့ အခြေခံအထိုက်အလျောက် မရှိဘဲ၊
နားလည်နိုင်သော အကြောင်းများလည်း မဟုတ်ပါ။

ဤစာဖူးပါ အရေးအသာများကို ကျပြောကြည့်သော
သုံးမိုးသုံးတဲး ပါဝင်နေကြောင်း တွေ့ရပါပည်။ “လွယ်ကျစွာ
ပြောဆိုသင့်သော အကြောင်းများ” မှာ ဆွေးက ကျန်တော်
ရေးလေလှို့သော “ကျန်တော်” တည်းဟုသော နာမ်တဲးကို
သုံးခဲ့၍ ရေးသားထားသည်တို့ တွေ့ရပါပည်။ “မောင်ဘောင်
ဝဏ္ဏတို့များ” တွင်မူ မောင်ဘောင်မျက်နှာဖုံးကို စွူပ်စွှေ့
လည်းကောင်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသော ဝဏ္ဏတို့များ
တွင် တင်ပြနေသူကို ပြောင်ရတော့သည့် အဆောက်ထားဖြင့်
လည်းကောင်း ရေးသားခဲ့ပါသည်။ စာရေးသူ၏ “ငါ” နှင့်
“အဏ္ဍာဏ္ဍာနှုန်း” အကြော်၊ ရေးဆိုထားသော အရေးအသာ
များသာ ပြစ်ပါသည်။ ရေးသားသူ၏ “ပါဝင်ပတ်သက်ထား
သော” နှင့် “နိုင်သော” ဇာရာများ တွေ့ရပါပါမြဲမည်။ အရေး
အသာများ အသလုပ်ကြော်သွေး တူညီမှုတစ်ခုသာ နှိမ်ပါသည်။
ကြုံအရေးအသာများအား ကုန်ကုန်တော်သည် လမ်းပေါက်
လွှဲစာစ်ယောက်အနေဖြင့်သာ ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ယခုအား

၁၁၁
၂၁၁၈ (တိ)၏ လက်အတွင်းမှ ကျွန်တော်ဘရေးဘသာ၊
များသာ ပြစ်သွားခဲ့ပါပြီ။

နိဂုံအားပြု၏ ဆိုရုပ်သိ အရေးဘသာ၊ တစ်စုံတစ်ရာတော်
သိတော်ရာတွင် ဖန်တီးသူ၏ သိန့်အလည်းသည် အောမအပြောဆုံး
ပြစ်ပါသည်။ ပညာရွင်များက သူတို့အလုပ် သူတို့လုပ်ကြ
ပါလိမ့်မည်။ ဖတ်သူများက သူတို့၏ သိမှတ်ခဲ့စားနိုင်မူး
အတိုင်းအတာတစ်ခုအနေပြု၏သာ ဖတ်မည်ဟု ကျွန်တော်
ယုံကြည်ပါသည်။ ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ကျွန်တော်ကမူ
လမ်းပေါ်က လူတစ်ယောက်ဘနေပြင် ဤဝတ္ထုတိများကို
ရေးသားခဲ့ခြင်းသာပြစ်၍ အားလုံးနှင့် တစ်သာဝောကည်း
ပြစ်လိမ့်မည်ဟု၍ကား ပျော်လင့်မထားပါ။

မြင့်သန်း
နတ်တင်ဘာ၊ ၂၀၀၃

မြန်ချင်ပြီ ညီမောင်လှဲ

ဟော... နေဝါဒတော်ယူယို။ ဒီနောကဗ ထို့ကြေည့်ပြီ နေဝါဒတာ၊ နေထွက်တာ ကြည့်ကြည့်နေတာ ဖြာပြီ။ အလုပ်မှ ဖွံ့ဖြိုးတဲ့ကိုး၊ ဒီအသီးနှစ်လောက်ဆီ ဒီအနားကထိုင်ပြီး နေဝါဒပုံ ကြည့်ရတာ ဟုတ်သလိုလိုရှိတာနဲ့ လာလာပြီး ထို့ကြည့်နေမိ ရာကာ၊ ခုခတ္တု၊ အလေ့အကျင့်ကလေးလို့ မြစ်နေတယ်။ အကျင့်ကြီးတစ်ခုရယ်လို့တော်လည်း မဟုတ်ဘူးပေါ်မော်၊ ဂို့ယုံမှာက ဘာမှုလုပ်စရာမှ ဖို့တာ။

တစ်ခါတေလေ ဂိုဝင်ကဗျာလေး တစ်ပက် နှစ်ပက်လောက် မူး ချွှေ့ပြီး ဒီအနားလာထိုင်နေရတာ ပိုများတောင် နိုင်သေး တယ်၊ နောင်ပုံ ကလည်း ကြည့်ရင် ဤကဗျာလေးရတာပေါ့ လေး၊ ဒီအွှေယ်ရောက်တော့မှုလည်း အဲဒီလို ဂိုဝင်ကဗျာလေး သာလေး သောက်လိုက်ရတဲ့အဲ ဦးနောက်က အလုပ် ပိုစာ် တယ် ခေါ်မှုလာပဲ၊ နည်းနည်းပါးပါး၊ ငယ်ငယ်တလို ၏ရင်ရှိသာက်တော့ သယ်သောက်တော့မှာတုန်း၊ ခုအွှေယ် က တန်ဆေး လွန်အေးကိုး၊ မဟုတ်ပော့သား၊

ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ ဟုတ်သပေါ့၊ အာဖူးရှယ်၊ အဖော်ရှယ်၊ ပိုက်ဆံရှိသာလို ဝမ်းသာတဲ့အဲရယ်၊ ဘိုင်ကျေလို စိတ်ညွစ်တဲ့အဲရယ် ဆင်ပြုဖို့စုံနဲ့ သောက်ခဲ့ကြတာကလေး၊ သောက်သဟောဆိုတော့လည်း မူးမှုကြိုက်တယ်၊ ခုလို အရသာကလေးခံပြီး သောက်ရတယ်ဆိုတာမှ မသိဘဲကိုး၊ ခုတော့လည်း အဲဒီလို မမိုက်ခဲ့တော့သူး၊ ပိုခိုးတာက အဖော်ရယ်၊ အဖော်ရယ်ဆိုတာက ဝေးဝေးလာကြပြီ မဟုတ်လား၊ မကြောခင်ကတဲ့ ပိုကို ဆုံးသွားတာကြော့ရတယ်၊ စိတ်မကောင် ဘူး၊ ခုထိပ်၊ ဒါပေတဲ့ တို့ယ်ကလည်း ဘာမှာတာတို့ခိုင်တာ မဟုတ်ဘူး၊ သွားသာဝါ သွားအဖြစ်၊ သွားကိုယ်၊ သွားခွဲ့၊ သွားရွှေ့၊ သွားရွှေ့သွား၊ မဟုတ်ဘူးလား၊

သွာက သွားမွားရေးနဲ့သွာ တစ်သက်လို့နေလာတာ၊ ကိုယ့်လို့ ပင်စင်တွေဘာတွေ ယွဲစရာလိုတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဖို့ တစ်ခါ ဒီလာတုန်းကတောင် ပြောလိုက်သေးတယ်၊ အသက်ကလည်း ငယ်တော့တာမဟုတ်ဘူး၊ ဆင်ဆင်ခြင်ခြင် နားနားနေနေယုံး၊ လောဘတွေ ဘာမတွေ သိပ်များမဆုံး တော့... စသေဖြင့်ပေါ့လေး၊ ဒီကောင်က မီးပွားရေးသာမား

မြန်မာပြည့် ဉာဏ်လုပ်

၃

မဟုတ်လား၊ ခုခတ္တုလည်း လောဘနှည်းလောက်တဲ့ အဖွယ်
ရောက်ပြီကိုး၊ သူ့ဖြည့်ရတာ လောဘနှည်းလောက်ပါပြီ၊
ဒါပေါ် ငယ်ကျွန်တဇ်က တယ်မဟုတ်ချင်သားဘူး၊
မြှုပ်တဇ်တွေ ကောလိပ်ရောက်နေမှ သူက မြှာကောဇ်တွေနဲ့
သွားလာနေချင်သားတယ်၊ သူကတော့ ပြောပါပဲ့၊ ဒါ မသေ
နိုင်သေးဘူး၊ မသေချင်သေးဘူးတဲ့၊ ဒါကြောင့်လည်း သူက
အောက်ဘာတို့မှန်မှန်စံသတဲ့၊ အားအောင်တွေ ဘာတွေလည်း
မှန်မှန်သောက်တယ်ထင်နဲ့၊ အယ်... . . ပြစ်ချင်တော့ အိမ်နေ
တုန်း နှလုံးရပ်သွားသတဲ့၊ ရော့... . . ရော့... . . ရော့
သေတယ်ဆိုတာကလည်း ကိုယ်ကပိုင်တဲ့လို့ မဟုတ် ဘူးလို့
ကိုယ်ကထင်တာပဲ၊ ဒါကြောင့်လည်း အနိစ္စလို့ ခေါ်ကြတာ
ထင်ပါပဲ့။

ဒါပေါ် စပ်လို့ပြောရပါးမယ်၊ နေတယ်... . . သေတယ်
ဆိုတဲ့ ကိုစွာဟာ ကိုယ်ကပဲ ဆုံးဖြတ်နိုင်သတဲ့၊ ဟိုတစ်ခါက
ဒီမှာလာပြီး တစ်ပတ်လောက် နေသွားတဲ့ ကိုစိုင်မောင်တန့်
သားက ပြောပြုသွားဖို့တယ်၊ ဒီအကောင်က ဘီဇဈာ အပ်တော့
အောင်ပြီး ကောလိပ်မှာ ဒိုလိုဆိုစိုးတို့ ဘာတို့ သင်လာတာ
ဆိုထင်ပဲ့၊ ဂုတ္တု ဓာတ်ရတာ ပြီးစွဲလို့ အရှပ်စော်စားနေ
သတဲ့၊ သူက ပြောတယ်၊ နေမလား၊ သေမလား ဆိုတဲ့ ကိုစွာကို
ဆုံးဖြတ်နိုင်တာကလွှဲပဲတဲ့၊ လူကရွှေလို့ တြော်သက် နိုယ်ရွှေပါ
တွေဟာ နေတာ၊ သေတာကိုး ဆုံးဖြတ်နိုင်သူ့တဲ့ ကိုယ်ကလည်း
သူ့လောက်ညာကို သွားတဲ့ အကောင်မဟုတ်တော့ သူ့ကို
အတော်ရှင်းအောင် အေးယူရတယ်၊ ဒါတောင် သူ ပြောဟာ
အကျိန်အစင် ဘယ်နားလည်မှာတုန်း၊ ကိုယ်ညာကို တော်
လော်လောက်တော့ရအောင် မှတ်ထားလိုက်ရတယ်၊ သူ့ဟော

တစ်ညောက်လုံး ကျွန်ုပ်အင် ရှင်းပြုပါခဲ့၊ . . . လူ ဆိုတာ ဆုံးပြတ်နိုင်သတဲ့၊ ဧဒ္ဒာယ်နိုင်သတဲ့၊ အထွေးသမြိုင် နေမလား၊ သေမလားဆိုတဲ့ ကိုရှုကိုတဲ့၊ ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်သလိုပဲ့၊

ခက်တာက ကိုယ်ကလည်း တစ်သက်လုံး ပစ်ချေခဲ့ထား ရသလို နေလာတဲ့အကောင် မဟုတ်လား၊ မိဘတဲ့နောက်းထား၊ နောက်တော့ ဘွဲ့ရဲ့ ဘွဲ့ရဲ့ပြီးတော့ အလုပ်ရာ၊ အဖေ အဖေက သေမသလဲမိန်းမယူ၊ အခိုန်တန်တော့ ရာထူးရာခံနဲ့ ဖြစ်း၊ ကိုယ့်အထက်က ညွှန်ကြားတာလုပ်း၊ အိမ်ကမ်းမှာ အုပ်ကျွေးတာမား၊ ကလေးတွေပြောလား၊ အိမ်ထောင်ရက်သား တွေ ကျွေား၊ နောက် ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ရာနဲ့ အိမ်ခွဲသွားကြား၊ အခိုန်စွဲတော့ ကိုယ်က ပစ်စင်ယူး၊ ဘဘွားပြောကလည်း ဘာသာနဲ့နောက် ကောက်ကောက်ပါသွားတော့ ယောဂိုဝင်နဲ့ ချောင်မှာသွားနော်၊ ဒီလိုနဲ့ ကိုယ်က ခုစွဲ တစ်ကိုယ်တည်း ဖြစ်းနေတာပေါ့လော့၊ အိမ်တစ်လုံး၊ ဧရားတစ်ကောင်နဲ့ ကိုယ့်ခဲ့ ငယ်တစ်ညွှန် မြို့တောင့်လှပ်တဲ့ ဒီးစပ်တို့လင်မယား ချက်ကျွေးတာ စားပေါ့လော့၊

ဒါမြို့ရှုံးလည်း ကိုယ်က ခက်တယ်ပြောတား၊ တစ်သက် လုံးကလည်း ဘာမှုပြီးကြီးတွယ်ကျယ်၊ ဧဒ္ဒာယ်ဆုံးဖြတ် လာသာ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ့်မှာက ဘာတာဝန်မှ ကြီးပြီး ကျယ်ကျယ် ပနို့ခဲ့ဘူး၊ ခုပုံ ဆုံးပြတ်တာတို့ ဧဒ္ဒာယ်တာတို့ ဆိုတာတွေ လုပ်ခိုက်ကလည်း ခုပ်တွေနဲ့တွေ့ခို့ရှုံးကို လက်ခံရအောင် ဆိုတာကလည်း ခုပ်ခက်ခက်မယ်၊ ဒါပေတဲ့ သဘောတော့ အကျသား၊ တကယ်ပါ လူဆိုတာ နေမလား . . . သေမလား၊ ကို ဧဒ္ဒာတို့တယ်ဆိုတား၊ ခုနေအခါးမှာ မကြော်ကြော

မြန်မာစီမံပြုလျှောင်တွေနဲ့

၅

အဲဒါမိုးတွေ ဝိုးစားတတ်တယ် မဟုတ်လား၊ ဝိုးစားတတ်တဲ့ အားဖြင့်ကလည်း ရောက်နေပြီမဟုတ်လား၊

မဓုတ္တလာလိုကလည်း ဂိုယ့်မှာထွေထွေထွေထွေ လုပ်စရာမှ မဖို့တာ၊ ပင်စင်စား ပင်စင်စားနဲ့ တော်ချွဲတန်ချွဲဆီ ရှုက်ပုံ တစ်ခုလိုလို ဘာလိုလိုနဲ့ သေသသချာချာ တွေးကြည့်စ်းပါ၊ ကျွေကျွေပတ်ပတ် မပြောရင်၊ အမှန်ကတော့ သေမလို မောင့်နေတာပဲ မဟုတ်ဘူးလား၊ ရှုက်ချိန်းမရသေးတာ ကလွှဲလို သောက်က ကျပြီးသားပဲ၊ ကြည့်လေ... ခုခွဲ ဂိုယ့်မှာက ဘာမှလုပ်စရာမဖို့တာ၊ ဘာတစ်ခုမှ မည်မည်ရရ လုပ်စရာ မဖို့တာပဲ၊ တစ်ခါတော်ခါ ဂိုယ့်လို ပင်စင်စားကြေးတွေနဲ့ တွေ့ရင် ရှင်ပြုတန်း စွဲထိုးဆောင်းနဲ့ကြတာကို ပါစင်အရသာ ပြီး စားဖြူပြီးရတာကလွှဲလို ဘာမှ ထွေထွေထွေထွေ လုပ်စရာ နှုန်းတွေနဲ့၊ ဒီအားဖြင့်ကျမှလည်း ဟိုတုန်းကလို တတ်တက်ကြွဲ လုပ်ချင်တယ်ဆိုတာတွေကလည်း ဘယ်နှုတော့မှာတုန်း။

ပြောဦးမယ်။ ဟိုတစ်လောဆီက ပြောက်ဘက်က ဆရာဝန်ကလေး လင်မယားအကြောင်း ဝက်ပိုင်ကိုအောင်ခင် က ပြောပြုလို ကြားရတယ်။ လင်မယားနှစ်ယောက်စလွှဲက မိတ်ရင်းကောင်းကြောပါတယ်၊ ဂိုယ်တို့မိတ်ဆွဲ ဆရာဝန် ကိုစောင်ကလေးခဲ့ တပည့်တောင် ပြစ်ဖူးတယ်ထင်တယ်၊ မိလိုပျော် ဖြစ်ချင်တော့ ဆရာဝန်ကလေးမှာ သိသွားသတဲ့၊ ဆရာဝန်ကလေးက လည်း ပိုက်ဆိုတာ ပေါ်တပ်မဟုတ်လား၊ အဲဒါနဲ့ အချင်းများကြတယ်ထင်ပဲ၊ တို့တို့ပြောရင်တော့ ဆရာဝန်ကလေးရဲ့ မိန့်ပေါ်တဲ့ ဆုတေသန ကလေး သံတာက တေသွားလို ဘာမှမပြစ်ဘူးတဲ့၊ သူများ

တကာအတွက် လိုပြော ဒီပြော ပြောနေကြေးပေတဲ့ ကိုယ်ကတော့
ဆရာဝန်ကလေးမိန့်ယဟာ တယ်ဟုတ်ပါလေးလို့ တွေးနေဖို့
တယ်၊ ဒီကိုယ့်ဟာ လိုရင်မောင်တင့်သား ပြောတဲ့ နေမလား...
သေမလား ကိုရှုပဲလို့ တွေးကြည့်နေမိတယ်၊ ဆရာဝန်ကလေး
မိန့်မရဲ့ ဇွဲချေယ်မှာ ဆုံးပြုတဲ့ စတဲ့ သတ္တိတို့လည်း မျှော်
ပီပါရဲ့၊ ဖို့အဝကာင်ပြောသွားတဲ့ ဇွဲချေယ်တာ၊ ဆုံးပြုတဲ့
တွေ့ကို ပညာတတ်တွေ နားလည်သလိုတော့ သိချင်မှုသိမယ်၊
နားလည်ချင်မှ နားလည်မယ်၊ ဒါပေတဲ့ ဇွဲချေယ်ရဲတယ်၊
ဆုံးပြုတဲ့ရဲတယ်၊ အမှန်ပြောရရင် တိုယ့်ထက် သတ္တိနှို့တာ
ကတော့ အမှန်ပဲ့၊

နောက်တစ်နေ့တော့ ဂေါက်ကွင်းမှာ ဖိုးစောတွေန်းနဲ့
တွေ့တယ်။ စကားစပ်မိတာနဲ့ အဲခိုအကြောင်းပြောတော့
သူတာ ဆပါလေရေား၊ ပြီးတော့ ပြောသေးတယ်။ ငါလူ
ပင်းသာ ကိုပ်ဆေးသွားနော်ကိုလို့တော့ ဘယ်သူတာမှုလာပြီး
ပြောဆေးတိုက်မှာ မဟုတ်ဘူး... တဲ့ ဒီတော့ ကိုယ်ကလည်း
သူကို ထပ်ပြီး ရှင်းပြုရတယ်။ တို့ရင်မောင်တင့်သား ပြောပြီ
သွားတဲ့ နေမလား... သေမလား ကိုစွာ၊ ဒီတော့ ဖိုးစောတွေန်း
က ပြောပြန်တယ်။ ဟာ အချိန်တန် သွားရမယ့်ကိုစွာ၊ ပင်းက
ဘာလို့ လောနေတာတူန်း။ ငါက တစ်သက်လုံး ဆုံးပြုတဲ့ချက်
တွေ ချုလာပေမယ့် ဒီကိုစွာမှာတော့ ငါဘေးသာ မခုံးပြုတွေး
အချိန်ပဲပြောပြော၊ ကံတရားပဲ ပြောပြော၊ ကောင်းကင်ဘုံပဲ
ပြောပြော၊ ပြောချင်ရာ ပြောကျား၊ အဲဒါတွေနဲ့ အခုံးအပြုတဲ့
ခံတော့မယ်။ အချိန်တန်မှ သွားမယ်ကျား... တဲ့ ဖိုးစောတွေန်း
က အရင်က စက်ရွင်ကျို့ လုပ်လာတာ မဟုတ်လား၊ ကိုယ်ကို
မဟုတ်ဘူး၊ အင်မတန် ထက်တဲ့လူး၊ ဒါပေတဲ့ ဒီနေရာမှာမဲ့တော့

မြန်မာင်ပြီ လီးမောင်လူမျှ

ဘာလို့ အခုလိုမြိုင်တယ်မသိဘူး၊

တစ်ခုဟတ္တုရှိတယ်၊ ကိုယ်လည်း အရှင်က ပြောဖာသာပဲ၊
ဖိုးစောတွန်းနဲ့ ကိုယ်နဲ့က တွေးတာကအခါ မတူကြဘူး၊
ကြည့်လေ၊ ပင်ဝင်ယူပြီးတာအတောင် သူက ပြီမြိုင်နေနိုင်တာမှာ
မဟုတ်ဘူး၊ နိုင်သာသွားပြီး ပိန်စောင်းကလေးလည်း မှတ်
တယ်၊ ဒေါက်သီးလေး ရှိက်လိုက်၊ ဝိုင်ကောက်လိုက်
လည်း လုပ်တယ်၊ အချိန်ပို့သေးရင် ကလေးတွေခေါ်ပြီး
အက်လိပ်စာတွေ ဘာတွေ အလကား သင်ပေးသေးတယ်၊
အဲဒါန္ဂုံပတ်သက်လို့ ပြောကြတော့ ငါက တစ်ခုခု မောက်ကျူးမှု
ဖြစ်နေစု အြိုက်တာ... တဲ့၊ ကိုယ်ကတော့ ခုခု
ကိုယ်ပို့ရတဲ့အချိန်တွေ၊ တစ်သက်လုံက ကိုယ်အချိန်တွေ
ကို တြေားကိုစွဲတွေမှာ သုံးလာရတာ၊ ခုမှ ကိုယ်အတွက်
ရတာ၊ ဒါကြောင့် ခုခု ကိုယ်သာသာပို့ရတဲ့အချိန်တွေ
ကိုယ်သာသာပဲ သုံးမယ်၊ ဘာမှာမလုပ်တော့ဘူး၊ ထိုင်ပြီး
စဉ်စာမယ်၊ တွေ့ကြည့်မယ်၊ အဖန်တော်လဲ သုံးသပ်ကြည့်
မယ်၊ လုပ်စရာမရှိရင် ဒေါက်နောက်ဖေး ဝရန်တာမှာ ထိုင်ပြီး
မြှောက်တွေ ပျောက်ယာတာကြည့်မယ်၊ ခုလိုနေဝိုင်တာ နေတွေက်
တာကလေးတွေကို ထိုင်ကြည့်ရင် သာယာနေမယ်၊ ဝါပါ၊
ဒီတော့ စိုးစောတွန်းက တစ်ခါက ပြောသေးတယ်၊ ငါလူ
အလကားနေရင်း အဲဒါမျိုးတွေ ထိုင်စဉ်းစားနေ၊ မြန်မြန်
ချောသွားမယ်... တဲ့ ဒီတော့ ကိုယ်ကလည်း ပြောလိုက်ပါမျိုး
ချောသွားလည်း ကောင်းသာပဲ၊ ကိုယ်တို့မှာက ဒီကိစ္စပဲ
ရှိတော့တာမဟုတ်လား... လို့၊

မဟုတ်ပေားလားများ၊ ကိုယ်မှာက ဒီကိစ္စပဲ ရှိတော့
တာ၊ ဒါကြောင့် တစ်ခါတေလေ တွေ့ကြည့်မိတယ်၊ လူဘဝ

မြန်မာ့

ဟာ ဒီးခလုတ်သောများလို ဆိုရင်ကောင်းမှာပလို့၊ အသုံး
မလိုတဲ့အခါ ဂိတ်လိုက်ဖို့ပဲ ယဉ်တဲ့လား၊ အဘွဲ့လေး... မြန်မာတဲ့
ခလုတ်လောက္ခာ မပိတ်ခဲ့တော်လား မသိဘူး၊ ခေါ်တာက ကိုယ်
က ထောင်ထောင်ကတည်းက ဘစ်မှာအယူဓာတ္ထ ဘန့်ကတွေမရှိဘူး၊ သူ
များလို ဒီကတဲ့ ဘယ်သွားမယ်ဆိုတာမျိုးတွေ မှန်းမယားဘူး
ခလုတ်ကလေး ဂိတ်ပြီးရင် ပြီးတာပလို တွေးတယ်၊ ထင်တယ်၊
အဲခိုလိုခတောင် ပြောလိုဖြစ်ဘူး၊ ကိုယ်က ယုံတယ်လိုပြောစွာ
ကောင်းမယ်ဆင်တယ်၊ ဟုတ်ထာယ်လေး၊ တကယ်လို ပိုးတော့
ထွန်တွေ့ မတွေးသလို တွေးရင် ဘယ်သွားကြောင်လိုလိုတဲ့ ကိုဇ္ဈာန်
က ပေါ်လာ၍မယ်၊

မသီပေသိုင်ဗျာ၊ တော်စွာသွားသတ်ရနိုင်သော်၊ ကိုယ်တို့
ထောင်ထောင် အွေပြီးသွားကြောင်တဲ့အခါ ပေါ်ယစ်ယစ်နဲ့ ဆိုကြတာ
တစ်စွာရှိတယ်၊ . . . တက်ပြင် ရွက်ဆင်၊ အွေပြီးဆို
စွာအနောက်ဆိုက အောင်းပေါ်ပေါ်ရှိပောင်းပောင်း၊ ပြန်ချိပြီ ညီမောင်လှ
ပဲ... ပြန်ချိပြီ ညီမောင်လှပဲ... တဲ့၊ အဲခါဟာ လာချိတဲ့
နေ့ရာကို ပြန်ချိတာကို၊ ခုနွှော ကိုယ်က ဘယ်ကလာခဲ့မှန်း
မှ မသိတော့ ဘယ်ကိုပြန်ချိမှန်းလည်း မသိပါဘူး၊ ကိုယ့်
ဘာသာ ဘယ်ပြန်ချိမှုပါမလဲ လို တွေးနေဖိုတယ်၊ အဲခိုလို
တွေးလိုလား မသိဘူး၊ တချို့က ကိုယ်ကို ရောဆရာတယ်
မယောင် မောင်တောင်တဲ့၊ ခေါ်တော့လည်း ခေါ်စေရာပဲ မဟုတ်
လား၊

ကြည့်လေး၊ ခုခုနှိုးလတော်ဖွေက်လာပြီ၊ မနက်ကျွမ်း
အပေါ်က နေထွက်လာ၍မှာပဲ၊ လတွေက်လာတာ၊ နေထွက်
ထောက်ဘာ၊ အဲခါတွောက တကယ်တဲ့ ကိုယ်ဒီနာများ ထို့ကြည့်
ခဲ့တော့ ဆိုပ်ပျော်ရောင်တာ၊ ကိုယ်နှိုးနှိုးစေခဲ့ ကိုယ်သိခဲ့ရာ

ညာသင်နှစ်ရာရီ တစ်ဝါး

၉

တယ်၊ ဒိတ္ထ၊ ကိုယ်ဖို့နေတာကလေးလည်း အမျှမြှုံးနေ
သေးတာပဲ၊ ကိုယ်ဖို့နေတ္ထ၊ ထိုယ်က ဆုံးပြတ်နိုင်သေးတယ်၊
ကိုယ်ကပဲ ပစ်ချွဲသားရသလိုနေနေ၊ ကိုယ်ဖို့နေပို့ ကပ္ပါဒါ
လိုနေသေးတယ် မဟုတ်ဘူးလား၊ ကိုယ်မရှိတော့ ဘုံတဲ့၊
ဘာဖြစ်သတဲ့၊ ဘာမှုမဖြစ်ဘူး

ပင်ထတ် စာပေပနှင့် အနုပညာမဂ္ဂများ
အတွဲ (၁) အမှတ် (၂) ၁၄၉၃

ညာယန်စွဲနာရီ တစ်ဝက္ခာ

ညက အိပ်ရာဝင်တာ အတော်လောနာကုသွားတယ်။
များသောအာဖြင့်တော့ ကိုယ်က အော့စာတော်၊ အိပ်ဓလ္ထု
နှိတယ်။ အိပ်ဆို ကိုယ်မှာက ဘာမှနေ့စွဲတူးစွဲ လုပ်စရာမှု
မရှိဘဲကိုး။ မနောကာတော့ ကိုယ်တို့အသိုးကြီးတစ်သိုက်
ဘသံကြိုးအိမ်မှာ ဆုံးကြတယ်။ စကားမဝပ် ပြောလိုးမယ်။
"အသိုးကြီးတွေ" ဆိုတဲ့ စကားအသိုးအနှစ်းတို့ မိမောတွေနဲ့က
ပတိုက်လှေား။ အသက်စာချွယ်ကိုပို့ပြီး လုတန်းဟာခြေားတာ

ပတဲ့၊ ဒါကြောင့် ပင်စင်တားကြီးတွေ၊ အဖြိုးစားကြီးတွေလိုပဲ
ခေါ်သင့်သတဲ့၊ ကိုယ်ကတော့ သူလောက်ခေါင်းကောင်းတဲ့
အကောင်မဟုတ်တော့ ဘာမှုမပြောတတ်ဘူး၊ ဘာသာဝကားနဲ့
ပတ်သက်ပြီး၊ အဲဒီလိမျိုး၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ပြောတာတွေ ဘာတွေ
သိပ်နားမလည်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အဘိုးကြီးပဲခေါ်ခေါ်၊
အဘိုးလေးပဲခေါ်ခေါ်၊ သေခါနီးကြီးတွေပဲ ခေါ်ဦးတော့ ကိုယ့်
အနေနဲ့ ဘာမှုမပြောစရာ မရှိဘူး၊ ဒဲ ခုနကပြောတဲ့
ဘယ်နှိပ်ခြားဆိုမှု၊ ကိုယ်တို့အဘုံးပြောတစ်သိုက် ဆုတေသနကြောင်း
ပြောရတော်။

ဒီလို့ပျော်၊ ဘယ်ကြီးသမဂ်ကမူလေးက နှင့်ခြားက
ပြန်လာတော့ ကိုယ်တို့အဘုံးကြီးတစ်သိုက်ဘတ္တက် လောင်အိုဒစ်
ဂိုဏ်တစ်လုံး ဝယ်လာပေးတယ်၊ ဂလင်မီးအိုတာက
မေ့ဝိစတို့ပျော်၊ ဒီမှာ အသောက်အပြုများတဲ့ ဇုရှုနိဝါဘားတို့
ဘာတို့ထက် ထပ်ကြီးတောင်းသား၊ ကိုယ်ကတော့ ဒါနှိုး ဂိုဏ်
ပသောက်ရတာ၊ နှစ်ပေါင်းကြာခဲ့ပြီပဲ၊ အဲဒီ ဂိုဏ် တစ်လုံးကို
အကြောင်းပြုပြီး၊ ကိုယ်တို့တစ်သိုက် ညာက် ဘယ်ကြီး
ခိုပ်မှာ ဆုကြတာပဲး၊ ဘယ်ကြီးမိန်းပက်လည်း အောက်
ဘက်ကဆို ထင်ပါရဲ့၊ အချက်အပြုတော်က မောင်းတယ်။ ဒီ
တော့ ကိုယ်နဲ့ဖိုးတောထွန်းခဲ့က နေ့လယ်ပိုင်း ဂေါက်ကျင်းမှာ
ကိုးကျင်းနိုက်၊ အဲဒီမှာတင် ရော့ချွှုံးချွှုံးပြီး၊ ဘယ်ကြီးအိုင်ကို
တန်းသွားကြတယ်၊ ဆရာဝန် ကိုယ်ကလေးကတော့ နောက်မှ
လိုက်လာတယ်၊ တောင်ဘက်က ဆိတ်ကုလားတွေ တဲ့ရာက
မိန်းပကြီးတစ်ယောက် မမာနေတာ ဝင်ကြည့်နေလိုတဲ့၊ သူလာ
တော့ ဇုရှုနိဝါဘား၊ အနေက်ပတ်တစ်လုံး ယဉ်လာသောတယ်၊
ဘယ်ကြီးခိုပ်မှာ အရောက်မှာရှိနဲ့ ထင်ပါကြော

ညာထဲမှန်နာရီ တစ်ပတ္တု

၁၃

ညာရှင်နာရီလောက်ကျတော့ ဝိုင်တို့တွေ အတော်ကလေး
အရှင်နာရဲ့လောက်တဲ့အသိနှင့်မှာ စက်ပိုင် ကိုအောင်ခင် ရောက်
လာတယ်။ ဆည်ပေါက်ဘက်က ပြန်လာတယ်ဆိုသလားပဲ၊
သူကဗျာည်း လူပျော်ပဲ၊ ဆရာဝန် ကိုမောင်ကလေးနဲ့ အလွန်
တွေ့တဲ့လူး ဒီလို့နဲ့ ကိုယ်တို့ရိုင်းလည်း အတော်ဖြိုင်လာတယ်။
ဘသော်ကြေးသမက်ကလေး ယဉ်လာတဲ့ ဝိုင်ကိုရော ကိုနှင့်
ကလေး ယဉ်လာတဲ့ ဝိုင်ကိုရော ခေါ်တော့တာပဲ။ ကိုယ်ပြီး
လေးတို့ ကိုအောင်ခင်တို့က အလွန်သောက်နှင့် တာကလော့၊
ဘသော်ကြေးတစ်ယောက်တည်းသာ အသောက်ဗျာပြု အင်မ
တန် ဆင်ခြင်တား ဒါတောင် ကိုယ်တို့အထဲမှာ သူကဗျာအယ်
ဆုံး။ အမားအသောက် အင်မတန် ဆင်ခြင်တား ကိုယ်ကတော့
ဆင်ခြင်လျှောယ်မဟုတ်ဘူး။ သတိကောလေးတော့ ယူးရာသပေါး
အသက်က ငယ်မှုမငယ်တော့ဘူး။ ကိုယ်က ကိုမောင်ကလေး
တို့ ကိုအောင်ခင်တို့နဲ့ နွှေ့တွေ့လောက်ပဲ။ ကြေးတစ်နှစ် ငယ်
တစ်နှစ်ပေါ့။

ကြေးတုန်း ကိုမောင်ကလေးအကြောင်း ပြောစ်ပါရမေး
ဒီလူက လူတစ်မျိုး။ ဆရာဝန်ဆိုပေတဲ့ ဆရာဝန်အလုပ်က
ဖွဲ့ထိုး ကျွန်းတာအကုန် ဝါသနာပါတယ်။ သစ်ပင်စိုးတို့မယ်စွာ၊
ကြိက် ဝက် ဓမ္မးမယ်စွာ။ သီချင်းဆိုမယ်၊ ကဗျာရောမယ်။
လမ်းပြင် တဲ့လားဆောက်လည်း သူပါတယ်။ အရာက်သောက်
တယ်၊ အေးလိုပ်သောက်တယ်။ အဲ... ကျွန်းမာရေးအုပ်ကို
လေ့ကျွန်းမာရေးဘာတွေတော့ မလုပ်ဘူး၊ ဒေါက်သိနိုက်တယ်
ဆိုတော်ကိုယ်တို့အဆွယ်ကောင်းလွန်းလိုး၊ မြိုက်တာ
ကလည်း နည်းနည်းပါ။ ကလပ်လာဖြူး သီယာသောက်နောက်
က များပါတယ်။ ဟုတုန်းကတော့ စပါယ်ရှယ်လေးကြေးပေါ့။

အနားယဉ်ပြီး ဘာမှကို မလုပ်တော့ဘူး၊ သူများလို အပျော်ပြု ဆေးခန်းထိုင်တော့တွေ ဘာတွေလည်း မရှိဘူး၊ သို့ပေါ့ ဟို ဘက်စွာတွေထဲ တဲ့ ဓုတ္တထဲထဲသွားပြီး လူမာ ကြည့်ပေးတယ် တယ်၊ တို့ခါ ကဗျာပိုင်းဆေးခြင်းက သူတဲ့ပည့်တော်ယောက် နဲ့ ဂါဂိုလ်ကျင်းမှုမှတွေတော့ သူကို ဆရာတိုး ခုဘာတွေ လုပ် နေတုန်းလို မေးတယ်၊ ဘာပြန်ပြတယ် ထင်တုန်း၊ ကိုယ်

အောက် "တော့အရှင်သောက်တော် ဆေးအလေကား ကုတယ်" အောင် ကိုယ်ကလေးက တဲ့ တယ်ပဲ အဲဒီလိုလူမျိုး၊ ကိုအောင် ခင်ဗျား ဆုံးကြတဲ့အခါ ရွှေနှီးကိုပေါက်လျှောက်ပြီး သောက် သောက်စားစားပါတား

ကိုယ်လည်း ဒီမန်ကိုတော့ အိပ်ရာက အထ နောက်ကျေသွားတယ်၊

သို့ပေါ့တဲ့ ညာက သောက်တဲ့အရှင်တွေက တောင်းလို ထင်တယ်၊ ခေါင်းတွေ ဘာတွေ မကိုက်ဘူး၊ မန်က်စာစားဖို့ ထမ်းစား စားပွဲမှာ ထိုင်တော့ တို့ယိုတဲ့ပည့်ဖို့စပ်က တားစရာ တွေ ပြင်ပေးရင်း "ဆရာတိုး ညာ မိုးချုပ်တယ်ထင်ပ" လို မေးတယ်၊ ကိုယ်ကတော့ "အော်" လို့ပြုလိုက်တယ်၊ ဖို့စပ် က အင်မတန် စကားနည်းတယ်၊ ခွဲဘုံးတမာတော့ ဘက်က မေးတစ်ခွဲနဲ့ ပြောတစ်ခွဲနဲ့ဆိုတဲ့ လူမျိုး၊ ကိုယ့်ဆီမှာ နေလာ တာ့ အနှစ်လေးဆယ် မကာဘူး၊ ကိုယ်စားဖို့ သောက်ဖို့က သူတို့ လင်ပယားက လုပ်ကိုင်ပေးနေကြတော့၊ ကိုယ်က ခုလို ညာက် အပြင်တိုက်စားတဲ့ သောက်တဲ့အခါ နောက်တစ်နေ့ မန်က်မှာ ထပ်းကြော်ကလေး ဘာလေး ကြိုတ်ချင်တယ်၊ ဒါကို ဖိုးစပ် တို့လင်ပယားက ကောင်းကောင်းသိနေတော့ ဒီမန်က် ကိုယ်ဘူး တွေက် ထမင်းကြော်နဲ့ ကော်ဖို့ကောင်းကောင်းလေး နှုပ်ထဲပေး

ညာသုန္တနာရီ တစ်ဆိုနှင့်

၁၅

ကြတယ်၊ ကိုယ် ထေမင်းကြော်လားနေတုန်း ဖိုးဝပ်က ပလှမ်းမ၊
ကမ်းမှာ ဟိုလိုလို ဒီလိုလို လျှပ်နေတယ်၊ ကိုယ်လည်းထေမင်း
ကြော်ကလေးမားပြီးလို့ ကော်မီ သောက်နေတုန်း ဖိုးဝပ်က
စားပွဲနှစ်လာရပ်ရင်း “ဆရာကြီး ဒီနေ့ နေတိုင် ကော်ခဲ့နော်”
လို့ကေား စလိုက်တယ်၊ ကိုယ်နဲ့အနေကြော နေတော့ ပိုးဝပ်
အကြောကို သိလိုက်ပါတယ်၊ ဒီတော့ “ဖိုးဝပ်၊ မင်း ဘာပြော
ဆရာနှိုးတုန်း” လို့ မေးလိုက်တယ်၊ ဒီတော့ ဖိုးဝပ်က “ကာခိုက
လေး ပြီးအောင်ခသာက်လိုက်ပါပြီး ဆရာကြီး” လို့ ပြောရင်း
ထမင်းတဲး စားပွဲအနားကပ်လာတယ်၊ “ဘာပြုံ လိုတုန်းကျ
မင်းမိန့်မှ နှားနှုန်းကျလားနောက် လိုက်သွားလို့လား” လို့ ရုယ်စ
ရာ နောက်စရာ မေးလိုက်သည်၊ ဖိုးဝပ်က မရယ် ပုံပြန့်
ကိုယ့်ဘေးက ကုလားထိုင်တစ်လုံးမှာ ဝင်ထိုင်လိုက်ချိုးသတ်း
ကောင်တော့ မဟုတ်ဘူး ဆရာကြီး” လို့ ပြောလိုက် ပြန်တယ်၊
ပြီးတော့ ဖိုးဝပ်က ကိုယ့်ကိုမကြည့်ဘဲ ကိုယ့်ကို ကျော်ပြီး
ပြတ်းပေါက်ကို ကြည့်ရင်း “ဆရာတီးမောင်ကလေး ညာက
ဆုံးသွားတယ် ဆရာကြီး” လို့ ပြောလိုက်တယ်၊

ကိုယ့်နဲ့ ကိုယ်မယ့်ပို့လိုက်ဘူး ဖိုးဝပ်ပြောတဲ့ ဝကားလုံး
တွေက လေထဲမှာ ပျောက်သွားစေတဲ့ အကြောင်းအရာက
တည်နေပြီး နာထဲ အသိထဲမှာ ရွှေကျော်ရှစ်နေတယ်၊ လေထဲက
ဝကားလုံးတွေဟာ ဖိုင်ဖိုင်မာမာ ပြလို့ပရတော့ဘဲ ပျောက်သွား
ပေတဲ့ သိမှုတစ်ခုထဲမှာတော့ အကြောင်းတစ်ရပ်ဟာ ဖိုင်ဖိုင်
မြေမြေ ရွှေသွားခဲ့ပြီး၊ ကိုယ်ဆင်ခြင်ဖိုင်တဲ့ ဂွဲ့ဗျားအထဲမှာတော့
ဖိုးဝပ်ပြောလိုက်တဲ့အကြောင်းဟာ ဘယ်လိုဆင်ခြင် ဆက်စပ်
ကြည့်လို့မှ ပရနိုင်ဘူး၊ နားလည်လို့ မရနိုင်ဘူး၊ ဒီတော့
ဖိုးဝပ်က ဆက်ပြောတယ်၊ “ဆရာကြီးဒီပို့အနေတုန်း” ဆရာ

၁၅

မြန်သို့

ဦးမောင်ကလေးတပည့် ဇန်နဝါရီ ဖုန်းဆက်တယ်။ ဉာဏ်
ဆရာတို့နဲ့ စာပွဲသောက်ပွဲက ပြန်လာပြီး အိမ်နေရက်တော့
ဆရာတိုးမောင်ကလေးက အိုက်တယ်ကျာဆိုပြီး ရရချိုးသတဲ့
ပြီးတော့ အိမ်ရွှေကပြုင်နေရမှာ ဖျာခိုးခိုးပြီး အိပ်တယ်တဲ့
မန်ကိန်းလုပ်လို့ အောင်မိန့်က ဘွားနှိမ်တော့ ဆရာတိုးမောင်ကလေး
အသက်မရှိတော့ဘူးတဲ့။ ဆရာတိုးဦးမောဇွန်းလည်း ဖုန်း
ဆက်တယ်။ ဆရာတိုးနဲ့ရင် ပြောပြလိုက်လို့ ကျွန်တော် ကို
မှာထားတယ်။ ဆရာတိုးဦးမောဇွန်းနဲ့ ပြောချင်ရင် ကျွန်တော်
ဆက်ကြည့်လိုက်မယ်လေ” လို့ ဖို့စပ်က ပြောတာ ကို ကိုယ်က
တော့ အသာပဲ ခေါင်းလို့ ပြောပြန်တော့တယ်။ ကိုယ့်ခေါင်းထဲ
မှာ စကားလုံးရှာလို့ ပရှုတော့ဘူး။ ဘယ်ပြီး လွှာကုန်ကြ
တယ်မသိဘူး။

ဘဝဆိုတာ ဒါပဲလူးလို့ ကိုယ့်ဘာသာ တွေးကြည့်နေဖို့
တယ်။ မငွေ့သူ ပဒ်ပိုင်အထိ အသက်နှိမ်နေသေးတဲ့ လူတစ်
ယောက်ဟာ ဒီနေ့မနက ပိုးလင်းလို့ အိပ်ရာက ထေတာ့ ပရှု
တော့ဘူး။ ရှိတယ်... မရှိဘူးဆိုတဲ့ ကိုစွာတာ ပြစ်နေခြင်းပဲ
အထူးမှာ ဘယ်လောက်အမောကြီးနေပါလိမ့်။ ကိုယ်က ရှိနေ
သေးတယ်။ သူက မရှုတော့ဘူး။ ကိုယ်က ရှိနေသေးတယ်လို့
ဆိုရာမှာ ရှုပ်နာမ်နှစ်ခုပေလုံး ရှိနေသေးတယ်။ သူက မရှိတော့
ဘူးဆိုပေတဲ့ သူရှုပ်ပြီး ရှိနေသေးတယ်။ သူ ပရှုတော့တာ၊
သူသောသွားတာကို ကိုယ်က သိနေသေးတယ်။ ကိုယ်က ရှိနေ
သေးတာကို။ ကိုယ်ရှိနေသေးတာကို သူက မသိတော့ဘူး။
သူကမှ မရှိတော့ဘူး။ ခုလို့ စဉ်းစားကြည့်နေနိုင်တာက
ကိုယ်က ရှိနေသေးတာကို။ ရှိနေလို့ စဉ်းစားကြည့်ရှိနိုင်တာလုံး။
မပေါ်တော်မဟုလား။ စဉ်းစားနိုင်လို့ ရှိတယ်ပြောရမယ်။ ဒါလို့

ညာသိနှစ်နာရီ တော်ဝလ္မာ

၃၃

တော့လည်း တုတ်ပုံမရဘူး၊ ဖြိုနေလိုသာ ငြိုးစားနိုင်တယ်
လို့တော့ ကိုယ်က ထင်တယ်၊ ဒါ့ကြောင့် ဖြိုနေဖို့တော့ လိုတယ်၊
ရှိနေခို့ကတော့ အမော်ကြီးနေတယ်လို့ ကိုယ်က ထင်တာပဲ၊
မဟုတ်ပော်လား၊ ကိုယ်စဉ်းစားကြည့်လို့ မရနိုင်ခင်များ
မိုးစင်က ဆရာကြီးဦးစောထွန်းကို ခေါ်လို့ရပြီခို့တာနဲ့
ကိုယ်လည်း ဖုန်းလျှော်ယူလိုက်ပါတယ်၊ ဖုန်းလ်မှာ ဒို့စောထွန်း
နဲ့ ဘာတွေပြောခို့ကြုံမှန်တောင် မမှတ်ပါတော့ဘူး၊ ပို့စောထွန်း
က ကိုမောင်ကလေးအိမ်ကို သွားခို့ နာမိုက်အတွင်း လာခဲ့
မယ်ဆိုတာပဲ ဖုတ်မိလိုက်တော့တယ်။

ဒီလိုနဲ့ တို့မောင်ကလေးအိမ် ရောက်သွားကြတယ်၊
ပို့ရောက်တော့ လူအတော်ရောက်နေကြပြီး၊ တိုင်းဆေးခို့က
သူတော်တာပန် ဆရာတန်ကြီးတွောဘဝ သူ ဆောက်ပေးနေရွှေ
ဗျာထဲက လူတွေ၊ ဆိတ် ကုလားတွေဘဲ့း၊ အတော်များများ
ရောက်နေကြတယ်၊ ကိုယ်ကတော့ လူမျှသို့ဗုံး၊ တို့မောင်ကလေး
တာပည့် ဟောင်စိန်က ကိုယ်တို့စွဲပေါ်ယောက်ကို ခေါင်းရှုံးဘားများ
နေရာချွေမေးတယ်၊ အတော်ကြောတော့ ဥပမာဏပုံပေါ်ကောင်တော်
နဲ့ လူတစ်ယောက်က ကိုယ်တို့သီးလာပြီး၊ ဆရာကြီးတို့ စိုင်း
ချင်တာရှိရင် ပြောပါ၊ စိုင်းပါလို့ ပြောတယ်၊ တို့ယောက်တော့
ပါမျိုးတွေ မခို့စိုင်တတ်တာနဲ့ ပိုးစောထွန်းကိုပဲ “ခင်ဗျားသာ
ကြည့်ခို့ပေးလိုက်ပါ” လို့ပြောလိုက်မိတယ်။ ခက်တာက
ကိုမောင်ကလေးများ အိမ်ထောင်ပန္တာ၊ သားမယား မရှိဘဲကိုး၊
နှီးနှီးစိုင်းရေးမျိုးသို့တောင် ဘယ်သွားရာရမှန်း၊ မသိဘူး၊
ပိုးစောထွန်းနဲ့ ပြီးမျက်နှာဖုံးတဆုံး ပြောခို့နေကြတွန်း၊ ကိုယ်
လည်း အသာထုပ္ပါး ကိုမောင်ကလေး ရှုံးအလောင်ပြုစိယောက်
နေရာ အနား သွားကပ်ရပ်ပြီး ရှုံးအလောင်းကို ပြုလုပ်နေပါ

၁၁

မြန်သို့

တယ်။ အဲဒီတုန်း သူဝယ်တစ်ယောက်က ဆရာပြီးထိုင်ပါလို့ ဆိုပြီး ခုံတစ်လုံးချေမှုဟောတော့ ကိုယ်လည်း ကိုမောင်ကလေးရဲ့ ရုပ်အလောင်းအေားမှာ အသာထိုးရင်း မြည့်နေနိတယ်။ ပင္း
ညာက သူမျှပြောခဲ့ဆိုခဲ့ပြုတာတွေ သွားသတိရနေနိတယ်။ သူ အေနားယဉ်ပြီး တို့ယ်တို့ပြီးကလေးကို ပြောင်းလောတာ။ သူနဲ့ သိရှုကျမ်းရတာ၊ ပျော်ခဲ့ရပ်နဲ့ကြုံတာမှတွေ သတိရတော့ ပြုမှား
တောင် ပြုလိုက်သေးတယ်။ သူကမတော့ ဖပြုးနိုင်တော့ဘူး။ သူက မဖို့အတော့ဘူး။ မရှိဘူးဆိုပေတဲ့ ထယ်ရောက်သွားသလဲ
လို့ ကိုယ်ကတော့မပြောနိုင်ဘူး။ သိလည်း မသိဘူး၊ သိလည်း
မသိချင်ဘူး။ ကိုယ်သိနေတာကတော့ လို့ယ်က ရှိနေသေး
တယ် ဆိုတာပဲ့။ သူက ပရှိတော့ဘူး၊ ခုံတွေ့နေရတာက
မင္းညာက ပျော်ပျော်ပါပါး ဓားတုန်းသောက်တုန်းက ရှိခဲ့တဲ့
ဆရာဝန် ကိုမောင်ကလေး မဟုတ်အတွက်ဘူး၊ ကိုမောင်ကလေး
မှာ ရှိခဲ့တဲ့ဟာတွေ တစ်ခုမှုမရှိတော့ဘူး၊ ဒါပြီးကို ရုပ်အလောင်း
ပဲ ခေါ်ခေါ်၊ ဘာပဲခေါ်ခေါ်၊ ခေါ်ချင်ရာသာ ခေါ်တော့
မင္းညာက လို့မောင်ကလေးတော့ မဟုတ်တော့ဘူး၊ လမ်းပေါ်က
ကျွောက်စရစ်ခဲ့တွေနဲ့ ဒီဟာပြီး၊ မြစ်ထဲက ရွေတွေနဲ့ ဒီဟာပြီး၊
ဒီဟာပြီးနဲ့ ထိုင်နေတဲ့ ကုလားတို့၏၊ ဘာကွာမြေးဘာရှိသလဲ
ဘာမှုကွာမြေးတာ မရှိဘူးလို့ ကိုယ်တော့နေတယ်။

စိတ်ထဲမတော့ သိပ်မမကာင်းလှုဘူး၊ သို့ပေတဲ့ ဝဇ်တော့
မနည်းလှုဘူး၊ ကိုယ်လည်း တစ်နွေးတော့ ဒီလမ်းပဲ သွားရမှာ
ကိုး၊ လူဖြစ်နေရတာအတွက် ပြီးပြည့်စုံမောင် သေပေးရှိုး
မှာကိုး၊ လူဘဝလို့ ပြောဆိုနေကြတာက မွေးတာက ဆေတွဲ
အထိ မဟုတ်ဘူးလား၊ ဒီတော့ လူခဲ့ဘဖြစ်အေကြောင်းကို
ပြောရင် သေတာကို ချိန်ယားလို့မရဘူး။ မသေသေသားရင် အေား
က မပြီးသေးဘူး၊ သေပေးရှိုးမှား၊ ကာဝန်က

ညသယ်နှစ်နာရီ တစ်စွဲခို

၁၅

ရှိနေသေးတယ်။ ခုတော့ မမျှော်လင့်ဘူး ဖြစ်သွားရတာ
ပြစ်ပေတဲ့ ကိုမောင်ကလေးက တာဝန်ကျေသွားသလိုပဲပါ။
ကိုယ်တို့မှာက မွေးကတည်းက ကြွေးဟောင်းပါလောသလိုပါ။
ရက်ချိန်းမရသေးလို့ အောင့်နဲ့ရသလိုပါ။ ခုတော့ ကိုမောင်ကလေး
က ရက်ချိန်းရသွားတာပဲပေါ့။ တာဝန်ကျေသွားသလိုပါ။
ကိုယ့်အနေနဲ့ စိတ်မကောင်းနေလိုက်မိတာက ကိုယ်တို့ဟာ
ဘယ်တော့မူ ပြန်မထွေကြတော့ဘူး ဆိုတာပါ။

ဘယ်လောက်ကြေအောင် ကိုမောင်ကလေးရဲ့ မျှောလောင်
ကို ကြည့်ရင်း တွေးနေမိလိုက်တယ် မသိဘူး။ မိုးမောတွေနဲ့က
ပန္တေးလာပုတ်လိုက်ရပ်း၊ ကိုင်း... ပြန်ကြရအောင်လို့ ပြောမှ
ပတ်ဝန်းကျင်ကို ပြန်ပြီး သတိရမိလိုက်တယ်။ မေ့ကြည့်
လိုက်တော့ အလောင်းစင်ရဲ့ တြေားဘက်မှာ မျက်ရည်
တွေ့ဆွဲပြီး ကျေနေတဲ့ ကိုအောင်ခင့်ကို တွေ့လိုက်ရတယ်။
မိုးမောတွေနဲ့က ကျပ်စီစဉ်နိုင်တာတွေ စိစဉ်ပေးခဲ့ပြီးလည်း
ပြောတယ်။ ပြီးတော့ ပင်စင်စားပြီးတွေ့လည်း တစ်ယောက်
ပြီး တစ်ယောက် အောက်မြို့ပြီး သိပ်မကျန်တော့ဘူး။ ဒီအယဲ
မင်းပါသွားလို့ မဖြစ်သေးဘူး။ လား သွားစို့လို့ ခေါ်ရင် တို့ယုံ
လက်မောင်းကို လှမ်းကိုင်လိုက်တယ်။ ဒီတော့ ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ
သူမြို့ပြောရက်ပလေတယ်။ သေခြင်းတရားဆိုတာ သူကများ
ဂိုင်တယ် ထင်နေသလား မသိဘူးလို့ တွေးရင်း အမှတ်မထင်
တတားဟားနဲ့ ရပ်လိုက်မိတော့တယ်။

မိုးမောတွေနဲ့အောင့် အသုံး လာမေးတဲ့လူတွေ ပိုင်းဝန်း
လုပ်တိုင်နေသွားတွေတော့ ကိုယ့်ကို တစ်စွဲတွေ့မြှင့်၏
ကြလေရဲ့။

ခုစွမ်းသည့် အပြစ်ကင်း၏

ကိုယ် တိယိန္ဒိယ ကိုယ်ကို ချက်ပြေတ်ကျော်မျှော်ရင်း ဆောင်
ရွှေ့ကို နောက်တွေတဲ့ ဒိုးဝင်တို့လင်မယားကိုဖြူပါ၊ ကိုယ်ကလည်း
ခိုက်လေးကထား ကိုယ်တွေထဲ ပပါချောင်ပါဘူး၊ ဂါးဝတဲ့ ဒိုးဝင်
တစ်ယောက် မလိုအပ်ဘဲ ဒေါသပြုစိုးလည်း ပုံတယ်၊ သူ
သမီးကလေးဆိုတောကလည်း ကိုယ်ကပဲ ကော် သို့ကျောင်ထား
မဟုတ်ဘဲတော့ ကိုယ့်သို့လို့လည်းပြုမောင်ဘော့ ဝင်ပါရမတော့
တာပေါ့ ခိုလိုအဗျား

မြို့ပြသိုးလေး ယဉ်မိက တဗ္ဗာသီလ်က ဘွဲ့ကဆေးချို့
တော့ အထက်တန်းပြဆရာမလုပ်တောတယ်။ မတို့ယာနားမှာ
ဆိုတော့ အဲဒီမှာနေတဲ့ ဖိုးစပ်ကြီးညီးအင်ယ်ဆုံးကောင်
ကျော်စိန်တို့စားခဲ့ခဲ့နေတယ်ပေါ့။ တစ်လ နှစ်လ၊ တစ်ခေါက်
နှစ်ခေါက်လောက် ဒီကို ပြန်သပေါ်ချာ။ ဒီလို့မဟုတ်လည်း
မိုးစပ်တို့လင်မယားက ကြိုးတဲ့အခါ ဝင်တွေ့တတ်ကြတယ်။
ဟိုက ကျော်စိန်တို့လင်မယားကလည်း သားသို့ မနိုးလေတော့
ယဉ်မိတို့ အလွန်စောင့်ရောက်ရှာတာ။ ကျော်စိန်သို့တဲ့ ကောင်
က ကျော်စားမာရာလူဖွေ့ကျော်စားမာရာလူ အုတော့ မော်တော်ဆိုင်ကယ် တစ်စီနဲ့
စွာနှုန်းကိုပေါ်ကြည့်ကြော်ပြသားနေတယ် ထင်ပါပဲ။ မြို့ပြလို့
မဟုတ်ဘူး၊ ဟိုအကောင်က ဝဝစိုင်စိုင်။ နှုံးက ပြောင်ပြောင်။
သူမိန်းမကလည်း ရွေးထဲမှာ ဖိနပ်ဆိုင်တွေ့ ဘာတွေ့နှုတ်တယ်။
ဒီတော့ ယဉ်မိုးအဲဒီမှာနေရတာ အလွန်အဆင်ပြုပေါ့။

တစ်နေ့တော့ ကျော်စိန် ပေါ်ကိုချေလာတယ်။ အမှန်ပော့
ကျော်စိန်လာတာက ဘာဆန်းမှုမဟုတ်တာ၊ ဒီကောင်ကူရီဘက်
လာလာပြီး ချိုးပစ်၊ ချိုးတည် လုပ်တတ်တယ်။ ကိုယ့် ပြုထဲမှာ
သူကျော်ကားတေးလေးထားပြီး တစ်နောက်နဲ့ တောင်နဲ့ တက်ပြီး
ခို့ပစ်လေ့နှုတ်တယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ အဲသလို့မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီ
တုန်က ကိုရှင်မောင်တင့်သားလည်းရောက်နေတာကိုအကျော်စိန်
နဲ့တို့ရှင်မောင်တင့်သားကလည်း အဖွဲ့ကျေတယ်။ နှစ်ယောက်
စလုံးက သောက်လည်း သောက်နိုင်တယ်ဖြူ။ အဲဒီနောက် အောင်
နှီတွေ့ စေနေတာနဲ့ ကိုယ်လည်း လမ်းလျောက် မထွက်နိုင်တာနဲ့
နောက်အောင်ရန်တာမှာ ကိုရှင်မောင်တင့် သားနဲ့ စကားမြှုပ်ည့်
ပြောနေကြတယ်။ အဲဒီတိုး ကျော်စိန် ရောက်လာပဲ့၊
ဒီတော့လည်း ကိုရှင်မောင်တင့် သားက သူနဲ့ပါလာတဲ့ ဂေါ်ဘို့

ခုခြံမြိုင်သည် အောင်တင်း၏

၂၃

တင်ပါလင်း ဖောက်ပြစ်သွားတာပဲ့၊ အဲဒီတုန်းက ဖိုးဝပ်
တို့လင်မယားက ဉာဏ်ဓရေးသွားကြတယ်။

လိုရင်း ပြောရရပ်တော့သွား၊ ကျောစိန်လာတာက ယဉ်ဇီ
ယောကျွားပေးစားဖို့ တို့ပဲ့၊ ကျောစိန်ပြောလို့ သိရတာက
ယဉ်ဇီ ကောလိပ်ကျောင်းနှင့်ကတည်းက ကောင်ကလေး ထစ်
ယောက်နဲ့ ပြုက်နေတာ့၊ ကောင်ကလေးကလည်း သွေလိုပ်
ကျောင်းဆုရာတဲ့၊ အရှင်က ရန်ကုန်မှာတဲ့၊ စုတော့ ဒီကို
ပြောင်းလာတာ ကိုးလာ၊ ဆယ်လဲလောက် နှိုသွားပတဲ့၊ အဲဒါ
သုက ကောင်ကလေးနဲ့လည်း စကားပြောဆုံးကြည့်တယ်။
မြှောခင်ကလည်း ကောင်ကလေးအစ်ကိုပြုခိုတာက တာဝန်
နဲ့ အနီသွားရင်း လမ်းကြံ့ဝင်လာပြီး ကျောစိန်ကိုပ် ကြည့်ခိုပ်
ပေးနို့ အပ်သွားလေတော့၊ ကျောစိန်လည်း ဒီပေါက်ချု လာရ^၁
တော့တာပဲတဲ့၊ ဒီတော့ ကျောစိန်က ထုံးခံစာတိုင်း “ဒါဆရာ
ပြီးတာဝန်ပဲ့၊ ဆရာပြီးက အသက်အပြုံးဆုံး”လို့ ပြောတယ်။

ထုံးခံစာတိုင်းလို့ ပြောတာကို ကိုယ်က နည်နည်းရှင်းရ^၂
လိမ့်မယ်။ တာမြှားတော့မဟုတ်ပါဘူး၊ အရှင်ကတည်းက ဒီ
ကောင်က ပြောလေ့နှုန်းလိုပါး၊ ကိုယ်တို့ စကားပြောလေ့
နိုတိုင်း ထန်ခုံခုံပြီးတရာ့၊ မှတ်ချက်ချုပ်ရာများ၊ နိုလာခဲ့ရင်
ဒီကောင်က “ဆရာပြီး၊ ဆရာပြီးက အသက်အပြုံးဆုံး၊
ဆရာပြီးမှာ တာဝန်နှုတယ်” လို့ ပြောလေ့နိုသွား၊ ကိုယ်က
အသက်ပြုံးတော့ ဟာမှန်ဒေါ်း၊ သို့ပေါ်သို့ နေရာတာမှာ
အသိဆုံးတော့ ပြုစိန်းသူ့ထင်တယ်။ ဒါကြောင့် “ဟကောင်း
ဒီကိုစွာက မင်းတက္ကားတက္ကား ငါးအိမ်ပေါ်တင်လာတာ့၊ မင်းကို
ညီအစ်ကိုနှစ်စေယာက် ကြည့်ရှုံးပြုပဲ့” လို့ ပြောလိုက်တယ်။
အဲဒီတော့မှ ကျောစိန်က “ဆရာပြီးရယ်၊ ယဉ်မိဟာ ဆရာပြီး

သရီးလိုပါပဲ့၊ ဆရာပြီးမပါလို့ ဘယ်ဖြစ်မှာတုံး၊ ကိုပိုးဝပ်
ဒေါသာ၊ ဆရာပြီးလည်း အသီသားပဲ့၊ သန်းယဉ်မကိုင်တော့
ကျွန်တော် အနည်းတက္ကား၊ ပြောပြထားပြီးသာပါ။ သန့်ယဉ့်မ
တ ဘမေဆိုပေသီ ဆရာပြီးတို့ ကျွန်တော်တို့ သန့်တယ် ထင်
ရင် ပြီးတာပဲလို့ ပြောမှုးတယ်။ ကိုပိုးဝပ်ကသာ သူသန်း
ကမေလား ငယ်သားတယ်ထင်နေတာ့၊ ကျွန်တော်ချည်းပြောရင်၊
ထိုးနေမှာပျော်” လို့ ပြောတယ်။ ကိုယ်ကလည်း ရုပ်ရင်း
“ပင်စေတနာက ထိုးရင်ထိုး ငါကိုထိုးစေတော့ဆိုတဲ့ စေတနာ
သိုး မဟုတ်လား” ပြောလို့ကိုပိုးတယ်။

အဲဒီအခါ ကိုယ်တို့ပြောတာ နားကောင်နေတဲ့ ကိုရင်
မောင်တန်သားက “နေစမ်းပါတီး ဦးလေးစိန့်ရဲ့၊ သူတို့ချုပ်းက
ပြန့်ကိုနေပြုတာ မယုတ်လား၊ ဘာပြဿနာတို့လို့တုံး” လို့
ဝင်မေးတယ်။ ဒီတော့ ကျော်စိန့်က ရှင်းပြတယ်။ “ဒီလိုကွ
နိုးဝပ်ပြီးက သူသို့ကို ဆိုင်ကောင်လာတဲ့ ကော်ပတ်ရုပ်ကလေး
များလို့ ဖုန်းဝိုင်ယောက် အောင်နေချင်တာ့၊ သူတစ်သက်
သူသို့မေးကို ဒီလိုပဲထားချင်တာ့၊ ဒီလိုပဲထားချင်နှစ်ကာဘူး၊
ဒီလိုပဲနေလိုပဲယောက်ထားတယ်တယ်တာ့၊ ဒီပြော တည်တည်းပြော
မရင်တော့ဘူး၊ မင်းနှံပါ ဆရာဝန်ပကလေး ဘာတဲ့ အယ်မလို့
ဟုတ်ပြီး၊ မင်းတို့နေတာထိုင်တာလို့ဗျားလည်း သဘော ကျွုပုံရ
တယ်။ ထပ်ခါက ယဉ်ပါကိုတောင် ပြောသေးဆိုပါ။ “ဦးလေး
တန်သားနဲ့ သွားတွေ့ ဆရာဝန်ပကလေးကို ကြည့် ဝင်း
ဘယ်လောက်သဘောကျွို့ ကောင်းသလဲ” တဲ့။ ဒီတော့
ကိုယ်တွေ့သုံးသယာက် မျက်လုံးမတွေ့ ဆိုင်သွားပြောတယ်။ ပြီးပါ
ကိုယ်က ကိုရင်မောင်တန်သားကို ပြောလို့ကိုပိုးတယ် “ကိုယ်း
မိုက်စွာ မင်းလည်းပါတယ်။ မိုးစပ်တို့လင်းမယား ပြန်ရားတဲ့

များမြင်းသည် အပြစ်ကင်း၏

၂၅

ဘဝါ ဖိုးစပ်ပြီးကို နားဝင်အောင် ရှင်းကြသေး တာပဲ့"

ဂိုလ်တို့လည်း ဖိုးစပ်တို့လည်းမယေး ချောက အပြန်ကို
စောင့်ကြရင်း စကားဆက်ကြတဲ့အခါ ကိုရှင်မောင်တန်သားက
"ဘာမြှင်လို့ ကျွန်ုတ်တော်နဲ့ အယ်မလို့ သက်ဆံမှုကို ဦးလေးစ်
က သဘောကျရတာလဲ" လို့ ကျော်စိန်ကို မေးတယ်၊ ဒီတော့
လည်း ကျော်စိန်က ရှင်းပြတယ်၊ "ငါလည်း အသေစာချာ
တော့ ပငြာနိုင်တူဘူး၊ တစ်ခါက ဖိုးစပ်ပြီးက သူသမီးကို
သိပ်ထောင်နေ့အနေကြောင်း ဘာအနေကြောင်း ပြောတွေနဲ့ ငါရွှေ
တင် ဖော်တို့ကို နှုန်းသေး ပြောတာ ကြားရဖူးတယ်၊ သမီး
ဦးလေးတန်သားကို ကြည့်တဲ့၊ သူနဲ့ သူမိတ်ဆွေ ဆရာတန်
မလေးဟာ ခုချိန်ထိ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် သူငယ်ချင်း
တွေလိုပဲတဲ့၊ သူတို့ဟာ ငယ်ငယ်ထဲက အတူ ပြီးလာကြပြီး၊
သူငယ်ချင်းတွေ ပြုစ်နေကြတာ ခုထိပဲတဲ့၊ အဲဒီ ချုပ်မြင်းဟာ
အပြစ်ကင်းတယ်တဲ့၊ ဒီတော့ အနားက နားထောင် နေမီတဲ့တဲ့
က မနေနိုင်လို့ ဝင်မပြောမိသေးတယ်၊ "ကောင်းတော့ ကောင်း
ပါကျား၊ သို့ပေသို့ လွှဲတို့ငါနေနိုင်တဲ့ကိုစွဲဖို့မှ မဟုတ် တာလို့
ပြောလိုက်မိတယ်" ဒီတော့ ကိုရှင်မောင်တန်သားက ပြုတယ်၊
ကျော်စိန်ကပဲ ဆက်ပြီး မင်းတို့ဟာက ဘာခေါ်လဲ၊ ပလာတို့
နှစ်လားလို့ မေးတယ်၊ ဂိုလ်ကထော့ ဘာမှန်မသိဘူး၊ ဘို့ပေ
တဲ့ မသိသလို သိသလိုနေလိုက်တယ်၊ ကိုရှင်မောင်တန်သား
က ပြုလိုသာ နေတော့တာကိုး၊

ဒီတုန်း ဖိုးစပ်တို့လည်းမယေး ပြန်လာတယ်၊ လာတာနဲ့
သန်းယဉ်မက အမိုင်အကဲသိတော့ သူယောကျော်ကို "ဘွား၊
ဆရာပြို့တို့ စကားပြောချေး၊ ကျွန်ုပ် အဖြည့်လုပ်ပေးယော်
လို့ ပြောရင်း ပိုးစပ်ကို ကိုယ်တို့ဆဲ လွှတ်လိုက်တယ်၊ ဒို့ပေးက

၂၆

ပြင်သန

ကိုယ်တို့လို အရက်ပြောက်တတ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ဘီယာကဗောဓါန်ပုဂ္ဂန်ပေါ်လောက်ကို တစ်နာရီပေါ်လျှော့အောင် သောက်တဲ့ လူမျိုး၊ မြို့ဝင်ကဗျာတို့တိုင်းမှာ ထိုင်ပယ်လုပ်ရင်း၊ ဘာတွေ များ မြေားမြေးနေကြတဲ့လို့ ဆိုတယ်၊ ဒီတော့ ဖိုးစပ်အတွက် ဘီယာပုဂ္ဂန်ပေါ်လောက်နေရင်း ကိုချင်ပောင်တန်သားက "ဦးလေး စပ်သမီး၊ ယောက်၍သေးလေးမြို့အကြောင်း ပြောနေကြတာ" လို့ တည့်တည့်ပြောလိုက်ပါလေရာ၊ မြို့ဝင်ကျော်စိန်ရော၊ ကိုယ်ပါ ဘာပြောရမှန်းမသိ ပြစ်သွားတယ်၊ ဒါနေ့မှ ဖိုးစပ်ကဗောဓါန်ပေါ်လောင်းကို စိတ်ကောင်းဝင်နေပုံရတယ်၊ "ကောင်းသာပါ ဒါထက် မောင်ရင်တို့ကဗောဓါန် ဘယ်တော့လတ်ထပ်ကြော့တဲ့" လို့ ကိုရှင်မောင်တန်သားကို ပြန်နောက်လိုက်တယ်၊ "ကျွန်ုတ်တဲ့က ဤေးပြီ၊ ကျွန်ုတ်ဘို့ ဒီနှစ် လေးဆယ့်ငဲ့ မို့ဘူးပြီ၊ အယ်မလီဘို့ရင် လည်း ကျွန်ုတ်ဘုံးကို သုံးနှစ်တည်း ငယ်တာ၊ ယဉ်ပိတ္တာ ငယ်အေးတယ်၊ ကိုင်း၊ ထိုင်ပါဦးဗီး၊ ကျွန်ုတ်တဲ့အေးအေး ပြောကြတာပါ" တဲ့၊

ဒီလို့နဲ့ တို့တို့ပြောရမှန် ဖိုးစပ်ကို သွားမီးအိမ်ထောင်ချွဲ့ ကိုစွဲ ပြောပြစ်သွားကြတယ်ပေါ့၊ ပထားတော့ ဖိုးစပ်ကြီးက သိရှိမကြောက်ချင်ဘူး၊ ဒါပေါ်သိ ကိုယ်တို့ဘက်မှာက စကား ပြောကောင်းတဲ့ ကျောင်းဆရာလူတွေကိုနှစ်ထောက် ပါတော့တဲ့၊ ကိုရှင်မောင်တန်သားရုပ်၊ ကျော်စိန်ရယ်လေး၊ အဆုံးတော့ ဆရာကြီးတဲ့ သန့်သလိုပဲ ပြစ်ရတော့ပါး၊ ဒါပေါ်တဲ့ မြို့ဝင်တန်ဘုံးကတဲ့ စိတ်ထဲမရှင်းပုံပေါ်နေတဲ့ ကိုရှင်မောင်တန်သားနဲ့ သွားမီးအိမ်ချွဲ့ ကောင်မောဓါန် အကြောင်းအတည်း မထားတဲ့သောာပေါ့၊ ချုပ်ခြင်းရဲ့ ဓမ္မဘက်

ချစ်ခြင်းသည် အပြစ်ကတ်၏

၂၃

သက်တွေ့ကဖြစ် ဘာမှယဉ်မထားသူး၊ ချစ်ခြင်းကို အနီးသား ဆုံးအနောအထား တစ်ခုမှာပဲ ထားတယ်၊ အမိကတော့ ဒါပါပဲ” လို့ ပြောတယ်။ ဒီတော့မှာပဲ ကိုယ်တို့သုံးယောက် သား အစက ကည်းက နားမလည်ပုံရတဲ့ အခြားတစ်ခုဟာ တရာ့ဆင် နားမလည်ဘူး ဖြစ်သွားတော့တာပါပဲ။ ဒီတော့ ဓကျိုဝင်းကပဲ “မောင်ရင် ရွှေင်းတော့ရွှေင်းရှိုး၊ တို့ခေါ်းအေးအေး ထားရမယ့် ကွွယ် ကျေကာမှ ချုပ်မထားခဲ့နဲ့ဟဲ့” လို့ ပြောတယ်။

ဒီအခါ ကိုရှင်မောင်တင့်သားက ကိုယ့်ကိုဉ်းတည်ပြီး အလို့ပြောတယ်။

“ဒီလို့ ဘဒ္ဒေးရာ ကျွန်တော်တို့ အခုလိုင်နေကြတဲ့ လူတွေအားလုံးဟာ မချစ်ဖူးတဲ့လူ၊ မချစ်ခဲ့ဖူးတဲ့လူ မရှိဘူး၊ အချစ်မခဲ့ရဖူးတဲ့ လူတော့ ရှိကောင်းမို့မယ်။ ဒါကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ မပြောနိုင်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ချစ်ခြင်းကို ချစ်ခြင်း အတိုင်း လက်မှခြားတဲ့ နောက်ဆက်တွဲ ဆန့်ပွားချွေကားထားတဲ့ နားလည်မှုတွေအနေနဲ့ လက်ခံကြတာများတယ်။ ဥပမာ ချစ်ခြင်းကို ပိုင်ဆိုင်မှုအဖြစ်၊ သွေးသားတော်စပ်လို့မှုအဖြစ်၊ ပုဂ္ဂလိကကျေနပ်လို့မှုအဖြစ်၊ ပြန်လည်တရာ့ချစ်ခဲ့ခြင်းကို တန်ဖိုး တစ်ခု ဂုဏ်ရည်တစ်ခုအဖြစ် နဲ့ပို့ပြီး နားလည်လက်ခံကြတယ်။ ဤအခါ ချစ်ခြင်းရဲ့ မို့ဂုဏ်တွေ စစ်မှန်မှုတွေ ဟျောက်ဆုံးဘွား တယ်”

ခုပုံ ကိုယ်တို့ ခုကြတွေ့ဆတော့တာ၊ သင်းပြောတာ ရှုံး လော်လေကိုး၊ ဖို့ကျော်စိန်ကတော့ ကော်ငါးဆရာ လူထွက် ဆိုတော့လည်း ကိုယ်တို့ထက် ပို့နားလည်ပုံရတယ်။ ဒီတော့ သူကပဲ မေးနိုင်တယ်။ “မောင်ရင်ပြောချင်တဲ့ ‘ချစ်ခြင်း’ ဆိုတာ၊ က ဘာတော့ဆိုတာပြောအောင်” လို့ပြောတယ်။ “ဒီလို့ အိုးအလေးပို့

နဲ့ 'ချမှတ်' ဆိုတာ၊ 'ချမှတ်'ပဲ။ ဘာသာစက္ခားနဲ့ တည်-
ဆောက်ထားတဲ့ အသီ' တစ်ရပါး ဒီထောက်ဘဏ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ တစ်နည်း
ခပ်ကျယ်ကျယ်ပြု၍ ပြောချင်ရင် 'ချမှတ်' ဟာ သမုတ်
သတေသနဆောင်တဲ့ အသီတစ်ရပါး ဒါမြောက့် အလျောင် အဆွဲး
နောက် တရာ့အရာ ပြို့ဆောက် 'ချမှတ်' သည် မြတ်။ 'ချမှတ်'
သည် ဝစ်မှုန်း၏ စသေဖြင့် နောက်တာပေါ့။ ဟူတ်တာပေါ့။
'ချမှတ်' က 'ချမှတ်' ပဲတဲ့၊ ပြောပေါ့။ အသီ ကသာ
ပြောင်းလဲသွားတာ။ 'ချမှတ်' အပေါ် နားလည်ဗူး ကသာ
ပြောင်းလဲသွားတာ" လို့ ကိုရှင်မောင်တန်သာက ပြောထု။
ဒီတော့ ကိုယ်လည်း မဇန်သာဘူး။ ဟန်ဆောင် လူတတ်လို့
နေလို့ပြုံးတော့ဘူး။ ကာလေးကလေး ဆန်ချင် ဆန်ခန်းစယ်၊
အေးကတူးမေးရှိုးမျှလို့ သနဘာရာတယ်။

ဒီတော့ ကို ရင်မောင်တန်သားက ဆက်ပြောတယ်။
"ချမှတ်ကို ငယ် အိုးအခါက ဒိတ်လွှာပြုံးမှုတွေ၊ သွေးသား
ဆောင်းဆိုမှုတွေ အင်မြောက်ပြီး လက်ခံတဲ့အခါ ချမှတ်းရဲ့
လောဘတွေ၊ ဒေါသငွေ၊ မောဟတွေဟာ ဟာများကြိုးပါ၊ ပြီ
ဒေါ ဒီလို့ဟုတ်တော့ဘူး။ ချမှတ်ကို ဆင်ခြင်တဲ့တရားနဲ့
ကြည့်လာကြတယ်။ တစ်နည်းပြောရင်တော့ ဘအွေးရာ ပြို့တဲ့
အခါ နားလည်တဲ့ ချမှတ်းဟာ တန်ဖိုးအားပြုံး ပြောကြုံကျိုး
ဆိုရင် ငယ်ဝါးတာ ဇူဇူမိုက်ပိုက်ချမှတ်းနဲ့ ထဲ့တော့ဘူး။
တန်ဖိုးရိုးလာတယ်။ ဆင်ခြင်တဲ့တရားနဲ့ လက်ခံတဲ့အချမှတ်ဟာ
တန်ဖိုးရိုးပါတာ လို့ ဆိုတယ်။ ဒီတော့ ကျော်စိန်က
သွေးအောင်ကိုခိုးဝါးပြုံးကို အောက်တယ်။ "ဟေ့ မောင်းပ် မို့သို့
ယောက်နှုန်းပြုံးပါတယ်" အေးစောင်ရင် သေးတော် မတတ်လို့ သွေးတို့အား
အခါ မို့နေ့ဖွံ့ဖြို့လာရင် တစ်သက်လို့ ယောက်နှုန်းဖျော် ၁၄

ချမ်းမြင်းသည့် အပြစ်ကောင်း၏

၁၃

လို ပင်နွဲတဲ့ ဒီပို့ဗို့ခန်းက တင်ကျွေးမှန်ရှိုးယ်” တဲ့ ဒီတော့ ဖို့စပ်က ရယ်တယ်၊ ကိုယ်လည်မနေသာဘူး၊ မေးဝရာတော့ မဆုံးပါ၏လိုက်တယ်၊ “ပင်းပြောတာက ‘ချမ်းမြင်း’ ဟာ အသိ တစ်ခုသက်သက်ပဲဆိုတော့ ဟုတ်ပါမလာဘူး” လို မေးထော့၊ ကိုရင်မောင်တင့်သာက “ဒီလိုလေ ဘဇ္ဇားမဲ့ . . .” အာမိန္ဒီ ရှင်းတော့တာတိုး၊

“ချမ်းမြင်းမှာ ခိုးတာမကောင်းတာ၊ မှန်တာမှာဘာ စိန္တား၊ ချမ်းမြင်းကို လက်ခဲ့သုံးစွဲတဲ့သူမှာဘာ အဲဒီတန့်ခို့ပြတ်မွှေတွေ ရှိတာ၊ ဒါကြောင့် လူထော်မှာ ချမ်းမြင်းမဲ့အနေအထားဟာ ပတ္တု ကြတာမပါ။ တစ်နည်းပြောရရင် ချမ်းမြင်းဟာ လက်ခဲ့သုံးစွဲ တဲ့သူအပေါ်မှာ တည်တာ၊ ကိုယ့်အကြိုက်၊ ကိုယ့်ဘဝနဲ့ ယျဉ်ပြီး တည်အဆောက်ယုကြတာ၊ တစ်ကုပ်တည်းကျေတဲ့ ချမ်းမြင်း နှစ်ခု ဘယ်တော့မှုပို့နိုင်ဘူးလို့တောင် ဆိုကြတယ်။ ခပ်လွှာယ လွယ်ပြောရရင်၊ ဘဇ္ဇားမဲ့ဒေါ်ဒေါ်လေးတို့က လွှာကြိုးတွေ ပေးအားလို အကြောင်းပါတာမဟုတ်လာဘာ၊ ဒါကြပတဲ့ ဒိုင်းထောင် တစ်ခုရယ် လို ပြစ်လာတဲ့အပါ ချမ်းမြင်းဟာ ဘူးဘာဘာ ရောက်လာတာပဲ။ ဘဇ္ဇားတို့ကိုမဲ့ထောင်မေးဟာ အသက်ထက်ဆုံးမြှုပ်တယ် ဆိုရမှာပဲ။ မြှုတာဟာ တမြားအကြောင်းတွေ ကြောင့်ပဲ။ ဘဇ္ဇားတို့က ‘ချမ်းမြင်း’ ကို ‘ချမ်းမြင်း’ ထက် ပိုမြို့း နေရာမော် ခဲ့ဘူး မဟုတ်လား . . .”

ခုတော့ ကိုယ့်မှာ ပိုစဉ်စာဝရာ ပြစ်ရတာမပါ။ သား ပြောသလိုပဲ။ ကိုယ်တို့လင်မယားအကြော် ချုပ်တယ် . . . မချုပ်ဘူးဆိုတဲ့တို့ဘို့ဘို့ တစ်ခါ့မျှ မေးဝမ်းမတောင်မကြော်လို့ဘူးကိုး။ ခုမှ နိုင်သာမှာ ဘာဝနားမွှာသောတဲ့ ကျော်အမြှုံး

ကို "နင်နဲ့ဝါနဲ့ ချစ်ခဲ့ကြဖူးသေတဲ့" လို့ သွားမေးပြန်ရင်လည်း
အလကူး အအော်ခဲ့ရှိပါမှာ၊ ဂိုယ်ဘဝမှာတလည်း ချစ်တယ်
ဆိုတဲ့ကိုစွဲဟာ တစ်ခါကမှ မကြိုးကျော်ခဲ့တာကိုး၊ တက္ကာသို့လဲ
အကျောင်းသားဘဝကဆိုလည်း မျက်စိကျတာတို့၊ ဘာတို့တော့
ပို့ခဲ့တာကိုး၊ ဒါကလည်း လူဝယ်တို့တာသာဘဝ မဟုတ်လား၊
ခုံပါ ကိုယ်ဘာသာ စဉ်းစားကြည့်ရတယ်၊ ဘာတဲ့ 'ချစ်ခြင်း'
ဆိုတာ ငယ်ယ်က နှေးလည်ခဲ့တဲ့ တပ်မက်မှုဆိုတာကတော့
ချစ်ခြင်း မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သို့ြားပြောလို့ သဘောပါ့ကိုခိုးသလို
တော့ ဖို့သား၊ အသက်ကပဲ ခုနှစ်ဆယ်ကျော်လာတော့
စဉ်းစားရတာကိုက သိပ်စိတ်ဝင်စာစရာ မကောင်းတော့ဘူး၊
ရေဝက်လမ်းထဲက တော့ပြန်ပြီး ပိုလ်အောင်လင်းပြောသလို
ပြောရရင် "ခုနေ့တော့ ခြင် ဘာလို့ဂိုက်တယ်" ဆိုတာက
ပိုစိတ်ဝင်စားစရာပဲး၊ ဒါပေတဲ့ စဉ်းစားကြည့်နေချစ်တယ်၊
အဲဒါကို ကိုယ်ကပြောပြောတော့ ကိုရင်အောင်တင့်သားက
"ဘအွေး ဘယ်သွေးက စဉ်းစားခိုင်းလို့တဲ့၊ ကိုယ်အတွက် ဘာမှ
အကျိုးမရှိတော့တဲ့ကိုစွဲတစ်ခုကို ဘာလို့စဉ်းစားနေ့တော့
မှာတဲ့" တဲ့၊ ဒါလည်း ဟုတ်ပုံတွင်တော်တို့၊ 'ချစ်ခြင်း' ဆိုတာက
'ချစ်ခြင်း' ပဲတဲ့၊ ဘာမှုမဟုတ်ဘူးတဲ့၊

ဒီတုန်းသန်းယဉ်မ ရောက်လာတော့ စကားပြတ်သွား
ကြတယ်၊ ပိုးဝပ်ကြေးက သွားမိန့်းမကို သွားသိုးအပိုင်းချိန့်
ကိုစွဲ ပြောတယ်၊ ကျော်စိန့်နဲ့ ကိုရင်အောင်တင့်သားက ခပ်
လျမ်းလျမ်းက ပျော်ကြတဲ့ ငှက်တစ်ဗုပ်ကို ကြည့်ပြီး ခို့တည်
တဲ့အကြောင်း ပြောနေကြတယ်၊ ကိုယ်ကတော့ တော်နှီး
ဓမ္မအက်ဘတ်ကို ဝင်တော့မယ့် နေရာများခြည်တို့ ကြည့်ပြီး အား
ယာမှန်ခိုးသေတဲ့၊ ဝေးနည်းနေမိသေတဲ့ မသိဘူး၊ စဉ်းစားစရာ

အျမ်းကြော်သည့် ၈၉၀၆ကိုယ်

၃၁

မလိုဘူးလိုဘိတာမှ စဉ်းစားစရာနတ္ထ အပုံကြော်ပါ။ ပဒိပ်ဆင်
တော့ နိဂုံးနှင့် တစ်ပြားလောက်မဲတော့သာက်မှ ထင်တယ်။
ဒီအတိုင်းဆုံးရင် အိပ်ဖျော်ဟောမှာ မဟုတ်ဘူး။

ရန်သစ် ယွေလင်း အမှတ် ၂၃၁ အနှစ်ဝါဒ ၂၀၁၀

ထိုင်ယာကျော်ကား မိုတ်၏
ထိုင်ယာကျော်တို့ကား ပလိမ်ဟန္တြကုန္တြ

အင်... . ခင်ပျော်နှင့်တောင် မဝတ္ထုတာကြားပြီကို၊ ပတ္တုဆုံး
ဘို့မှာ ကိုရှင်မောင်တန်သားနဲ့ သူမိတ်ဆွဲ ရောက်နေလို့
ကိုရှင်မောင်တန်သားတော့ ခင်ပျော် တွေ့ဖူးသားမယ္တ်လာသာ
ဟိုတုန်းက ကောလိပ်ကျောင်းမှာ ဖိုလိုဆိုပိုစိုး တာတို့ သင်
နေလုံအကောင်လာ၊ ရုတော့ အရှင်ရေး ဟန့်နောက် ကောင်
လော့၊ သူနဲ့ပါယာတဲ့ မိတ်ဆွဲဆိုတာက ကျောင်းမာရ် သာ

ကြီးဆိပ်၊ ပြည်ဘက်ကလို့ ဆိုတယ်၊ လူက ခုံဖိုင့်ဖိုင့်ရယ်၊ လူက လူအောင်၊ ကိုယ်တို့ ညာရေါတိုင်း ပိုစကိုလေး ဘာလေး သောက်ပြီး ပြင်းခွဲတဲ့အခါ သူက နားထောင်သာမား၊ ပြင်းခဲ့တယ်ဆိုလို့ ပြောရှိုးမယ်၊ ကိုရင်မောင်တန်သားက ပြင်းခဲ့တယ်လို့ဆိုရင် အာယာတပြိုလိုမှုသမာပါသတဲ့၊ ဒါကြောင့် ဘသီပညာတစ်စုတစ်ရာအတွက် အချေအတင် နှီးနှောပြုး လို့သာ ခေါ်သင့်တယ်တဲ့၊ ကိုယ်တော့ သိပ်သံသေချာချာ ဖော်ဘူး၊ သို့ပေတဲ့ နားထောင်လို့တော့ ခုံကောင်းကောင်း၊ နှီးမြှားတယ်ဆိုတော့လည်း အာယာတန်ည်းတယ်လို့ ဆိုရိုင် သပေါ်လေး၊ ထားပါဇတ်၊ သယ်လို့ခေါ်ခေါ်၊ ပြင်းတော့ ပြုးတဲ့သာတော်ပါအဲ၊ ပညာပါပါကလေး ပြောကြတာနဲ့ ထအဲ ကြတာတော့ ကွာမှာပေါ့၊

ဒီကောင် ဂိုယ်ဆီက ပြန်သွားတာ ဘာကြာသေးလို့လဲ့၊ ရန်ကျို့တော် ပြန်စရာက်ပုံမှုပါဘူး၊ သူ့မိတ်ဆွဲ ကျောင်းအုပ် ဆရာကြီးကို ပြည်မျာဝင်တွေ့တော့ ဓမ္မာင်းအုပ်ဆရာကြီးက စိတ်နှေ့မကောင်း ပြုစုနှုန်းဆိုရိုး၊ စိတ်နှေ့မကောင်းဆိုရိုးတော့ တစ်ဖို့မထင်ပါအဲ၊ သူ့ခြား အလုပ်ကများတော့ စိတ်ပင်ပန်း စွမ်းနှယ်တဲ့သေားပေါ့၊ ဘိုလိုတော့ စထရက် ခေါ်တယ် ထင်ပါ၊ အဲဘို့ပဲ ကျောင်းကလည်း ပိတ်ထားတုန်းဆိုရိုးတဲ့ နား နားနေစွာ နေစွာအောင်ဆိုပြီး ကိုယ်ဆီခေါ်လာတာတဲ့၊ သူတို့က ဇကာရို့ပို့ကျောင်းတုန်းက မိတ်ဆွဲဆိုပေတဲ့၊ စံရှိက် ချုပ်က တယ်ကွာသေား၊ ဓမ္မာင်းအုပ်ဆရာကြီးက မနက်ဆို တော်တယ်၊ ဆည်းပါက်ဘက်ကို လေ့လျောက်၊ တစ်ခါတစ်ရုံ ကိုယ်ရွှေကိုက်ဘွဲ့ဗာက်ထိ လျောက်ကြတာ၊ ကိုယ့် လုပ် လျောက်တဲ့အခါမတော့ လမ်းမှာ တော်လုပ်ခြင်း၊ တော်၏

နိုင်ယာတို့သောကူး မိုက်၏ စထိုဗြာကျော်

၃၅

လုပ်ခြင်းများကို ကိုယ့်ကိုရှင်းပြုတတ်တယ်။ တစ်ခါတယောက်အလှ တောင်အလျှင် ဆက်ပေါ်တဲ့ကန္တာတွေ ဘာကတွေ ဒွဲတို့ပြုတယ်။ ည့်တယ်ပြောရင်လည်း ကိုယ်ကတော့ ခံရမှာပဲ။ သူမပြုပဲ၊ ဒွဲတို့ပဲ ဖတ်ပြုတော့မှပဲ ကိုယ်နေတဲ့တော့ဘရပ် ဒီလောက်သာယာမှန်း သိတော့တယ်။

ကော်င်းအပ်ဆရာကြီးက မနက်ဆိုလည်း အချိန်ပှင့် ဘိဝ်ရာတယ်။ ညျှမိုလည်း ကိုယ်တို့စတေားရိုင်းသိမ်းပဲ ဘိဝ်တာ။ ကိုယ်တို့လို့ စိမက်ပတွေ ဘာကတွေ မနသာကိုပေတဲ့ ကိုယ်တို့စတေားရိုင်းမှာ ရေနှေ့ကြမ်းသောက်ပြီ၊ နားထောင်တယ် တယ်။ သူက ကိုရင်မောင်တင့်သားလို့ သိပ်ဆွေးဆွေး နွဲနှေ့ ပရှိလှော့။ သူ စိတ်ဝင်စားတာများမြှို့ရ် စိတ်ကပ်ထဲက စာရှုပ်ကေးလေး ထုတ်ထုတ်ပြီး မှတ်တယ်။ များသော အားပြင်က ခေါင်းစည်းတည်းတည်း နားထောင်လေ့မြှို့တာကိုး၊ ခါကြောင့်လည်း ကိုရင်မောင်တင့်သားက အော့ချုပ်တွေ့ပို့ပေါ်တို့တဲ့ တေည့်မဟုတ်ဘူး။ ဆရာကြီး ဒေါက်တာ ခင်မောင်ဝိုင်တပည့် ဖျော် ပြောဖွူးတယ်။ ဟုတ်ပါရဲ့ချား၊ သူတို့ဆရာ အသာနဝေဒ ပါမောက္ခဆရာကြီး ဒေါက်တာ ခင်မောင်ဝိုင်းဆိုရ်လည်း သူများတကာ အွေးနွေးပြောင်းခဲ့ ကြေရင်ဖြင့် သူက ပြုပြုးကြီးခဲ့ အေားပါကြီးခဲ့ နားထောင်နေတယ် တာကိုး။ အင်း... အူးခါး တိုက်က ဆရာတော်ကြီး ဦးမိသ္မာ စကားနဲ့ပြောရရင် ပညာမြှို့ပို့ သတဲ့ လူများက တယ် အမှတ် ဘသားရှိတတ်တာလို့သာ ဆိုရတော့မှာပဲ။

ကော်င်းအပ်ဆရာကြီးက စထိုက် ရနေတယ်သာ ဆိုရတယ် လုပ်မြို့လုပ်စဉ် တယ် ပျက်ပုံမရဘူး၊ ညာ၏၍ အတိုင်း ခင် နိုင်ယာရှိတွေ ဘာတွေ နေ့သေးတာ။ မနက်ဆိုလည်း

၃၆

မြင်သန့်

ခုနှစ်နာရီ ထိုးပဟ္မာဆိုတာနဲ့ ထမင်းစား စားပွဲမှာ လက်ဖက် ရည်သောက်ဖို့ အသင့်ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ကိုရင် မောင်တင့် သားကတော့ ဘိဝ်ချင်တဲ့အခါန်ဆိုပါ၊ ထချင်တဲ့ အခါန်ထာ ကိုယ်တို့ ထမင်းစားတဲ့အခါ သူက စားချင်မှ စားတာကလား။ တစ်ညွှန်တော့ ကိုယ်တို့ ပိုစကိုသောက်နောကနရင်း မင်းမှာ ပင်းအေဒလို ဝည်နဲ့ကပ်းနဲ့ နေတတ်တာကလေးများ ဓမ္မဘူး လား၊ ဥပမာဏာ အခါန်လေးစားတာတို့ ဘာတို့မနဲ့ ဘူးလားလို့ မောကနပျော်မိတယ်။ ဒီတော့ မောင်ပင်းကြီးသားက ဘာပြန်ပြတယ် ထင်သလဲ။ ဘဇ္ဇားရာ... တဲ့ နောက်၊ သူက ကိုယ့်ကို ဘဇ္ဇားခေါ်တာက သူ့အဖော် ကျောင်းဆုရာ မောင်ခန့်ကို ကိုယ့်က ရွယ်တဲ့။ မောင်ခန့်ကို ဘဇ္ဇားခေါ်ရာက ကိုယ့်ကိုပါ ဘဇ္ဇားခေါ်တာပါ။ ဘဇ္ဇားရာ လောကနရွှေဟာ ဘယ်တူနှစ်ကမှ စနစ်တော့ ရှိခဲ့တာမဟုတ်ဘူး။ လူထွေကသာ လောကနရွှေကို အချို့ပြုသတ်မှတ်ရှိတာ။ ဒီဘာချို့နိုင်တော့မြင့် ဒါလှပ်ရမယ်။ ပို့ဘာချို့နိုင်တော့မြင့် ဟိုဟာလုပ်ရမယ် မဟုတ်လား၊ ဒီလိုလုပ် ခြင်းအားမြင့် လူထွေဟာ သူဘာသာ ကစိုး ကလျားမြစ်နေတဲ့ လောကနရွှေးနဲ့ လိုက်လျော့ညီတွေ့စွာ နေနိုင် အောင် အားမထုတ်တာ ပေါ်လွှင်လာတာပဲ။ သူဘာသာ ဖြစ်နေတဲ့ လောကနရွှေးနဲ့ တတ်နိုင်သူဗျာ လိုက်လျော့ညီတွေ့မှု ရှိအောင် နေတတ်ဖို့ လိုတယ်မဟုတ်လား... တဲ့။

ဟုတ်မဟုတ်တော့ မသိဘူး။ သူမြောမှပဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အပြစ်တင်ရမလိုလိုတောင် ဖြစ်မိတော့တယ်။ ဒါနဲ့ကိုယ်က ဘယ့်နှယ်တဲ့း ကျောင်းအုပ်ရွှေးစို့ သူ့ပိတ်ဆွေကို လုမ်းမေး ပိတယ်။ ဒီတော့ ကျောင်းအုပ်ဆရာတွေ့က ပြောပြီး အဘာများ သူက တစ်သက်လုံး ဒီလိုမြင် ဒီလိုတွေး ဒီလိုနေလာတား သူက

ထိုသယာကျောတာ နှင်း၏ အထိမွှေ့ကြုံ၏

၃၃

အမှန်တရားဆိုတာ ပူးလမ်းပြောနိုင်ပဲလို့ ယုံတာကို။ သူ ယုံသလို သူမြတ်သလို သူများယုံမှုမှ ပြောရမယ်လို့ မခုံးတော့ အျော့ တော်တိုက ခင်ဗျာ မူးတယ်လို့ နှင့်တော် မပြော သာဘူး မဟုတ်လား... တဲ့။ ဒီလိုတော့လည်း ဟုတ်သား ကလား ကိုယ်က ကိုယ့်ဘာသာ အေးစိစာယ်။ ဒီလို အတွေးတတ် ကြလို့ လည်း သင်းတို့သူငယ်ချင်း ပေါင်းပြစ်ကြတာကိုး လို့လည်း ဝါးမာမိပြန်တယ်။ ဒီလို နားလည်တတ်တဲ့လူ၊ ကိုယ်ပြော ချင်တာက ကျောင်းခုံးဆရာကြိုးလို့ နားလည် တတ်တဲ့ လူ ဆိုကြိုင်တတ်တဲ့လူက ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သောက မူးနေတဲ့အား ကိုရှင်မောင်တန်သားလိုလူက ဘယ်လိုပြောလို့ သောက ပန့် သလို နေနိုင်တယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်တော့ ဝါးမာ ကြည့်လို့ မရပြန်ဘူး။

ဒါနဲ့ တစ်ဇန်နဝါရီ အမင်းစာချိုး ဘိမ့်နောက်ဘက် ဝရ် တရား ထိုင်စကားပြောကြတော့ ကိုယ်ကပဲ ဘွဲ့ကို ဖော်တယ်။ ... မင်းမှာ သောကခေါ်ခေါ်၊ စထရက်ခေါ်ခေါ်၊ ခေါ်ချင်ရ ခေါ်ကျား၊ အဲဒါမျိုးများ မင့်သီး မရှိဘူးလား... လို့ ဆိုတော့ ဒ်းကာ၊ ဘအွေးရာ၊ လောကမှာ ငါသေရေတော့မယ် ဆိုတဲ့ အသီ ထက်ပိုပြီး သောကပြစ်စရာ၊ ဝါးနည်းစရာ၊ ကြော့ကဲ စရာ ဘယ် ရှိပါမတဲ့ လို့ အဖြေတယ်။ ဒီတော့မှ ကိုယ်လည်း ပိတ်ပွဲသွားမီ တယ်။ ဒီကောင် မပြောကောင်း မဆိုကောင်း၊ ရောဂါတွေ ဘာ တွေများ ရှိနေလို့လားဟဲ့။ ဒါကြောင့် သရာဝန်တွေ ဘာတွေ များ ဘယ်ရွှေ့ဘယ်မျှပဲ နေရမယ်များ ပြောယားလို့ လားလို့ တွေးမီတယ်။ ဒီကောင်က ရှိုံ်ယောင်မတန် ရှုံးတဲ့ ပိတ်ဆွေ့၊ သားဆိုတော့လည်း ကိုယ့်မှာ အထိက်မေလျာက် တာစိုက ရှိတာကို။ ဒီတော့ ကိုယ်က ထည့်တည့်ပဲ မောရတယ်... .

မင်းကို ဆရာဝန်တွေ ဘာတွေက ပြောပြီလား၊ ဘယ်ဒွေ
ဘယ်မျှပဲ နှစ်ရုပ်ထိတာ... လို့ အောင်တယ်၊ ဒီတော့
ကိုရိုင်မောင်တင့်သားနဲ့ သူမိတ်ဆွဲ ကျောင်းဘုပ် ဆရာတို့တို့
နှစ်ယောက်သား ဝါးခဲ့ ရယ်ကြတော့တာတို့၊ တို့ယ်လည်း
ကိုယ်က ဖော်ပိုက်မိတာတို့၊ သင်းတို့နှစ်ယောက်သား အရှယ်
ရပ်တော့မှ တို့ရိုင်မောင်တင့်သားက... ဘဒ္ဒေးခဲ့၊ လူခိုတာ
မွေးဖွားပြီးကတည်းက သေဒဏ်က ကျွေးမြှုံးသား မဟုတ်လား၊
ဆိုကြပါမို့၊ မွေးဖွားပြီးတဲ့နောက် သေဆုံးဖို့ဟာ လုံမှာ
တာဝန်တစ်ရပ် ဖြစ်နေခဲ့ပြီ မဟုတ်လား... တဲ့ ဘဒ္ဒေး
ပမုတ်ပိတော့လိုပါ။ တစ်ခါကလည်း ဘဒ္ဒေးနဲ့ ကျွန်တော်
ဒီနေရာမှာ ထိုင်ရင်း ကျွန်တော်ရှင်းပြုဖို့ပါတယ်၊ ဘဝရဲ့
ပြုစေခြင်းမှာ အမိကအကျဆုံးဟာ သေခြင်းပဲ၊ ဒီအသိ
နှစ်ခြင်းမြောင့် ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ ဓမ္မာက၊ ပရီဇေဝဟာ
အင်မတန် ပြုးထန်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော် ပြောချင်
တာပါ... တဲ့

ဒီလိုတော့လည်း ဟုတ်သားကလား၊ သို့ပေတဲ့ ဘားဘား
ယားယား သယ်သူက ဒီကိုစွဲကို တွေးနေမှာမို့လဲ၊ ကိုယ်
ကိုယ်တိုင်လည်း ဒီအမြင်မျိုးတော့ နှစ်တယ်၊ သဘောလည်း
ကျိမ်ပါခဲ့၊ သို့ပေတဲ့က သူတို့လို မတွေ့တာတဲ့ မပြောတတ်ကိုး၊
ဒါနဲ့ပဲ ကျောင်းဘုပ် ဆရာတို့က ကိုယ့်ကိုရှင်းပြတယ်။
နှစ်ဆယ်ရာစုံ အတွေးအခေါ်ထဲက... ဘာပါလို့ ထားပါတော့
ရှာ... အဲဒီအတွေးအခေါ်အကြောင်း၊ သူကတော့ ကျောင်း
ဆရာ မဟုတ်လား၊ ကိုရိုင်မောင်တင့်သားလို မဟုတ်ဘူး၊
ကိုယ့်ကို ကျောင်းသားတစ်ယောက်လို နားလည်အောင် ရှုံးပြ
စွာတယ်။ ကိုယ်လည်း ပညာအတော်ရသွားတယ် ဆိုရမှာပဲ။

ထိုစယာကျောတား ခိုက်၏ ပလီမွှာကြကုန်

၃၄

သင်တို့ ခုခေါ်လွှဲထုတွေက ကိုယ်တို့အားလုံး၏ အဖတ်အပြုံ
က များတယ်မဟုတ်လား၊ ဘဝအတွေ့အကြံသာ အသက်
အဆွယ်အရ နည်းချင်နည်းများ၊ စာတွေ့တော့ များရှာကြတယ်၊
အတွေ့အကြံ... အတွေ့အကြံ။ သတိရတုန်း ပြောပြုစ်း
ပါရစေ။

တစ်နေ့ နှဦခေါ်ပိုင်း ကိုယ်နဲ့ကျောင်းအုပ်ဆရာတွေနဲ့
ဂေါက်ကွဲ့ဗာကို လမ်းလျှောက်ကြတယ်၊ ကိုရင်မောင်တင့်
သားကတော့ ထုံးစုအတိုင်းပေါ့၊ ဓာတ်ပုံပုံတင်းအုပ်ဖတ်ရင်း
ဒီမျိုးကျော်ရှင်းမဲ့လျှော့၊ ဂေါက်ကွဲ့ရောက်တော့ ပြီးလော့ထွန်းနဲ့
ဆရာဝန် ကိုမရသာ တွေ့တယ်၊ သူတို့၏ယောက်သားလည်း
ဂေါက်မိုက်ဖွံ့ဖြိုးလာတာ ကွဲ့ဗောက်တော့ ပျော်တာနဲ့ ဘီယာ
ထိုင်သောက်နေကြသတဲ့၊ ကိုယ်လည်း သူတို့နဲ့တွေ့နတော့
တစ်ခုက်တစ်ဖလားတော့ ကြိုက်လိုက်တာပေါ့၊ ကျောင်းအုပ်
ဆရာတွေ့ကတော့ ထုံးစုအတိုင်း လက်ဖက်ရည်သောက်၊ မျှနှစ်း
ပေါ့၊ နေလေး နည်းနည်းချို့လာတဲ့အခါ အိမ်ပြန်ကြပယ်
လုပ်တော့ ဆရာဝန် ကိုမရသာက လမ်းလျှောက်ပြန်ကြခဲ့အောင်
ချားလို့ ဆိုတော့၊ တို့ယ်တို့က ဘယ်ကုန်ကွက်ပါမလဲ၊ နိုင်တဲ့
လမ်းလျှောက်ထွက်လာကြတာ မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ ပို့စေ
ထွန်းက အကြံပေးတယ်၊ ... ရောက်လမ်းဘက်က ချားကြရ
အောင်တဲ့၊ ရောက်လမ်းက ပြုတဲ့၊ ဘုရားဝင်းထဲကပြုတဲ့၊ ဒေါ်
တန်ကိုကျော်လိုက်ရင် ကိုယ်တို့အားလုံးနေတဲ့ အပိုင်းကို
ရောက်ကရော့၊ လို့ရင်း တို့တို့ပြောရရင် ကိုယ်တို့အဖွဲ့၊ ရောက်
လမ်းထဲရောက်လို့ လမ်းတစ်ဝက်လောက်လည်း ရောက်ရော့
ဘယ်သူကို ချားပတ္တာယ် ထင်သလဲ့၊ တော့ပြန်ကြိုး ပို့ပါ
အောင်လင်းကိုပေါ့။

မင်္ဂလားစတောင် တွေ့ချင်တွေ့ဖူးမှာ၊ အဲဒီဘက်မှာ
မသိသူ ခပ်ရှားရှား၊ လူပုံက ဆောင်စထားမောင်းမောင်းရှယ်၊
မင်္ဂလားရှင် သို့ကောပျိုးနဲ့ အမှန်မတော့ တော့ပြန်ဆိုတာ
ဟိုစဉ်က တော်လှန်ရေးကာလလောက်က တော့နိုာပါ၊
နောက် ဒီဘက်မေတ်ထဲမရာက်တော့ တပ်ထဲမှာ ဖို့လ်ဖြော်
ကင့် အနားယူတာဆိုထင်ပါရဲ့၊ မိုးစောကွန်းနှင့်က ယ်တော်၊
ပို့ရှင်တယ်၊ မနိုင်ရင်ကာတွေပေါ့တွာ၊ ကိုယ်နှင့်ကတော့ ဒီကျော်
သိပေတဲ့ အင်မတာန်ခင်ပါတယ်၊ တွေ့၊ တွေ့၊ ချင်း၊ မိုးစောကွန်း
ကပဲ မိုးစောင်လင်း နှေ့ခိုးကြောင်တောင် လမ်းထဲမှာ ဘာ
လုပ်နေတို့လို့ စကားစလိုက်ရာက ကိုယ်တို့တစ်သိုက် လမ်း
လယ်ကြိုးမှာ စကားဖွံ့ဖြိုးသွားကြတယ်၊ ဒီတော့ ဖို့လ်ဖောင်
လင်းကြိုးက မနောက် မနောက် ဘုရားဝင်းထဲက လမ်းလျောက်က
ကျွော်ပြန်လာရင် ဒီနားက ခွေးပေးသေးမ တစ်ကော်က ဟောင်
နေကျော်၊ ဒီနေ့တော့ ဟောင်တာ မတွေ့လို့ ခုနှစ်ခုံးပိုင်း
ပူးများ မတွေ့လို့တွေ့ပြား ယာကြည် တာတဲ့၊ ကားတွေဘာ
တွေမှား ကြိုတ်သွားသလားလို့ ပူလို့ ထွက်ရှာနေတယ်ဆိုပါ၊
ကိုယ်တို့ကတော့ ပြုခိုတယ်၊ မိုးစောကွန်းတော့ အားချုပ်းရ
ရယ်ရှင်း မိုးစောင်လင်းရာ ခွေးပေးသေးမ သူဘာသူ ကားတို့ပို့
သန်းထိပေါက်ပေါက် မင့်အပူလားလို့ဆိုတယ်၊ ဒီတော့
ဖို့လ်အောင်လင်းကြိုးက ယာရှာ ခွေးလည်းအသက်နှုပ်လို့
ဆိုတယ်၊ ထက်ထိတော့ ဖို့လ်အောင်လင်းကြိုးက ပုံတင်ပင်
တတ်တယ်။

ပူဆို မိုးလင်းလို့ ဘုရားဝင်းထဲ လမ်းတွေဘာတွေ
လျောက်ပြုပဟျာဆိုရင် ရော်ပို့တစ်လုံးနဲ့ တစ်ကွွာလုံး ဖော်
သတ်မှတ်နှစ်နားလောင်တော့ဘာပဲ့၊ ရွှေပုံမှာ ဝလျှပ်စွဲပုံလော်

တို့မဟာကျောက်၊ ဖို့ကို အထိန္ဒြာပြုတဲ့

၄၀

သူ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အယ်လင်စကားမှာ ရောက်တော်ပြီးလည်း သူ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူဘာသာသူ ပုဂ္ဂိုလ်ပြီးတာမဟုတ်တဲ့၊ ဖို့လွှဲ ဖုန်း ဆက်မေး၊ ဒီလွှဲ ဖုန်းဆက်ပြောနဲ့၊ သူဒါန်မှာကလည်း သူလို ပုဂ္ဂိုလ်ပင်တတ်တဲ့ သမီးတဲ့ပြီးနောက်ကလည်း ဖို့သေး တာ၊ ခင်ဗျာလည်း သိသာပဲ၊ အဖို့ပြီး လုပ်ကြေး ဆိုတာက ပုစ္စရာမဖို့ရင် ရွာထိပ်က ကျောင်းတိုင်းတော်တော် ရှာပြုပဲ တတ်တာချိုး မဟုတ်လေး၊ ဒီတော့လည်း မို့လ်အောင်လင်း ပြီးအတွက် အဆောင်ရတာပဲ့၊ ဘာတဲ့ ကျောင်းအုပ်ဆရာတို့ ပြောတဲ့စကားနဲ့ ပြောရရင် အမှု ကုသဝဏ်မှု လွယ်ကုသွားတယ် ပေါ့ဖြာ၊ နော်၊ မို့လ်အောင်လင်း ပြီးတဲ့ မှုပါ တစ်ခုပြောပြ ဦးမယ်။

တစ်ခါက မူလို့မယာ၊ ဆိုတာဖြစ်လို့ နိုင်ငံတော်လင်းတို့ ဆေးဖို့တင်ရတယ်၊ လူကြီးဆိုတော့ ပုံကြောရတာပေါ့ဖြာ၊ ဒါနဲ့ သူသားသမီးတွေ အေးကြည့်ရတယ်၊ ဘယ်လိုက ဘယ်လိုပြုစ် တယ်ဆိုတာ၊ ဒီတော့ သူသားအကြိုးကောင်က မြောပြတယ်။ ... ဒယ်ခါက ညာတစ်နာရီဇာကိုဆို အီးရာက ထတ်တယ်... တဲ့၊ ပုံမှန်ပေါ့ဖြာ၊ လူကြီးဆိုတော့ အာပဲ့ အပါး သွားတယ်ပေါ့ဖြာ၊ ... သူ အီးရာထဲတဲ့ အာရို့ လောက်မှာ ရောက်ထဲက ဒရဝိကောင်ကလေးက ညာ နာရီ တစ်ခုက်ဝါး နာရီသံအောင်း ခေါ်ကြလွှာဖို့တတ်တယ်... တဲ့၊ အဲဒီညာကျ တော့ ခုပ်အောက်ပို့စ်း မို့လ်အောင်လင်းပြီး ဖာအို့ခေါ်က သူသားအလတ်ကောင် ဆရာဝန်က သူဇာဆ စိတ်လွှာပြုရာ့မှု များပုံရတယ်၊ သွေးကလေး ဘာလေး တိုးချင်ပုံ ရတယ်ဆိုး၊ မအို့ခေါ် အေးတွေ့ဆေးလေး စိတ်ပြီးဆေးလေး လှိုက်သ ပေါ့ဖြာ၊ ... ဒါကြောင့် အဲဒီညာ အယ်ခီ ဖို့ရာက အစ်စမျိုး

အော့ ဒစ်နာရီကျော်နေပြီ။ ဂါလေ့ စိုလ်အောင်လင်းကြီးက
တော့ ခါဝိုင်းလိုပဲ အောက်ပူးပြီး ဘို့ပဲရာထဲကင် သံချောင်း
ခေါက်သံ တော်နှာဆယာင်နေတာ၊ အင်တော်ကြာလို့ သံချောင်း
ခေါက်သံ မကြားတဲ့အဆုံး စိတ်ပူလာတာနဲ့ ထိုးကလေး အသာ
ဆွဲပြီး ရရစက်ထဲ သွားတော့တာ ပေါ့။ . . . တဲ့၊ အဲဒီညာ က
လည်း မိုးကြီးပဲလကြီး ကျေတာတိုး၊ ဟိုရေါက်တော့မှ ရရစ်
ကောင်ကလေးနဲ့ထွေ့လို့ ကောင်ကလေး က “အဘာ အခုံ ညာနှစ်
နာရီနဲ့နေပြီ့” လို့ ခို့မှ စိုလ်အောင်လင်းကြီးခမြာ သူ့အိပ်ဖော်
သွားပုန်း သီရှာတယ်။ အဲဒီညာကစ်လို့ စိုလ်အောင် လင်းကြီး
အအေးစိုး များတော့တာ ပါပဲ။

အဲသလို့၊ အဲသလို့။

စိုလ်အောင်လင်းကြီးတဲ့ ဂုဏ်က၊ ဒါနဲ့ပဲ တို့ယို့လည်း
သူနဲ့ အင်တော်ကြာ ဝကားရပ်မြှုပ်ကြေရင်းက ဝကားစ အင်တော်
ပြတ်သွေ့ကြရတယ်။ တို့ယို့တို့မွောက်ခင် တို့ယ်ကပဲ . . . ဘစ်ဂို့ကြိုး
အပူအပင် သော်လို့ . . . လို့ ပြောတော့ အေး . . . ငါလည်း
သော်ပါတယ် . . . တဲ့၊ ဒီတော့ မိုးတော်လွှန်းကြီးက ဘာလျော့
တာလဲ မင်းကဲ။ မိုးလင်းတာနဲ့ အပူ မင်းဆီမလာမှာရိုးလို့
ဘီမီတဲ့ ခါးဖွံ့ဖြိုးတော်နေတဲ့ ကောင်ကများလို့ ဝင်ပြောလိုက်
သောတယ်။ ဆရာဝန် ကိုယရသာကတော့ နေထိုင်ကောင်းရင်
ပြီးတော်ပါ စိုလ်မှုးကြီးရာလို့ ဆိုတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ တို့ယို့လည်း
ရရစက်လမ်းဘာက်က ထွော်လာခဲ့ပြီး တို့တို့ပြောရရင် အိပ်
ရောက်လာတယ်ပေါ့။ အိပ်ရောက်လို့ ဂိုဏ်သောက်နေတဲ့
ကိုရင်မောင်တန်သားနဲ့ တွေ့နတော့ သွားက ဘဒ္ဒေးတို့ နည်းနည်း
ပါးပါး အိုးမြှိုင်ပါးပါး ဆိုတာနဲ့ ကိုယ်တို့လည်း ဂိုဏ်သောက်များ၊
ဝကားပိုင်းပြစ်ကြပြန်တယ်။ အဲဒီတော့လည်း စိုလ်အောင်လင်း

တို့သောကိုဘေးကား ဖို့၏၏ ပလီဗျာမြှေကုန်

၄၃

ပြီး အကြောင်း ပြန်ပြောပြစ်ကြတာပေါ့။

ဒီတော့ ကိုရင်မောင်တန်သားက တစ်ခုပြောတယ်။
ဘဇ္ဈားတို့ အေရမ်းဘရမ်း အန်ကယ်ပိုလ်နအောင်လ်းကြီးကို
အပူတွေ့ စထရက်တွေ လျှော့ခိုင်းမနေနဲ့။ အပူဟာ သူဘဝါ
စထရက်ဟာ သူဘဝါ၊ အဲဒါတွေနဲ့ အသက်ရွင်နေတာတဲ့။
အဲဒီတော့မှ အင်မတန် နှဲတ်နည်းတဲ့ ဆရာဝန် တို့မရသာက
ဟုတ်တယ်၌၊ ခင်ဗျားတို့တော်တွေ အတ်း ပိုလ်မျှုံးကြီးကို အဲ့
တွေ လျှော့ခိုင်းမနေနဲ့။ သူလို့လျှော့က ဟာပူတာလေး၊ စထရက်
ကလေးမျိုး နေဖိုင်တာကလေး၊ ဒါကြောင့် ကျွန်ုတ်က သူကို
နေထိုင်ကောင်းအောင် နေဖို့သာ ပြောရတာ.. . လို့ ပြောတယ်။
ဒီတော့ ကိုယ်က ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးဘက် လူညွှန်ကြည့်ပြီး
ဘယ့်နှယ်တဲ့ ဆရာကြီးလို့ မေးမိတယ်။ ဓကျောင်းအုပ်
ဆရာကြီးက ကိုရင်မောင်တန်သားဘက်ကို မေးတိုးလိုက်ရင်း
မပြောတတ်ပါဘူး၊ အဘရာ၊ သူပြောသလိုပဲ ကျွန်ုတ်တို့
လောကကြိုးဟာ ဘယ်တုန်းကမှ စနစ်တကျ ပန့်သွေးလို့ပဲ ပြောရ^၁
တော့မှာပဲ ထင်ပါမျှုံး... တဲ့။

ကိုယ်ကတော့ သားတို့လို့ ပညာတတ်မဟုတ်တော့ ဘာ
ဘာဉာဏ် မပြောတတ်ဘူး။ သို့ပေတဲ့ များနဲ့ခဲ့ခဲ့ပါ ခုတွဲတော့
ကြည့်တတ်တယ်။ ဒီတော့ ကိုရင်မောင်တန်သား ပြောသလို
ကိုယ်တို့တော်တွေဟာ တို့က်ဆိုင်မှုတစ်စုတစ်ရာက ဖြစ်လေတာ
တွေလေး၊ စနစ်တကျမရှိဘူး ဖြစ်နေကြတာတွေလေး၊ သေး
ဒေါ်ကျော်ပြီးသား လွှဲတွေလေး။ တစ်ခုခုဟာ တစ်နေ့ရာရာမှာ
လွှဲနေသေား။ တစ်ခုခုထဲမှာ တစ်ခုခုတစ်ရာဟာ လွှဲမှားဇူး
သလေး၊ သောလေသျာချာတော့ မပြောတတ်ဘူး။

တစ်ခုခုတော့ တစ်ခုခုပဲ။

မောင်ဘသောင်း၏ ဓတာင်း၌ ကောင်းခြင်းနှင့်
မောင်း၌ ကောင်းခြင်းအမြဲ့ကြား

ဒါလိုဏ္ဍ ကိုရင်မောင်တန်သာက ကိုယ့်ဆီအလာ မကျားက်ဆည်
ဘက်က ဖြတ်လာတော့ လမ်းသားသစ်ပင် ရိုပ်အောက်မှာ
ခေါင်းမြှုပ်နှံ အသက်ကြိုးကြီး လူတစ်ယောက် ပုံဆွဲနေတာ
တွေ့လို ကူးရုံကြည့်တယ်ဆိုပဲ၊ ဒါတော့ ခေါင်းမြှုပ်နှံ လူကြိုး
ဟာ တမြေးလွှဲမဟုတ်ဘဲ မောင်ဘသောင်း ပြစ်နေတော့ ဘာ
ကိုး၊ ကိုရင်မောင်တန်သားကတော့ ဦးလေးသောင်းလို့ကော်

၅၆။

မြန်သန်

တယ်၊ အော်ဆုံးသောင်းက သူအဖော် ကိုရင်မောင်တင့်
ညီ မောင်သုခြော့နဲ့ စွဲထုတိုး။ အချယ်တင့် တူတေသဟုတ်
ဘူး၊ အမေ တော်တာ၏တာကပါတူတယ်တောင် ဆိုနိုင်
တယ်။ ကိုရင်မောင်တင့်သုခုကတော့ အတော် ခင်ရှာတယ်။
ဒါနဲ့ပဲ မောင်ဘသောင်းကို ကိုယ့်အိမ် လိုက်ခဲ့ဖို့ ကိုရင်မောင်
တင့်သုခုက ၏ရာကာ မောင်ဘသောင်းလည်း ဂုဏ်သိမ်ပေါ်
ရောက်လာတော့တာပဲ။

ကောလိပ်တုန်ကဆို မောင်ဘသောင်းတို့ မောင်သုခြော့
တို့က ကိုယ်တို့တက် ငယ်တယ်။ သုခုနှစ်အောက်တောင် ငယ်
ယယ်တင်တယ်။ အဲခိုတုန်းက ဂုဏ်ထူးတန်းတက်နေတဲ့
မြို့မောတွန်းတို့ကဆိုတယ် ဖုန်းစိုဝပ်ပဲမျော်ဝါဘာကိုး၊ မောင်ဘ
သောင်းကိုရော မောင်သုခြော့ကိုပါ။ မြို့မောတွန်းတို့ လူသို့
ကဆို သူတို့နှစ်ယောက်ကို “တယ်လိုဘယ်လိုက အမူတွေ
ကောလိပ်ရောက်လာသလ မသိပါဘူးကျော်” လို့မောင် ပြောတွေ
တာ ပြောဆို ဒီလိုပဲ။ မောင်ဘသောင်းတို့ မောင်သု့ ပြောတို့
ဆိုတောက ထင်တောလုပ်တဲ့လူမျိုးတွေ။ ထင်တောလုပ်တယ်
ဆိုပေသိ အရှင်ကောရာတော့ မဟုတ်ဘူးဘာ့ဗျာ့၊ သူတို့က ဟကို
အလွန်ဖတ်ရှုံးပို့ပို့ကြတာ။ တစ်ခါတလေ အတန်းပြုသမားတွေ
ကတော် သူတို့ကို အေးကိုရတယ်။ အထူးသပြု၍ အော်လိပ်စာ
အဖတ် အလွန်ကောင်းတာ၊ အလွန်ကတ်တာ။

ဘယ်လိုပြောရမတဲ့၊ ဓမ္မတို့ စာတော်အတိုင်းနေတယ်
ဆိုတဲ့ လူမျိုးတွေပေါ်ဘာ့ဗျာ့။

မောင်ဘသောင်းကလည်း တစ်မျိုး၊ သူ ကောလိပ်
ရောက်တော့ ဆရာဘသောင်းတို့က နာမည်တစ်လုံးနဲ့ ပြစ်နေ
ပြီ။ သာင်တွေ ဘာတွေ ပြစ်နေပြီး၊ မြို့မောတွန်းတို့က တော်

၁၀၁။ ၂၅၁၄၆၆၇၉၄၇

၆၃

တန်းတည်မှာကလည်း ကိုဘသာ၏အိတ္ထာ ရှိတယ်၊ မောက်
တော့ ဒီစီတွေ ဘာတွေ ပြုစ်သွားတဲ့လူပေါ့ရွား၊ ဒီတော့ ကော
ဆိပ်ကျောင်းမှာ နာမည်တွေချင် ရွှေပြုခဲ့အင် ဂုဏ်ထူးတန်းက
ဘသာ၏ကို ကိုဘသာ၏လို ခေါ်ပြီး ဆိုင်အက ဘသာ၏
ကို မောင်ဘသာ၏လို ခေါ်ကြတာ၊ တရှုံးကတော့ ပိုသေ
ချာအောင် ပါက်တက်ကရ မောင်ဘသာ၏လို ခေါ်ကြတယ်
အမှန်တော့လည်း ကျောင်းသားကြိုးတွေက ချမ်စနီးနဲ့ ခေါ်တာ
ပါ။ ဒီစီဖြစ်သွားတဲ့ ကိုဘသာ၏ပြုး ကတော် “လူတွေက
ပါက်တက်ကရ မောင်ဘသာ၏လို ခေါ်ကြပေတဲ့ မောင်ဘ
သာ၏က ကျေပိတ္ထထက် စာဖတ်နိုင် တယ်” လိုတော် ပြောဖူး
တယ်။

မောင်ဘသာ၏တို့က အညာဘက်က ကြိုးရတတ်
တွေ့ပါ။ ယာတွေ ဘာတွေ အများကြီးစိုင်ကြတာပေါ့။ ဒီပြင်
မောင်ဘသာ၏ဘပေါ် ဦးလေးက နွားသားပေါ်တာ အင်မတန်
ပါသနာပါတာ။ အဲဒီတုန်းက နွားကို မီးပွားဖြစ်မွှေ့တာတို့
ဘာတို့က မဖို့သားဘူး။ မောင်ဘသာ၏ အမောင် ဦးလေးက
နွားသားပေါ်ရင် ကိုယ်တို့ဆိုမှာ မီးပွားဖြစ်မွှေ့နိုင်တဲ့ လူတွေပေါ့။
ဒီတော့ သူ့ဘက ငွေဇူး ကြိုးရေး ပုံရတယ်မရှိဘူး။ မောင်ဘူး
အကြိုးတလည်း သူ့လိုပါ။ သူ့လိုပါလို ဆိုရတာ၊ ကိုရင်မောင်
ကင့်တို့ အဘုံးက ပြင်းဝန်ဆက်တွေး ပြင်းကွန်း အမောက်ပုံ
ကောလမှာ အမောနိမ့်တော့ အောက်ပြည့် အောက်နွားသက်
ဆင်းလာတဲ့လူတွေပေါ့ရွား။ ဒါလည်း ကိုရင်မောင်တင့်တို့
မောင်သူခုကြိုးတို့က ပြောလို သိတာ မဟုတ်ဘူး တစ်ခါက
ကိုယ်ပြုပြီး ရောက်တုန်း ကျောင်းသရာ ဆရာကိုက ပြောလိုပါ။
ရတာ ဆိုတာက ကိုရင်မောင်တင့်နှစ် မခင်ဗြော့၊ ယောက်ရှား။

ယားပါတော့။ မောင်ဘသောင်းဆီ ပြန့်သွားရအောင်။ မောင် ဘသောင်ရော့၊ မောင်သုခကြီးပါ ဘီအောင်တန်တန်း ပြုတဲ့ နှစ်က ကောလိပ် ပြန့်မလာကြတော့ဘူး။ မောင်သုခ ပြီး ပြန့်မလာတာက မဆန်ဘူး။ သူက နိဂုံကတည်းက ပညာ ငော စနစ်တို့ ဘာတို့ ကို သိပ်ယုံတဲ့အကောင် မဟုတ်ဘူး။ မယုံဘူး ဆိုတာက သူအာ မြင်မှာ လူဆိုတာက ကြိုးစားရင် ဘုရားတောင် ပြစ်နိုင်တယ် ဆိုတဲ့ သူအောင်ကို ကိုချင်မောင်တစ် ပြောစကားလိုပါ။ စာအုပ် စတ်ရင် အကွားရှင်းစာတိုင်း “က” ကင့် စေတ် ပြီး “အ” ရောက်ရင် တစ်လောကလုံး သိ ထောက်ပြီဆိုတဲ့ အမြှင့်မြို့တဲ့ ကောင်ကြိုးရှုံး။ မိဘက ကောလိပ် သွားအော်ဆိုလို ကောလိပ်ရောက်လာတဲ့ ကောင်ကြိုးရှုံး။ အဲဒီနှစ် က မောင်ဘ သောင်းနဲ့ မောင်သုခကြီးတို့ ပြန့်မလာကြတော့ ကိုယ်တို့တန်း ပြီးသမားတွေက အတော်ပျော်သွားကြတယ်။ ဟုတ်ဟုတ် မဟုတ်ဟုတ်၏ သင်းတို့ဆီက တွေ့ထူးဆန်းဆန်း အ တွေးအမြှင့်တွေ ကြုံးရှုတယ်တာကို။

မောင်ဘသောင်က မောင်သုခကြီးထက် သာတာတစ်ရုက္ခ ကောလိပ်ကျောင်းသွားတွေက သူကို ကျွဲကြတာကလား။ မောင် သုခကြီးကတော့ သူကို ကျောင်းသွားတွေက ရိဘုံသုံးများ ပြောရင် “နှစ်တို့ ဖို့အား မြို့တွေ ရှုက်ထွေတန်မှာ ရှိသေား။ အဲဒီသွား နှစ်ကြိုးထပ်ကြေား” လို့ပြောလေ့ရှိတယ်။ မောင်ဘသောင်း ကတော့ မှန်ချုပ်တယ်။ ဒါကြောင့် တွောင်းသွားတွေ ပါစဝ်ပျော် မှာ ကိုဘသောင်းဖူ ကိုဘသောင်း ပြစ်တော့တာကို။ ပောလ် ဘင်နာတွေမှာ အပြိုမြတ်တွေဘာတွေ လုပ်ကြတဲ့အခါ “ဖျိုက တောင်းမည်...” အစရှိလို့ ဘာဘာ ညာညာ ဆိုတဲ့ သီချို့ ဟာ မောင်ဘသောင်းကြိုးကို ရည်ပြီး ဆိုတာဆိုပါ။ အောင်ဘ

အကောင်း၌ စကာင်းဖြုတ် ...

၁၈

သောင်းကို မိဘချင်း ရှင်နှီးတဲ့ ရောနအောင်းဘက်က တွဲ့မို့
တွင်းစားမျှထဲက တစ်ယောက်နဲ့ ဆုဝေတယ်ၤ။ မြှော်လိုက်ရဘူး။
ဒါကိုတစ်ယောက် မဆုံးခင်ကသို့ စကားစပ်တွဲအဲ ပြောပါၤ
တယ်။ မိုကိုက "မောင်ဘသောင်း ယူမယ့်ပိုမ်းများ ငါသာမှာ
မိပါသေး" လို့ ပြောဆလဲနိတယ်။ တခြားကြောင့်တော့ မဟုတ်
ပါဘူး။ ကိုယ်ပြောခဲ့သလိုပဲ မောင်ဘသောင်တို့က ထင်ရာလုပ်
တတ်ၤ။

မောင်ဘသောင်း ရောက်လာတဲ့လျော့ ကိုယ်တို့လည်း
နောက်ဘက် ဝရှိတာမှာ ထို့ကြောင့်း စကားစပ်လည် ပြောပြုၤ
ကြတယ်။ "ဦးလေးသောင်းက ဘရရှိနိုင်တယ်ဆိုလို့
ဟန္တလျောဝင်ပြီး ဘရရှိနိုင်ရယ်၊ ဖန်ချက်ရယ် ထင်ဝယ်နဲ့တယ်"
လို့ ကိုရင်မောင်တန်သာက ပြောသေးတယ်။ ကိုယ်ကလည်း
ဘာမျန်းမသိတော့ "ဘရရှိနိုင် ဝယ်တာကမဟု ဟုတ်ပါတယ်။
ဖန်ချက်ကတော့ဂွာ ငါအိမ်မှာ အများၤ။ မြို့ပိုပါတယ်" လို့
ပြောတော့၊ သားက ခုလို့ ပြန်ပြောတယ်။ "ဘဇ္ဈာသီပ်က
ဖန်ချက်တွေက ရေးသောက်တား အရက်ဆိုတာက သူချက်နဲ့
သူ သောက်ရတယ်" တဲ့၊ ပြန်တော့ပြောၤးမလိုပဲ သို့ပေတဲ့
ကိုယ်ကိုယ်တိုင်က သိမယားတဲ့ကိုစွဲဆိုတော့ သိပ်ပြောလို့
မကောင်းဘူး၊ အရက်ကို သူဖန်ချက်နဲ့သူ သောက်ရတယ်
ဆိုတဲ့ကိုစွဲ နိုးအောက်နဲ့ၤး ပြောဖူးတာလည်း ကိုယ်က
နည်နည်းကြေားဖူးတယ်။ သိပ်မရေရာတဲ့ ကိုစွဲဆိုတော့၊ သိပ်
ဝင်မပြောတာဘဲ ကောင်တယ်လို့ ကိုယ်က ပုဂ္ဂိုလ်အလိုက်တယ်။

ပြောကြေားကြောင်းကဲ့ ဒီဘရရှိနိုင် သူချက်နဲ့သူ သောက်
မှု မကောင်းသလား၊ သင့်သလားဆိုတဲ့ ကိုစွဲက အောင်ထဲက

သိပ်မဖွတ်ဘူး၊ ဘရန်ဒီ သောက်ရင်း အသာထုသွားပြီး တဗြားဖန့်ချက်တစ်လျှေးထဲ ထျဉ်သောက်ကြည့်ခို့ ကောင်းမလာ တောင် စဉ်းဆုံးတယ်၊ အဲဒီတုန်း ကိုခို့မောင်တန်သာက သူဦးလေး ဦးသုတေသနများများကြောင်း သူ ကြားခဲ့ရတဲ့ ကောလိပ်ကျောင်သားဘဏ္ဍာဓာတ်ကြောင်လျှေး မောင်သာသော်မျှ ပြောနေကြတယ်၊ ဒီတော့ ကိုယ့်အနေနဲ့ သိချုပ်နေတောကလေး တစ်ခု သတိရပါလိုက်တယ်၊ အဒီက မောင်သာသောင်းနဲ့ မောင်သူခကြီးတို့ နှစ်ယောက်သား ကျောင်းကိုပြန့်မလာတဲ့ အကြောင်းရင်းပဲ၊ မောင်သူခကြီး ကျောင်းပြန့်မလာတဲ့ ကတော့ သူအစ်ကို ကိုခို့မောင်တန် ပြောပြုဖူးလို့ အထိုက် ဘ နလျာက် သိထားရတယ်၊ မောင်သာသောင်းကတော့ ဘာလို မပြန့်လာသလဲဆိုတာ မရောရာဘူး၊ ဝကားဝပ်မိလို့ ပြောရ ဦးမယ်၊ မောင်သာသောင်းတို့ မောင်သူခကြီးတို့ ကျောင်းပြန့်မလာတဲ့ အကြောင်း ပြောတဲ့အခါ ဟိုဘက်ဟောလိုက ဆရာဖော်ကတောင် ရယ်စရာ ပြောသောတယ်၊ “မြိုဝင် ရည်ကလေးမှာကား ကျောင်းသို့ မပြန့်ရတော့ခဲ့ ပေါ့ကျာ” တဲ့၊

ပြောရင်းဆိုရင်းပဲ ကိုယ်သိချုပ်နေတဲ့အကြောင်းသိ နောက်လာတော့ ကိုယ်ကပဲ ဇူးလိုက်မိတယ်၊ “ဘယ်လိုက ဘယ်လိုပြုစိုးလို့မင်း ကျောင်ပြန့်မလာတော့တဲ့ မောင်သာသောင်းနဲ့” လို့ ပြောတော့၊ မောင်ဘင်းသောင်းက “ပြောရရင်တော့ ရယ်စရာပဲ ကိုပြန့်သမောင်” လို့ပြန့်ပြောတယ်၊ ဒီတော့လည်း ကိုယ်က “ဒီလိုဆို ရယ်ကြရတောင်ပေါ့ကျာ” လို့ ပြန့်ပြော မိတယ်၊ အဲဒီတုန်း သန်းယဉ်မက မိဖို့လောက ယူလာတဲ့ နှိမ်ကို ခရစ်းချဉ်သို့နဲ့ ကြိုးကာ လာပေးတော့၊ တိုင်းလို့

ကောင်း၍ ကောင်းမြှင့်၍ ရှုနိုင် ...

၃၀

အတွက် အမြဲ့မြဲတောင်သွားတာပါ။ စပ်လို ပြောရရှိမယ်၊ ကိုယ်တို့အချို့လောက် ရောက်တဲ့အခါ ခုလို နည်းနည်းပါပါး သောက်ရင်၊ အမြဲ့မြဲတော်လည်း ပါပိုလည်း ကောင်းတယ် ထင်တယ်၊ ကိုရှင်မောင်တန်သားတော့ အဲသလို ကြိုတိပု မရဘူး၊ တစ်ခါက ကိုယ်တို့ပါဝါသောက်ကြုတွန်း ပို့ဆောတွန်း က ထင်တယ်၊ ဝိစက်ကို ရေ့ချွဲရောတာပောင် ကိုရှင်မောင်တန် သားက "သွားဘာသာ ကောင်းနေတဲ့မူရကို ဘာလို ဝိစက်နဲ့ ရောရတာတဲ့ အနိကယ်ရာ" လို့ နောက်တောက်တောက်နဲ့ မှတ်ချက်ချေတာ ကြားချွေးတယ်၊ ထားတော့ ဒီကိုစွဲ နောက်ပု ပြောကြုရအောင်၊ ခုတော့ မောင်ဘသောင်းအမကြာင်းပဲ ပြောရအောင်။

"ဒီလို့ရှာ ကိုကြားဘောင်" လို့ အဆိုပို့ အောင်ဘသောင်က သူအကြာင်း ပြောတယ်။ "တစ်ဇန် ကျွန်တော်လည်း ပျော် ပျော်းနှုတာနဲ့ နွေးမြှုပ်ထဲ လိုက်သွားမိတယ်၊ ဇဲဒီမှာ အဖော် ဦးနေးတို့ ကြိုးမျှဖြိုး သားဝပ်ကြတာကိုယ့် ဇဲဒီမှာပဲ ဘာတွေ့ရ သလဲဆိုတော့ သားဝပ်ဖို့ မလိုဘဲ အသားအတွက် ဓမ္မာ့ဖို့ နွေး တရာ့၊ ကို သင်းမံနတာတွေ့ရတယ်၊ ကိုကြီးဘောင် လည်း တွေ့ယူမှာပါ။ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန့်နဲ့ လုပ်ကြရတာ ဆိုတော့ နွေးပို့သင်းကို ထွေပဲကြရတာ၊ ဒီတော့ အသင်းစီ ရတဲ့ နွေးက မျက်ဓည်မှုံးတော်ကုသွေတယ်။ အဲသလိုပဲ သားဝပ်တွဲနေရာ မှာလည်း စီတင်မယ့် နွေးမက လိုတယ် မလိုဘူး မသိဘူး နွေးထိုးက ဆုံးဖြတ်တယ် မရှိဘူးဆိုတာ ထည့်ပစ်းလာသော အတင်းပြုစ်အောင် လုပ်ကြရတာတွေ တွေ့ပြီး၊ စိတ်ထဲတစ်မျိုး ပြုစိတ်တယ်။ သနားတာ၊ ဘာဘာ ညာညာ စသပိုင့်တွေ ဖော် ထား၊ အမိကတော့ အကျိုး၊ သက်ရောက်မှာ၊ တင်းကြုံတ်

မူဆိတဲ့ စာပိုင်းမှာ နှာမလည်နိုင်ဘူး ပြစ်သွားတယ်” ဒီအတော့
ကျော်က ဖော်ပြန်တယ်။

“နောက်ပါးပါ့။ မောင်ဘသောင်းရဲ့၊ ဘယ်လို့ အကျိုး
သက်ရောက်မှုများ၊ တန်ခိုးတွေများတော့”

“ဒီလို့လေ၊ ကျွန်ုတ်တို့ အောက်တန်းတန်းက ယူလို့
ဆေးသင်ခဲ့ကြရတယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒီမှာ ယူလို့နည်းလမ်း
တကျ ပျော်ကန်တာ၊ ဆင်ခမြဲပုံစံကရ ပျော်ကန်တာတွေ နှိုတယ်
လေး၊ နည်းလမ်းတကျ ပျော်ကန်တာ၊ ပုံစံအရ ပျော်ကန်တာ
ထွေဟာ တကယ့်ဘဝမှာ အပြုံမျိန်နိုင်ဘူးလို့ ကျွန်ုတ်ပြင်စီ
တယ်။ ခင်ဗွော်ဂွော်မြှောရို့ တကယ့်ဘဝမှာ ယူလို့စောဟာ
အမြှတ်း၊ ပုံငော်ယူလို့တော့ ပရိုင်ဘူးလို့ ပြောရမှာပဲ့၊
ကောင်းကျိုးကို ဦးတည်ပြု့လုပ်ရာမှာ ပုံစံချို့ အမြှေကောင်းယ်
လို့ မှတ်မထားနိုင်ဘူးဘူး၊ အကျိုးစီးပွား၊ တစ်ခုတစ်ရာ
ဖျော်ကိုချို့ လုပ်ရာမှာ အမြှေအကောင်းချည်း မပြစ်နိုင်ဘူး၊
အသင်းခံရတာမျိုးကတော့ နှိုမှာပဲ့”

မောင်ဘသောင်းက စကားပြောတာ ခရာရပ်ပြီး၊ ဘရန်း
သောက်လိုက်ပြန်တယ်။ ကိုယ်တတော့ သဘောပေါက်
သလိုလို မပေါက်သလိုလိုပဲ့၊ ဘယ်လို့က ဘယ်လို့၊ နှားသား
စင်တာနဲ့ ယူလို့ပောက် ဘွားချို့ ဆက်ကြော်နိုင်တယ်လို့ မဆို
နိုင်ဘူး၊ သို့ပေတဲ့ ကော်ဝင်ထောက်ရှင်း “အင်း ဆက်ဝင်း
ပါ့၌” လို့ စကားကျေလိုက်တယ်။ ဒီတော့ မောင်ဘသောင်းက
ဆက်ပြန်တယ်။ “ဒီလို့လေ၊ ကိုကြော်မောင်ပဲ့၊ နှားသား
စင်တာ၊ သုတေသနတွေကို ကြည့်ရင် ကောင်းတယ် ပျော်ကန်း
ဆိုတာ တစ်ဦးအောင်စီးပဲ့ အဆုံးအမြတ်တွေပဲ့၊ ရည်ရွယ်ရှင်း
ကေထား ကောင်းချိုးချည်ပဲ့၊ သို့ပေတဲ့ နှားတိုင်းမှာ အဆကောင်း

တောင်း၍ တောင်းမြင်းနှင့် ...

၅၃

ချဉ်း ဖြုပ်နိုင်ဘူး၊ ဒီမှာပဲ ကျွန်တော်က ခင်မြစ်နှင့် ကျွန်တော်တို့ နေဝါယာတဲ့အကြောင် သွားခြုံလေးမိတယ်၊ ဒါဘာ တွေကတော့ ကောင်းဆောင်လာပဲ၊ ကျွန်တော်တို့မှာ တာဝတွေ ပြုပောမယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ မပြုနိုင်ဘူး၊ မပြု နိုင်ရတာ က ကောင်းတယ် ဖုန်တယ်ဆိုတာမှာ ပုံသေကားဆုပ် ဖန့်လိုပဲ၊ ပုဂ္ဂလိတော်မြိုင်၊ အထွေးအကြံတွေပေါ်မှာ အမြဲ့တဲ့ တော် ပြုကောင်းပြုကြောကြုံမယ်၊ ကျွန်တော်သာမြိုင်မှာတော့ ကောင်းတယ် ဖုန်တယ်၊ မကောင်းဘူး မမှန်ဘူး ဆိုတာဝတွေ ဟာ ကန့်သတ်ပြလို့ ဖလွယ်ဘူးလို့ ပြုတယ်၊ ဒီလိုပေး ကိုပြုး ဘေးမောင်ရဲ့၊ ကောင်းတယ် ဖုန်တယ်ဆိုတာ သွားဘာသာ နေလို့ မတဲ့ ကိုစွာပဲဟုတ်ဘူး၊ မကောင်းဘူး မမှန်ဘူးဆိုတာ ဖုန်ဘာ သွားဘာသာ နှိမ်စွာနိုင်ဘူး”

ကိုယ်ကတော့ ဘာမှာဝါးပြုရှိပြန်ဘူး၊ မောင်ဘသောင်းက ဝက္ခာပြောတာ နားလိုက်တုန်း၊ တောက်လျောက် ပြုပြီး နားထောင်နေတဲ့ ကိုရှင်းမောင်တုန်သာက ရုပိုင်ပြုကဲယ် “ငရှုတ်သီးမှား ဓားသလိုပေါ့၊ ဘဒ္ဒေးရာ” တဲ့၊ ဒီတော့ ကိုယ့်မှာ ဘာကို ဘယ်လိုနားမလည်နိုင်ပုန်းပသီ ပြုစုစုတယ်၊ မောင်ဘသောင်က ဘရန်စွဲကို လက်ကောက်စိုး ဟုတ်သွား၊ အဲဒီဥပမာက ဘရွင်းဆုံးပဲ” လို့ ဝင်ပြောတယ်၊ ဘုကာပဲ ခုလို ဆက်ပြောပြန်တယ်၊ “ကိုပြုးဘေးမောင်ရာ၊ ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစောတဲ့အပါ လက်ဖက်တာကြုံတဲ့အပါ ငရှုတ်သီးစိမ်းမှား ကိုက်ကြုံသလိုပေါ့၊ ငရှုတ်သီးစိမ်းဆိုတာက ဘယ်မှာ ချိန့်တဲ့ ငရှုတ်သီးစိမ်းဆိုရင်း စုံမှန်းသိရတဲ့နဲ့ ဓားကြုံတာကလား၊ စပ်တာ ခဲကာင်းသလားဆိုရင်း၊ ချို့တာ ကောင်းတယ်လို့ ပြောကြုံမှာပဲ၊ သို့စေတဲ့ စပ်တာကိုပြုရတဲ့ အရသာကဇား ဖြေဆုံး

တော့ အကောင်းအပြစ်နဲ့ လက်ခြေပြီး ဘားကြောစာ မဟုတ်လား၊ စားတဲ့လွှာကသာ တန်ဖိုးထားတာ ပြောင်းသွားတာ မဟုတ်လား”

“ဒီလိုပြင့်တော့ ဟူတ်သပေါက္ခာ” လို့ ကိုယ်က မယူတ်မလွန် ပြောလိုက်တယ်၊ ဒီတော့ မောင်ဘာသောင်းက “ဒါပဲ ကိုကြုံးဘာမောင်ရဲ့ ကျွန်ုင်တော်တို့ရဲ့ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ဘဝထဲမှာ ကောင်းလို့ ကောင်းတာနှင့်သလို့ မကောင်းလို့ ကောင်းနေတယ် လို့ လက်ခံထားတာလည်း ဖို့နေတယ်၊ လူတွေအနေနဲ့ တစ်ခါ တစ်ခါ ကာကုန်အနေအထားကို မပြောဘူး သူတို့နဲ့ သဘောချင်း မကိုက်ညီရင် မကောင်းဘူး ဆုံးဖြတ်နေကြတာ၊ တကာယ်တော့ ကောင်းတယ် မကောင်းဘူးဆိုတာ ပြစ်ပျက်တစ်ခုအတွင်းမူးရှိနေတဲ့ တစ်ခုတည်းသော အနေအထားတစ်ရိပါ၊ ဒီတော့၊ ကောင်းလို့ကောင်းတာ နှိုးနေသလို့ မကောင်းဘူးလို့ ထင်မြင် နေတာလည်း၊ ကောင်းတာထဲက လာတာပဲကိုး၊ မဟုတ်ပေ ဘူးလား”

ကိုယ့်အထွက်ကတော့ ခေါင်းရှုပ်လို့ သစ်ပပ်အောက် ဘွားထိုင်နေတာ၊ လမ္မသီးပြီး ပြုတဲ့ကျလာတာနဲ့ တိုးဓော ဆိုတာဖူး ပြစ်ပိတယ်၊ ဒီတော့ မေးရပြန်တယ်၊ “မောင်ဘာသောင်းရာ၊ မင့်ဝရှုတ်သီးကိုဖူး နွားနွေးသင်းတဲ့ ကိုဖူးတွေ ဘေးဖယ်ပြီး၊ မင်းကျောင်းပြန်မလာတဲ့ အကြောင်း ပြောဝပ်းပါပြီး”

“ဒီလို့ ကိုကြုံးဘာမောင်ရဲ့” လို့ အေနီးပြီး မောင်ဘာသောင်းက ပြောပြန်တယ်၊ “အဲဒါကိစ္စတွေ ဖယ်ထားလို့ မပြောဘူးဘူး ကျွန်ုင်တော် အဲဒါတွေကြောင့် ကျောင်းကို မပြန်တော့တာဆဲ့၊ ကောင်းတယ် မောင်ဘာသီးဟာ ကျွန်ုင်တော်တို့အဲတော့ ပြုတာ

ကောင်း၍ မကောင်းခြင်းဖြင့် ...

၁၁

ပဲ၊ ကောင်းလို့ ကောင်းတာနဲ့၊ မကောင်းလို့ ကောင်းတာပဲ
ကျွာမယ်။ ဒီတော့လည်း ကျွန်တော်ကော်ငါးကိုပြန်ပြီး တတွေ
အမျှေးပြီး ဖတ်နေမယ့်အစား ကျွန်တော့ဘဝတို့လေး အထူ
မှာ ကျွန်တော်ကောင်းတယ်ထဲတာ လုပ်သုတေသန ထဲတာပဲ
လုပ်တော့မယ်လို့ ဆုံးပြုတို့ကိုက်တယ်။ အဖော်တို့ အမေတ္တာရို့ကို
ပြုပြီး အိမ်ကဏ္ဍကိုပြီး ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကြိုးသလို နေတယ်။
နောက်တော့ အရှုပ်နေ့တယ်။ အဖော်တို့ အမေတ္တာရို့ ဆုံးသွား
တော့ လုပ်ငန်းကိုင်ငန်းမှန်သမျှ ကျွန်တော့နှင့် မြတ်ငိုးလုပ်
သယားကပဲ ဆောင်လုပ်တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ခုလိုပဲ စိတ်ပါ
ရင် အရှုပ်လေးဘာလေး ရေ့တယ်။ စိတ်ထဲ နှိမ် သွားလာနေ
တော့တာပဲ။ ဘာလုပ်လုပ် ဘယ်လို့နေနေ ကောင်းတယ် မ
ကောင်းဘွားဆိုတာထက် ကောင်းလို့ကောင်း တယ်ဆိုတာနဲ့၊
မကောင်းလို့ ကောင်းတယ်ဆိုတာ သိရင် ပြီးတာပဲ မဟုတ်
လား”

ကိုယ့်အတွက်တော့ အတော်ခက်တယ်။ အသက်
ကလည်း ကြိုးလာမတော့ တွေးတာခေါ်တာ မပြန်တော့ဘွား
ဒီတော့ လက်ထဲကိုင်ထားတဲ့ ဘရန်ဒီခွဲကိုကဲလေး အသာ
ကိုင်ရင်း တပိုးတပါးသွားမလိုလိုနဲ့ သူတို့ကို “ခဏကွာ” လို့
အသာ ပြောပြီ လိုယ့်အခန်းထဲကို လာနေတယ်။ အခန်းထဲရောက်
တော့ ဘရန်ဒီခွဲကိုထဲက ဘရန်ဒီကို ကိုယ့်ဖို့ပဲရာတော်က စားပွဲ
ပေါ်မှာဖို့တဲ့ ဖန်ခွဲကိုထဲ အသာပြောင်းထည့်ပြီး အသာ အရှု
သာခံသောက်ကြည့်လိုက်စိတ်။ ကိုယ့်အတွက်တော့ သိပ်မ
ထူးသလိုဘဲ တစ်ခုပဲ ကိုယ်တွေးလို့ရတယ်။ ဒီအတိုင်း တော့
ဖြင့် စီဉ်လည်း နိုဂါွွန်နှစ်ပြားလောက် သောက်ဖို့ပဲရလိုနဲ့
မယ်။

စတိုင်းသစ် ၂၁၀၀

လက်နှစ်လုံးသုံးခါ ကိုပရသာ

တစ်ခါတစ်ခါ ကိုယ်တို့အဖွဲ့ထဲမှာ ပါလာတတ်တယ်၊ လူတော်ကော်းကော်းရှုယ်၊ အသားကတော့ ကိုယ်တို့လို ဖည့်
ဘုံ၊ ခပ်ဖြူဖြူရယ်၊ တစ်ခါတစ်ခါတော့ ဆေးပြင်၊ လိုင်
သောက်တယ်၊ သူ့အေးပြင်းလိုက် ကိုယ်တို့ အောင်သုခြားတို့
သောက်တာဖျိုး ခပ်ပြင်းပြင်းကြီးမဟုတ်ဘူး၊ အနုကလေးက
ခပ်ချိချိရယ်၊ ကိုရင်မောင်တန်သာကပြောတော့ ဟာတာနာများ
ပွာတို့ရိုကိုနှိုးတဲ့၊ ဒီကိုစွဲ ကိုယ့်ကိုတော့ မအေးနဲ့၊ ကိုယ်လည်း

၅၀

မြင်သန်

အဲဒီကောင်ပြောလို့ ကြားဖူးတာ၊ သိပ်သေချာတာတော့ မဟုတ်ဘူး။

ဒါလို့ရှာ ကိုစရာသာက ဆရာဝန်ကိုမောင်ကလေး ဆုံးဖြူတော့ ကိုမောင်ကလေးအောင်ကို ထိယ်လို့ ထိယ်လို့ သူ့နဲ့ ကိုမောင်ကလေး က အတူတူ ဆရာဝန်ပြစ်ကြတာ၊ မနိုင်ရင်ကာတွေပဲ။ အ ရှင် ကိုမောင်ကလေး နှိမ်တိုက်တည်းက ဒီကိုယာနေကျ ဆိုတော့ ကိုယ်တို့နဲ့ ရှင်ပြီသားဖြစ်နေတယ်။ ကိုမောင်ကလေး နှိမ်တိုက်တည်းက “မောင်ကလေး၊ မင်းသေရင် မင်းသိပ်ကို ငါကို ရောင်ဖို့မှာ” လို့ တို့မောင်ကလေးကို ပြောလေ့ရှိတယ်။ ဆရာဝန်ကိုမောင်ကလေးကလည်းသွားအောင်က လွှဲတွေကို “ငါသေရင် သိပ်တို့ မရသာပြီး ရောင်းလိုက်” လို့ မှာခဲ့သတဲ့။

ကိုမောင်ကလေး ဆုံးသွားပြီးတော့ ကိုယ်တို့တစ်တွေ လွမ်းနေကြတုန်း ကိုမရသာပြီး ရောက်လာတာပဲ။ ကိုမောင်ကလေးနဲ့တော့ တဗြားခိုပဲ။ ကိုမောင်ကလေးက လုပ်ဆောင်ရာ လျောက်လုပ်သလောက် ကိုမရသာပြီးက အောင်တယ်။ စည်းနဲ့ ကမ်းနဲ့ နေတယ်ဆိုတဲ့ လူမျိုး၊ ဒါပေတဲ့ ကိုယ်တို့အားလုံး နဲ့အဆင်ပြုတယ်။ ဖိုးစောတွေနဲ့ကတော့ မကြားမကြာ ပြောကြလေ့ရှိတယ်။ ပြေားဆို နှစ်ယောက်စလုံးက စနစ်သမားတွေ ကိုး၊ တို့ယုံစနစ် သွားနှစ် သိပ်ပလျှော့ချုပ်ကြဘူး၊ တစ်ခါက များဆိုရင် ဂေါက်ကွင်းမှာ ဂေါက်ရိုက်ပြီးလို့ ဘီယာထိုင်သောက်နေကြတုန်း “ကောင်းတယ်” ဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ “ကောင်းသားပဲ” ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေရဲ့ တန်ဖိုး မတူပုံ ပြောကြတာ၊ ကလပ်ပိတ်ချိန်ရောက်တာတောင် မပြီး ကြား၊ အဲဒီတုန်းက ကလပ်မှာ လူကြီးလုပ်နေတဲ့ ကိုဘေးအေးကြီးက အရှင်က ကော်မရှင်နာ လုပ်လာတဲ့ ကိုဘေးအေးလေ့ရှုံး၊ သူ

လတ်နှစ်လုံးသို့ခါ တို့မရသာ

၃၂

လာဖြိုး "ဟော ငါမှာ ဆားဝါးယာတွက် ရထားတဲ့ ခြောက်လုံးပြု
နှစ်လတ်နှစ်တယ်၊ ဟော့ဟိုက ဆယ့်သိုးကျင်းနဲ့ ဆယ့်လေး
ကျင်းအကြားက လျှို့ထဲသွားပစ်ကြအော့" လို့ ပြောပြီး ပွဲသိုး
ပစ်ရအယ်၊

တစ်ခါကလည်း ဂေါက်နှစ်ရင်း ဓမ္မာင်းလိုက်ကြတာ၊
နှစ်လလောက် ကြောသွားတယ်၊ ဒီလို့ဖျာ အဲဒီတူနှီးက ဖိုးကို
လည်း မဆုံးသောသွား ပြောရရင်တော့ ဂို့မံရသာနဲ့ ဖိုးတောတွေနဲ့
တို့ ပြုးပြုးဆိုစိုး ဖိုးကိုနဲ့ သိပ်ပက်းသွား၊ ပြုးပို့က ဒီလို့
တစ်နေ့ ကိုယ်တို့ဂေါက်သီးနှံကိုဖို့ တို့ခုံပေါ်တော် ရောက်လို့
တို့ယ်ကတော် နှိုက်ပြီးပြီ၊ ကိုယ့်နောက်က ဂို့မံရသာ
နှံကိုတယ်၊ အဲဒီတော့ ရပ်ကြည့်နေရင်း ဖိုးကိုက ဖိုးတောတွေနဲ့
ကို တိုးတိုးပြောလိုက်တယ်၊ ကိုယ်ကတော့ မကြောင်းလိုက်သွား၊
ကိုယ်ကလည်း စပ်စပ်စုစု မလုပ်မိဘူး၊ ပထော ကျင်းပြီးလို့
ခုံတို့ကျင်းမိုးတို့ ခုံပေါ်လျှောက်လာကြတော့ ဖိုးကိုက "ဟော
ရရှိပြီး၊ မင်းနှိုက်တာကြည့်ရတာ နည်းနည်းလေး လိမ်နေ
တယ် ထင်တယ်" လို့ ပြောပါလေရော့၊ ဒီတော့ ကိုမံရသာက
"ကျော်တစ်သာက်လုံး ဒီလိုပဲနှံကိုလာတာ" လိုပဲ ပြန်ပြောတယ်၊
ဒီမှာ ထဲ့ခဲ့အတိုင်း ဖိုးတောတွေနဲ့က အာနိုးပါးလုံးမားက ဘယ်လို့
ကယ်နိုးပေါ်ရှာကြိုးက ဘယ်လို့ စသဖြင့် နည်းပညာတွေ ဝင်
တော့တာကိုး၊

ခင်ဗျားလည်း သိပါလိမ့်မယ်၊ ဂေါက်သမားဆိုတာက
ဦးတွေလွှာက ဆရာလုပ်တတ်တာကိုး၊ ပို့ဆိုတာက ဘယ်သွာကမှ
ဆရာအလုပ် သိပ်မခံချော်ကြတာပဲ၊ ဒီတော့ အဲဒီနှောက ဆယ်
ရွှေကျင်းသံ့ ပြောသွားတယ်၊ ဖိုးတောတွေနဲ့ ကို့မံရသာတို့ ပြုးပြုး
ပြောကြတော့ဘူး၊ နှိုတ်ရင်း လမ်းမှာ ကိုယ်က ဒီကို ကို

ပြောရသေးတယ်။ "မင်းကျား အလကားပြသော့ဘာ သွားရှာတယ်" လို့ ဒီတော့ ဖိုးကိုကပြောတယ် "ဟာ မင်းနဲ့ငါ့တဲ့ တွေရတော့ သူတို့နှစ်ယောက်ကို နိုင်ဖို့မလွယ်ဘူး၊ ဒုံးတော့ ငြင်းရင်းခုံရင်း တော့ရှိက တောင်ရှိက်တွေ ပြစ်ကျွန်ုပြီ" တဲ့ ဟုတ်တော့ဟုတ်သလူ။ အဲဒီနောက သူတို့ကို တွေးအပ်ရှိ နိုင်တယ်။ ကလပ်ဟောက်(၁)ထဲ ပြန်ရောက်တော့ ဒီမိုက် စလိုဝ်တဲ့ပြသောကာ မပြီးသေးဘူး၊ ဒါပေတဲ့ ပြသောရဲ့ ဗာနဲ့အထားက ပြောင်းသွားတယ်။ ဖိုးမဲ့တဲ့ထွန်းက "ဂေါက်သီးရှိက်ရာမှာ အာမန်ပြီးတာက ဘောလုံး တာညွှန်တည့် သွားဖို့ပဲ" လို့ ဆိုတယ်။ ကိုမရသာ ဟာလိုကတော့ "တာညွှန်တည့် မတညွှန်တည့်၊ ကိုယ်ကရောက်စေချင်တဲ့နေရာမှာ ဘောလုံး ရောက်ဖို့ဟာ ဘာမိကပဲ" တဲ့။

ဒီဇူတော့ ကလပ်ထဲမှာ စားကြသောက်ကြုံရင်း ဆက်ပြုး ကြတယ်။ ဂေါက်ကလပ်ထဲမှာဆိုတော့ လူတိုင်းဝင်ပြောနိုင်တဲ့ ကိုစွဲဆိုတော့ တော်တော်ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ပြစ်သွားတယ်။ ဟိုလူ ဒီလူက ဝင်ပြောကြစရာ ဖြစ်သွားတယ်။ ဒီတော့ ဘီယာသောက်ရှင်း ဖိုးကိုကို "မင်းမြှင်လား၊ ဒီကိုစွဲ တော်တော်နဲ့ ပြီးမှာမဟုတ်တော့ဘူး" လို့ ပြောတော့ ဖိုးကိုက "ဘာမောင်ရာ၊ သောက်စရာရှိတာ သောက်စိုးပါ နည်းစနစ်ဆိုတာ ပညာရှိ တွေ ငြင်းတာ၊ မင်းတို့ ငါတို့အလုပ် မဟုတ်ပါဘူး" တဲ့။ ပြီးတော့ "နောက်ထပ် ဘီယာ အလကားသောက်ရအောင် ငါလုပ်လိုက်ရီးယယ်" လို့ ပြောရင်း၊ ငြင်းခုံနောက်တဲ့ လူတွေကို အကောက်ရှိ ဖိုးကိုက မတ်တတ်ရပ်ရှင်း လတ်ကာပြတယ်။ ဒီတော့ အသလုံး ရပ်သွားကြတယ်။ ဖိုးကိုက မပြောတယ် ငြိုင်း နေလို့တော့ အလကားပဲ၊ သေတောင်ပြီးမှာ မဖုံးတ်ဘူး။

လက်နှစ်လုံးခဲ့ကိုပရသာ

၆၁

ဒီတော့ ဒီလိုလုပ်ပါလား၊ တန်လှောင့် ကလပ်ပါတယ်၊
တို့သေးယောက်လာပြီး မိုက်ကြေမယ်။ ကောင်နဲ့ ငါးကတော့
အဖော်ပေါ့ကျွာ၊ မင်းတို့နှစ်ယောက်က မင်းတို့နည်းနဲ့မင်းတို့
မိုက်ကြေ။ ကလပ်က ဘယ်သူပဲဖြစ်ပြစ် စိတ်ပါတဲ့သူတွေလည်း
လိုက်ကြည့်ကြပါကျွာ၊ ခိုင်လူကြီးသဘောပဲ့၊ အနိုင်အဗျား
တော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့ကျွာ။ တို့ဘာသာဆုံးပြတ်မယ်။ ကိုယ်
ကြိုက်တာ ကိုယ်ယူသဘောပဲ့။ ဒါပေတဲ့ လိုက်ကြည့်တဲ့
လူတွေကိုတော့ မင်းတို့က “သိယာတို့ပေါ့ကျွာ” တဲ့။

ဒီတော့ ကိုမရသာကြီးက ထဲပြီး ဖိုးတောထွန်းကို လက်
ကမ်းလိုက်တယ်။ ပိုးတောထွန်းကလည်း ပြုပြု သူလက် သေးပြီး
နှစ်ယောက်သား သဘောတ္ထတယ်ဆိုတဲ့အနေနဲ့ လက်ဆွဲ
နှုတ်ဆက်လိုက်ကြတယ်။ လိုရင်း ပြောရရင်တော့ အဲဒီ တန်
လှောင့်မှာ မိုက်ကြတော့ ကိုယ်တို့ သိယာ အကော်အသာက်ရ
တာကလွှဲလို့ ဘာမှန့်မလောပါဘူး။ သို့ပေတဲ့ ကိုယ်က ကိုမရ
သာ ပြောတာကို လက်ခံတယ်။ မိုက်လိုက်တဲ့ ဘေးလွှဲက
ဘယ်လောက်ကြံးတည့်တည့် ကိုယ်က ကျစေချင်တဲ့ နေရာမှာ
မကျခဲ့ရင် နောက်တစ်ခုက်ရှိကိုနိုက်တာ နည်းနည်း ကိုနိုင်တယ်။
ဒီတော့ တည့်တည့်ရှိကိုနိုင်နိုက်နောက်တစ်ခုက်ဘွဲ့ကို ပြင်
ဆင်ထားနိုင်နိုလောက် အနေဖော်တော့ သလိုပဲ့။ ထားတော့
ခဲ့၊ ခိုက်ခဲ့၊ ကိုယ်ကပြောချင်တာ ကိုမရသာအောက်၏။
ကိုပရသာက စည်းစနစ်ရှိတယ်ဆိုရာမှာ ဖိုးတောထွန်းထက်
သာတယ်။ သူစည်းစနစ်တိုင်းမှာ သူဆင်ကြံးရှိတယ်။ သူဆင်
ကြံ့ရှိ သူများလက်ခံဖို့ မလိုဘူး။ သူများ လက်ခံတာ မခံတော့
ကလည်း သူအလုပ်မဟုတ်ဘူး။

ဥပမာတစ်ခု ကိုယ်ပြောပြုမယ်။ ကိုယ်တို့အကိုယ့်ပြီးတွေ

အရက်သောက်ကြတဲ့အခါ ကိုယ့်နည်ကိုယ့်ဟန်နဲ့ သောက်ကြလဲ နိုတယ်။ စက်ပိုင်ကိုအောင်ခင်ဆိုရင် ကတ်တီဆာက်ဆိုတဲ့ စိမကိုကို အသေးအောများကြီးထည့်ပြီး တစ်နောက်နှင့် သောက်နေတော့ ဖို့စောထွန်းကျတော့ ညာင် ငါးနာရီ မကော်မချင်း စိမကို မသောက်ဘူး။ ဘီပောကလေးဘာလေးပဲ သောက်တယ်။ ဖိုးကိုကျတော့ ဘာသောက်သောက် ပြုပဲ ဆီကြောကလေး ပြုပဲဆားလျှောကလေးပါမှ သောက်တယ်။ ကိုယ့်ဆီ မကြောခဏ လာတတ်တဲ့ မောင်ဘသောင်းတို့ ကိုရင် ဟောင်တင့်သားတို့ကျတော့ သောက်တဲ့ ဘရှင်ဘမျိုးဘတော့ ပန်ခွက်နဲ့ မလိုက်ဖက်ရင် မသောက်ကြဘူး။ တို့မရသာ ကတော့ စိမကိုပဲ သောက်တယ်။ သောက်တဲ့အခါ စိမကို ဖန်ခွက်ထဲ လက်နှစ်လုံးပထည့်တယ်။ လက်နှစ်လုံးထည့်တယ် ဆိုတော့ လက်နှစ်လုံးပဲ သောက်တယ်လို့ ထင်ကြလိမ့်မယ်။ ဒီလိုတော့လည်း မဟုတ်ဘူး၊ လက်နှစ်လုံးကို သုံးခါလောက်အနည်းဆုံး ထည့်သောက်တတ်တယ်။ ဝါကြောင့် ဖိုးကိုကြော်လို့ လက်နှစ်လုံးသုံးခါ ကိုမရသာ” လို့ နာမည်ပေးယားတော့

တစ်ခါတော့ ကိုယ်က မနေနိုင် ပထိုင်နိုင်နဲ့ ပြောကြည့်မိတယ်။ “ခင်ဗျာဗျာ လက်နှစ်လုံးသုံးခါ ထည့်နေမလုံးဘာဟာ။ တစ်ခါတည်း ဖန်ခွက်ဘပြည့် ထည့်ယားပါလား” လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဒီတော့ တို့မရသာက “အဲဒီလိုတော့ ကျွန်တော် မစသောက်တတ်ဘူး” တဲ့။ ဒီတော့ ကိုယ်က “ဘာလိုတဲ့” ထပ်မေးတယ်။ ကိုမရသာက ဘာပြန်ပြုတယ်တင်တိုး။ “မကြိုက်လို့” တဲ့။ “ဘာလို့ မကြိုက်ရတာတဲ့” လို့ ကိုယ်လည်း ထပ်မေးမပြန့်တယ်။ ဒီတော့ ကိုမရသာက “ကြိုက်ဘာ မကြိုက်တာမှာ ဆင်ခြေပန့်ဘူး။ ပကြိုက်တာဟာ မြှုပ်နှံ

လက်နှစ်လုံးသုခါ ကိုမရသာ

၆၃

တာပဲ၊ ကြိုက်တာဟာ ကြိုက်တာပဲ” တဲ့၊ ကိုယ့်အဖွဲ့တော့ အတော်ကသိတောာက်နှင့်သွားတယ်။ တစ်သက်လုံး ကြိုက်တာယ်၊ မကြိုက်ဘူးဆိုတာက ဆင်ကြို့မယ်ထင်တာတိုး ဒီတော့ မေးရပြန်တယ်။ “ဆင်ဖျားပြောသလိုဖြင့် ကြိုက်တယ်၊ မကြိုက်ဘူးဆိုတာမှာ ဆင်ကြို့ဘူးလဲ” လို့၊ ကိုယ့်သာက ရယ်ပြီး၊ ဓလိုပြောတယ်။ “ကြိုက်တာဟာ ကြိုက်တာပဲ၊ မကြိုက်တာဟာ မကြိုက်တာပဲလို့ ပြောတာဟာ ဆင်ကြွပဲ၊ ထပ်ပြနေစရာမလိုတဲ့ ဆင်ကြွတွေပဲ။ နှစ်နှစ် နှစ်ပေါင်းရင် လေးရှတ်ယ်ဆိုတာမျိုးပဲ။ လေး ဘာဖြစ်လို့ရသလဲဆိုရင် နှစ်နှစ် ပေါင်းလို့ လေးရှတ်ယ်ဆိုတာယ်ပို့ပြီး မြှေရှင်းလို့မရဘူး၊ ထပ်ပြီး ဆင်ကြွပေးစရာမလိုတော့တဲ့ ဆင်ကြွပဲ၊ ဆင်ကြွပါပြီးသား ဆင်ကြွပဲ” တဲ့။

ဒီလိုတော့လည်း ဟုတ်သားတယ်သာ၊ ကိုယ်ကြိုက်တဲ့ သီချင်းတစ်ပုံးနှင့်ဆိုတဲ့ မန္တလေးမြို့မြို့၊ ဖိုးအယားပဲ။ အားရင်၊ ဂေါက်ရိုက်ရင် ညည်းနေမံတတ်တဲ့ သီချင်းပဲ။ စာသွားတွေ ဘာမို့ပါယ် သေချာသီသလားဆိုတော့ ကိုယ်လည်း သေချာဘာမို့ပါယ် မသိဘူး၊ သို့ပေသီ ကြိုက်တာပဲ။ ကိုမရသာ ပြောသလိုတော့ ကြိုက်တာဟာ ကြိုက်တာပဲ။ ထပ်ပြီး ဆင်ကြွပေးစရာမှ မလိုတော့ဘဲး၊ ကိုမရသာဆိုက အဲခိုက်ကား ကြားပြီးကတည်းက ကိုယ်တော့ အတော် သမောကျေဇာတ်တယ်။ ဖိုးမောထွန်းကို ပြောပြတော့၊ မကြိုက် လှသွေး၊ သွေး မကြိုက်တာနှင့်တော့ မဆိုင်တော့ဘူး။ သွေးအလုပ်ပဲ၊ ဒါနဲ့ ပြောရရှိးမယ် ဒီ ကြိုက်တယ်၊ မကြိုက်ဘူးကိုစွာ၊ တစ်နေ့ ဖျား ကိုယ့်အိမ်နောက်က ဝရ်တာမှာ ထိုင်ပြီး စားအသာက် ကြရင်း ဖိုးကိုက ကိုယ်တိုက်တွေ အီမိုက်ယောကျွဲ့ကြတဲ့

အကြောင်တွေ စပြောတယ်။ ဟိုပြော ဒီပြော ပြောကြရင်က
မိန္ဒကိုကပဲ·သာသွားပြီး သတ်ရပါတယ်မသိဘူး “ဟေ့ ရှိပိုင်ကြီး
မင်းနဲ့ ခင်လှဖော် ဘယ်လို့လားကြတောတဲ့” လို့ မေးလိုက်တယ်။
ပြောတော့ အာဂုံကို လျှပ်းပြောလိုက်သောတယ် “ဒီကောင်တွေ
လင်မယား တယ်ချမ်းကြတာပဲ” တဲ့။ ဒီတော့ ကိုမရသာက
“ကျွန်တော်တို့ခေတ်က လွှဲကိုးတွေ စီမံပေးတဲ့ခေတ်လေး
ကျွန်တော် ဘိုလ်က ပြန်လာတာနဲ့ လွှဲကြိုးတွေက ယောက်တာ”
လို့ ပြောတယ်။

ဒီတော့ မိုက်တာ ထပ်မေးပြန်တယ်။ “ငါကြားတော့
မင်းနှိမ်ပံ့ပါယော်နဲ့ ကောလိပ်မှာ အတတ်တွေကြသေးဆို၊
သွေအစ်ကို စီမံကော်က ငါကိုပြောတာ။ ငါက မင်းနဲ့ယူတယ
ဆိုတော့ စီမံပံ့ပါယော် ထင်တာ” ကိုမရသာက အတတ်ကြား
ဘာမှပြန်မဖြောဘူး။ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ မြင်ရတဲ့ မျှောင်းရိုး
ထဲက တောင်နှီးကလေးကြည့်နေတယ်။ ပြီးမှ သတ်ပြုတောင်လေး
အသာချုပ်း ဝိုင်ကိုကျွန်နေတဲ့ ဖုန်းချက်ကို လျှော့ကိုင်လိုက်တော့
ကိုယ်ကပဲ ပုံလင်းလှမ်းယူပြီး ဝိုင်ကို လက်နှစ်လိုးထဲလျှော့ပေး
လိုက်တယ်။ ဝိုင်ကို ဘသာင့်လိုက်ပြီးမှ ကိုမရသာက
“ကျွန်တော် ခင်လှဖွဲ့တပ်ယောက်ပဲ ယူပါသူ့” လို့ ပြုပြီး
ပြုလိုက်တယ်။ ဒီတော့ မိုက်တာနဲ့မှာ ထို့နေတဲ့ မိုးစောကွဲနဲ့
က “မင်းလို့ မဟုတ်ဘူးကွား” လို့ မိုးကိုရှိ လှမ်းပြောလိုက်တော့
ရိုင်းရယ်ကြရတယ်။ မိုးကိုက အိမ်ထောင်ဆောက်များတာကိုဗျာ
ဒါနဲ့ ကေားလမ်းကြောင်းပြောင်းပြီး မိုးကိုနဲ့ လိုက်ကြုံ့က်ခဲ့သူ့
ဖိန်းမတွေ့ တွေ့ခဲ့သူ့ ပိန်းမတွေ့အကြောင်း မရာက်သွားတယ်။ ကိုယ်ကတော့
မတင်မကျကြုံ့ ပြုစေပြန်တယ်။ ကိုမရဘား
ပြုသူ့တဲ့ ကြုံ့က်တယ်။ ပြုလိုက်ဘူးဆိုတာမှာ ဆင်မြို့မြို့တာ

သတ္တုမြစ်လှုံသုံးခါ တို့စရာသာ

၆၅

တော့ မှန်တယ်။ ဆင်ခြေမရှိတာကို ဆင်ခြေမရှိတာနဲ့
အဓားထိုး ပြောင်းပစ်လို့ရသလားဆိုတာ သိချင်တယ်။
ကိုယ်က ဂိုမရသာ ဘန္ဒားတပ်ထိုင်နေတော့ အေးလိုက်မလိုပဲ။
ဒါပေတဲ့ မမေးပြစ်လိုက်ဘူး။ အဲဒီတိုန်းက ဂိုမရသာ
ရိစကိုသောက်နေတာလည်း လက်နှစ်လုံးသုံးခါ မကဘူး။
ခြောက်ခါလောက် ဖွှေနေပြီး

ဓန်မင်သူကလေး

ခင်တွားက စလိုက်တော့ရင် ပြောရညီယယ်၊ တစ်ခါက ကိုယ်
ပြောဖွဲ့သလိုပဲ၊ အသက်ကြီးလာတယ်ဆိုတာက ရှော်ယွှာစာ
လား၊ တန်ဖိုးတစ်ရပ်လား၊ ဒါမှုမဟုတ်ရင် ဓသာမယ်လို့
ထိုင်စောင့်နေတာပဲလားဆိုတာ၊ ခုတော့ ကြောလာတာနဲ့ဘူး
သေတော့သေဖို့ပဲ ရှုက်ဆွဲယောကာနဲ့တွေလာတယ်၊ ဒို့စောဖို့
ကတော့ အသလိုပြောရင် မကြိုက်လျှေား၊ ဘုံက အမြဲ
ပြောလျှော့ဆိုတယ်၊ “ပို့ကိုတို့များ သေတာတောင် ဘယ်လောကီ

ဟန်ကျေသလဲ။ ဖင့်လို သေဖွဲ့စဉ်းစားပြီး အသတ္တမဟုတ်ဘူး ဘယ်လောက် နိပ်သလဲ” တဲ့။ ဟုတ်ပါတယ်။ သေရင်တော့ လည်း အဲသလိုသေခုရဟာက ဟုတ်တုတ်တုတ်တိုး။

သို့ပေတဲ့ မသေခ် ကိုယ်က စဉ်းစားချင်တယ်။ စဉ်းစားတယ် ဘာတယ်ဆိုတော့လည်း ကိုယ်ကို ကိုရင်မောင်တင့်သားတိုး သူမိတ်ဆွေ ပြည်က ကျောင်းဘုံးဆရာတို့ရဲ့ ဆရာပြီး ဒေါက်တာခိုးမောင်ဝင်းကြီးတိုး စဉ်းစားတာပျိုးနဲ့ မရောနဲ့ရှား။ ဟိုက ပညာတတ်။ စဉ်းစားဖွဲ့ကို စနစ်တကျ ပညာသင်လာတာ။ ကိုယ်က ပင်စင်ယူပြီး အကြံးပေး လုပ်နေ တုန်းက သူနဲ့ အကည်းအဝေးအပွဲမှာ ဆုံးဖူးတယ်။ ဆွေးနွေးဖို့ တစ်ခုခုများ ပြသောအာဇာပြုစ် တင်လိုက်ရင် ကိုခေါ်မောင်ဝင်းပြီးက “ဆရာတိုး ဒီတော့ ကျွန်ုတ်တော်တိုး ဘယ်ကဝပြီး စဉ်းစားကြ မတဲ့” လို့ ဝပြီး ပြောလေ့ရှိတယ်။ ဟုတ်သမပါဘူး၊ စဉ်းစားတာ ဘယ်ကစုံရမယ်ဆိုတာကို သိဖို့လိုတာပေါ့။ ကိုယ် ပြောချင်တာကလည်း ဒါပဲ့။ သို့ပေသို့ ဒါက ပညာတတ်လို့ စဉ်းစားဖွဲ့ကို စနစ်တကျ စဉ်းစားတယ်ဆိုတော့ စရမယ့်နေရာ၊ ရုပ်ရုပ်နေရာ ဖို့ရမှာပေါ့။ တို့ယ်လိုကောင်ဖို့အတွက်တော့ ကိုယ်တို့စကားမှာရှိသာပဲ၊ ရောက်တတ်ရာရာ စဉ်းစားတယ် ဆိုတာ။

ခုလိုပေါ့ရှား၊ ထွေလီကာလီ လုပ်စရာမရှိတဲ့အား ဂေါက်ကျော်းဘက် ပသွားတဲ့အပါ၊ ညာနေဆို ဒီနားမှာထိုင်ရင်းတောင်စဉ်ရောမရ စဉ်းစားနေတတ်တယ်။ ဒီခုံကလေးပေါ်ထိုင်တဲ့အပါ လျှို့ဝှေ့ကိုကျော်ပြီး တောင်နှဲခဲ့ တမြှာတစ်ဘက် လုမ်းပြင်ရတာကိုး။ လျှို့ထဲက သုစ်ပင်တွေကဲ ခံနေတော့ ပြင်ရတယ်ဆိုရှုပဲ။ ဟိုဘက်က လျှို့ဝှေ့ခဲ့ထိုပ်မှာနှိုးတဲ့ လောက်

၁၆၇

၆၃

ကွင်းမဲ့ ကျင်းမံပါတ် ၁၃ က ဝရ်းရှယ်၊ ၁၄ မဲ့ တိန္ဒာယ်
တော့ ဖို့တို့မိပ်တို့ပြုပါတယ်။ အဲဒါက ဝါဟိုကွင်း အပ်
ကိုး၊ ဝါကိုကျင်းမဲ့ လမ်းကလေး ခြားနေတဲ့ လမ်းမျှနောက်
ဆုံးမြို့ပိုက ဆုံးသွားတဲ့ ဘိုင်စီအား(စ)ဦးလှောကြီး အိမ်ပဲ၊
ဟောအိန္ဒာလောက်က လျှော့ကြည့်ရင် မြှုပ်က ၂၂ ယုံသာကိုပိုင်
ရောင်နှင့် တွေ့ရလိုပါတယ်။ အဲဒီ ၂၂ ယုံသာကို ပင်တွေ့ အဆုံး
နားမှာ ကိုယ်အခုထိုင်နေတဲ့ တန်းလျားမျိုး တစ်လုံးရှိတယ်။
ဒီကနေတော့ မမြင်ရဘူး၊ ဦးလှောကြီး ဖို့စဉ်ကတော့ ညနေ
ဆို ကိုယ်အခုထိုင်သလိုပဲ လျှို့ဘက်ကို ကြည့်ရင်း ထိုင်လေ့
ရှိတယ်။ အဲဒီဘက်ကများ ထိုင်ကြည့်ရင် ဒီဘက်တော်
ကြောကို ခုံ ဒီက မြင်ရသလိုပဲ မြင်ရမယ် ထင်တယ်။

ခုံနေတော့ အဲဒီခုံတန်းလျားကလေးပေါ်မှာ မတော့မြှု
ထိုင်ကောင်ထိုင်နေလိုပါတယ်။ ဟိုတစ်ခါက စကားပိုင်တော့
ညနေတိုင် သူလည်း အဲဒီမှာထိုင်တတ်ကြောင်း ပြောပြုသူတယ်။
နော်းရှုံး မတော့မြှု ဘယ်သူဆိုတာ ပြောသိုံးမှု။ မတော့မြှုက
ဦးလှောကြီးမဲ့ တူမှ ခုံထိုးထောင်မပြုသေးဘူး၊ ဦးလှောကြီးဘက်
တွေ့ဘက်က တွေ့တော်တွေ့ ဘယ်သူဆိုတာဆိုတဲ့ ဒီက အိမ်တွေ့ ကို
သူမောင်က ဦးလှောကြီး၊ ရန်ကုန်ကနဲ့ ဒီက အိမ်တွေ့ ကို
အမွှေးလိုက်ကြတယ်။ တကယ်တော့ မတော့မြှုက ရန်ကုန်
အိမ်ရတာဆိုပဲ။ သို့ပေတဲ့ သူမောင်နဲ့လျှော့ဦး အိမ်ကို သူလိုက်
တာဆိုပဲ။ ဝင်စင်ယူပြီး အောင်အားလုံလွှာ နေချင်လိုတဲ့။ မတော့
မြှုက အကောင်တန်းကြောင်းမှာ ကောင်းအုပ်တွေ့ ဘာတွေ့ လုပ်
လာတာ။ တိလေပဲသွားပြီးတော် အီးအိယ့်မှုးတယ် ထင်တာပဲ။
မိန့်မတော်မှာတော့ စိတ်ရင်းကောင်းတယ် ပွဲနှင့်တယ်၏ ၈၅၁
မယ်။

ကိုယ်နွဲကတော့ တိုစိုကတည်က သိတာ။ ဦးလျော်ဌီး
နှုကတော့ ဆရာတော်ပည့်လိုကို။ ဒီတော့လည်း ရင်းနေတာပေါ့
အဲဒီတုန်းက တိုယ်ကလည်း အလုပ်အတွက် အလည်းစောင့်
နေတော့ တော်မှာ ကျူတာဝင်လုပ်နေတယ်။ ဦးလျော်ဌီး
ကလည်း သူတဲ့မကို စောင့်ရွှေ့ကို မှာယားလေ့တော့
မတော်မြတ် ဟောလ်တွေ ဘာတွေမတော့ သွေးခဲ့ဖူးတာပေါ့လေ။
ဒါကလည်း မှာကြောင်းသာကြောင်းရမ်းပါ။ မနာက်စိုင်းမလည်း
ရှိနော်မှာ အဆည်အထောင်တွေ ဘာတွေမှာ ဓာတ္ထနဲ့ကြသေးတာ၊
ကိုယ်ပင်စင်ယူပြီး ဒီကို အပြီးပြောင်းလာမှ အားလုံးနဲ့ အဆက်
အသွယ် ပြတ်သွားကြတာကလေား၊ အမှန်ပြောရရင် မတော်မြှု
ဒီကိုပြောင်းလာတာတောင် ကိုယ်ကမသိဘူး၊ မတော်မြှု ဒီကို
ပြောင်းလာတုန်းက ဖို့ကိုတောင် မဆုံးသေးဘူး။ ဖို့ကိုက
မအမျှော်လင့်ဘဲ မတော်မြတ် တွေ့လိုက်လို့ ကိုယ်တွဲလည်း
မတော်မြှု ဒီကိုပြောင်းလာတာ သိရတော့ပဲ။ ပြစ်ချင်တော့ ဒီလို့
တစ်နေ့ ဝေါက်နှိတ်ကြရင်၊ ၁၄ တိန့်မှာ ရှိတ်ဖို့ အလုပ်ညွှေ့စောင့်
နေတုန်း၊ ဖို့ကိုက အပေါ့သွေးချင်တာနဲ့ တိခို့နောက်က
တော်စပ်ကလေးက လုမ်းကလေးရဲ့ ပို့ဘက်ခြမ်းမှာချိတဲ့
ဦးလျော်ဌီး အိမ်အေးဘက် သွေးတော့ကျူပ် ခုနာပြောတဲ့ နွယ်
သာကို ပင်တုန်းနှိမ်တဲ့ဘက် ပြုပဲရတာဘို့၊ အပေါ့သွေးရင်း
လုမ်းကြည့်တော့ ဦးလျော်ဌီးဝင်းထဲက သစ်ပင်နိပ်မှာ မိန့်မောင်
တစ်ယောက် ဟာထိုင်ဖတ်နေတာတွေ့ရတော့ ဖို့ကို အသေ
အချာ လုမ်းကြည့်တယ်။ လားလား မတော်မြှု ဖြစ်နေသတဲ့။
ဒေါသီဇ္ဈာက ကိုယ်က ပို့တော့တွဲနဲ့ နိုင်တော့ လော်မြှု
နေတယ်။ ဖို့ကိုတို့ အဖွဲ့ထဲမပါဘူး၊ ဖို့ကိုတို့အဖွဲ့ နိုင်းပြီး
တက်လာတယ်ဆိုတာနဲ့ ဖို့ကိုက ကိုယ်တို့စားပဲ့ တန်းဝော်မြှုး

အင်မိန္ဒာတလေး

၃၁

“ဟကောင် ဘမောင်၊ ငါ မစေမဖိုကို တွေ့ခဲ့တယ” လို့
ပြောတော့တာပဲ၊ ဒီတော့ ကိုယ်တို့လည်း ပြောနေတဲ့စကား
ရပ်ပြီး ဖိုကိုပြောတာ နားဆယ်စုတာပေါ့၊ တကယ်တော့
သူတွေ့ခဲ့တာပဲ၊ ဘာမှ အထွေအထူး မပါဘူး၊ ဆရာဝန်
ကိုမရသာတော်တဲ့ “သေချာရဲ့လားယဲ” လို့ ဧောတယ၊
ဒီတော့ ဖိုကိုတော်တဲ့ ပြောသေးတယ “ဟဲ ဖိုကိုတိုက မိန့်မ
တစ်ယောက်ကို တစ်ခါပြောရဲ့နဲ့ သေထိ မနေဘူး” လို့ ပြောတယ၊
ဒါကို ဖိုးစောဖွံ့ဖြိုးက “ဖို့ကိုပြောတာ ငါတော့ ယုံသဟဲ၊
ဒီကောင်က သောကုန္ယာတွေကိုသာ မသိချုပ်ယောင်ဆောင်တတ်
တာ” လို့ အျော်နှင့်တော်ရင်း ထောက်ခဲ့လိုက်တယ၊ ကိုယ်
ကတော့ ဘာမှပြန်မငြောပိုလိုက်ဘူး၊ ပြောန်းခနဲ့ကြားရတဲ့
သတင်းတစ်ခုလို့လား မသိဘူး၊ ဒီတိယောကတော့ တစ်ဖျို့ပြောစို
တယ ထောင်တယ၊ ဉီးလူသောကြီးအိမ်မှာဆိုတော့ မစေမ
ဟုတ်မှာပါပဲလိုပဲ တွေးလိုက်မိတယ၊ ကိုယ်ပြောခဲ့သလို
မစေမခြား ဉီးလူသောကြီး တူမကိုး၊

ကိုယ်က ဘာမှမစေပြောတော့ ဖိုးကိုကပဲ “ဟကောင် ဒီလို
လုပ်၊ အခု အတော်ပြီးဖို့သေးတယ”၊ ဒီကအပြန် ခကာ လူညွှေ
ဝင်သွားရအောင်” လို့ ဆိုတယ၊ ဒီတော့ ဖိုးစောဖွံ့ဖြိုးက
“ပဋိသန္ဓာရ စတားကလေးများဆိုရတာပေါ့ကွာ ဘမောင်ရာ”
လို့ဝင်ဖြေတယ၊ တကယ်တော့ မစေမဖဲ့နဲ့ကိုယ်က ခင်တာပါ၊
သံသယာလိုကလေးတွေ နှိုကောင်းနို့မြင်တာဖိုးကိုး၊ အဟာတ်ပေ
ဘူးလား၊ ကိုယ်ကတော့ အဲဒီလိုပဲ မြင်တယ၊ ဖိုးကိုကတော့
တစ်ဖျို့မြှင့်မယ်၊ ဖိုးစောဖွံ့ဖြိုးတော် ကိုယ့်ကို မစေမဖဲ့
တစ်ဖျို့ မြှင့်ပုံရတယ်၊ ဖိုးကိုက မင်းမှ သိမှာပဲလို့ ပြောလိုက်တဲ့
စကားကို ကိုယ်စာနေနဲ့ အတော်ရည်ရည်ဝေးဝေး ပြန်လွှား

နေလိုက်စိတယ်၊ ဒီတော့ ကိုယ်တစ်ခု သတိရမိလိုက်ပြန်တယ်။

တစ်ခါက ရန်ကုန်ပူ့၊ အစည်းအဝေးတစ်ခု သွားကြရှု တယ်။ မြန်းစားကြီး ခေါ်တဲ့ အစည်းအဝေးကိုး၊ ဒီတော့ ကိုယ်ရမ်း၊ တိုင်းပညာဝန်ရမ်း၊ မစောမြှုပ်ရယ်၊ တစ်ဘက်က ကိုတင်ပို့ရန်၊ လေယာဉ်ပျော်အတွေ သွားကြရတယ်။ မစောမြှုပ်က အဲဒီတော့ ကျောင်းဘုပ်ပြီး ပြစ်နေရှုမကဘူး တိုင်းက ဘဏ်ပုံ ထွေတောင် တွဲလုပ်နေရတယ်ဟင်တယ်။ နှစ်ရက်လောက် ကြာတော့ ကိုစိစ္စပြီးလို့ ပြန်မယ်လုပ်တဲ့အပါ တိုင်းပညာဝန်ကို ရန်ကုန်က ဆော ခေါ်ထားလိုက်တယ်။ ကိုတင်ပို့ကတော့ အစည်းအဝေး၊ နောက်တစ်ခုဖို့လို့ နောက်ရက်မှ ရထားနဲ့ ပြန်ပယ်ဆိုတယ်။ ဒီတော့ ကိုယ်နဲ့မစောမြှုပ်ပဲ ပြန်ကြရှု့ ပြစ်လာတာပေါ့၊ ပြစ်ချင်တော့ အဲဒီနွော လေယာဉ်မှာက်တွေ မှ ထွေက်မယ်ဆိုတယ်။ အဲဒါကေလည်း တော့တောက မသိကြဘူး၊ ကိုယ်တို့ကို အကြိုအပိုလုပ်ရတဲ့ သွေးယ်က ကားပေါ်ကျွဲ့ ပြောတာ။ ဒီတော့လည်း ကိုယ်က လေယာဉ်ကွင်းမှာသွားပြီး အချိန်ဖြန်းပနေချင်ဘူး၊ ဒါနဲ့ပဲ ကားနောက်ခန်းမှာပါလာတဲ့ မစောမြှုပဲ၊ အချိန်ရလို့ အွေးလေးဘာလေးများ ဝယ်ချင်သေး သလား မေးပိတယ်။

မစောမြှုပဲ "ကောင်းသာပဲ အစ်ကို အချိန်ရရှင်တော့ ဓမ္မကျော်း ဝင်လိုက်ရအောင်" လို့ ဆိုတယ်။ ဒီတော့များ လိုခိုးပြောရရှု ဓမ္မကျော်းဝင်ပြီး မစောမြှုပဲ အေးဝယ်တယ်။ ဒီတော့ ကိုယ်ကလည်း ကားပေါ်မှာ နှစ်တုတိလိုင်ပနေချင် တော့ ဖို့ကြည့်ဖို့ကြည့် လုပ်နေရင် ပစောမြှုပဲ အေးဝယ်တဲ့နောက် လိုက်ဆောက်သွားမိတယ်။ ဘယ်လိုက ဘယ်လို့ပြန်တယ်တော့ မသိပါဘူး၊ မစောမြှုပဲ ကိုယ်နဲ့ ဓမ္မကျော်းထဲမှာ တာတွဲလွှား

ခင်မော်ဘဏ္ဍာဏာ

၃၃

တွေ့တယ်ဆိုတဲ့ သတင်းဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီတုန်းက
အေးကျောင်းတက်နေတဲ့ အပြီးကောင်ကတောင် “အမေး
ဘေးမေးနဲ့ အနှစ်တို့လေး မတောမြဲ သတင်းတွေကြားတယ်။
ဆင်ဆင်ပြုပြုပြု နော်” လို့ ဟောက်သွားဖူးသေးတယ်။ အဲဒီ
ကုန်းကဆို ကိုယ့်မှာလည်း လူတကာကို ရှင်းပြုနေရတာ၊
မတောမြဲ နားပေါက်သွားတော့ ဘွဲ့ချော့ ရှင်းစွာမှာပေါ့။
တစ်နွဲတော့ အိမ်လာပြီး တိုင်က ကျောင်းအစ်မကို လာရှင်းပြု
တယ်။ တကဗ်တော့ ကိုယ်ကလည်း ရှင်းပြုပြီးသားပါ။
ကျောင်းအစ်မကနတော့ “မဟ ကိုဘေးမောင်ကိုလည်း ယုံတယ်။
မတောမြဲကိုလည်း ယုံတယ်။ ဒီလို့ ပြောကြဆိုကြတာတွေက
ရှိနေမှာပဲ။ အမေးမေးပါနဲ့” လို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ်။

တို့ယ်တို့မှာလည်း အဲဒီတော့မှပဲ တစ်ယောက်မျက်နှာ
ကစ်ယောက် ခဲ့ပြန်ကြည့်နှင့် ပြောရဲ့ဆိုပြုပြုရတယ်။ ဝိမိလို့
ဖြောရှုံးမယ်ရှား၊ အိမ်က ကျောင်းအစ်မတို့ကျတော့ ဝွေးခေါ်
ပုံက တစ်မျိုးမယ်။ မတောမြဲ အိမ်လာသွားပြီးတဲ့နောက်
တို့ယ်က ဖောကြည့်ဖူးတယ် “ခင်ဗျား တကဗ်ယုံတာလား၊
ရှေသွေစိတ်ပြု ပြောတာလား” လို့ ဆိုတော့ ကျောင်းအစ်မကြိုး
က “တကဗ်ပါ့ ကျွန်ုပ် လူတွေကိုယုံတယ်။ လူတွေကိုလည်း
ယုံသုတေသနတယ်။ လူတွေအားလုံး သံသယတွေနဲ့ နေကြရင်
လိမ်တယ် ဉာဏ်ဆိုတာတွေ ရှိနေမှာမဟုတ်တော့ဘူး။
လောကမြှုပ်တစ်ခုလုံး ဟုတ်တာတွေအောင်ပဲ ပြုပေါ်လို့ ပျော်ပရာ
တောင် ကောင်းမှန်းမယ်” တဲ့၊ ဒါတော့လည်း ဟုတ်သလိုပဲ။
ကိုယ်ကပဲ အဲဒီလောက် ဉာဏ်မသွားတော့ အသေအခြား
နားမရှင်းသွား၊ ထားတော့ရှား ဒီကိုစွာ၊ မတောမြဲအလုပ်ကြံး
ပြန်ဆက်ရတောင်း၊ နောက်တော့ မတောမြဲလည်း ပုံမှန်းရှင်းနဲ့

တမြဲးပြောင်းသွားတယ်။ ကိုယ်လည်း ရန်ကုန်မြန်ပြောင်းရတယ်။ သို့ပေါ့ တွေ့ပြုတော့ နေကြုသေးတာပေါ့လော့၊ ကိုယ်တို့လိုတယ် မရှင်းစရာမှ ပရိတာ။

ဒါန္တပ္ပါယာ အဲဒီနောက် ကိုယ်တို့အဲသောက်ဖြို့ ဦးလှေသာကြိုး အိမ်ဘက် ထွက်လာခဲ့ကြတယ်။ အခုန်သင့်ပဲ မရောမြှုပို တွေ့တယ်။ ကိုယ်တို့ကိုတွေ့တော့ သွေ့ချာ ဝမ်းသာသွားပဲ ရတယ်။ မျက်ရည်များတောင် ပဲလိုပဲး “အစ်ကို ဒီမှာရှိမိန့်တယ်လို့ သိသော့နေတယ်။ စောမြှုလည်း ဒီမှာ အထိုင်မကျ သေးတော့ ဘယ်မှာရွှေရပူန်းမသိဘူး” လို့ ပြောရာတယ်။ “ဒီဂေါက်ကျင်းမှာ ပင်စင်စားတွေ နိုက်ကြတယ်လို့ တစ်နေ့ ဝင်စုံစမ်းဖယ်တောင် နိုက်ကူးနဲ့တယ်” လို့ ပြောသေးတယ်။ သတ်ရလို့ ပြောလိုက်ရှိုးမယ်။ အဲဒီတုန်းက ဒိုက်တစ်ခု ပြောသေးတယ်။ “မရောမြှု” ငါနဲ့ ဘဝဟင်နဲ့က တစ်နှစ်ကြီး တစ်နှစ်ငယ်ပဲ အတန်းတော့ အတူတူပဲ၊ နှင့်က သွေ့တော့ အစ်ကိုလိုပေါ်တယ် ငါတော့ ဆရာတို့လို့ ခေါ်တယ်။ ဘာလို့တော့၊ ငါ့လည်း အစ်ကိုလို့ ခေါ်နိုင်ပါတယ်။ အားနာဝရာ ပရိပါသွား” လို့ ပြောတယ်။ မရောမြှုချာ ခုက်သွားပဲတော့ ရတယ်။ ဒါပေါ့ မရောမြှုက “အစ်ကိုဘာမှာင်ကတော့ ထောကတည်းက နှုတ်ကျိုးနေတာပါ။ ဒီအချို့ကျူးမှုတော့ ဆရာတို့ကို ကို အစ်ကိုလို့ ပြောင်းခေါ်လို့ရမယ် မထင်ဘူး” လို့ ပြုးပြီး ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒီနောက်တော့ တွေ့မ လေးပဲ့ ပြောဖြစ်ကြတယ်။ နောက်ရက် တစ်ရက်ချိန်းပြို ကိုယ်တို့တစ်တွေကို ထာမင်းမိတ်ကျွေးသေးတယ်။ ဒီတော့ ကိုယ်ကလည်း အိမ်က ဒို့စပ်တို့လင်ပယာကို စီစဉ်ခိုင်းပြို ပရောမြှု သွေ့တူမ ဆရာဝန်မကလေးကို ပြန်ပြီး ထာမင်းဒီးကျွေး

ဖြစ်တယ်။ ကျွန်ုတဲ့ သူမတွေကလည်း အပြန်အလှန် မိတ်ကော်
ကြလို့ မစောမြဲလည်း ကိုယ်တို့အသိင်းအရိုင်းထဲ ရောက်လာ
တယ်။ ဒါပြောတဲ့ ဝင်စင်ဓားများဘဝကဗောဓားတစ်ခုကို ဖုန်းတိုး
ကြရသပေါ်ရှား၊ ဒါတောင် မစောမြှော်မှာ ထမင်းဓားတဲ့
ညက အပြန်မှာ ဖိုးကိုက ပြောသေးတယ်။ “ဘမောင်တို့
ကတော့ ဟန်တယ်ဟေး၊ သူမိမိက ကျောင်းအစ်စီးကလည်း
ရိပ်သာမှာပဲ အနိုင်ထဲတယ်မယ်လို့ ဆုံးပြတ်၊ မစောမြဲကလည်း
အံ့ဩးဓားယဉ်ပြီး ဒီပြောင်းလား၊ ဟန်ကိုကျေလို့” တဲ့။

ကိုယ့်အနေနှင့်တော့ ဘာမှမပြောတော်ပါဘူး၊ ဖိုးကိုလို
လုပိုးကလည်း ရှင်းပြလို့ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့လည်း
ရွှေသလို့ ကြောင်သလို့ လုပ်ပစ်လိုက်ရတယ်။ ဒါတင်၊ ဘာ
ဟုတ်သေးတော့။ အခုံ သမားတော်ကြိုးဖြစ်နေတဲ့ အံ့ဩးကောင်
က ဟိုတစ်ခါ ဒီကိုလာရင်း “အခုံဆို မေမဇယလည်း ရိပ်သာမှာပဲ
နေနေတော့ အနိုင်တိုးလေး မစောမြဲက ပင်စင်ယဉ်ပြီး ဒီပြောင်း
လာတာ အတော်ပဲ။ အဖော်လည်း သိပ်မပျော်းရဘူးပေါ့” လို့
ပြုးစိတိနဲ့ ပြောသေးတယ်။ ကိုယ်လည်း ခုတော့ ဘာမှ
ပြန်မစောမြှောချင်တဲ့အရွယ် ရောက်ခဲ့ပြီသင်တယ်။ သို့မဟပေါ်ဘူး
ခုလို့ ဒီခုတန်းလျားကလေးမှာ လာထိုင်တော့ တစ်ခုမှတ်ပါ
လိုက်မိပြန်တယ်၊ မစောမြဲ ဒီကိုလာပြီး ညာဓားတဲ့ညာနေက
သူတို့တူဝါနှင့်ယောက်သား မြှုတ်ကျောက်ပြရင်း ဒီခုတန်း
လျားလေးအနား ရောက်တော့၊ ကျွန်ုပ်ထိုင်မှာလည်း ဒီလိုခု
တန်းလျားကလေးတစ်ခု ရှိတယ်လို့ ပြောတယ်။ ကိုယ်က
လည်း နေစောင်းတဲ့အခါ ဒီခုတန်းလျားကလေးမှာ ထိုင်တတ်
ကြောင်း ပြောပြီဖိတယ်။ ဒီတော့ မစောမြဲက သူလည်း
ဒီရောက်စကတည်းကပဲ သူမြှုတ်က အဲဒီခုကလေးမှာ သုတေသန်း

၃၆

မြန်သန်

ဒီဘက်ကို ကြည့်နေတတ်ကြောင်း ပြောပြတယ်။ "အမ်ကိုပါဝ်ပူန်းတော့ မသိဘူး၊ လျှို့ထဲက သစ်ပင်ထွေ ကာနေလို့ ဒီဘက်လည်း သေသေဆာဆာတော့ မတွေ့ရဘူး၊ ဒါပေါ့ ဒီဘက်ကို လျှို့ကြည့်ရင်း ထိုင်နေရတာ ကြည့်နဲ့ နေပါတယ်တယ်။ အခု တော့ အမ်ကိုပါဝ် ဒီဘက်ဟာနှိမ်နေတယ် ဆိုတော့ ပိုဘားမို့၊ တာပေါ့" လို့ ပြောတယ်။ ဒဲဒီတွေန်းကိုယ်လည်း ဘမှတ်မထင် ပစ္စာမြှုပ်ဖို့တွေမ ဆရာဝန်မကလေးဆိုတာကို လျှမ်းကြည့်လိုက် မိတယ်။ သွေးယောက်မှုပေါ်လျှို့လိုက်တာ သိပုံ မရဘူး၊ သွေးယောက်မှုပေါ်လျှို့လိုက်တဲ့ စကားကို နားထောင်ရင်း လျှို့သာက်ကိုကြည့်ပြီး ပြုနေတယ်။ တစ်ခုခုတော့ တွေးပါနေပုံ၊ ပါရွှေ့။

အင်းလေး...၊ ခုလို့ နေဆာင်းနှိုင်ပျို့မျို့မှာ ဆိုရင်ဖြင့် လျှို့တွေခဲ့ တဗြြှားဘက်က ဖြုံကြီးထဲမှာ ပစ္စာမြှုပ်တစ်ယောက် ခုံတန်းလွှားကလေးတော်မှာထိုင်ရင်း ဒီဘက်ကို ကြည့်နေလိုပါ။ မယ ထင်တယ်။

မေဟသီ၊ ၂၀၀၀

တင်ခိုင်၊ ဆင့်မြှုင်နှင့် မြန်ကြိုင်တိအဓိကာင်း

အပိုင်း(တစ်)

၁-၁

ပရောက်ခိုင်းပြီး နှစ်ဘကတ်ကြာမှ တိမ်းပါးသွားသော အနီ
ပါ့၍ ဆွဲပို့သေးများကို တရားဝင်အားပြင့် တင်ခိုင်၊ ဆင့်မြှုင်
နှင့် မြန်ကြိုင် ဟု အမည်မှည့်ခေါ်ခြေပါသည်။ မြန်ကြိုင်မှာ
မျှော်ဖြစ်သည်။ သူအောက်တွင် တစ်ဦးတည်းသော သမီး
ပံ့နဲ့ကလေး ဆယ်တင်ကို မွေးသည်။ (ရွှေးလင်းချက် ၁ လို

အောင်ပါ။) တင့်ခိုင်မှာ အကြွေးဆုံးဖြစ်၍ မြန်ကြိုင်မှာ သာများ
အနက် အငယ်ဆုံးဖြစ်သည်။ သို့ပြု၍ ဆင့်ဖြိုင်မှာ သူ၏
သမော်ဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီသည်ဖြစ်၏၊ မကိုက်ညီသည်ဖြစ်၏၊
သားအလတ်နေရာ ရရှိသွားသည်။ သို့အတွက်လည်း အစုံ
အခေါ် ခွာအောက်တွင် ဆင့်ဖြိုင်သည် အလတ်ကောင်သာ
ပြစ်တော့သည်။ ဆင့်ဖြိုင်၏ (ဘဏ္ဍာသဖြင့်၊ ရုပ်ထဲခွာထဲတွင်)
တရားဝင်နာမည်မှာ အမေ့မပါ။ “အုန်းပန်းမြို့သား အလတ်
ကောင်” သို့ဟုတ် “ခွဲ့မီသား အလတ်ကောင်” ဟု ဆိုသည်
နှင့် မည်သူမည်ဝါ ဆိုလိုကြောင်း သိကြရသည်။ ဖုန်းမြေ
အနာဂတ် တည်ထားသော အောင်ဟဲကောင်မှ ဘုန်းမြို့
ဦးအနိယကူး ဆင့်ဖြိုင်အား ခေါ်ဖို့ခိုးလိုသည်၏အား “ဟို့အ
ကောင်တွေထဲက အလတ်ကောင်” ဟာသာ ခေါ်ဝေါ ပြောဆို
လေ့ရှိသည်။ တင့်ခိုင်မှာမူ အမြတ် တင့်ခိုင်သာ ပြစ်သော်
လည်း၊ မြင့်ဖြိုင်ကူး ဘုန်းမြို့ဦးအနိယက ရုပ်နှင့်ခါး “ဟို့အ
ကောင် အငယ်ကောင်” ဟု၍ ညွှန်းလေ့ရှိသည်။ သို့ပြု၍
ဘဇ္ဇားလေး ဦးအုန်းပန်းက သူသားများတွင် သူတို့ ဖြစ်ပို့စေ
မြင်နှင့် တစ်သားတည်ဖြစ်ပို့နေသော ဂုဏ်ပျိုးများ မြှုံးသည်ဆို
မြင်းကို မည်သူမျှ မဖြော်သာများ သို့သော ထို့ကြောင်ပျိုးများ
သူတို့မဟုတ်ခဲ့များ အနိမ်းခေါ်ခွဲ့မီ မျက်ကွယ် ပြုသွားသည်တွင်
ဘဇ္ဇားလေး ဦးအုန်းပန်းက သားများ (နှစ် သိမ်းပြစ်သူ) ကို
“ဝညှေအရာမှာ ပေါက်ပြောက်အောင်သာ အားထုတ်ကြုံ
ပင်းတို့ဝန် အဘန်ငါ်တယ်” ဟု အားပေးရင်း သူတို့ယ်တိုင်း
မီး၍ ယာများကို ကိုင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် တင့်ခိုင် အလောင်
တန်းပြီးသည့်နှစ်တွင် ဘဇ္ဇားလေး ဦးအုန်းပန်းမှာ သေးမြှို့
ရသည့်အက်ရာမူ ငန်းမပ်းကာ (ရှင်းလင်းချက် ဖြေည့်ပါ)

တန်ခိုင်၊ အပ်မြိုင်နှင့် မြန်ကြိုင်တို့အကြောင်

၇၈

ရှစ်ဘရက် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည့်အတွက် သူတို့ အားလုံး
ပါမဲဖဲ့ မြန်ကြိုင်လတော့သည်။

၁၂

တန်ခိုင်မှာ အင်စကား လိုက်နာ၍ တကြီးစာသု
ပြစ်သည်မှာ မှန်၏။ သို့ရာတွင် (ဟုတ်သည်ပြစ်စေ၊ မဟုတ်
သည်ပြစ်စေ) အရပ်စကားမြှင့်ဆိုသော် အကျိုးပေးနည်းသူ
ပြစ်သည်။ ဒါဘ နှစ်ပါး မျက်ကွယ်ပြုသွားမြင်းသည် သုတော်
ရည်ရွယ်ထားရင်း အကြောင်းများကို ပြောင်းလဲသွားစေခဲ့သည်။
အကျိုးထင်စုံ တစ်ရာတိုင်းသည် ဒီပါပြုသော တိုက်ရိုက်
အကြောင်းတရား များကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု (ဤနေရာတွင်)
ဆိုရန် မက်သွားသည်။ ဘဇ္ဈားလေး၏ညီမြှစ်သူ ငွေးတေးကြီး
ဦးသွားကဗ္ဗာ မိမ့်ဖဲ့ မောင်နှစ်မတစ်သိုက်အား တာဝန်ယူမည်ဟု
ဆိုသော်လည်း တန်ခိုင်က အပြည့်အဝ လက်မခဲ့၊ “ကျွန်တော်
ညီများနှင့် နှစ်ဘရာ မြှို့တွင် ကျောင်းထားပေးပါ။ ယာများကို၊
(ရှုံးလော် ချက် ၃ တွင် ကြည့်ပါ) ကျွန်တော် ဆက်လိုင်ပါမည်”
ဟုဆိုသည်။ အစဉ် ဘဇ္ဈား၏ညီမြှစ်သူက လက်မခဲလို့သော်
လည်း တန်ခိုင်ကို ယုံကြည်သူဖြစ်၍ အစဉ်အလာအတိုင်း
ဆက်၍ ယာများကို ကိုယ်စေခဲ့သည်။

တန်ခိုင်၏ဘားထုတ်မှုတို့ အသီအာမတ်ပြုလာကြရသည်။
ယာများ ပြစ်ထွန်းသည်။ မြှေပြေးရွေး၊ နှစ်းရွေး ကောင်းလာ
သည်။ ဆန်ပြိုင်၊ မြှင့်ပြိုင်နှင့် ဆယ်တစ်တို့ မြှို့မှ ဦးလေး
တော်သူ ဦးသွားသိမ့်တွင်နေကာ ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးနှင့်
ယယ်သီလရှင် အုပ်ဆူးသော ခရစ်ယာန်ဘာသာ အကြော်သော့

ကျောင်းတွင် အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း တက်ကြသည်။ ကျောင်းပါတ်ရက်များတွင် မြန်မြိုင်နှင့် ဆယ်တင်တို့သာ အရပ်သို့ အပြန်အပြုများကြသော်လည်း ဆင့်ဖြိုင်မှာ ဦးကျော် သားပြစ်သူ ဝေလျှော့ဥက္ကာနှင့်ဘတ္တ နွဲမြို့တော်သို့ သွားလေ ရှိတတ်သည်။ အထက်တန်း စတက်သည့်နှစ်မှာပင် ရွာသို့ အရောက်အပေါက် နည်းလာခဲ့သည်။ လုပ်ငန်းတိုင်ငန်း အတွက် မြို့တက်၏ ဦးကျော်သံ လာသည်အပါတိုင် တင့်ခိုင်က သူညီနှင့် ညီမတိုကို တစ်ရာချို့ ကိုဆယ်မျို့ ပေးလေ့ရှိသည်။ ပွဲစားကြီး (နှင့် ပွဲစားတော်တို့) က တွေ့သော် တင့်ခိုင်အား ဆွဲတတ်သည်။ “မင်းညီတွေ့ညီမဆတွေ့တွေက် ဘာမှုပုပါန့် အုန်းပန်းကြီးကျေးဇူး တို့မှာဖို့တယ်” ဟု ဆိုလေသို့သည်။ မြို့ပြာ ပြစ်ထွန်းမှုတွင် အမြှေခံကာ ပွဲစားကြီးကာတော်စာ မောက်ပိုင်း တွင် တင့်ခိုင်အား “သား မောင်တင့်ခိုင်” ဟု ပြောင်းလေ ခေါ်ဝေါ်လာသည်။

၁၃

အရပ်သို့ မြန်မြိုင်နှင့် ဆယ်တင်တို့ ကျောင်းပါတ်ရက်များတွင် ပြန်လာသောအပါ အရပ်ကလ္လာများ (ဤတွင် ဘုန်းကြိုးအနိယ အပါးအဝင်)က “အလတ်ကောင် တစ်ကောင်ကော်” ဟု မေးလေ့ရှိကြသည်။ ဆင့်ဖြိုင်ကို အရပ်မှ “အလတ်ကောင်” ဟု သတ်မှတ်ခေါ်ဆိုနေကြသို့မျို့တွင်ပင် ဆွဲတက်သော ခရစ်ယာန် ဘာသာ အမြှေခံကျောင်းတွင် ဆယ်မီးကျော် ဟု၍ သာ သိကြသည်။ (ရှင်လေ့ချက် ငါ ကြည့်ပါ) သို့ရာတွင် “အလတ်ကောင်” “ဆင့်ဖြိုင်” “ဆယ်မီးကျော်” သည် ဘာသာစားဘာကို အမြှေခံ သော အမည်သတ်မှတ်ခေါ်ဆိုခြင်းတွင် အွေးပြုသလော်သိ

တန်ဖိုင်၊ ဆင်ဖိုင်နှင့် မြင်ကြိုင်တို့စာကြောင်း

၁၀

ပြစ်သော်လည်း ဘုရားရှိန်မှုမှာ အခင်ကဗားတိုင်သာ ပြစ်သည်
သို့ရာတွင် ယောင်နှမသုသယောက်သားအနက် ကာလေ စေသနနှင့်
ပထောက်တို့နှင့်အတူ သို့မဟုတ် ရွှေပြေးလိုက်ပါနိုင်သူမှာ
ဆင်ဖိုင် ပြစ်သည်။

ဆင်ဖိုင်မှာ ကျောင်းမာတွင် စိတ်မပါ။ ဝေလျှော့လွှာနှင့်
လိုက်စက်လို့သည်။ နောင်သော် ပွဲစားပြီး၏ ဘဆက်အသွယ်
များအားပြင့် ဆင်ဖိုင်နှင့် ဝေလျှော့လွှာတို့ နိုင်ငြားသော်
လိုက်သွားကြသည်။ "ပြီးပွားနေကြသည်" ဟုသော သုတေသန်း
ကြားရတာတ်သည်မှ လွှဲ၍ အခြားဘာမျှမကြားမှ

၁၄၄

တန်ဖိုင်သည် ယာသမားပြစ်ရန် အတာပါသည်ဟု အရာပုံ
ငွေ့စီရောက်မြို့က ပြောကြသည်။ အမြိုက်မှာ တန်ဖိုင်၏
အီးအပဲအောက်တွင် ယာများပြစ်တွန်လွန်ပေါ်သည်။ ပွဲစားပြီး
လင်မယာချိုးယာများနှင့် ပတ်သက်သာ လက်နှုံးပြစ်လာသည်။
ဤတွင် အမြိုက်အမြိုက်ပြီးသော ပွဲစားကတော်ကြီးက တွေ့
ပြစ်သူ မူလတန်းကျောင်းဆရာမ မလှမြင့်နှင့် တန်ဖိုင်၏
နေ့စာရွေးလိုက်တော့သည်။ မလှမြင့်မှာ ကျောင်းဆရာမရှိ
အတွက်အချက်ကောင်းသည်။ သို့ပြစ်ရကား တန်ဖိုင် ဦးမီး
လုပ်ကိုင်နေသော ယာလုပ်ငန်းများတွင် ဓာရ်းသယား ပို့စ္စ
တိကျေမှုရှိလာသောပြု့နှင့် အယိုအမိတ်နည်းလာကာ တန်ဖိုင်နှင့်
မလှမြင့်တို့သည် ဦးတဲ့ရော ဆည်တဲ့ကန်သင်း ပြစ်လာတော့
သည်။ သာ့ဦးရေသာနှင်တွင် ဦးမီးပြင်ဆောက်နိုင်ကြသည်။

ထိုစွဲက မြို့မြို့ကြိုင် ကောလိပ်ဝ.ကိုသည်။ ဆယ်တဲ့နှင့်
ဦးဥဇ္ဈာသီး (ရှင်းလင်းချက် ၅ ကြည့်ပါ) တို့ ဆယ်တန်း

မြိုက်သည်၊ မြန်ကြိုင်နှင့် ဆယ်တော်တိန္တစီးစလုံး ရွာဘတ် သို့ အလာနဲ့လာကြပြီ ဖြစ်သည်၊ ရွာမှ လူများသည် "အလတ်ကောင်" ဟကြောင် မူအရွာမေးမိမြို့ ပရိကြောတော် တန်ခိုင်ဂိုယ်တိုင်ကလည်း သူ၏ညီးနှင့် ညီယတ္ထအကြောင်း အမြိတ် မပြောတော်၊ နောင်နှစ်တွင် တန်ခိုင်သားကလေးကို ကင်ပျိုးတပ်သောအခါတွင်မှ မြို့မျွဲ့များကြိုင်နှင့် ပွဲတော်ကြိုး၏ ကတော်လို့ အမှုပြောကာ အွာစုံသို့ လာကြောသည်၊ ကောလိပ် ကျောင်းရားရားရုက်ပြုပွဲ မြန်ကြိုင်တစ်စုံက် အလှေ့ဖြေနာက် ဆယ်ရှုက်ခုံး သိန့်ဆက်၍ ရွာတွင်နေသည်။

BURMESE
CLASSIC

မြန်ကြိုင်မှာ ငယ်စဉ်ကပင် တာတစ်တော်အပြုံများသည်၊ အောင်မှုလာကောင်းမှ ဦးဇီဝ်း ဦးပရ္မာ့နှင့် ကော်မြားနေဟန် ဖြစ်သည်၊ (ရွှေးလင်းချက် ၆ ကြည့်ပါ) အလှေ့ပတိုင်ပိုကပင် မြန်ကြိုင်သည် အောင်မှုလာကောင်း၌ လာနေသည်မှာ အလှေ့ပြီး၍ ပြန်သွားသည်အထိပြုပဲ။ ညာနေတိုင်း သူတို့ နှစ်ဦးသား ပြန်ဘက်သို့ လမ်းလျှောက်လေ့ဖြေကြပြီး နိုးအတော် ဆုပ်ဝပြုခဲ့ ကျောင်းသို့ ပြန်တတ်ကြောသည်။ အောင်မှုလာ ကျောင်းမှ ကျော်သားကြိုးပို့ကော်ကျော်မှ မြန်ကြိုင်မှာ ကျော် ဝါရင်း ကတ္ထာရောရာ၊ ဒ္ဓမ္မြို့တော်မှ ထုတ်ဝေသော ဟရာဇ်း တရာ့တွင် ထည့်သွင်းပုံနှင့်အသည်ဟု သိရသည်။ ဦးဇီဝ်း ဦးပရ္မာ့ကိုယ်တိုင် တာအော်အပြုံများသည်။

တန်ဖိုင်၊ ဆင့်ဖိုင်နှင့် ပြင်ဖိုင်တို့အကြောင်း

၈၃

အမိန့်ကြီးအေး လာ၍ နှုတ်ဆက်ခြင်းခြစ်သည်ဟု ဆိုသည်၊
တင့်ခိုင်တို့ဘို့ပဲတွင် မန္တတ်စာ၊ ဉာဏ် စားသော်လည်း
အောင်မာရလာကောင်းတွင်ပင် တည်းသည်၊ ဦးလင်း ဦးပဏီ
ဖတ်ရန် မဂ္ဂဇင်းအများအပြား ယူလေ့ခဲ့သည်၊ ကောင်းသားကြိုး
များထံမှ ကြောသီရသည့်များမှ ပြန်ဖိုင်တော်လောက် အောက်ပါည်
အောက်ရွှေ့သို့ ဆင်းကာ စာဇာနာရာဖြစ်ရန် ဘားထုတ်တော့
ပည့် ဖြစ်သောဟု၏။

သုံးလခန့်ကြာသောအခါ ခရီးသွားရင်း ဂုဏ်ပိုလ်တွင်
တင့်ခိုင် ဦးထို့ ဆုံးသည်၊ (ရွှေးလင်းချက် ၂ ကြည့်ပါ)
များမကြာခို့ မလှမြင့်နှင့် ကလေးများ၊ ပွဲစားကြီးပိုသာဆရာတ်
အတွေ့နေရန် ရွာမှတွက်သွားကြသည်၊ ယာများအတွက်
ပွဲစားပြီးအစိုးအပေါ်ပြင်း ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။

အောင်း (တစ်)

နိုဝင်း

ယခုအခါ ရွာတွင် တင့်ခိုင်၊ ဆင့်ဖိုင်နှင့် ပြင်ဖိုင်တို့ ညီအစ်ကို
များအကြောင်း၊ ပြောဆိုခြင်းမရှိသလောက် ပြစ်နေပါပြီ၊
သက်ရှိထင်ရှားနိုဝင်သူ၊ မရှိတော့သွား တယ့်ပင် “ရှိ”
နေသေးသော်လည်း ရွာ၏ဝန်းကျင်တွင် ထိ “ရှိနေခြင်း” ပြာ
တိုင်ကောပြောက်ဆုံးခဲ့ပြီ ပြစ်သည်။ ရွာ၏ဝန်းကျင်တွင်မှာ
သူတို့အကြောင်းမှာ လေထဲတွင်ရှိသော အသံများအဖြစ်သာ
ရှာဖွေနိုင်ကြပါသည်။ အသာစကားအတွင်း၌မှာ မရှိတော့
ခြင်းနှင့် နှိုင်မြိုင်သည် ရွှေးအခါကများကဲ့သို့ပင် စည်ပင်လျှော်
စွဲပါသောသည်။ ရှင်၊ မြတ် ရှိခြင်းနှင့်ယဉ်သော စို့မှုအတွက်

အနီးစပ်ဆုံး သဲလွန်စမှာ နွေ့ကြီးတော်သို့ ထွက်ခွာသွားသော မြင့်ကြိုင်အား နွေ့ကြီးတော်မှ ဘုရားဖူးပြန်လာခဲ့သော ကားထောင်ဆရာ ကိုလှမောင်က တွေ့နှိမ်သည်ဆိုသော အချက်သာ ပြုပါသည်။ ကိုလှမောင် အဆိုအရ မြင့်ကြိုင်မှာ နွေ့ကြီးတော်၏ဘုရားကြိုးအနီးငါး သတ္တက္တတ္တတ္တမ်းပိုင်သော ပါရွှေဆရာကြိုးတစ်ဦးထံတွင် ပြောလမ်း (ရှင်းလင်းချက် ၈ ကြေညာပါ) လိုက်စာရို့ တပည့်ခံနေသည်ဟု သိရပါသည်။ ကိုလှမောင် မည်သို့တွေ့ခဲ့ကြောင်း၊ သိခဲ့ကြောင်းကို မည်သူ ကုန္တ မေးခွန်းမထုတ်ခဲ့သွှေ့ သူ၏ပြောပြုချက်တို့မှ ဖိုင်မာမှ နှီး/မန် ကို မည်သူမျှ အာမခံနိုင်ကြလိမ့်မည်မဟုတ်။

အနိုင်း (၅၃)

၅၃းလင်းချက်မှာ

(၁) အနိုလေး အေးခွေးခါန်တွင် ဓမ္မသည်ကတစ်ကြောင်း ဓမ္မကင်းစတွင် အောသည်ကတစ်ကြောင်း၊ အေားသို့ဖြစ်သည်က တစ်ကြောင်းတို့ကြောင့် စွာဝင်ကျမ်းသော ရှန်းကြိုးအနီယံ၏ တပည့်ကုန္တု ဦးလွှားနှင့် အနိုလေးတို့ တို့ပါးသွားဖြောက် ဘဏ္ဍားလေးဘက်မှ ဦးကြိုးတော်သူက မြို့တွင် ကျောင်းထား ပေးသည်မှာ ဆယ်တန်းအောင်သည်ဘထိ ပြစ်၏။ ရေနှင့် ပိုက်လိုင်းများအတွက်လာသော ကျာမန်လွှားတစ်ဦးနှင့် အောက်ပါပြီး၊ ခင်ဗွန်းသည်နှင့်ဘတ္တ လိုက်နေ့ကြောင်း ကြေားသိရသည်။ ဘိုနာမည် ဆယ်လီဟု ပြောင်း၍ မူညွှေ့သည့် ယဉ် ယခုစာကိုပို၍ မဖော်ပြတော့အော့

တင်နိုင်၊ ဆင့်ဖြိုင်နှင့် မြစ်ဖြိုင်တို့တစ်ကြေား

၁၅

(၂) မြို့နယ်ဆရာဝန်ကြီးကမ္မာ *Tetanus* ဆိုလားအားလုံး
ပြောကျောင်းကြောင်းလိုက်ရသူအသီး၏ ဝကာအာရုံ သိရပါသည်။
အကျယ်သိလိုင်သံ နီးစပ်ရာအေးပညာရှင်များထဲ စုစုပေါ်ပါ။

(၃) ဤတွင် ဦးဥက္ကာ၏ယာများ အပါအဝင်တို့
ဆိုလိုသည်။

(၄) ဆင့်ဖြိုင်၊ မြင့်ဖြိုင်နှင့် ဆယ်တင်တို့များ ဦးဥက္ကာက
ခရစ်ယာန်အကြောင်းကျောင်းတွင်ယာအာ ကျောင်း၏လုပ်ထုံးအပုံ
အင်ဂါပ်အမည်များ ပေးရသည်။ ဆင့်ဖြိုင်များ ဆယ်ပါ
ဖြစ်လာပြီး မြင့်ဖြိုင်များ မိုက်ကယ်ဖြစ်လာသည်။ ဆယ်တင်
များ ဆယ်လီတူ ခေါ်တွင်သည်။ ဦးဥက္ကာများ အုပ်ထိန်းသူ
အဖြစ် လက်မှတ်ထိုးရသဖြင့် သူတို့၏နာမည်နောက်တွင်
ဦးဥက္ကာ၏နာမည်တို့ ထည့်ရသည်။ သို့ဖြစ်၍ သူတို့၏
ကျောင်းအမည်အပြည့်အစုံများ ဆယ်မိုးဥက္ကာ၊ မိုက်ကယ်ဥက္ကာ
ဆယ်လီဥက္ကာ ဟူ၍ဖြစ်သည်။

(၅) ဆယ်တင်နှင့် အသက်မတိုးမယိုင်းဖြစ်ပြီး၊ အိပ်
အမည် ကျောင်းအမည် နှစ်ခုစုစုပေါ်လုံးများ မောင်းလုံးဥက္ကာဖြစ်သည်။
နောင် တို့၏မင်းကြီးကတော် ဖြစ်သူးသောအခါ မောင်းလုံး
ဦးဥက္ကာဖြစ်သည်။ ခေါ်မောင်းဟု အမည်တွင်သည်။
အကျယ်ဆိုရန် မရှိ။

Burmese
Classic

(၆) ဦးလင်း ဦးပန္တီများ မြင့်ဖြိုင်နှင့် ကိုရင် အတွေ့စည်းခဲ့
ကြသည်။ ငယ်အမည်များ မောင်းလုံးဖြစ်၍ မြင့်ဖြိုင်က
ပိုးလုံး ဦးပန္တီကို ယခုတိုင် "ကိုရင်မောင်းလုံး" ဟု ခေါ်လေ့
ရှိုးသောသည်။ ဘုန်းကြီးဦးအမိုယ် ပုံလွန်တော်မူသောအခါ
အရပ်ကရိုင်း၏ တောင်းပန်ကြသဖြင့် အောင်မင်းလာကျောင်း
တွင်ပင် ကျောင်းဆက်ထိုင်သည်။ ပုံစွာသို့ စာတက်ရန် ဖြောင့်

၁၆

မြန်မာ

တောင်း

- (၃) အနိုက ကသစ်ကန်တွင်ဟု ချို့ယူသည် မသေခြား
(၄) ဆရာတိနေဂွန်း၏ တပည်ပြုသုတေသနီးကမ္မ လက်ပေါ်
လက်ယာ ပြောလမ်းလိုက်စာမြန်းဟု ခို့သည်။ ကျွန်ုတ်
ကျွမ်းကျင်သော ဘာသာရပ်မဟုတ်၍ အကျယ် ရှင်းမပြုရိုပ်ပါ။

လွယ်ကြွား ပြောဆိုသင့်အသာတောင်းများ

“ကျွန်တော် ရေသွေးပုံပိတ္တာခါတိုင်း စိတ်အွှေ့သာတွေ့အကြောင်း
တစ်ခုဖို့တယ်။ ရေဇာအက်မှာ စကားပြောစရာ မလိုဘူး၊
ပြောလိုမရဘူး၊ အသံ/စကားလုံးနဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့
ဘာသာစကား မလိုဘူး။ တစ်ခါတစ်ခါ ဘာသာစကားနဲ့
ဆက်သွယ်လို မရတာလည်း ပုံကောင်းကောင်း...”

ဝါမ်းစောင်းစုံသော စိတ်ကွားအည်များ (၁၉၉၇)၊

ရွှေ၏ ကျွန်တော်သည် လူပိုသာဖြစ်ပါသည်။ မြို့တွင်မူ
ကျွန်တော်အတွက် အထိတ်အလျောက် နေရာဖိုပါသည်။
မြို့သွှေ့သားများ ပြောလေ့နိုင်သော ဘာသာစကား၊ အကြောင်း
အရာ၊ အဖွဲ့အစွဲထံတွင် ကျွန်တော် ဝင်ဆုံးပါသည်။ ဆင်ခြင်တဲ့
တရား နည်းပါးကသာ မြို့ပေါ်က ကောင်ကလေးများက မြို့ပြ
ခံလားမူဟုခေါ်သော်လည်း၊ ဘာမှုန်းညာမျိုး မသိသည့် စ်ကျ
စိုက်ကူးပုံစံအတွင်း ငောင်းလန်းနှင့် သန်ကော ပက္ခါသော
ကျွန်တော်၏ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးမှာ အလွန်အသုံးတည့်
ပါသည်။ ဘုံးမရှုစသော သို့မဟုတ် ဘီဇာမျှ မအောင်ခဲ့သော
တိုင်စတိန်းနှင့်ယူဉ်လျှင် ကျွန်တော်ဆွင် ပြုစရာ ဘွဲ့လက်မှတ်
အများအပြားရှိသဖြင့် ကျွန်တော်ကိုယ်ကွွန်တော် အလွန်
ဂုဏ်ယူပါသည်။ ဘာဖော်ရွာမှ ပြောရတတ်ပြုစ်၍ ကျွန်တော်
သည် အထိက်အလျောက် မပြောနိုင်၏ နောက်သွှေ့ဖြစ်ပါသည်။
ဘဒ္ဒေးလေး ကိုထွန်းကဗျာ ကျွန်တော်နှင့် တစ်သောာကာတည်း
မဟုတ်ပါ။ ကိုယ့်ပါးစပ်နဲ့ကိုယ်တော်၊ တိုယ့်ပါးစပ်နဲ့ ကိုယ်
ပြောရတဲ့ဟာများ မင်္ဂလာပြဿနာလုပ်ရတယ်လို့”ဟု ကျွန်တော်
ကို ပြောလေ့နိုင်ပါသည်။ ကျွန်တော်ကို တရားဝင် အမည်
မခေါ်ဘဲ “ကျောင်းအကျေသား” ဟု၍သာ ခေါ်လေ့နိုင်သော
အနိုင်လေး မချွေဥ္ဓာကဗုံ “မင့်ကို ကျောင်းခကာက ကျောင်းမှာ
ထားတာဟာ အများပါ။ မမအေးသွှေ့ကဆို ပြောလေ့နိုင်တယ်၊
သွှေ့မှာရ် ကျောင်းအကာဟာ ဘာလို့များ သွှေ့သားကို ခေတ်ပိုင်
စေချင်သလဲ မသိဘူး” တဲ့ ဟွှေ့၍ အထောက်အထားဖြင့် စကား
ဆိုပါသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ရုပ်စံခါ တွေးပိုင်
တတ်ပါသည်း “ဘာဖော် ငြုတို့ ဘာလို့ ဘိုကျောင်းမှာ
ထားတာတုံး” ဟု မေးလေတိုင်း၊ ဦးငေးဝို့မောင်ခုံး၏

လွယ်က္ခာ ပြောဆိုသင့်စသာတော်မြှောင်းယူ ၈၉
 "ဟနောင်နဲ့ ဖင့်အအဇား၊ အမြိုက်စာမျိုးပြိုတယ်။ ရွေေတ်
 က သေတွင်စာ တတ်ရှုပြီးတဲ့အခါမျိုး မဟုတ်တော့ဘူး" ဟူ၍ ဖြောလျှိုပါသည်။ ဤသည်ကို ကျွန်တော် ဘဝင်
 မကျိုင်သော်လည်း ဦးလေးခန့်မှာ စကားနည်းလွန်းသူဖြစ်၏
 "ဘာကြောင့်...?" "ဘယ်လို့...?" စသည်တို့ကို ရှင်းပြုလေ
 မရှိပါ။ တစ်ခုသော ဆင်ခြေအပြစ် ဦးလေးကိုမောင်ခန့်က
 ပေးလေ့ရှိသည်မှာ "မင်း ပြောလာမယာ သိမပေါ်တွာ...?" ဟူ၍ သာ ပြောပါသည်။

ယခုအခါ ကျွန်တော် ဘဇ္ဈယ်ရောက်လာခဲ့ပြီ။ အစား
 စကားပြု၏ အပ်လွယ်လွယ်ပြောရန်သိ ကြိုးလာခဲ့ပြီ။ နှစ်စဉ်
 လိုပင် ကျွန်တော် စွာသို့ရောက်တတ်ပါသည်။ စွာတွင် ဘဒေ
 ဘများပြု၏ သန္တာလေးကိုထွန်းပါ အမိန့်ကြီး မအောင်သိ၏၊ အမိန့်
 မအောင်သူ့၊ ဦးလေး ကိုမောင်ခန့် စသုတို့ ပနိုက်တော့ပါ။
 သူတို့၏ နှိမ်ခြင်းအတား စွာတ်အုတ်ရှုပြုပြုကလေးများကို
 တွေ့ရှိခိုင်ပါသည်။ အဖေတို့သို့အပ်ကိုမောင်နှုံများထဲတွင်
 အမိန့်လေး မရှေ့ညာတစ်ယောက်သာ သက်ဆုံးအစွမ်းဟု
 ခေါ်ခဲ့ပါသည်။ သူ ဘယ်လွန်ချိန်တွင် အသက် ရှင်ဆယ်ကျိုး
 ကိုဆယ်နားပင် ကပ်နေနေခဲ့ပါသွေ့ပြီ။ အမိန့်လေး မကျယ်လွန်ပါ
 အထိ၊ ကျွန်တော်စွာရောက်၍ စကားစမြဲ့လှ ပြောကြေရင်း
 စကားအရပြင်းကြသည့်အခါတို့၏ အမိန့်လေးက "ဟဲ့ ကျောင်း
 အက္ခသား၊ ဘို့ကျောင်းဆင်းလို့ မတွေ့ရဘူး၊ ကိုယ့်အရပ်မှာ
 ကိုယ့်စွာကလူတွေ့နဲ့ ပြောတဲ့အခါ ကိုယ့်စွာ ကိုယ့်အရပ်မှာ
 တွေ့သလိုတွေးပြီး၊ ကိုယ့်အရပ် ကိုယ့်စွာက လူတွေ့ပြောသလို
 ပြောရတယ်"ဟဲ့ ပြောလေ့ရှိပါသည်။ အမိန့်လေးမှာ ငယ်စွိုး
 ကပင် ကျွန်တော်ကို ထိန်းသိမ်းစတင့်ရောက်လာသူမြှင့်ခဲ့

ကျွန်တော်က အမိန္ဒလေးကိုပြန်၍ ဖြင့်ပါ။ ဖြင့်နိုင်သည်
သာမက ပြင်းခဲ့ပါ။ အမိန္ဒလေး စွဲရွှေဘာပြောတိုင်း အမှန်
ချဉ်းမဟုတ်ပါ။ ယုဇ္ဇာနည်းလမ်း တကျ ထုတ်လုပ်ထားသော
နိုင်းများ မဟုတ်သမြန်။ အမိန္ဒလေး ပြောသည်တို့ဟို ကျွန်တော်
က များသည်ဟုဆိုသော လောင်လာဆယ် သက်ရောက်မည်
ဘက္ကိုးတရားတစ်ခုမှာ ကျွန်တော် အတွက် စားခိုင်သောက်
တိုင်တစ်ခု လျှော့သွားပြောသာ ပြုစ်မည်။ ဤသို့လည်း အပြန်ပဲ
မနိုင်ပါ။ အသက်ရှင်နေသည် မှာ အတာတားမြှုပုဟုတ်ဘုံး
အဟာတားနေသည်မှာ အသက်ရှင်စိုး စသည်ပြု၍ ဘာဘာညာ
ညာ ပြောသော် ဤအရွယ်ပါသည်။ ပည်သူတွေက ပည်သူ
ပြောပြော ကျွန်တော်အမိန္ဒမှု စိုက်သာ လာလျှင် အတာတား
ချင်ပါသည်။ အတာတာပြီးမှ ဘာပြောင့် စားရသည်ဆိုသည်ကို
ဆက်လျှော့ပါရမေး

ဆိုခဲ့ပြီးသည့်ဘတိုင်း ရွှေ့အုပ်းများ
ပေါက်ပေါက်များ ပနိုက်တော်ပါ။ သို့ရာတွင် ရွှေသည် ကျွန်တော်
အပေါ် ပစိမ်းသက္ကသို့ ကျွန်တော်ကလည်း ရွှေအပေါ် ပစိမ်း
နိုင်ပါ။ နှစ်ဝိုင်း ရွှေသို့ပြန်သည့်အခါတိုင်းတွင် အတိတ်များ
သည် သောင်းနှင့်ပသွားသေး ဖျို့လွင်သောအတိတ်များသာပြု
သာ တည်နေကြပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဝိုင်းယိုင်းတွေ့
ကဲသို့ ပြန်ကြည့်ချင်တိုင်း ကြည့်၍ ရယည်ကဲသို့ ပြုစ်နေပါသည်။
ဝိုင်းယိုင်းအနေကဲ ပြန်ကြည့်တိုင်း ကြည့်၍ သော်များသာ ပေါ်လာ
တတ်သော်လည်း ကြည့်ရွှေ့တားသွားတေသိမှာ တစ်သားတည်း
မဟုတ်တော်ပါ။ ထို့အတွက် အတိတ်များသည် နှိမ်းနေလင့်
ကတော် အသင်ထောင်ပဲ ဖန်တီးမြိုင်ရွှေ့ ဖန်တော့သည့် သောင်းနှင့်
ခဲ့ပြုဖြစ်သော ပြုစ်နေခြင်း၏ ဘောင်အတွင်းမှ ခုနှစ်ထွက်မလာ

ထွေထွေကျွော်၊ ပြောဆိုသင့်အသာစေကြောင်းများ ၉၁
 နိုင်တော့၊ အဖေတို့ ရှိခဲ့ခြင်းသည် အသိသက်သေအဖြစ်သာ
 ရှိတော့သည်။ ဘုတ်ရုံများသာ ဖြို့ခဲ့လျှင် အဖေတို့ ရှိနေခြင်း
 ကို ရှုပ်ဝါဌာနကောက်အထားအဖြစ် သက်သေပြုရန်ပင် မရှိ
 သလောက်ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်တော်နှင့် သက်တူရွယ်တူများ
 အနက် တိမ်းပါသွားကြသူများ ရှိခဲ့ပါပြီ။ အနိုင်လေးမရွေ့ညာ
 ပါ သမီးစိမ်းမြှုပ်သည်ပင် ယခု ကျောင်းအမှတ်း ခေါ်စိမ်းမြှု
 ပြစ်နေပါပြီ။ ကိုရင်ညာရှိနှင့်ပင် တိုက်အပ်ဖြစ်နေခဲ့ပါပြီ။
 ရွာတွင် ပညာတတ်များ ပေါ်လာခဲ့ပါပြီ။ စာတတ်သူများ
 ပေါ်လာခဲ့သဖြင့်လည်း အရှပ်ကြည့်လို့ရသော မရှုတင်းများ
 တွန်းကားသောအခါးအတွင်း မရှုတင်းဆိုသည်များကို အရှပ်
 ကြည့်ရန် နှာလာတတ်ကြပြီ။ “ဘဒေး၊ မြှို့ပြုခဲ့တဲ့မှုဆိုတာ
 ဘာတော့၊ ပြောပြုစမ်းပါပြီး” တဲ့ တူအရွယ်၊ မြှို့အရွယ်များက
 မေးကြသောအခါး ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော်ပြတ်သန်းလာခဲ့
 ရတေသာ ကာလတရားကြီးအတွင်း အဟျင်းပြု ခနီးတွက်နိုင်ရန်
 ကြိုးပမ်းမြောင်းပြန်သက္ကာသို့ ကာလတရားကြီး၏ ရတ်စက်ယူတို့မှ
 မှုကို သတိရလိုက်ပါသည်။ ကာလတရားကြီးကို ဘာလို့
 ရပ်တန်မထားကြတေတာ်တွေ့ဟု ရင်ထဲတွင် တောင်းဆိုနေမြို့ပါသည်။
 ကျွန်တော်သည် အပြုံပေးချင်သူ မဟုတ်ပါ။ မမေးခွန်းများကို
 သာ မေးခွင်နေပါသည်။ မမေးခွန်းများကို စိုးစိုး အပြုံပေးရ
 မည်လား၊ မမေးခွန်း ပြန်ထဲတိုင်း အပြုံပေးရမည်လား၊
 ကျွန်တော် မပြောတတ်ပါ။ ထိုအခါမျိုးတွင် သွေးအမေ
 ခေါ်သက္ကာသို့ “ကျောင်းအကုသား” ဟု ခေါ်လေ့ရှိသော
 စမ်းမြှုက ဤသို့ဆိုလေ့ရှိသည်။ “ဟဲ၊ ကျောင်းအကုသား၏။
 နင်အမိက အများက ဘာလဲသိလား။ အစ်ပတ္တု ပြောပြော
 နေတာ နင်မှတ်စိလား။ နှင့်ကို ဘို့ကျောင်းမှာ ထားလိုတ်

ကာပါ ဟု” စိုးဖြူ၏ စနစ်တက္ကာလုပ်လျသော ဆင်ခြင်ခြင်း
ပုံစံအကြောင်း အရှည်အကျယ် ကျွန်တော် မရှင်းပြချင်ပါ။
တစ်နှစ်တည်းမှာပင် အဆက်အစပ် ပစ္စာလျသော အတိတိနှင့်
အမှုးတို့ကို ဆက်စပ်ပစ်ကာ နေ့စဉ်ဘဝအတွင်း ခွဲသွင်းလာပုံ
ကို ကျွန်တော် နားမလည်ပါ။ သီချိုင်းထဲကလုပ်ပို့ ပြစ်ပါသည်။
ယောက်တုန်းကမူ ပိုတောက်တွေ ပွင့်လျှင် လွန်သလို အေးသ
လို ပြစ်ရသော်လည်း ယရာအခါတွင်မူ ပိုတောက်ပန်း ဆိုသည်
မှာ ညီလိုနိုင်၍ အိုးကြွယ်သည်ကလွှဲ၍ ဘာမှာ မဟုတ်တော့။

ကာလတရားပြီး၏ ဆန့်တွေကနဲ့မှုအတွင်း ကျွန်တော်
သည် ကျွန်တော်၏ ပြောင်းလဲမောင်သော အသိတို့နှင့် လိုက်လျာ
ညီတွေ့ဗျာ နေ့စိတ်တောင် ဘားထုတ်နေသော်လည်း ရွာတောက်သို့
သွားမိသည့်အခါတိုင်းတွင် အသိတို့၏ အော်ပြုးလာမှုအက်ကို
ခံစားပေးသည်။ ပြုးဘက်မှနေ့၍ ဘိုးကျောင်းမှ သင်ယေားသည်
အငွေ့ပုံစံများအရ ရွာသည်လည်းကောင်း၊ ရွာဝန်းကျင်သည်
လည်းကောင်း၊ ရွာ၏လူမှုအဖွဲ့အစည်းအဝေးတို့သည် လည်း
ကောင်း လုပေနေဆဲ ပြစ်ပါသည်။ ဝိုက်ကောင်းကောင်းတစ်
ခုက် နှစ်ခုက် ခေါ်က်၍ ဤတွေးသောအတွေ့များထဲမှ ရွာနှင့်
ပို့ဆိုင်သော အတွေ့များသည် အလွန်သာယာစွဲယ် ပြစ်နေ
ခဲ့သေးသည်။ စင်စစ် အတွေ့ထဲတွင် ဘာသာစကား မပါသည်
အတွက် အရာရာမှာ လုပေနေဆဲပြစ်ပါသည်။ တို့ပြင် အတွေ့
သည် ကာလတရားကို အသိအမှုတ်ပြုယားသည် မဟုတ်ပါ။
အတိုင်းအတာတစ်ခုအတွင်း မစိုးခေါ် ကျွန်တော် အတွေ့တို့
မှာ လုပေ သာယာနေစွဲယ် ပြစ်သည်သာမက၊ ပျော်စွင်စွဲယ်
လည်း ပြစ်နေသည်မှာ မငြင်းမိုင်တော့ပါ။ ရုံဖန်ရုံခါ ပြုခြင်း
အလွှာကြော်နှင့် ဝိုက်တို့တွင် အကြော် တည်ဆောက်လိုက်

လွယ်ကျွော မြို့ပြာဆိုသင့်သောတစ်ကြောင်းများ

၉၃

သော ကျေးလက်ဆိုင်ရာ မြို့ပြာစံတဲးမှုပြု အခြေခံထားသော ဖြို့ပြုမှ ကျေးလက်သို့ ခံစားကြည့်ခြင်းများသည် ဘာသာ စကား၏ ပရိဝင်းကာတွင်း၊ အသိဓာတ်သစ် တစ်အုပ်ထုတ် နှင့်ရန် အားထူတ်နေကြသည်ဟု ထင်ပါ၏။ သို့အတွက်လည်း သူကြော်ဘုရား ဒွာသားကကာင်းမှု အမြင်အတွင်း အကျိုးတွေ လူနေမှုဘဝကို နိုသားကကွန်ပို့စွာ လက်ခံခဲ့ကြသော စွာမှုက လေးများ နားလည်ရန်၊ ကျေးလက်မှ ခံစားကြည့်သည် ဖြို့ပြုခံ စားနှုန်းလည်မှု၏ ကျေးလက် ပကတိအလှအပများနှင့် ခံစားမျှ များအကြောင်း စုံပြနိုင်ရန် ကျွန်းတော် နည်းလမ်း ရှာကြည့် နေခိုပါသည်။

နှုတ်များကဲ စိမ်းမြှုပ်နည်း အကြောင်းပါသဖြင့် နေရာင်းထိုင်ရုံး ကျောင်းအကာမြှင်လာသူ မြောက်စွာမှ ကျွန်းတော်ပေါ်ပေါ်စ ကိုဇွဲလှမှာ ကျွန်းတော် အားအကိုးရဆုံး လူတစ်ပေါ်ကို မြှင်ပါသည်။ စွာတွင် ကျွန်းတော်နေသူမျှ ကာလပတ်လုံး “ငွေလှေရေ” ဟု တာလိုက်လျှင် လို-တ-ရ သက္ကာသီး မြှင်ပါသည်။ အထူးသမြှင့် မြို့တွင် အထက်တန်းကျောင်းအထိ ပညာ သင်္ကာ သော ငွေလှေမှာ ကျွန်းတော်ကြိုက်သော ဝိစက်နှင့် ရုံးနှီးပြီသူး ဖြစ်နေခြင်းသည်ပင် တိုင်း၍ ယတ်ထုတ်ထားသော ပက္ခလာသာ ဖြစ်တော့၏၊ တစ်နှင့် တူမှု မြေားများအား လေထား တည် သောမြို့ပြုနှင့် ကျေးလက်ခံစားမှုများအကြောင်း မစားရ ဝေဆါးမပြောပြီး ချိန်ပေါ်တွင် ငွေလှေက ဝိစက်ပုလင်းနှင့် ဖုန်းချက်ထည့်ယူလာသော လွယ်အိတ်ကို ထောင်ပြရှင်း “နောင် ကြီးမော နွှေးများမရမျှမျို့တန်ပြီ့ချ” ဟု ဆုံးပါသည်။ တစ်ဆက် တည်းပင် “ဒီကန္တ မြှင့်ဘက်သွားကြုံရမောင်း၊ နောင်ကြီး လည်း မြှင့်တက်မရောက်တာ ကြောပြီမဟုတ်လာ” ဟု ဆုံးပါ

သည်။ မြစ်ဘတ်သို့ လျောက်လာကြပေါ် ဟောင်းခဲ့ပြီ ဖြစ်
သော အကြောင်းတစ်ခုကို သတိရမိလိုက်ပါသည်။ ထိုကြောင့်
လည်း ငွေလှုအား ကြုံသို့မေးလိုက်မိသည်။

“ငွေလှုရေး တာကြော်အဆုံးနားက ပွဲတာ၊ ပြီးဘုရား နောက်
ဘက်မှာ သောင်းရင်တို့ထဲနဲ့တော့ ဖို့သေးလား”

“ထန်းတော့ ဖို့သပေါ့ နောင်ကြိုးရာ။ သောင်းရင်ထော့
ဘယ်ရှိတော့မှာတဲ့ဗျာ။ သူသားတွေ၊ တူတွေတော့ ဆက်လုပ်
နေကြလေရဲ့”

ထိုအခါ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့ဆုံး ပြောပြလိုက်
ပါသည်။

“ဒီလိုလုပ်ကွား တို့ အဲဒီသောင်းရင်တို့တဲ့ဘွား ထန်းရည်
သောက်ကြော်ရအောင်”

ငွေလှုက သိပ်သမားကျပုပုံမရသော်လည်း အတိုက်ဘဲ
မပြောဘဲ၊ ထူးဆန်းသောစကားတစ်ခွန်း ပြောပါသည်။

“ရ ရပါမလား မသိဘူး၊ ဒီနားတာ ထန်းတက်သမားတွေ
ကို ကျောင်းအမကြီးက အပိတ်၊ ဥပုသံဇွဲတွေမှာ ထန်းရည်
မရောင်းရဘူးလို့မှာယာသာယ်၊ အဲဒီဇွဲတွေမှာ ကျောင်းအမကြီး
က လည်းပေါ်ကျောင်းမှာ ထန်းသမားတွေ၊ မိသားရှုတွေ ထမင်း
ကျွေးသွေး”

“နောက်ပါရှိုး၊ မင့်မိန်းမက သာလို့ ပေါက်ပေါက်ရှာရွှာ
နဲတွေ လုပ်နေရတာတဲ့ဗျာ။” ဟု ကျွန်တော် မေးမိလိုက်ပါသည်။
ထိုအခါ ငွေလှုက

“ပြောများ မမပြောတာတ်ပါဘူးပျေား၊ အဲဒီနွေတွေဆို
ကျောက်လမ်းတစ်ဘက်က ကုန်ခုံဆိုင်မှာ သိသာ အဖွဲ့နဲ့
ကောင်းကောင်းသလို့၊ ထန်းရည်မရတော့ လုပ်တွေက သိသာ

စွဲပိတ္တာ ပြောဆိုသန့်စာသာဆကြောင်းများ

၉၅

သောက်ကြေတာပေါ့၊ နောက်ပြီး အာသီသရှိရင်ပြေား အဲဒီ
ဆိုင်မှာ ဘီယာထံဆိုပုံစုရွှေသိ" ဟု ဆိုပါသည်။

သောင်းရင် သာသများ တူများ ဆက်လျှပ်နေသောသာ
ထိန်တဲ့မှ ဒုက္ခပါင်း အစိတ် သုတေသနပို့ကြော်တိုင်း ဟူ၍သာ
ကျွန်တော် ဆိုပါရင်။ ကျွန်တော် တောင့်တလျှို့သာ
ကာလတရားများအား ရပ်တန်ထားခြင်းကို ကမ္မာမြေပြင်
တစ်နေရာတွင် နိုဝင်းများ ကျွန်တော် ပွဲ့ဖြန့်ထားခိုးသည်
မှာ မမှားကြောင်း ကျွန်တော်နိုင်ပါပါသည်။ တေအတွင်းမှာမှ
သက်ထိနိုင် ဖွင့်ထားပုံများသာ ကက်ဆက်မှ သီချင်းကို
နားထောင်ရင် မရွေ့လို့ဖတ်နေသာ သူဝယ်တစ်ဦးကို တွေ့ရ
ပါသည်။ သူဝတ်ထားသာ မဒိန်ပုံနှင့် တိဇ်ပို့မှာ မြှုပ်နှံမှု
များ ကပ်နေပါပုံရသပြု၍ သာစ်သစ်လွှဲပွဲ့ မဟုတ်ပါ။ ငွေလှက
တို့တို့ကြို့တို့ပြု၍ ကောင်ကလေးအား ဘာတွေကြောနေ
သည်ကို မသိသော်လည်း၊ အဆုံး၌ ကျွန်တော်တို့ "ရမယ်
နောက်ပြီး၊ ကျွန်းအမောက်နှင့် ယောက်းဆိုတော့လည်း သူ
မရရှေ့မှုများပေါ့၊ အကျိုင်းအမြှုပြုးဆို ဒီသတ်းမရရှောက်
ရဘူးလို့ ကျွန်တော်အားမိပါ သူက ချို့ဝှက်ပို့ပြောတော်း
ဟု ပြောပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း မြှုပ်နှံပါ၏တွင် အသာ
လိုင်လိုတ်ရင်း သူဝယ်လေးအား "ဟာကောင်၊ မင့်ကက်ဆက်ပြီး
ဆာပို့တော်လိုက်မြဲပါကြော၊ နေဝါယ်ပြီး ဖောက်သာဏ်ရင်
သုသလုံး" ဟု အောက်လိုတ်ပါသည်။ သူဝယ်လေးက "ကျွန်တော်
ရှိုးခေါ်ပောင့်သာပါ" ဟု ဆိုရင်း "ဘာလို့လဲ၊ သီချင်း မြှုပ်နှံကို
ဘုံလား" မေးခွန်းထဲတ်ပါသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း
တည်တည်ပင် မဖြလိုက်ပါသည်။ "ရိုက်မာတင်သီချင်း
နားထောင်မျှင်ရင် မင့်ထန်တဲ့ ငါပလာတွေ" သူဝယ်ကလည်း

သည် ကျွန်တော်ကို အထူးအဆုံးသမ္မတ ကြည့်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်က “မင်းဦးလော်၊ သောင်းရှင်လုပ်လျှို့တဲ့ ကြက်ဥ ချို့တဲ့ အလျင်မဲ့တဲ့ ထုန်းရည်များ ရသေးလား...” ဟူ၍ အေလိုက်သောအခါ သူ့ဝယ်ကော်များ ပို၍ ဘုံးအသင့်သော မျက်နှာပြင် ကျွန်တော်ကို ပြန်ဖြေပါသည်။ “ဘာတဲ့ ကြက်ဥချိုး...” ဦးလေးသောင်းရှင် ခုံးတာကြာဖြီ” ကျွန်တော် မိမိမိလိုက်သည်များ ရှစ်ကိုမာတင် နားထောင်တက် သော ထန်းတဲ့က သူ့ဝယ်လေးသည် ကြက်ဥချိုးပြင် တည်သော ထန်းရည်ကို ကြားဖူးပဲပေါ်သည်များ တရားပါ ပေသည်။ ကျွန်တော်သာလျှင် ကာလတရားအသေနှင့် ကာလ တရားအရှင်အကြောင်း ညျဉ်ဖူးညျဉ်ပိတ် ပိတ်ခဲ့နေခဲ့ပဲပါသည်။ ထိုကြောင့် ငွေလှုကို အသာလက်တို့၏ မူလာခိုအင်္ဂာတို့ မြစ်ဘက်သို့ ထွက်လာခဲ့ပါတော်သည်။

ဒုံးမင်းနေ့ခုပြုပြုသောပြစ်သည် သိက္ခာနို့ရာ စီးပါး နေပုံများ အရင်ကဏာတို့ကို ပြစ်သည်။ ရွာ၏သူသာန်ကို ပြစ်ဘက်မှ ပြစ်ရနိုင်ပါသည်။ ရှစ်ဝါး ကျွန်တော်ရွာပြန်လာ တို့ရဲ့ တို့ပွားနေသည်များ သူသာန်နဲ့မှ ဘုတ်ကုကာလေးများသာ ပြစ်ပါသည်။ ယခုနှစ်တွေ့ ထူးပြားနေသည်များ သူသာန်အား တွေ့ ပြစ်ဘက်သို့လှည့်ကာ စိုက်ထုတေသနသာ တီးယားကြော်ပြာ ဆိုင်ဘုတ်ကြီးနှစ်ခု ပြစ်ပါသည်။ ပြစ်ထဲတွေ့ ခနိုဘွားသူများ အပျော်ပြုဝေရန်လည်းကောင်း ရောင်ပြုဝေရန်လည်းကောင်း ရည်၍ ဓမ္မတရားသုတေသန ဘာသာပြုဗြာန်းကာ စိုက်ထုပေးတော် ပုံရသော ဆိုင်ဘုတ်ကြီးများအတွက် တီးယားကုန်ကိုကြိုးလှပပ် တင်၍ နေပါသေးသည်။ ကျွန်တော်အား ငွေလှု က ဖော်ဆုံးတစ်ခု အေးပါသည်။

လွှဲလိတ္တာ မြို့သုတေသနသာမဏေပြောင်းရှာ

၉၃

“နောက်ပြီးရာ တစ်ခုလောက်မြို့ပြုစွဲပါ၊ ခုတစ်လောက်ကလေးတွေ မြို့နေတာ ပြောဖြောနေရတယ်၊ အေတာ်ပြိုင်ခံစားမှုဆိုတာ၊ ဘာတဲ့ ခေတ်ပြိုင်ခဲ့စားမှု...”

ငွေလူကိုကြည့်၍ ကျွန်ုင်တော်အာမြှုတု ထင်ရသာ အမြှုတစ်ခု ဖော်လိုက်ပါသည်။

“ဟကောင် ငွေလူ၊ မရာဝတီမြစ်ပြီးကိုကြည့် စကော်တလန်ကလောတဲ့ ပိုစကိုကိုသောက်ပြီး ကောတွေးတောင်တွေ မလုပ်နဲ့၊ ပိုးနောက်ထပ် ပေါက်တက်ကရတွေအေးရင် မင်းကို ငါ ပြစ်ထဲကန်အုပ်လိုပ်မယ်”

ကိုယ်တိုင်မတွေ့ရသေးသော်လည်း လေထဲတွင် အနေက မဖွင့်ရသေးသည့် စကားလုံးပေါင်းများစွာသည် ကျွန်ုင်တော်ကို ပြောင်လျှောင်နေကြသည် ထင်၏။

မသီ သီသီ၊ သီ သီသီ

ဖွင့်မူက နှစ်ခုင်းအိပ်ရာထတဲ့အခါ ဂိုလ်နိတယ်။ ဒေါ် အန္တိ
နှိမ်မှာ သူအပေ သန်းမြှက ထမင်းဖိုးတည်နေတဲ့၊ သူအပေ
ကျော်ရင်ကေတဲ့ ယာထဲမှာ ခိုင်မှာ တုန်းမြှုံးကော်းမှာ
တော်နေရာရာမှာ နှိမ်မှုပယ်။ ဖွင့်မူး အိပ်ရာထတဲ့
မြှိန်းဆောင်းပွဲတဲ့ ပိုတယ်ဆိုတာနဲ့ သူအပေက "ဟဲ့သာတယော
ရာထိပိုက အဘောင်းကြီး လာလိမ့်စုံနော်၏ ဘို့ မြှို့မြှို့လေ
နိတယ်။ ဒေဝေ့ ဖွင့်မူးက အိုင်တိတ်ပြီး" အိုင်တိတ်ပြီး

ဆာကြိုးလား” လို့ ပြန်မယေတတယ်၊ ဒီတော့ သူအမေက “ဟုတ်တယ သားလေးရဲ့ ရွာထိပ်က အဘာင်ကြိုးလေ့ သတ္တ ကွန္ဗုံးဆရာကြိုးလေ့” လို့ ပြန်ပြောလေ့နှစ်တယ်၊ ဒီတော့ ဖုန့်ပူ လည်း သူရှင်ဘတ်ပေါ်မှာ တစ်ခိုင်လေ့နှစ်တဲ့ ပန်းမော်ဘက် အရိုင်းကလေးကို ကောက်ကိုင်ရင်း၊ အသာဖြို့ပြီး သူအမေ ထမင်းအမျိုးတည်ရာ စီးပါးဘက် သွားလေ့နှစ်တယ်။

အိမ်မှာ ကျော်ရင်နှစ်နေ့တဲ့ ပြောတွေမှာတော့ သူမိန့်းပက အဲဒီလို့ ပြောရင် ကျော်ရင်က သိပ်မကြိုက်ဘူး၊ ပကြိုက်ပုံက နှစ်နှီးလို့တောင် ပြောရမယ်၊ “ကလေးကို အဲသလို မကြောက် ပါနဲ့ဟာ” လို့လည်း ပြောတဲ့အခါးပြောတယ်။ မဟုတ်ရင် “သူဘာဘုန်တဲ့ အဘာဝကို နှင့်ပြောပုံက သရုံးသဘက် ကျော်တာပဲ” လို့လည်း ပြောတတယ်။ ကျော်ရင်က တကယ်တော့ ဒီအရှင်သားမဟုတ်ဘူး၊ သူက သက်တယ သောင်ဘက်က သန်းမြှုန့်ညားမှ ဒီရောက်တာဆိုတော့ ဒီမှာ ငါးနှစ်လောက်ပဲ ရှိသောတယ်။ လူကောင်းကလေးပါး ပြီးမှာ အလယ်တန်းအထိ သွားကျောင်းတက်ဖူးတယ်။ ဒီကောင်က ကျောင်းက ဖွေက်ပစ်တာ တစ်နှစ်တော့သွားလို့ မဟုတ်ရင် ဟယ်ရိုတန် ခုနှစ်တန်းအောင်ဦးမှား၊ စာပေလေးဘာလေး တတ်တော့ အရပ်ကလည်း အားကိုရတယ်။ မြို့သွားတဲ့အခါ လည်း မောင်ပေါ်ဟိုရောက်ရောက်နိုးသလို့၊ ဝိုက်အုပ်သွေ့နှင့် ဆိုရင် ကျော်ရင် မြို့သွားတဲ့အခါ စာအုပ်တွေဘာတွေ မှာင့်ကျော် ရွာထိပ်က အဘာဝတို့ သွားလေးဟောင်းစံမြတ် ဆိုရင်လည်း အဲဒီလိုပဲ့၊ ကျော်ရင်နဲ့ ဖို့ဟာသို့ မှာင့်ကျော် ကျော်ရင်းအား သူမိန့်းပက သားကလေးဖုန့်ပူကို ပြောကြိုးပဲ့

ကျော်ရင်စိတ်ထဲမှာ သိပ်ဘဝင်မကျော်တာ တစ်ခုတော့ နှစ်တယ်၊ အဲဒါ သူမိန့်းပက သားကလေးဖုန့်ပူကို ပြောကြိုးပဲ့

အခါမှာ အဘဒင်ကို သတ္တက္ကလွှာဆရာတိုးလို ခေါ်တဲ့ကိစ္စပဲ။ သူ့နိုင်းမကတ်မကဘူး၊ အရပ်ထဲမှာလည်း အဲခိုလို ခေါ်ကျဉ်းကြတယ်။ အဘဒင်ကလည်း ဘာလုပ်စားမှန်းတော့ ကျော်ရင်လည်း သေသေချာချာ မသိဘူး၊ လယ်ပိုင်ခြောင်းပိုင် ဖိုပိုတော့မရဘူး ဒါပေတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာဖြစ်ပြစ်၊ အလျှေ တွေ ဘာတွေမှာဖြစ်ပြစ်၊ အဘဒင်ကတော့ ထိပိုင်းမှာပဲ။ ပါဌိပါငြှသားတွေလည်း ရတိနိုင်တယ်။ စကားစပ်စိလို့ ပြောတဲ့ အခါ “တိစိုင် ငယ်တုန်းက တို့များ ဆရာတော်ကြီးဦးပန္တိဆီမှာ တလိုက်ကြဝင်က” လို ဆိုပြီး ပြောတတ်ပြောတတ်တာကိုတော့ ကျော်ရင် သတိထားမိတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း တစ်ခါက အဘဒင်နဲ့ စကားပြောနေကြရင်း “အဘက လူပြန်တော်လူ” လိုတောင် မေးဖူးတယ်။ အဲခိုတုန်းကတော့ အဘဒင်က ပြီးပြီးကြီးလုပ်နေတယ်။ ဘာမှာဖြန့်မဲပြောဘူး။

ဒီအရပ်မှာက စာတွေဘာတွေ သိပ်မတတ်ကြတော့ အရင်ကဆိုရင် အကြောင်းကြီးယောက်နှင့် အဘဒင်ကြီးနဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းက တို့က်အုပ်ကိုပဲ အားကိုးကြရတာ၊ အဘဒင်ကို တို့ပိုင်ကြတဲ့အခါ မျှပြုင်ကန္ဒာအဲ ဆိုင်လာလို့ လျောက်လွှာတွေဘာတွေ ရေးစရာဆွတ်စရာရှိရင် အဘဒင်က တို့က်တပ်ဘုန်းကြီးလေးဆီဘူးပြီး အမောနိုင်းဖို့ ညွှန်းစာတ် တယ်။ “ကိုယ်တော်ကလေးက လက်မော်လက်သားကောင်းမှ မျှမော်က ဖတ်တာကလား၊ ကျူးပြီးပြီ။ လက်တွေကတုန်း၊ မျက်စိက မွှန်ဆိုတော့ မေးလို့ကောင်းလှဘူး” လိုလည်း ပြောလေ့ရှိတယ်။ တစ်နည်းပြောရရင်တော့ အဘဒင်ဟာ ဒီအရပ်က တစိုင်းတော့ ပညာရှိပြီးပဲ။ အရပ်က အားကိုးရတဲ့ စာတော်

ပေတတ် ပညာနိဂုံးပါ၊ ကျော်ရင်က သုန်းမြှုန္တာကြောင်ပါပြီ
ဒီဇာတ်လာတာဆုံးတော့ ဒီကလွှတွေဟာကြောင် ရှင်းရင်းပြုခဲ့ပြီ
သိပ်မသိသေးဘူး။

တကယ်တော့ ကျော်ရင့်စိတ်ထဲမှာ သိချုပ်နေတာ ဖုန်း၍
ပိုနေတယ်၊ သတ္တုက္ခာတ္ထုဆိုတာ ဘာလဲ၊ အဘဝင်က ဘာကြောင့်
သတ္တုက္ခာတ္ထု ဆရာတီးပြုစုတော်လဲ၊ သူနားလည်ထဲတော်က
ဆရာတီးဆိုရင် အေးဆရာတီးတို့ ကျမ်းမေ့တဲ့ ဆရာတီးတို့
စတာဖိုးကို၊ အဘဝင်ပြောပုံဆိုပေါက်ကြပြု၏ အင်ပတန်
ကျမ်းတတ်တဲ့လူဖို့ပဲ၊ အေးဆရာတော့ ဟုတ်ပုံမရဘူး၊
ဒီတော့လည်း ထွေ့နှင့်ရှုံးပြု၏ တိုက်အုပ်ကိုယ်တော်ကလေး
ကို မေးလီးမှပဲလို့ ပြုထားတယ်၊ ဒီအကြော်အဝည်ဟာ တစ်ညာင့်
တော့ ပြည့်တော့တာပဲ၊ အဲဒီညာင့် ကျော်ရင်က ဘုန်းကြီး
ကြောင်းသွားရင် များက်တစ်ငဲ့ သူပြီးတက်မယ့်အကြောင်း
သွားလေ့လာက်တယ်၊ ဆရာတတ်တို့ တိုက်အုပ်တို့ ပြီးမှာ
လိုတာများမှတော်လို့၊ ပြောဆိုပြီးတော့ တိုက်အုပ်ကိုယ်တော်
က “ကျွမ်းပြစ်သာက်အညာင်းပြု လမ်းလျောက်ပြီးမယ်ရာ”
လို့ ပြောတော့ ကျော်ရင်ဘာတွက် ဘွှုင်းအမေ့တစ်ရပ် ဖုန်ဆင်း
လေ့လိုက်သလိုပဲ၊ ဒီတော့ “တော်လည်း လိုက်ခဲ့မယ်”
လို့ ကျော်ရင်က ဆျောလိုက်တယ်၊ ဘုန်းကြီးကလည်း “ကောင်း
သပေါ်ရာ၊ ဓမားလေးဘာလေး ပြောရတာပဲ့” လို့ ဆိုတယ်။

ဒါလို့နဲ့ ပြစ်သာက်လျောက်ပြောရင်း လမ်းမှာ ကျော်ရင်က
သူသိချုပ်တာကို ဘုန်းကြီးကို မေးတယ်၊ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးက
ဒုလို ပြန်ပြုတယ်။

“သတ္တုက္ခာတ္ထုတော့ ကျွမ်းနည်းနည်းပါပဲ့ ကြော်
တယ်၊ အိမ့်စတ်ကျမ်းတွေမှာ ပါတယ်ရာ၊ ဒို့၊ အေး၊ ဒုန်း

မသီ သိသီ သီ သိသီ

၁၀၉

ကန္တု စဝက်သာ၊ ချွဲ့ခွဲ့ ဟင်းနိုင်း၊ လက်ချား အုန်းမျိုးကို
ပေါ်းထိုးတာပဲ၊ သယ်လိုလိုမှန်းတော့ ကျော်မသိဘူး၊ အဲခိုက
ရတဲ့ ပြာကို ပုံမှန်စားရင် သိဒ္ဓိပြောက်ဆိုပဲ၊ ဒါလောက်ပဲ
ကျော်လည်းသိတယ်၊ ဒကာကြီးသိုးခိုင်ကို ဘာလို့ သွေ့ကွဲကွဲ
ဆရာတို့လို့ ခေါ်မှန်းတော့ ကျော်မသိဘူး၊ တစ်ခါတေလေ
သူပြောဆိုနေတဲ့ဘဲ ကျော် နားစွင့်ပိတာကေတဲ့ သွေ့ကွဲကွဲ
ကျမ်းထဲမှာ ဘာဆိုတယ် ဉာဏ်ဆိုတယ်လို့ သူက ညွှန်းတာကိုး၊
ခါးကြောင့် သွေ့ကွဲကွဲ့ဆရာတို့လို့ ခေါ်ဆိုကြတာ ထင်ပါမဲ့”

ဘုန်းကြီးပြောတာက မယုတ်ပလွှန်ပါ၊ ဒါပေတဲ့
ကျော်ရင်က သိပ်ဘဝင်မကျေဘူး၊ ဘာမှုထပ်မပြောဘူး၊ ဒါနို့
ဘုန်းကြီးက ဖို့ပါလိုက်ပုံစွတယ်၊ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးကပဲ
ဆက်ဖို့ ပြောပြန်တယ်၊ “ဒါလိုလုပ်ဘူး၊ ခင်ဗျား ဖန်ကြပ်
ဖြို့သွားတဲ့ဘဲ ပြို့တောင်ဖျားက သူသာန်ဟောင်းထိပ်မှာ
ကြိုးတာရာပကျောင်းဆိုတာ နှိုတယ်၊ အဲခိုက်ဝင်၊ တိုက်အုပ်
က ကျော်နဲ့တလိုက်ဖက်၊ ဝါကတော့ ကျော်တို့ထက်ကြိုးတယ်၊
သူက ဧရာပိနာက်ပါ၊ ဒီတက်ဘရင်ကိုလည်း ကျမ်းတယ်၊
အဲခိုက အရင် ပထားဆရာတော်ကြီးက ဒီဘရင်ကပဲ၊ အဲခို
ဆရာတော်ကြီးလက်ထက်ကိုလည်း ဖို့လိုက်တယ်၊ ဂို့ယ်တော်
ကြိုးက ဘုရားကိုဇ္ဈား၊ ဘုန်းကြီးကိုစွာသာမကာဘူး ရပ်ကိုစွာ ရွာကိုစွာ
ဝသဖြင့် ဘက္ကန်နှုန်းပောင်တယ်၊ ကုန်ကုန်ပြောရရင် တစ်ဇော်ကာလုံး
သူ မသိသေးလောက်ပဲ၊ အင်မတန် 'ခွဲ့' ခိုင်သကိုး၊ ဘွဲ့
ကတော့ ဦးစိုးမာတဲ့”

ဒီပတော့မှ ကျော်ရင်လည်း ဘာတော်ကလေး ကျော်ပို့
လိုက်တယ်၊ နောက်တစ်ငါး ပြို့တက်တော့ အဲခိုက တိုက်အုပ်
ဦးဝန်ဗာနဲ့ ၂၇၃.၄၆၁၁၁၂ ပြို့မှာပဲ ဉာဏ်ပို့က်တပါး၊

ဘုန်းပြီးနဲ့ တွေ့လို့ လျှောက်တဲ့အခါမှာတော့ ဦးမရှိမာက တကယ်ကို ရှုံးနောက်ဖို့ မသိတာမရှိလောက်အောင် စွမ်း တာ သူတွေ့ရတော့တယ်၊ တိုက်ဖုံး ဦးစရိမာက ခုလို့ ရှင်းပြ တယ်။

“သူတွေ့တွေ့ ဆိုတာတော့ ခင်ဗျာတို့ ဘုန်းပြီး မြဲဗြ သလိုပဲ၊ အကာကြိုးဦးခင်ကို သူတွေ့တွေ့ဆရာတြိုးလို့ ခေါ်ကြ တာတော့ အနေကြောင်းရှိတယ်၊ ဒီပို့ပျော် ခင်ဗျားမပြောတဲ့ အကာကြိုးဦးခင်ကို ငယ်ငယ်က မာောင်လို့ ခေါ်ကြတယ်။ ကျေပ် ဒီကျောင်းကို စာချွမ်းပြောင်းလာတော့ သူက ဒီမှာရှိတယ်၊ သူအကာမ ပို့ထိလို့ အနိစွဲရောက်သွားတော့ကာ သူမှာ စိတ်လေ နေဆို ထင်ရှုံး၊ ငယ်ငယ်နဲ့ ပုံဆိုပါပြီးသွားတာကိုစာ အဲဒါက လည်း ခင်ဗျားတို့ဆိုက သူကြိုးဦးခြုံမြှုပ်နှံအဖ ဦးစံထားကြိုးက ခေါ်လာပြီး ဆရာတော်ကြိုးကို အပ်ယေးတယ်။ ဦးစံထားနဲ့ အရင်တ ဒီက ဆရာတော်ကြိုးတွေက တစ်ရပ်တာည်းသာတွေ၊ ဒီတော့ မာအင်က ကျောင်းမှာပဲနေ ကျောင်းမှာပဲစားပေါ့၊ ကိုယ်သာသာမျိုးပေါ့တွေ၊ အဲဒိတုန်းက ကျောင်းကြိုးပေါ်မှာ ကဲ ကိုယ်ကောက်ကြိုး ဦးကျော်ကလည်း ရှိုံးနေသေးတော့ မာအင်ကြိုးက အောက်ကျောင်းတို့ ဆိုင်စားအောင်တို့မှာ လုပ်ရ ကိုင်ရတယ်။ ခက်တာက မာအင်မှာ ဝညှပါရပါ ပပါဘူးတွေ၊ စာသင်လို့ မတတ်ဘူး၊ ဘုန်းပြီးကြိုးက နိုင်းလို့ ကျေပ် အဓတ် သည်နဲ့သင်ကြည့်သားတယ်”

ဒီတော့ ကျော်ရင် မျက်လုံးပြုသွားတယ်။ ဘုန်းပြီး မျက်မှာကို ဖုံးအားသို့တော့အင်နဲ့ လုပ်ကြည့်လိုက်လေတဲ့ ဘာမ ဝင်မပြောဘဲ ဆက်နားထောင်နေလိုက်တယ်။ ဒီတော့ ဦးစရိမာက ဆက်ပြောတယ်။

မသီ သီတီ သီ သီ

၁၀၂

“ခေါ်များ ဒိကစ္စ လှမ်းကြည့်စုစု။ ဟိုက ဆွမ်ချက်စုံ
စည်ရှိအကြောက တဲ့ကလေးတွေလား၊ အခုတော့ ထင်းရှိ
ပေါ်ရား၊ အရင်ကတော့ ပို့ကလေးပေး၊ အဲဒီမှာ ကျောင်းဆရာ
ကိုမောင်ခို့တို့ သေးကိုယ်စူးလှယ် တို့အေးမောင်တို့ တစ်ခါ
တင်လ ပြီးထက ရွှေကျော် သိ ဦးတန်ခို့ကြီးတောင် ပါသေး
သရား၊ သူတို့က တဲ့ဒီကြီး ပြီးကြောက်။ သာဖြစ်အောင်
လာဖြစ်အောင် ထိုကြီး ပြီးကိုယ့်ဘွားလှ လွှဲပြီးတွေ အဖျင်ပြု
သမော်လောက် ထင်တယ်။ ရေဇ္ဈားကြုံးသောတို့ရင်း
အဂိုယတ် စာလေးသာလေး ထို့င်းပြင်းကြတာပေါ့။ အဲဒီ
ပို့ရှိလေးက မာဝင်ပြီး အလွပ်စုံပဲ့။ အဲဒီမှာ မာဝင်က မိုးအွေး
ထည့်၊ ဟန်ပြီးတို့ ဆွဲ ပြောကျွဲး စသာဖြစ်ပေါ်ရား၊ လုပ်ရရာ
တယ်။ ဆရာတော်ပြီးကတော့ ရွှေလယ် နှေ့ခုံး ဟန္တို့တဲ့
အခါ အဲဒီ သွားစကားပြောတတ်တယ်။ သလ္ာက္ခာလ္ားဆိုတဲ့
စကားလှုံးကို အဲဒီပို့စွဲကလေးက မာဝင် နားယဉ်သွားတာပဲ့
အဲဒီက ရတာပဲ”

ဘုန်းကြီးက ပြောနေရာက ခဏာနားတော့ ကျော်ရှင်က
စိတ်ရှင်းသွားအောင် ခုလို မေးလိုက်မိတယ်။

“ဒီလိုပြန့် အဘဝင်က စာမေွှေ့ဘာတွေ မတတ်ဘူးလား
ဘုရား”

ဒီတော့ ဦးစီးဟာက ကျော်ရှင်ကို မင်းဒီလိုတော့ပြီ့ ငါကို
အေးမယ်ဆိုတာ ပါအသိသာပဲဆိုတဲ့ အကြည့်ပိုးမဲ့ကြည့်ရင်း
“မတတ်ပေါင် ငါလူစာ” လို့ ပြုလိုက်တယ်။ ပြီးမှ သက်ပြော
ပြန့်တယ်။

“မာဝင်ပြီးက စာသင်လို့သာမတတ်တာ၊ မှတ်ဘာက်
ကောင်တဲ့နေရာတော့ အကောင်းသားပျော်။ လူမိမိလွှဲလော်

သိတယ်။ ဒကာပြီး သတိထားမိသလား။ ဘုရားရှိခိုင်တွေ
ငါးရာင်းဆယ်ထဲ ဟာတွေကို မာအင်က လက်တန်းစွဲတဲ့တယ်။ အဲဒါ ဒီက ဦးစံးတွေ၊ ကိုရှင်တွေဆီက အကြောင်း
မှတ်ပြီး ရွတ်တာပဲ။ သူရွတ်တဲ့အထဲ ဟုတ်တာလည်းပါ
ပဟုတ်တာလည်း ပါပဲပဲဖြာ။ ဥပမာ အာကာဖိုင်ဝေလိုဟနဲ့
ကို ဘုရားရှိခိုင်အနေနဲ့ မာအင်ပြောဆွဲထဲတော်မြှေးဖူးထာယ် မဟုတ်
လား။ တစ်ခုလာ ခင်ဗျားတို့၏။ ဒုက္ခ သူလိုခွဲတိုင်တဲ့လူ မနိုး
ထော့လည်း သူရွတ်ပြုသမျှ အဟုတ်ထင်နေကြတာပေါ်ဖား၊
မဟုတ်ဘူးလား။”

ကျော်ရှင်အဖို့တော့ “တစ်ပါဘုရား” လို့ ပြောဖိုင်တယ်။
“ဒကာပြီးဘီးစံပြီ သူပြီးပြုစ်လာတော့ သူကို လက်တို့
လက်တောင်းပိုင်ရဖော် ရွာပြန်ခံ့သွားတာ။ အဲဒီကစတို့
မာအင်ရွာမှာ ဘာမြှေးချွေးတယ် ထင်တယ်။ အခု သူနေတဲ့
အိမ်နေရာတေးကဲ အရှင်က ဖုန်းပြုပဲ။ ဘယ်သူမှာ မရေး
ကြဘူး။ ဦးစံပြုက သူတိမ်ကလေးတစ်လုံး အောက်ပေးထား
တာ။ သူပြီးလုပ်တော့လည်း ဘယ်သူကမှ ပြန်ပြုမေးဇူး
ဘုံပေါ်ဖား၊ သူပါးခေါ်က ရွတ်ပြုသမျှ အဟုတ်ထင်နေကြတာ”

ဘုန်းကြီးက နှေလိုက်ပြန်တယ်။ ဒီတုန်း ကျော်ရှင်ပါးဝင်
က “သူ့ကျော်ရှင်ရာကြီး ဆိုတာက...” လို့ ထွက်သွားတော့
ဘုန်းကြီးက “ဘာ ဒကာရဲ့ ခင်ဗျားတို့အရှင်က ယာသမား
ကိုင်းသေမားတွေနဲ့အရှင်။ ဘယ်သူကမှာ ဒိုထိုးလိုတဲ့၊
ဘယ်သူကမှာ နားလည်လိုတဲ့။ ဒီတော့ မာအင်ကြီးက
သူထင်ရာကို သူ့ကျော် လုပ်ပစ်နေတာပေါ်ဖဲ့” လို့ မြတ်ပြီး
ပြောလိုက်တယ်။ ဒီတော့ ကျော်ရှင်လည်း တင်ပါဘုရား
ဆိုတာ သုံးခါးလောက် ပြန်ပြောရင် ဦးစံ့ဟနဲ့ ဝတ်ချေလိုပေါ်

သော် သီတီ သီ သီသီ

၁၀၃

တော့တယ်၊ အဲဒီတုန်း ဘုန်းပြီးတော့ သူအနားမှာရှိနေတဲ့
ပန္တလတိကိုထုတ် စလာစာအုပ်ထဲက တရာ်ကိုတစ်ခုကိုကို
ဆုတ်ပြီး ဖောင်တိန်နဲ့ စာတစ်ခြောင်း မျှလိုက်တယ်။
ပြီးတော့ ကျော်ရှုံးကို လှမ်းပေးလိုက်တယ်။

“ကြုံတဲ့အခါ အဲဝါလေး ဖတ်ကြည့်နိုင်းရွာ၊ အကာလည်း
စိတ်ရှုံးသွားအောင်ပေါ့” လှိုလည်း ပြောလိုက်သေးတယ်။
ဘုန်းပြီးကို လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ ဘုန်းပြီးတယည်း သူဟို
ပြုးကြည့်နေတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျော်ရှုံး ရွာပြန်ရောက်လာတယ်။
ရောက်ယာနဲ့ ခါတိုင်းလို့ ရွာအပြင်ဘက်က အသာပန်းပြီး
စိမ်းနှုန်းတဲ့ဘက်က မသွားမလော့ဘူး။ အဘဝင်အိမ်နှုတဲ့ ရွာ
အနားဘက်ကို သက်သက်လျှောက်လာလိုက်တယ်။ အဘဝင်
အိမ်နားရောက်တော့ အဘဝင်ကို လှမ်းရွာလိုက်မိတယ်။
အဘနှုံးရှုံး အဘဝင်က ကပြင်မှာထိုင်နေတယ်။ ကျော်ရှုံးက
လှမ်းနှုတ်ဆက်ရင်း မြို့က ပြန်လာတဲ့အကြောင်း တို့ပြော
ဒီပြော ပြောလိုက်တယ်။ အဘဒင်ကပဲ “ရေဇွ်ကြမ်းလေး
သောက်ရှိုးလေးရွာ” လို့ လှမ်းပြောတာနဲ့ ကျော်ရှုံးလည်း
အဘဝင်ထိုင်နေတဲ့ ကပြင်မှာ ဝင်ထိုင်လိုက်တော့တယ်။

စိမ်းဝပ်ရာ တစ်ခု နှစ်ခု ပြောနေရင်း ဓကျိုံရှင်က အိတ်
ထောင်ထဲက စာရွက်ကလေးထုတ်ပြီး “အဘရာ၊ ကြုံတုန်း
ဒါလေးကြည့်ဖောင်ပါ။ အဘပြောနေကျေ သလ္ာကွူဗွူထဲက
ဘတ်ခုနှစ်ပါး သိချော်လို့ မြို့ရောက်တုန်း သိတဲ့တို့တော်
တစ်ပါးတို့ မေ့ခိုင်းလာတာ၊ မှန် မှုပ်နှင့်ကလေး ကြည့်ပေး
စိမ်းပါ့” လို့ ပြောလိုက်တယ်။ အဘဝင်ကလည်း မင်္ဂလာယ်ရွှေယံပဲ
စာရွက်ကို လှမ်းပျော်ပြီး ကြည့်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့မှ “မိန့်
တယ်ကွား၊ မြို့က ကိုယ်တော်တွေက တော်ပြီး တော်ပြီးသား

၁၀၄

မြန်သုန္တ

တွေပဲဟာ”လို့ ပြောရင်း ကျော်ရင့်ကို စာချက်ပြန်ကမ်းလိုက်
တယ်၊ ကျော်ရင်က စာချက်ကို ဘာမှမကြည့်ဘဲ အသာ
ခေါက်ပြီး အိတ်ဆောင်ထဲထည့်လိုက်ရင်း “ဒီလိုပြန့် အဘရေး
ကျွန်ုင်တော် ပြန်ရီးယယ်” လို့ ပြောပြီး ထိုင်ရာက ယလိုက်တယ်။
ပြီးတော့ အသာပဲ အဘဒင်အိမ်က ဖွောက်လာခဲ့တယ်။

အိမ်ဘက်ကို လျှောက်လာရင်း ကျော်ရင့်ဆောင်းထဲမှာ
တွေ့စရေတွေ ပေါ်လာတယ်။ လူတွေအားလုံး လက်ခံထားတာ
က အမှန်လား၊ ငါသိတာက အမှန်လား၊ ငါသိတာကို တြော်
လူတွေ သိဖို့လိုသလား၊ တြော်လူတွေ သိထားတာနဲ့ ငါ
သိထားတာနဲ့အကြားမှာ ဘယ်လိုပြီးမလဲ စတဲ့ အတွေ့သွေ့
ရန်ပေါင်း ဝင်လာတယ်။ အိမ်ရောက်ခါနီး ချောင်းကျွေတံတား
ကလေးကို ကျော်ပယ်လုပ်တဲ့နဲ့ ပြန်းဆို အိတ်ဆောင်ထဲက
စာချက်ကလေး သတိရမိတယ်။ ဒါတော့ ထုတ်ပြီး ကြည့်လိုက်
မိတယ်။ ဦးဝန်းကျင် ရေးပေးလိုက်တာက “မူး၊ သီး၊ နှာ၊ မာ
ချာ၊ ရုံတဲ့၊ သူဘာသာ အသာပြု့လိုက်မိတယ်။ ဒါတိတဲ့
တော့ ကိုယ်က သိလို့ပြောလိုက်မိတာ သောမန်သာပြုပြုကြရင်
ကောင်းမှာ၊ ပင်တော့ ကိုယ်ကအကောင်းပြောရက်နဲ့ သူဗျာလား
လို့ ထဲကြရင် ငါလည်း အလကားရောသပြစ်ရမယ်လို့
တွေ့လိုက်မိတယ်။ ဒါတော့ ငါသိတာကို ဘယ်သွေ့မှ ပေါ်တာ
အကောင်းဆုံးပဲလို့ တွေ့လိုက်ပြန့်ရင်း လက်ထဲက ဦးဝန်းကျင်
ရေးပေးလိုက်တဲ့ စာချက်ကလေးကို အသာချေပြီး ချောင်းထဲ
ပစ်ချုလိုက်တော့တယ်။

အိမ်ဘက်ကို ဆက်သွောက်လာရင်း ဟုတ်ဟုတ် မဟုတ်
ဟုတ် သူဇူးတွေ့ဆရာတွေးအားကိုးနဲ့ ငါသားလေးပွင့်ဖွေ့ကျိုး
အိမ်တိတ်အောင်တော့ ပြောက်လို့ရန်တာပဲ လို့ ကျော်ဖုန်
တွေးလိုက်မိတယ်။

ခေါင်းကောင်းမတာင်းတန်လုံး

တကယ်တဲ့ ဆည်ပါတ်သူဗြို့ ဦးကဲရနဲ့ လျှော့သွေ့အိုင်တဲ့
ကိစ္စလို့ မပြောနိုင်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဦးကဲရှိုးက စိတ်ရင်း
ကောင်းကောင်းရှိတယ်။ သူ့စွာနဲ့ဆိုင်ဆိုင် မဆိုင်ဆိုင်၊ သူ
လုပ်နိုင်တာ ဝင်လုပ်ပေတာပဲ။ ဒါကြောင့်လည်း အောင်ဆိုလာ
ကျောင်းက ကိုယ်တော်တွေက အားကိုးကြတယ်။ သူတို့
ထိတာနိုင်လည်း ဦးကဲရတို့ပဲ ပြောကြတယ်။ တကယ်ဆိုလော့၊
အောင်မျိုးလာကျောင်းက မမဲ့တွင်းဘက်မှာပါတယ်။ စုံး

တွင်းက ဟိုဘက်သူကြီးအပိုင်မှာပါတယ်။ ဟိုဘက်က သူကြီးကလည်း လွှဲကောင်းပါ။ ဒါပေမဲ့ ဟိုဘက်သူကြီး အပိုင် ရွှေကလေး ငါးရွာပြစ်နေတော့ သူကြီးတဲ့ ဒီဘက် သိပ်မလာနိုင်ဘူး၊ သူနေထဲရွှေနဲ့ကလည်း လွမ်းတာကိုး။ ကြည့်ရတာ စုံတွင်းကို ဦးကဲရကြီးနဲ့ အပ်တားပုံစုတယ်။

အောင်မင်္ဂလာကျောင်းက လုမ်းကြည့်ရင် ဆည်ပေါက်က သခြားငါးကို လွှမ်းမြှင့်ရတယ်။ ဒီဘက်တစ်ကြို့က သခြားတွေ ထဲမှာတော့ ဒီသခြားငါးက ရရှိက အကောင်းဆုံးပလို့ ပြောရမယ်။ ဘုတ်ခဲ့ရပ်ကိုး။ တြော်က ရရှိတွေက နိုမိုဖော်တွေ မျှောတယ်။ အဲဒါကလည်း သူကြီးကျောင်းမှုပဲ ပြောရမယ်။ ဆည်ပေါက်ဘုန်းကြီးကျောင်းမှု စိုးတွင်းက ဘုန်းကြီးကျောင်း တွေမှာ ရရေးလှောင်ကုန်တွေ ဆောက်ကြတော့ ပိုတဲ့ သဲတွေ ဖုတ်တွေ၊ သီလပ်မြှေတွေ သူကြီးက ပြန်ဝါယြို့ ဆည်ပေါက် သခြားငါးက ရရှိကို ပြန်ပြုရတယ်တဲ့ပဲ။ တဒ္ဒါ၊ နှစ်းပါးတဲ့ သူတွေဆို အဲဒီမှာပဲ သရဏရှုတင်ကြရတာ။ ဒါတင်သယက မလဲ၊ စိုးတွင်းက လွှဲတွေတော် ဆည်ပေါက်က သခြားမှာ ချုတ်တယ်။

အရှင်ကတော့ နယ်ကျော် မချေစွာဘူးတို့ ဘာတို့ ပြောကြတာပဲး ဒါပေတဲ့ အောင်မင်္ဂလာကျောင်းကို ကျောင်းထိုင်ဖို့ ရောက်လာတဲ့ ဘုန်းကြီးကလေး၊ ဦးပညာသာမိုးလက်ထက်မှာ ပြောင်းသွားတယ်။ ဘုန်းကြီးလေးက ဦးကဲရကို “သူကြီးသဘောတူရင် ရပါသောကော” လို့ ပြောတယ်ဆိုပဲ၊ ဘပျော်တော့ စိုးတွင်းက လွှဲတွေမသရှင် ဖုန်းမြောကိုပြတ်ပြီး ပို့ဘက်က ညောင်ကုန်နဲ့ ညောင်ပင်ဝင်းဘကြားက သနှံ့ဗျာ မှာ စွာအျော်ရတတ်တယ်။ ခက်တာက အသုတေသနများတွေ

၁၆၀
ခေါ်ကျောင်ကောင်းတစို့၊ လူတွေက ဖုန်းပြေးပါက ဖြတ်မသွားချော်ကြဘူး၊ နောက် တစ်ချက်က ညောင်ကန်က ကောင်တွေက ပြစ်သလို မြှုပ်ပစ် တတ်တယ်လို့ ပြောကြတယ်၊ ဆည်ပေါက်မှာက ချမ်းသာဒို့ နှုတာကိုး၊ ဆည်ပေါက်မှာမြှုပ်ရင် ချမ်းသာဒို့က ပြောပြီး တူးတာမဲတာ၌ သပ်သပ်ရပ်ရပ်တူးတာ၊ ပါးဝပ်ကလည်း ပြောလျှော်တယ်၊ "အနုစမလုခဲ့ကြပေတဲ့၊ ချမ်းသာဒို့ လက်ထဲမှာတော့ အသလုကြရမယ်" တဲ့၊

ချမ်းသာဒို့ဆိုတာ အရင်ကတော့ ဆည်ပေါက်ထို့က ဘုန်းကြီးကျောင်းက ဟောင်ဖွေပဲ၊ ဟောင်ဖွေက ပေါ်သွေပ်သွေလို့ ပြောရပယ်ထင်တယ်၊ တချို့ကလည်း သွေထယ်နာ မစင်ဘူး ထိုလို့ ပြောကြတယ်၊ အရင်ကတော့ ဘုန်းကြီးကျောင်နောက်က ထင်းထားတဲ့ တဲ့မှာဆိုပို့တယ်၊ ကျောင်းက ကပိုယ်ကြီးတွေနဲ့ စိုင်းလုပ်၊ အရပ်ထဲမှာ နိုင်းစရာနှုန်းရင် ခေါ်နိုင်းကြ၊ အနွယ် ငြောက်လာတော့ ထန်းတော့ထဲတွေ ဘာတွေမှာ သွားလုပ်ကို့ ဖော်ရင်း ထန်းချုပ်ဖွဲ့လာတယ်၊ အဲခါဂို ဘုန်းကြီးပြီးသွားတာက သိသွားတော့ ကျောင်းကနဲ့ နှင့်ထုတ်လိုက်တယ်၊ အဲခိုက ဝလို့ ဟောင်ဖွေလည်း ကြံ့ရာထို့၊ ကြံ့ရာများ ဖြစ်သွားတယ်၊ များသောအားဖြင့်တော့ မြှောစိုးစီးဖုတ်တဲ့နေရာတွေနားမှာ ထန်းပလ်ကို စင်းဆိုပို့တာများတာပဲ၊ နောက်တော့ ဆည်ပေါက်နဲ့ တစ်ဦးတည်းသော သုသရာဏာမောင်ဆိတ်နဲ့ အပေါင်းအသင်းဖြစ်ပြီး ဟောင်ဆိတ်ကြီးတဲ့မှာ ဖော်ပို့တယ်၊ သံချိုင်းမှာလည်း ပြောတဲ့၊ အလောင်းမြှုပ် စတာတွေ လုပ်လာ တယ်၊

ဟောင်ဖွေတစ်ယောက် အတာစန်းတက်မျှင်လိုပဲ့ပေား ပသိရှုး၊ တစ်ညျေနဲ့ အရပ်ထဲမှာ ဟောင်ဖွေက အာအလောင်း

တစ်လောင်ကို ရရှိချိပေးနေတဲ့နဲ့ လောင်ဆီတဲ့တဲ့ မြောင်တယ်။ အခါတော့ မိုးကအတော်လေးချုပ်နေပြီ၊ အရပ်ထဲက လွှမ်တွေကလည်း သခြားမြတ်က မြောင်တွေတယ်ဆိုပေတဲ့ ဟဆိုတော့ ထန်းသမ္မာတွေ မိုးမြို့ကြံတာလည်း ဖြစ်ချင် ဖြစ်မှုလို့ ထင်ပြီး သိပ်ဂရမရိုက်ကြုံသူး၊ အောင်မင်္ဂလာ ကျောင်းက ကျောင်းသားကမလဲ့တွေက သွားကြည့်တော့မှာ မောင်ဆီတဲ့ မြောင်ဆီတဲ့တဲ့ အထောင်နဲ့ပြောကြပုံက မောင်ဆီတဲ့ တစ်ယောက် မူးမူးနဲ့အိပ်ပျော်သွားတဲ့နဲ့ တဲ့ဝါယာ မွေးထားတဲ့ မြို့ကလွှာ့ပြီး တဲ့မီးလောင်သွားပုံပတဲ့၊ အသေအချာတော့ မပြောတတ်ဘူး၊ ဒါပေတဲ့ ပြဿနာက ဒီးထဲ မောင်ဆီတဲ့ ပါသွားတာပဲ၊ ဘဝိုချုံးပြောရရှင်တော့ မောင်ဆီတဲ့ ဒီးထဲ ပါသွားတဲ့အတွက် မောင်ရွှေ အလိုလိုနေရင်း ဆည်ပေါက်ရဲ့ သုဘရာဇာ ပြစ်သွားတော့တယ်။

တကယ်တော့လည်း မောင်ရွှေ သုဘရာဇာ တရားဝင် ဖြစ်သွားရတဲ့ကိစ္စမှာ ဘုန်းကြီးဦးပညာသာမီတို့၊ သူကြီး ဦးကံရတို့ တိုက်တွန်တာတွေလည်း ဝါတယ်၊ ဘုန်းကြီးလောက ဆည်ပေါက်ထိုင်က ကျောင်းက ဦးသုဇာတလို့ မဟုတ်ဘူး၊ ဦးသုဇာတက ဒွာရက၊ အင်မတန် စည်းကပ်းကြီးတယ်၊ ကျုပ်တယ်၊ ဦးပညာသာမီကတော့ ရွှေကျုပ်တွဲကိုပေတဲ့ အတိမီတယ်၊ မောင်ရွှေကို ဆုံးမတာမတောင် သွားမရယဲ့၊ မှုယ်မေ့လွှာ့ခြော့ကို မပြစ်စေနဲ့ ကြားလား၊ ဘုရား တရား သယာ ဆိုတာကို မမေ့ရဘူး၊ စသဖြင့် နာခဲ့သာမောင် ပြောတတ်တယ်၊ တစ်ခါတေသန မောင်ရွှေတစ်ယောက် ကျောင်းနားကမြိတ်ပြီး သီချင်းတအောင်အောင် လျောက်ပြန်ဘူး၊ တာ ကြားရရင် ဘုန်းကြီးလေးက "တောင်လေပြောတော့

သဝီမြို့နတောင်းတော်လူး

၁၁၃

မောင်ဒွေလည်း မူးရောပေါ့” လို့ အနားမှာဖို့တဲ့ တစ်ယောက် ယောက်ကို ပြောတတ်တယ်။ နောင်းရင် တော်ဘဏ်က လေချိလာတတ်တာကိုး။

မောင်ဒွေကို ဆည်ပေါက်က သာမျိုးအတွက် တရာ့စင် သုတေသန၊ ခန့်ရတာ လွယ်တော့မလျှယ်လှုဘူး။ မောင်ဒွေက ရွှေပေါ်ပေါ်ဆိုပတဲ့ ဘုန်းကြီးကော်များတွက်ဆိုတော့ ဟေးလေး ဘာလေးက တတ်တယ်။ ကြော်ပူးနားဝလေးတွေကလည်း ရှိတယ်။ မောင်ဆိုတ်ကို မြှုပ်ပြီးတာနဲ့ ဘုန်းကြီးလေးနဲ့ ဦးကံရကြီးက ဇရဝ်တေးပေါ်မှာထိုင်ရင်း မောင်ဒွေကို သာမျိုးကျိုးကိုနဲ့ အသုသတိရှိတွေ့ အင်းပဲ တာဝန်ယူမတွေ့ကြာ ဆိုတော့ မောင်ဒွေက ခုလို့ ပြောသတဲ့။

“ဘုန်းကြီးနဲ့သူကြီးခဲ့ ကော်များက ရှိနေတော့ ကျွန်ုင်တော် လုပ်ပါပယ်။ လူတွေတော့ ကျွန်ုင်တော်ကို စူးဗာလ ပခေါ်ကြ ပါမော့။”

ဘုန်းကြီးလေးကတော့ ပြုးနေတယ်။ ဘာမျှမပြောဘူး ဒီတော့ သူကြီးဦးကံရက မနေ့နိုင်တော့ ပြန်မေးတယ်။

“ဘာလို့တော့ ဟကောင်းပဲ့”

“ဘာ . . . သူကြီးမောင်နှင့် စူးဗာလဆိုတောက အဖို့တွေ့ တတ်တွေ့ နို့တဲ့လူတွေကို ခေါ်တာ။ ကျွေပ်က မျိုးကောင်း မျိုးကောင်းထဲက လာတာဗျ” လို့ မောင်ဒွေက ဖြောတယ်။ ဒီတော့ ဦးကံရကြီးက ထပ်မံ့ပြန်တယ်။ “ဒီလို့ပြန့် မင်းကို ဘယ်လို့ခေါ်စေချုပ်တဲ့” မောင်ဒွေက သူကြီးကို မြှုပ်ပြီး ဂိတ်ပါအားရှုံး ပြန်ပြုပြန်တယ်။ “သူဘရာဇာပေါ့ ကျွေပ်က အသုသနဲ့ရာဇာပေါ့။ သူဘရာဇာဆိုတာ ရာဇာစာစို့ပဲ့။ ကျွေပ်အတွက် ရက်စွဲတယ်ဗျ” ဘုန်းကြီးလေးကတော့ “ဟုတ်ပဲ

ကျာ၊ ဟုတ်ပက္ခာ” လို့ ပြောရင်း အသဖွဲ်ကြော်စောင် ရှယ်တော့
တာပဲ။ သူ့ကြီးကလည်း မျက်ချဉ်များထွက်အောင် ရှယ်ရင်း
“မင်းသဘောကျ ပြစ်စေရပယ်က္ခာ” လို့ ပြောရင်း အာမခံတယ်။
အဲဒီကစပြီး မောင်ခြေလည်း ရရှိကလေးပေါ်မှာ ညုတိုင်း
ဆိုပါတယ်။ ပြာသို့ တပို့တွဲလောက်ကျရင်သာ သူ့အိုင်တဲ့
နေရာကလေးမှာ ထန်ပလတ်ကလေးတွေ ကာအိုင်လုံနှိုးသယ်
အဲဒီကျ အေးတာကိုး။ မောင်ခြေတစ်ယောက် တရားဝင်
သုတေသနပြစ်လာကာမှ ခုံးသာစိုးလို့ နာမည်တွင်လာတာပဲ
အဲဒီကာ ဒီလို့။

တစ်နှစ် ညနေဘက် နအောင်မင်္ဂလာကျောင်ထဲ မောင်ခြေ
ရောက်လာတယ်။ ဘာရယ်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘုန်းကြီး
လေးကလည်း ကျောင်းသားကလေးတွေနဲ့ ထင်းချွဲနားက
ဘုတ်ခုံပေါ် ထိုင်ဝကားပြောနေကြတုန်းဆိုတော့ အခုံသင့်ပဲ
မောင်ခြေလည်း ဘုန်းကြီးလေးကို ဝင်ချေပြီး တော့ပြော တောင်
ပြောတွေ ဝင်ပြောတယ်။ အဲဒီတုန်း ဘုန်းကြီးလေးက “မောင်
ခြေ အား မင်းက သုတေသနကြီးပြစ်နေတော့ နာမည် တော့
ပြောင်းမှ နာမည်ကောင်းကောင်း ခုံးပည့်ညားပေါ့ကွာ” လို့
ပြောတယ်။ ဒီတော့ မောင်ခြေက “တပည့်တော် တန်လှုသာ
ဘုရား” လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီတုန်း အနားမှာရပ်နေတဲ့ ဦးဇိုး
ကလေး ဦးခေမာက ခုလို့ ဝင်ပြောသတဲ့။

“မောင်ခြေဘဝက အောက်ချမှမ်သာတာဘုရား၊ အောက်
စရိမှာ၊ ဓားတော့ အာရပ်တာကာ၊ သွားတော့ ဒိန်မပါ။ ဘယ်
လောက်များ အပူဇားပင် ကင်းသလဲ”

အဲဒီကို နားထောင်နေတဲ့ ဦးပည့်သာမိက မောင်ခြေ၏
ခုလို့ ပြောတယ်။ “မောင်ခြေ ဦးဇိုးပြောတဲ့အတိုင်းဆို၊ ဇိုးက

ဒေဝါမိုးအကာင်းကောင်းတန်လုံး

၁၁၅

ချမ်းသာတာပဲ။ ငါ့နှစ်လည်းသင့်တယ်။ မင်းနာမည် ချမ်းသာလို့ ပြောတ်းကွား၊ ချမ်းသာသမ္မာ၊ စကုန်နိုင် မဆန်းနိုင်အောင် ချမ်းသာတော့ ချမ်းသာဘနီးလို့ ခေါ်မကွာ" လို့ ပြောထယ်။ မောင်နွေလည်း အတော်ခြားစုံသာသွေးပုံရတယ်။ ချက်ချမှတ်ပဲ ဘုန်းကြီးလေးတို့ ဝတ်ချုပြီး "ဘုန်းကြီး၊ ကျွော် သူကြီးတို့ ပြောပြောရလို့မယ်" လို့ ပြောပြီး ထပြောပါလေရေား အဲဒီနွေက စုံပြီး မောင်နွေဟာ ချမ်းသာဘီးး ပြစ်သွားရှိတင်မကာဘူး၊ လူတွေ့ရင် "ကျွဲ့နာမည် ချမ်းသာဘီး၊ နေတော့ ဇရ်မှာ တားတော့ အရပ်တကာ၊ သွားတော့ ဖိနပ်မပါ" လို့ ရွတ်ပြောလျ နှုတယ်။

အဲဒီလိုနဲ့ အားလုံး အဆင်ပြုနေကြတာ၊ ပြစ်ချုပ်ထော်တစ်နေ့ သူကြီးဦးကိုရ ထယာကွမ်ပြီး ကျွောတို့ရလို့ သေပါ လော်ရေား၊ သေတာကတော့ သိပ်အကြောင်းမထူးဘူး၊ သူသူ ကိုယ်ကိုယ် သေတာတို့ကြတာမို့ကိုး၊ တစ်ခုထူးသွားတာက ကျွောတို့ရမတော့ ပိုက်တွေ့ဘာတွေ ပေါက်၊ အူးတွေဘာတွေ ဝောင် အပြင်ထွက်သွားတယ်တဲ့၊ ဒီတော့ ဒီဘက်က အသူးသ ချုတ့်အခါမှာ ချမှုံးချုပ်အတိုင်း ဖူးလိပ်နဲ့ ပတ်ချေတာမျိုး လုပ်လို့မဖြစ်ဘူး။ ဒီမှာတဲ့ အကြောင်းကာဆုံးချင်တော့ ဓမ္မာတွေးက လက်သမားဆရာ ကိုအောင်စိန်က အီမံတစ်လုံး သွားဆောက်ရင်း၊ ထုပ်တက်ရှိက်ရာက ပြုတ်ကျထားတာမျိုး ကြေားလက်သမားအလုပ်တွေ လိုက်မလုပ်နိုင်တာနဲ့ တိုးနေတယ်။ ဒီကိုရောတော့ နည်းနည်းရှင်းဦးပုံ၊ မဟုတ်ရင် ရှုပ်ကုန်ကြောယ်။

လက်သမားဆရာ ကိုအောင်စိန်တစ်ယောက် တုပ်ဘက် နှုန်းရာက ပြုတ်ကျလော့ တင်ပါမေ့အဖို့က ဘာ့်သွားတယ်

ဆိုလာပဲ၊ ဒီစတော့ အရင်ကလို အိမ်ခံတွေဘာတွေ ပလိုက်နိုင်တော့ဘူး၊ တဗြားလည်း ဘာမှမလုပ်တတ်ဘူး၊ ညနေတိုင်း အတော့ ဘုန်းကြီးလေးဦးပညာသာမိန္ဒီ လာဖြိုး စကားမြှုပ်နည်ပြောတတ်တယ်၊ တစ်ခါတော့ စကားစပ်မိရင်း ကိုအောင်စိန့်လက်သမားပညာသင်ဘာ အစက ခေါင်းလုပ်တာ၊ ခေါင်းလုပ်တယ်ဆိုတာက လူတွေ စပ်ရွှေ့ယ်လွှေ့ယ် ထင်ကောင်းစင်များ၊ ကိုအောင်စိန့်ပြောပြုသောတွေ ဘယ်ဂျွေ့လိုတဲ့၊ “သစ်ဟောင်းမှ ခေါင်ကောင်းသတဲ့”၊ “သစ် သစ်ရင်၊ ထစ်ပစ်ရာသတဲ့”၊ ဒါ ဘာဟုတ်သေးလိုတဲ့၊ “ခေါင်းမှန်ရင် လှုခံနိုင်ရတယ်” တဲ့၊ သစ်ဟောင်းတော့ ဘယာကျော်နေတော့ လျှော့စိုးတောင် ပပေါက်နိုင်ဘူးလို့ ဆိုတာ၊

အဲဒီတုန်းက ဘုန်းကြီးလေး ဦးပညာသာမိက အကာကြီးရာ ဆင်ဘူး အလုပ်မရှိတော်း၊ ခေါင်းလုပ်ပါလာလို့ ပြောဖူးတယ်၊ ဒါပေတဲ့ ကိုအောင်စိန့်က ဘုန်းကြီးရာ ဒီကလူမတွေက ဖှာလိပ်နဲ့ ပတ်သူနေတွေ ဘယ်သူက ခေါင်းဝယ်မှာတဲ့လို့ ပြောဖူးတယ်၊ ဒီမှာတင် အကြောင်းဆုံးလာတယ်ဆိုတဲ့ ကိုစွဲပဲ၊ သူကြီး ယော ကူး ကျွေးခတ်ခဲ့ရတော့ ဖွူးတွေဘာတွေ ထွက်နေတော့ ဘုန်းကြီးလေးကပဲ သူကြီးကိုပြောတယ်၊ ချွေးမျိုးချုပ်၌ ဖှာလိပ်နဲ့ ချမယ်အစား ခေါင်းသွင်းဖို့ သူကြီးကလည်း သဘောတူတယ်၊ ဒီလို့ လက်သမားဆရာ ကိုအောင်စိန့်တစ်ယောက် ဆည်ပါတ် တစ်ကြောမှာ ခေါင်းလုပ်ငန်းနဲ့ အတော်စို့ပွားမြစ်လာတယ်၊ ဒီမှာတင် သူမြို့ပြားဖက်က ချမ်းသာတို့ ပြစ်လာတယ်တောင် ပြောရမယ်၊ ချမ်းသာတို့က ပြောကြီးတွေရတာကို့၊ ခေါင်းခါပန်းစတင်းလို့ တွင်ထဲအဲချော်တယ်ရယ်လို့ ညစ်ထားလုပ် မရက်ပေသူးလား၊ ဒီလို့တော့ ချမ်းသာတို့က မရှုံးတတ်

ခေါင်းဆာင်၊ အတောင်းတောင်လုံး

၁၀၂

ပါဘူး၊ လိုရင်း ပြောရရင်တော့ ကိုယာသာနိမ့်နဲ့ ချမ်းသာစိုး
အတော်မိတ်ဖက် ပြစ်သွားတယ် ပြောရတော့မှာပဲး။

ဒီတော့ ဝမ်းတွေ့ဗာစာစ်ပြောရှာ သူဖြိုးယောဂျမ် ကျွေးတ်
ခံရပြီးကတည်းက ဘာမှ ပြသောမှနိုဘူး၊ အာသူဇ္ဈ၊ သေသူ
သေဆာက်ပဲ ရှိတယ်၊ ဒီဇော်လည်း လောက်ကြိုးက ပျော်ဗိုး
တော် ကောင်းနေတယ်။ ဖြစ်ချင်တော့ ကိုမေအာင်ဗီနံပါး
ဆုံးပါးသွားလေရေး၊ အဓကတော့ လေပြိုများလိုပြစ်တာ၊
နောက်တော့ လေပြုတ်ရာက ရက်ပိုင်းအတွင်း ဆုံးတော့ မဆုံး
င်ကတည်းက ဆုံးယ်အိမ်တော် ပျက်သွားတော့။ ဆုံးသွား
တော့လည်း ထုံးစာတို့း ချလိုက်ရတာပေါ့လေး။ ချေတော့
လည်း အပြောင်းသုံးတယ်ပဲ ပြောရမလားမသိဘူး၊ ခေါင်းအ
ပို့တစ်လုံးက ရှိနေတော့ ချမ်းသာစိုးကိုယ်တိုင်ပဲ ကိုမေအာင်
ဗီးကြီးဗုပ်အလောင်းကို ရေတွောာတွေချိုး။ ကိုယ်တိုင်
အခေါင်းသွေးတယ်။ လုပ်ရင်းကို့ရင်းတော့လည်း ချမ်းသာ
စိုးပါးစဝ်က အုပ်တောက် အုပ်တောက် ပြောလိုက်၊ ပိုလိုက်
လုပ်နေတယ်လို့ တရှိုးက ပြောကြတယ်။ ဘာပြော မျှန်ငတော့
ဘယ်သူ့ပူ ငရေရရာရာရာ မသိပြောဘူး။

ခေါင်းပြောကြသွားပြီးလို့ ပြောဖို့တော့ ချမ်းသာစိုးက
“လုပ်ပေါ့ အမိကိုရာ၊ လုပ်ပေါ့” လို့ ပြောရင်း ပို့ကြီးချက်မ
ပြစ်တော့တာ။ ဒီတော့လည်း ဘုန်းကြိုးလေးတွေ့ သူဖြိုးတို့က
ဘဝ ချမ်းသာစိုးကို ကြည့်ပြီး အားလုံးက စိတ်မကောင်း
ပြစ်နေကြတယ်။ အားလုံးကတော့ ကိုမေအာင်ဗီနဲ့ အတွဲများ
တော့ ချမ်းသာစိုးတ်ယောက် စိတ်မကောင်းပြစ်ရွှာမှာပဲလို့
အေးကြတယ်။ အဲဒီဇွဲကစလိုပဲ ချမ်းသာစိုးတ်ယောက်
သာရှိုင်ကာ ဇရိုမှာလည်း မအိပ်ငတော့ဘူး။ ရွှာထဲက အသုတေ

ကိစ္စတွေလည်း လိုက်မလုပ်ဘူး။ သန္တားနဲ့ ထန်းတောာအကြေား
က သူပုံထားတဲ့ ပျဉ်ပြားအပုံပေါ်မှာ သွားခိုပ်နေတတ်တယ်။
ညာနာကျိုးဆောင်းရည်ကလေးများ သောက်ပြီးရင်တော့ ဒိုကြိုး
ချက်မနဲ့ ဒိုင့်နေတာ။ အောင်မင်္ဂလာကျော်းက ကျော်းသာ
ကလေးတွေပြာလို့ ပုံးဘက်ရွာ ဒီဘက်ရွာ နှုံကရာပဲ့၊
ဒီအကြေားထဲ ပေါ်လာတဲ့ အသုဘတိစ္စတွေကို ချမ်းသာဖို့က
လိုက်မလုပ်တော့ သူကြိုးရှုံးတဲ့ ကြိုးကပဲ အရှင်ထဲက လုပ်ခဲ့
ကိုင်ချို့တဲ့ လူတွေကို အရက်ဖိုးကလေး ဘာလေး ပေးပြီး
ချောမေ့နိုင်းလိုက်ရသေးတာ။

ဒီအတိုင်း နေလို့တော့ဖြင့် မဖြစ်ဘူးလို့ ဦးကဲရတော့
ဘုန်းကြိုးရှုံးပညာသာမိတ်ပါ တွေ့ခိုက်တယ်။ ဒီတော့ တစ်ညာငော်
ဘုန်းကြိုးလေးနဲ့ သူကြိုးရှုံးကိုတို့နှစ်ယောက်သာ ဆည်ပေါက်ခဲ့
တစ်ဦးတည်းသော အသုဘတို့ ရဲ့ရာဇာ ချမ်းသာဖိုးနဲ့
ဆွေးနွေးပဲ့ ချမ်းသာဖိုးရှိရာ သန္တားနဲ့ ထန်းတောာအပ်ကို
သွားကြရတယ်။ ချမ်းသာဖိုးကတော့ ထန်းသမားရည်ကျိုး
အနှစ်နဲ့ကလေးကလည်း ရထားတော့ ပျဉ်ပြားပုံးပေါ်မှာ
ပက်လက်လျှန်အိုပ်ပြီး ပါးစပ်ကလည်း တတ္တုတုတုတ်ပြောရင်း
ဒိုနေရာတယ်။ ဘုန်းကြိုးလေးတို့ အနားငရာကိုလာတောင်
သိပုံမရဘူး။ ဘုန်းကြိုးလေးက "ဟေး ချမ်းသာဖိုး" လို့ မော်သာ
သာ ခေါ်လိုက်တော့မှ သုတေသနီးသုတေသနာ ပုံမျိုးပ်ကျွတ်နဲ့ ထာရ်
လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ဘုန်းကြိုးလေးကိုရော့ သူကြိုးလိုပါ အုပ်
ကြိုးမှာ အသာစိုင်ပြီး ဝတ်ပြည့်လိုက်တယ်။

ဘုန်းကြိုးလေးကတော့ ချမ်းသာဖိုး အိုပ်နေတဲ့ ပျဉ်ပြား
ပုံးပေါ်မှာ အသာပထိုင်ချေလိုက်ပြီး သူကြိုးကတော့ ထန်းပော်
တစ်ခု လျှမ်းဆွဲပြီး အုပ်ကြိုးပေါ်မှာပဲ စာခင်းလုပ်တိုင်တယ်။

၁၆၀
ခေါင်းမတာမျိုးမကာင်းတစ်လျှော့

ပြီတော့မှ လာရုံးကိုနဲ့တည့်တည့်ပြောသဲ့ တောင်တောင် အီဇီတွေ ပြောနေကြသေးတယ်။ ချမ်းသာအိုးက တဲ့တို့ကြီး ပြောလို့ရမယ့် လူမျိုးမှ မဟုတ်ဘကိုး။ နောက်ဆုံးတော့ လာရုံးအကြောင်း ပြောပြကတယ်။ ဒီတော့လည်း ချမ်းသာအိုး ကဲည်း တည့်တည့်ပဲ ပြန်ပြောတယ်။ “တပည့်တော် သူဘ ရာဇာ မလုပ်နိုင်တော့ဘူး ဘူးရား”တဲ့။ ပြောပြီးမတော့ လည်း ဦးကြီးချက်မနဲ့ ငါပြန်ပါလေရော။ ဒီတော့ သူကြီးက “ဟ တော်၊ ကိုအဖောင်စိန်ကြီးအတွက် တို့လည်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်ကြတာပဲ။ ဒါပေတဲ့ တို့လုပ်စရှိတာတွေတော့ လုပ်ကြ ရှိုးမှာပေါ့။ ငါနေလို့ချည်းတော့ တယ်ဖြစ်မှာတဲ့” လို့ ပြော လိုက်တယ်။

“ကျော်မှာ ငိုဝင်ရာအကြောင်း နှိုတယ်ပဲ” လို့ ချမ်းသာအိုး က ပြန်ပြောတယ်။ “သေတာက ငိုဝင်ရာမဟုတ်ဘူး၊ ကျော် သေတာတွေ နေ့တိုင်း တွေ့နေကျော်မှာ လျမ်းလောက်တာ မရှိဘူး၊ ကျော်ဝင်နည်းနေတာ၊ ဝါးနည်းစရာ ကျော်မှာ အကြောင်းနှိုတယ်” လို့ ဆိုတယ်။ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးက “ကို နှိုရင် ပြောပြုပေါ့ကျော်မှာ မင်းဘာသာ ငိုနေလို့ ဝါတို့ ဘယ်သိ မှာတဲ့” လို့ ပြောတယ်။ “ဘုန်းကြီးတယ်နိုင်တဲ့ကိုစွဲ ဟုတ် မထင်ပါဘူး” လို့ ချမ်းသာအိုးက ပြန်ပြောတော့၊ ဘုန်းကြီးက ချက်ချုပ်းပဲ “ဝါမတတယ်နိုင်ရင် သူကြိုးနှိုသက္ကခြင်း မင်းကိုစွဲဘာ ပြော” လို့ ပြန်ပြောတယ်။ ဒီတင် ချမ်းသာအိုးက သူကြိုး မျက်နှာ လုမ်းကြည့်လိုက်ပြီး ခုလိုပြောတယ်။

“ကျော်က သူဘရာဇာဆိုပေတဲ့ ကျော်သောရင်တော့ ခေါင်းကလေးနဲ့ ချမော်ပေါင်တယ်။ ခေါင်းကလည်း အဲလောကာ ပဲတင်းခေါင်းမျိုး နှိုဆီသော်ဘာမျိုး အရှင်လက်ဘာအပ်တဲ့

ခေါင်းမျိုး မလိုချင်ဘူတ္တာ။ ဒီတော့ အစ်ကိုအောင်စိန့်ကို ပြောထားတယ်၊ ကျေပ်မဲ့မျိုက် ခေါင်းကောင်းကောင်းတစ်လုံး စပ်ဖော်မျိုးပါလို့ ပြောထားတယ်။ အစ်ကိုအောင်စိန့်ကလည်း စပ်ပေးမယ် ပြောတယ်၊ ဒါမြှောင့် ကျေပ်က ရသမျှပျော်တွေ စုစုံတာ၊ ဒါ ဘုန်းပြီးထိုင်နေတာ ကျေပ်အတွက် ခေါင်းလုပ်မို့ ပျော်တွေပဲ” ချမ်းသာဖို့က ပြောနေရာက ရပ်လိုက်ပြီး မိုက်နေ ပြန်တယ်။ ဘုန်းပြီးကလေးကတော့ ထိုင်ရာက ထုခိုက် မလို ပြောသွားပေတဲ့၊ လူမြှောဖျက် ဆက်ထိုင်နေလိုက်တယ်။ ဒီတော့ ချမ်းသာဖို့က ဆက်ပြောပြန်တယ်။

“ခုတော့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ ကျေပ်အတွက် ခေါင်း ဘယ်သူလုပ်ပေးမှာတဲ့ ကျေပ်သောလို့မဲ့ ခေါင်းကောင်းကောင်းမဲ့ မထောရာရင်၊ တမြားလှုတွေသောကိုစွဲ ကျေပ် ဘာပျစရာရှိမတော့ လိုလဲ” တဲ့။ ဒီတော့ ဘုန်းပြီးနဲ့ သူမြှေး တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် အပြန်အလှန်မြှောက်ရင်း ဘာမြောရာဖုန်းမသိဘူး၊ ချမ်းသာဖို့ကတော့ ထပ်မံသိမ်းကို ငွေလှစ်ပို့နဲ့ တော်း မယ်လို့ စိတ်ကူးထားတာ၊ လက္ခဏ်နေ့နဲ့တို့ကလေးလို့ မြိုက်လို့သာနေတော့တယ်။ ဒီတော့ ဘုန်းပြီးလေ့ကပဲ ဘာ မပြော ညာမပြောနဲ့ “ဟကောင်၊ စောောကပြောရောပဲ” လို့ ဝကားဝလိုက်တယ်။ ချမ်းသာဖို့တင်မကဘူး၊ သူမြှေး ပြီးကဲရပါ ဘုန်းပြီးကို လုပ်မြှောက်လိုက်တယ်။ “သူမြှေးပြီးကဲရ တစ်ယောက်လုံး နိုင်တာဘူး၊ ခေါင်းကောင်းကရောင်းစပ်တဲ့လူ သူမြှေးရာသေးများပဲပါ။ တို့သူမြှေးက အဆက်အသွယ် ကောင်းတယ်ဘူး” လို့ ဘုန်းပြီးက ဆက်ပြောတယ်။

ဉိုက်မြှေးလည်း ဘာပြန်ပြောရာဖုန်းမသိဘူး၊ ချမ်းသာဖို့ ကတော့ ဘုန်းပြီးကို မြှောက်စေရာက သူမြှေးဘာက်လှည်းပဲည့်

ခေါင်းကောင်းကောင်းတစ်ပုံး

၁၂၀

လိုက်တယ်၊ သူ့ပြီးကတော့ ချမ်းသာဒုံးကိုကျွန်ုပ်ပြီး ဘုန်းပြီး
ကို လှမ်းကြည့်တယ်၊ ဘုန်းကြီးကတော့ သူ့ကြီးဦးကံရကို
လှမ်းကြည့်ရင်း “ဟုတ်တယ် မဟုတ်ဘွဲ့လား သူ့ကြီး” လို့ လှမ်း
ပြောရင် ခေါင်းကို မသိမသာ နှစ်ကြိုးလောက် ညီဝှက်ပြုလိုက်
တယ်၊ ဒီတော့လည်း ဦးကံရကြီးမှာ ယောင်ယောင် ကမ်း
ကမ်းနဲ့ “ထင့်ပါဘုရား၊ တင်ပါ၊ မှုတ်သပေါ့ ချမ်းသာဒုံးရာ၊
ငါလည်း ဒီလောက်တော့အမြဲးပါတယ်” လို့ ပြောလိုက်တယ်၊
ချမ်းသာဒုံးမျှကိုဖျော်သွားတယ်၊ အာတော်
စိတ်ချမ်းသာသွားပုံးရုတ်တယ်၊ “ဒါဖြင့်ပြီးတာပဲ၊ ကျူပ်အလှပ်
ကျူပ်လှပ်မယ်၊ သူ့ကြီးအလှပ် သူ့ကြီးလုပ်၊ သူ့ကြီးစကားတော့
တည်ပါစေ” လို့ ပြောလိုက်တယ်၊ ဒီတော့ သူ့ကြီးက “တည်ပါ
သကောက္ခာ” လို့ ပြောနေတဲ့နဲ့ ချမ်းသာဒုံးက အသာထုသွား
ပြီး ဘုန်းကြီးထိုင်စန္တတဲ့ ပျော်ပြုအပုံးအပ်ကိုသွားပြီး ပျော်ပြုပုံးကို
လက်နဲ့သုံးချက်ခေါက်ရင်း “ကျူပ်အဆောင်းအတွက် ပျော်တွေ
သက်သေပဲ၊ ကျူပ်အလှပ် ကျူပ်လှပ်မယ်၊ သူ့ကြီးအလှပ် သူ့ကြီး
လှပ်၊ ကျူပ်သေတို့မှား ခေါင်းကောင်းကောင်း စပ်တဲ့ လက်သ
မား မရှုခဲ့ရင် သူ့ကြီးကိုယ်တိုင် ကျူပ်အတွက် ခေါင်းစပ်ပေးရ
ပယ်” လို့ ပြောလိုက်တယ်၊

သူ့ကြီးနဲ့ဘုန်းကြီးလည်း ဘာပြောရမှန်းမသိဘူး၊ ဒီလိုနဲ့ပဲ
ချမ်းသာဒုံးဆီက ပြန်လာကြတယ်၊ ချမ်းသာဒုံးကလည်း
သူ့အလုပ် သူ့ပြန်လုပ်မယ်ဆိုတော့ သာမျိုးတဲ့လရှုပ်ဆီ ပြန်
လျောက်လာတယ်၊ ဘုန်းကြီးနဲ့သူ့ကြီးကတော့ သာမျိုးကျိုး
ဘေးနားက အသာပန်းပြီး ရွာဘက်ကို ပြန်လာကြတယ်၊
နေက ဘာတော်တော်စောင်နေတော့ နေကော်ရင် သာမျိုးဘက်
က ပြန်တဲ့အဲ ဗောဓနဘက်မှ ဘုန်းကြီးကြီးဆိုတဲ့ အယူကောင်း
ကလည်း ဖို့နေတဲ့အမ်းဆိုတော့ ဦးကံရကြီးက ဘုန်းကြီးအဲက

၁၂၂

မြန်သန့်

ခပ်သူတိသုတ် လျောက်လာတယ်။ ဘုရားကြီးလောကတော့
တစ်စွဲတစ်ရာ ကိုရှုပြုခြောက်လာတယ်ဆိုတော့ဘဲသိနဲ့ ခပ်ဖောက်တော့
လျောက်လာတယ်။ ဦးကဲ့ရကြီးကဟော အပတွေဘာတွေပို့များ
ကြောက်လို့လားမသိဘူး၊ ခပ်သူတိသုတ်လျောက်လာရမ်း။
“ဘုရားသီကြေားမလို့ ခုံများသာဒိုး အသက်စွဲပါဝေ” လို့ ပိတ်
ထဲများ ထပ်တလဲလဲ ပြောနေမိတယ်။

တကယ်တော့ သူကြီးဦးကဲ့ရနဲ့ လုံလုံးခုံည်းဆိုင်ရှုတဲ့
ကိုစွဲလို့ မပြောနိုင်ဘူး၊ ဒါပေတဲ့ လောလောဆယ် သူကြီး
ဦးကဲ့ရနဲ့ဆိုင်တဲ့ ကိုစွဲကတော့ ခုံများသာဒို့တစ်ယောက် အ^၁
သက်နဲ့ကိုယ်နဲ့ ပြင်နို့ပဲ့၊ ခုံနဲ့ ခုံများသာဒိုးတစ်ယောက် ဖော်^၂
တော်မတည့်များ တစ်ခုခုပြုနဲ့ရင် ငါတော့ ခေါင်းစင်သမား
ဖြစ်ရချည်သေးရဲ့လို့ တွေးပြီး ပူဇ္ဈာပုံတော့ရတယ်။

လင်းတမနီ ဝဝိုင်းမိရသည့်အကြောင်း

ဇနတိမ်ကန်ကျောင်းက ဘုန်းပြီးပုံလွန်တော်မူသွားကောတည်က
ကျောင်းထိုင်မယ့်သူ မနို့ဘုံဖြစ်နေတယ်၊ ကျောင်းထိုင်
ကိုယ်တော်ကလေ၊ ပျော်နှင့်ပြီး သူ့မယ်တော်ဟဲ ကျယ်လွှာ့နို့သွား
တော့ ပို့ပြောသီပြော ပြောကြရင်းက ကျောင်းမှာ ချောင်းထိုင်
မယ့်ကိုယ်တော် ရှာလို့မရမတော့ဘူး၊ ဇနတိမ်ကန်ဖတ်က
လွှေဆွေ ကုန်း ဒီဘက်ကျောင်းကို လာတဲ့အခါတိုင်း ဆရာတော်နှင့်
ကို သူတို့မတွောင်းမှာ ကျောင်းထိုင်မယ့်ဘုန်းပြီး ရှာပေါ့အပူ

ကပ်ကြတယ်၊ ရေတိမ်ကန်နဲ့တဲ့ တာလမ်းပေါ်က ကုန်စုဆိုင် ပိုင်ရှင် ထောင်ကဲကြီး ဦးအကျေးကများဆိုခဲ့ “ကျောင်းထိုင် ဖုန်ဘုန်းကြီး မရရင်၊ ကိုယ်တော် တိုက်အပ် ဘုန်းကြီးတို့ တပည့်တော်နဲ့ပြောရလိမ့်မယ်” လို့ ရယ်သလို နောက်သလိုနဲ့ ပြောလျှိုတယ်။

ခက်လာတာတစ်ခုက ဒီနှစ်က ရေတိမ်ကန်ဘုရားပွဲနဲ့ ဘာကြောင့်မှန်းတော့ မသိကြဘူး၊ ရေတိမ်ကန်ဘုရားဖွဲ့က နှစ်နှစ်မှ တစ်ခါလုပ်ကြတာ၊ ဒီတော့ ဘုန်ကြီးက ဒီအရပ်မှာ ဝါဒ္ဓလျက်နဲ့ နရတိမ်ကန်တော်းမှာ ကျောင်းထိုင်ဖို့ဘုန်းကြီး ရှာမရလို့ ဘုရားပွဲမဖြစ်ရင် မကောင်းလှုဘူးလို့ တွေ့မိတယ်။ ဒီတော့ ဘုန်ကြီးက သူတိုက်အပ်နဲ့ ညာလှုလို သူတို့ကျောင်းထွက်တွေ့ ငယ်တပည့်တွေ့စာရင်း ပြန်စဉ်းစားရတယ်။ စဉ်းစားရသမျှကလေး ဆက်သွယ်ကြည့်တော့ စာချေလုပ်နေတဲ့ ကိုယ်တော်တွေ့က များနေလို့ စာသင်သားတွေကိုပံ့ပိုး လာလို့ ပြန်နိုင်ကြဘူး၊ နောက်ဆုံး ဘုန်းကြီးကပဲ ကိုယ်တော်ကလေး တစ်ပါးကို သတိရလိုက်မိတယ်။ “ဟောင်ဥာဏီ၊ မဟောင်ဗုဒ္ဓရှာမျိုး၊ မနှစ်က ဒိဝင်လာတုန်း တစိန်း နှစ်နှစ်စလောက် စာချေတာနားဦးပယ်လို့ ပါကိုလည်းကောက်ယူးတယ်။ သူနဲ့ဆို အကတော်ပဲ သူလည်း နားနားနေငော် ဖြစ်ရတာပေါ့” လို့ ဆိုလိုက် တယ်။

ဒီတော့ တိုက်အုပ်က “အရှင်ဘုရား ဦးအူးနဲ့ ပြစ်ပါ့ မထား၊ သူက အတော်ပြီးဆန်တယ်” လို့ တစ်ခွဲနဲ့ပြန်ပြောလိုက်မိတယ်။ “ပြီးနောက်တော့ ပြီးဆန်သပေါက္ခာ၊ ပြီးလို့ တွေ့ရသပေါက္ခာ၊ မင်းလည်း ပြီးမှာကျောင်းသွားထိုင်ရင် ပြီးဆန်သွားမှာပေါ့” လို့ ပြောရင်း ပြီးတယ်။ တိုက်အုပ်လည်း ဘုန်းကြီး

လင်းတမိန္ဒီရသည့်အကြောင်း

၁၂၅

လေး ဦးအဗ္ဗာကို ရမဘာင်ဆက်သွယ်ရှင်း အဆုံး မှာတော့
ဦးအဗ္ဗာကို ရောတိမ်ကန်ပေါ်မှာ ကျောင်းထိုင် ပြစ်အောင်
တိုက်တွန်နိုင်ခဲ့တယပေါ့၊ ဘုန်းကြီးလေးအား ကတော့ ဆရာ
တော်ကြီးနဲ့ တိုက်အုပ်ကို ခုပ်စွမ်းရှင်း လျောာတ်ထားတယ်၊
“တပည့်တော် ဘုရားပွဲပြီးတဲ့အထိတော်ကြီးလား နေပါမယ်
ဘုရား” လို့ လျောာတ်ထားတယ်။

“တို့လည်း နီးနီးနားနား မြို့သားပဲကွာ၊ မင်းလိုတာသာ
ပြော” လို့ ဆရာတော်ကြီးနဲ့ တိုက်အုပ်က ကိုယ်တော်ကလေးကို
အားပေးကြရာတယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ၊ ရောတိမ်ကန်ကျောင်းမှာ
ဘုန်းကြီးတေား ကျောင်းထိုင်ဖြစ်သွားတယ်၊ ကိုယ်တော်
ကလေးနဲ့ အတော်သဗ္ဗာယဖြစ်တယ် ပြောမယ်။ ကိုယ်တော်
ကလေး ရောက်လာကတည်းက အညွှန် ပြတ်တယ်မရှိ သ
လောက်ပဲ၊ ဆွမ်းကွွမ်းက လို့လေသန္တော်မရှိဘူး။ ကိုယ်တော်
ကလေး ကြော်ရာပါတဲ့ ထဲရန်စစာရောဒီယိုကလေး
ကလည်း တယပြီး ဆွဲအောင်နိုင်တာကိုး။ ဉာဏ်ဆို ဘုန်းကြီး
ဦးအဗ္ဗာက ရုနစ်နာရီနိုင်ငြောသတ်း ရှုစ်နာရီပြည့်တွင်သတ်း
နားထောင်လျှော့တယ်။ အဲဒါတွေပြီးရင် ရောဒီယိုကလေးကို
ကျောင်းအောက်ချေသော် ရောတိမ်ကန်ကလုပ်တွေ အတ်သဘ်
ဖျော်ပြောနဲ့ ဘာတို့ နားထောင်ရသပေါ့။ ခုလို့ ရောတိမ်ကန်
ကျောင်းမှာ စည်းစည်ကားကားပြစ်လာတော့ ထောင်ကဲကြီး
ဦးအဗ္ဗာက သမာဘက္ကလွှုနဲ့ ဘုန်းကြီးလေးရောဒီယိုမှာ ဘုန်း
အဲစာမျက် လေးလုံးတောင်လျှော့တယ်။

ဒီဘက်ကျောင်းက တိုက်အုပ်ရီးဉာဏ်နဲ့ ပြောသလို့
ဘုန်းကြီးလေးဦးအဗ္ဗာက ပြို့ဆန်တယ်ဆိုတာကတော့လည်း
ပြစ်နိုင်တယ်။ ရောတိမ်ကန်ဘက်ကလုပ်တွေ တဖြည့်ဖြည်း

၁၆၆

မြန်သန့်

နိပ်စီလာတယ်၊ ပြောသိမှာလုပ်မယ့် ရေတိပ်ကန်ဘုရားဖွဲ့
အတွက် ပထာဝါဆိုပတိုင်ခင်ကတည်းက ဘုန်းကြီးကျောင်း
အောက်ဘက်မှာ ဉားဘက် အစည်းအဝေးလုပ်ကြတယ်၊
နောက်တော့ နှစ်ပတ်တစ်ခါ စောင့်နည်တိုင်း အစည်းအဝေး
လုပ်ကြတယ်၊ အဲဒီအခါ ပင်စင်စာဆရာတိုး ဦးလှမောင်က
ဘုန်းကြီးလေးနားထိုင်ပြီး ပြောတာဆိုတော့ လိုက်ပုတ်ရတယ်၊
ဦးလှမောင်ကြီးကို ဘုန်းကြီးကလေးက အဲဒီတာဝန်ပေးထား
တာကိုး၊ အစတော့ ဦးလှမောင်ကြီး ဘုန်းကြီးကလေးနား
ထိုင်ပြီး ပြောက်ကြပြောက်ကြရမှု၊ အတော်ကလေး ကြာလာ
တော့ သိပ်သာတော်ပုံးပေါ်တော့ဘူး၊ ဒီတော့ ပင်နာ ခေါင်း
ကိုက်စတာတွေ အကြောင်းပြုး ရောင်တော့တာပဲ့၊ ဘယ်
ဒီလိုရမှာတဲ့၊ ဘုန်းကြီးကလေးက လူလွှတ်အခေါ် နိုင်းပြီး
ဦးလှမောင်ကြီးရောက်တာနဲ့ “ပြောစမ်း၊ ခင်ရားရောဂါး
ဟောပါက ကိုဒါန်း၊ ဟောပါက ဘတ်စပါး၊ ဟောပါက
နှာဇားချောင်းအိုးကောင်းတဲ့ ဘာမိတဲ့၊ ကိုင်း ဘာဖြစ်သတဲ့
ပြောစမ်း” လို့ ပြောတာနဲ့ ဦးလှမောင်ကြီးလည်း ဘုန်းကြီးကလေး
အေးပုလင်ပျော်ပြုသို့ တစ်နှစ်ဘူး၊ အနာမြန်ကိုသယ့်ပြောက်ပါ
ပျောက်တော့တား၊

အရင်ကဆို ရေတိပ်ကန်ဘုရားဖွဲ့လုပ်နဲ့ ဝါကျွတ်မှပဲ
တစ်ခါလောက်ပဲ စုပြီး ပြောဆိုကြရတာ၊ ဘုရားဖွဲ့ကို
ဘုန်းကြီးတွေက ဦးမြို့ကြပ်မတ်ရတာဆိုတော့ များသာဘာပျို့
ဒီတစ်ကြောက ဘုန်းကြီးတွေနဲ့ ပတိရရှိ ပြီးရင်း၊ အရိုက်
လွှာတွေနဲ့ ပြောကြဆိုကြတာ၊ ခုတော့ ဘုန်းကြီးလေးက နှစ်ပတ်
တစ်ခါ အစည်းအဝေးလုပ်ပြီး၊ အစည်းအဝေးတိုင်းမှာ ဘဏ်သူ
က ဘာတွေလုပ်နေတယ်၊ ဘာတွေတော့ လုပ်ပြီး အောင်

သင်္တမာဝိ ဝေါယ်နိရသည့်အကြောင်း

၁၂၇

ပြောရတယ်၊ ဦးလှောင်ကြီးကတော့ ထိုင်ပြီး မှတ်ရတယ်၊ ဒိုလောက်နဲ့ ဘယ်ပြီမှာထဲ့၊ နောက်တစ်ငါး ဘုန်းကြောင်းလေး ထုတ်ဖော်တဲ့ စူးစူးပြုပါမှာ ဖောင်တိနဲ့ အသေးပြုနေခဲ့ ရတယ်၊ ပြီးမှ ဘုန်းကြောင်းလောက ဖတ်ကြည့်ပြီး လျှောက်ထောင့် ဖွာ တဲ့ဆိုပိတဲ့နှင့်တယ်၊ ဟဲဆိုပိတဲ့နှင့်တယ် ဆိုတာက ဒီလို့ ဘုန်းကြောင်းများ သွားတဲ့ဆိုပိ ရာဘာတဲ့ ပြုတယ်၊ ဒဲ့ဆိုတဲ့ လျှောက်ထိုး ထောင့်မှာနိုင်တယ်၊ ပြီးမှ ရက်စွဲတပ် လက်မှတ် ထိုးတယ်၊ ဦးလှောင်တို့၊ ထောင်ကဲပြီး ဦးအကြေးတို့လည်း ထိုးရတယ်၊ ဒီဘက်ကျောင်းက ဆရာတော် ပြီးတို့ တိုက်စွာပုံ တို့ ဝကားဝပ်မိတဲ့အခါး ထောင်ကဲပြီးက "သာက်ကျိုးနည်း စနစ်ကျေတဲ့ ကိုယ်တော်" လို့ မှတ်ချက် ချတယ်။

အဖိုတ်နေ့၊ ဥပုသ်နှုတွေများ ပရတ်မိကန်တော်း၊ လာတဲ့သွေ့တွေ ဘာတွေ့က နိဝင်ဘူးပြီး ဝါဘုရားလေးဘာလေး လူတွေ့အခါး ဘုန်းကြီးလေးက စာရင်းနဲ့ အသေးအချာမှတ်ပြီး ကျောင်းနဲ့ဘုရားအတွက် ဖွေည်းဝယ်တယ်၊ ဗြေည့်လေ၊ ခုခွဲ့ ဘုရားဝင်းဝည်းမျိုးက အမိမ်းရောင်သွာတဲ့တယ်၊ အရင် ကတော့ တစ်သာက်လဲ့ ကူးထောင်ဆရာတို့ အလက်ဆောင့် အင်ဂျင်းဝိုင်အဟောင်းနဲ့ ရော်နေ့ ရော့သုတေသနတာ၊ ခုတော့ အမိမ်းရောင် ဖြစ်ကုန်ပြီး၊ ကျောင်းဆုံးလုမ်းလျမ်းက ဖုန်းအြို လည်း ညီလိုက်ပြီး ကျောင်းသားတွေကို သာ့လုံးအကုန်း တယ်၊ အရင်ကတော့ ကျောင်းနောက်နာက သမ်ပင်ဗုံး အောက်မှာ ခြင်းခတ်နေပြီတဲ့ ကောင်တွေ၊ အခုည်နေတိုင်း သာ့လုံးကုန်နဲ့ကြောင်း သာ့လုံးကုန်နဲ့ကြောင်း ကိုယ်တိုင် မြို့သွားတုန်း ဝယ်လာတဲ့ဆိုတော့ ဘယ်သူကမှ

၁၂၁

မြန်သမီ

မေပြာခဲ့ကြေား၊ ဒါကတောင် ဦးလျှောင်းကြီးက မနေဖိုင်ဆိုင်ရှိင် “သူတို့ဘာသာသူတို့၊ ခြင်းခတ်မနေတာအကောင်းသား ကိုယ်တော်ရာ” လို့ ပြောပိုလို ကောင်းတော့ကောင်းသပါကျာ လူဆိုတော့ တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် မြန်သထက် မြန့်ကြလေ အောင်...” အဖွဲ့ပြီး ဘုန်းကြီးမလေးက နှစ်နာရီသာသာ လောက် ကြောအောင် ဦးလျှောင်းကြီးကို ပြန်ရှင်းပြုလိုက်လို့ ဦးလျှောင်းလည်း အဲဒီပြောက က်ကောင်းလို့ ဉာဏ်မလွတ် တယ်၊ အဲဒီကစလို့ ဦးလျှောင်းကြီးလည်း သိပ်ပြီး လျှောမလွှာ့ မဲတော့ဘူး။

တစ်နွဲတော့ ဘုန်းကြီးလေးက အမှတ်မထင် ပြော့ခိုင် ကြည့်ရင်း ဘုရားပွဲလုပ်မယ့်နေ့က လက္ခဏာမျှပြုပြုနေတာ တွေ့လိုက်ရတယ်၊ ဒီတော့ ချက်ချင်း ကျောင်းဆာရာ ဦးလျှောင်းကို ခေါ်လွှတ်ပြီး မေးရမတော့တာပေါ့။ ဦးလျှောင်းကြီးက ဘုရားပွဲရက်ကတော့ အမှန်ပဲ၊ ဒီလိုပွဲလုပ်လာတာကောင်း အစဉ်အလာပဲလို့ ပြောဆိုရှင်းပြုဆပဲတဲ့၊ ဘုန်းကြီးကလေးက သိပ်မကျော်ဘူး၊ ဦးလျှောင်းဆူာ ကြေားဖူးနားဝံ ပါးဝင် ရာဇ်ဝေတွေ ဘာမတွေကို ကိုကားပြောပေတဲ့ ဘုန်းကြီးကလေးက သိပ်မကျော်ဘူး၊ ဒီတော့ ဦးညာတို့တို့ ဆရာတာပည့်နှစ်ရာ ကျောင်းကိုသွားပြီး လျှောက်တယ်။ ဆရာတော်ကြီးကေား တိုက်ဘုပ်ကပါ ငရာတိမ်ကန်ဘုရားပွဲဟာ လနိက်ညာမှသာ လုပ်လေ့မြှို့ကြောင်း ရွင်းပြုပြီး၊ အစဉ်အလာပြုပဲနဲ့ ဘုရားပွဲ ရက်ကိုတော့ ပြောင်းလို့ပြုပဲမြှင့်ဘူးမြို့ဟာ အတော်ရှင်းလိုက် ရတယ်။ ဘုန်းကြီးမလေးကတော့ သိပ်မကျော်ဘူး၊ ခါမြှို့နှင့် ပြန်ခါမြှို့ဝတ်ပြည့်ရင်း “တပည့်တော် တစ်နှစ်တစ်ယည် အုပ်စား ကြည့်ပြီးယယ်ဘုရား” လို့ ဆရာတော်ကြီးနဲ့ ရိုက်ဘုပ်ကို

လင်းတယခိုင်မီရသည့်အကြောင်း

၁၃

လျောက်ထားလိုက်တယ်။

အဲဒီကစလို့ ဘုန်းပြီးလေး ဦးအွေဟာ ရေတိပိကန် ဘုရားပွဲအကြောင်း တတ်နိုင်သူ့ စုစုပေါင်တယ်။ ပါးစပ်ရာဝဝ် အရာတော့ မင်းသားပြီးတယ် သူဆိုလား ဒီပိုင်ရွှေတို့ယ်တော် ကလေး ဘယ် သူဆိုလား။ သူက ဒီရေတိပိကန် ဘုရားနား လုပ်ကိုသုတေသနမှာ လာလာပြီး သွားပည့်တွေ့ဖော်တွေ့ အားအေး ကျင့်တယ်ဆိုပဲ့၊ အဲဒီအွဲနဲ့ ဘုရားပွဲကို လုပ်ကိုသုမ္ပာ လုပ်ကြ သတဲ့၊ အဲဒီအွဲနဲ့ပဲ ဘုရားပွဲလုပ်တိုင်း အနီးအနားက ကာလ သားတွေ မိုက်ကြသတဲ့၊ ခုံကြောင့်လည်း ရေတိပိကန် ဘုရား ပွဲမှာ ခဲလ်ကျည်မတော် ရရှင်းတဲ့အသည်တွေ ပါ့ဆိုပဲ့၊ ခဲလ် ကျည်တော်က စားဖို့ရောင်းတာမဟုတ်ဘူးတဲ့၊ တအို့ ခဲလ်ကျည်မတော်သည်တွေမျှင်းတာမျိုးဆို စာထဲမှာ ကောတ်သုင်းက ဆိတ်တကလေးမတော် ပပါသူ့တဲ့၊ မိုက်နှီး ရှိုက်လို့ကောင်းအောင် လုပ်ထားတာကို၊ နွားလယ်များက မယယ်ညွှန်ပြီးကတော့ ခုလို့ပြောင်ပြောင်ပဲပြောနာယ်၊ “ဘုန်းပြီးက ပြော ဆိုလို့သာ သိအောင်ပြောရတာ၊ ကျော်တို့ ဘုရားပွဲပြီး စည်ဆို အဆုံးရှင်က အပျို့တွေ့ တစ်ခုလပ်တွေ့ စာကုန်လာပြီး တာကလေး၊ ဘုရားပွဲလုပ်ကိုရှင်ဆိုတော့ ကာလသားတွေ ကလေညီ ပါသကိုး၊ အဲဒီမှာ ကောင်မဇေတ်က ဖင်အဆိတ် စံရတာပေပါ။ အဲဒီဟိုက အပို့အလာတစ်ခုဆိုတော့ တဆုံးများ ခနီးတစ်သောင်းလောက်က လာကြတာ” တဲ့

ဒီကစလို့ ဘုန်းပြီးလေးက အချိန်ရသရွှေ့ စဉ်းလေး နေတော့တာပဲ့၊ “ဒီကိုရွေဟာ တယ်နေရာမကျော့။ ဘာမှာပည့် အလာပြီးပြောပြော ပါ့ဆိုတဲ့ဘုရားပွဲမှာ ဒါမျိုးလွှဲ မရှိဘ်

ရသူး ဒီတော့ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ” ဆိတ် အောင်းထဲမှာ အမြန်စွဲနေတယ်၊ အဲဒီလို အမြဲဝါးတော့တော့လည်း ပြဿနာ ရှင်းရန် နည်းပေါ်လာတော့တော့ပဲ “အမိတော့ လိုက်ရက် မှာဆိတော့ မျှောင်လျှို့ပြစ်တာ၊ မမျှောင်မအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ လင်းအောင် လသာရက်ကို ပြောင်းလိုတော့မဖြစ်ဘူး ဘယ်သူ ကမ္မ လက်ခံမှာမဟုတ်ဘူး၊ တရားပွဲလာတဲ့လူတိုင်းလည်း လင်းလင်းကျောင်းကျောင်းနဲ့ ပိုလာကြော်မယ်” ဘုန်းကြီးလေးက အဲဒီလို တွေးတာကို၊ အဲခါအေပြဲပဲ။

ခက်တာက မီးစက်တိုး၊ မီးစက်က ငှေးမယ့်သူမျိုးဘူး ဝယ်မှုရမယ်၊ ဘုရားဝင်းတစ်ခုလုံး လင်းဖို့စက်က စက်ပြီး လိုတယ်၊ ဘုန်းကြီးကလေးကိုယ်တိုင် မြို့တက်ပြီး အော်ဖြူဖြူး မီးစက်ရောင်းတဲ့ အာဇားမောင်မြှေကတော့ စက်ရော မီးကြီး၊ မီးလုပ်ပါ ခုနစ်ရှာင်းဆယ် ကျောယ်တဲ့၊ ဘုန်းကြီးလေးတို့ ရှိခဲ့သ သမ္မတို့ အောက်ရှာင်းဆယ်နဲ့ ပေးမယ်ဆိုရှို့ကဘူး၊ သူကိုယ်တိုင် မီးလိုက်ဆင်ပေးဦးမှတဲ့၊ ဒါတင်းကတော့၊ ကိုယ်ကော်လေး ဆွမ်းအား ပျိန်နီးနေလို့ဆိုပြီး သူဆိုင်နားက မွတ်စတာဟာကြီး ဆိုင်မှာ ဒံပေါက်တောင် ကပ်လိုက်သေးဘယ်၊ ဒီနတော့ ဘုန်းကြီးလေးအဖွဲ့ ငွေ အောက်ရှာင်းဆယ်ပဲ မို့မို့လိုတော့တယ်၊ ကျော်းများစွဲနေတဲ့ ဝတ္ထု၊ ဘုရားပွဲကြီးအတွက် အားလုံး လျှော့ကြော်မယ် ငွေအားလုံးတွေကိုလိုက်တော့ နှစ်ရာဝါးဆယ် သာသာပဲ ရှိတယ်၊ သူဆေရာ ဘုန်းကြီးကြော်တွေအဲ တိုင်ပင်တော့ လည်း ဒီကိစ္စက သူတို့တတ်နိုင်တဲ့ကိစ္စမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဒါဝေတဲ့ ပြန်များဖြစ်ချင်တော့ ကဲတပ်တယ်ပဲခေါ်မလေး၊ ပစ္စည်းပောက်တယ်ပဲ့၊ ခေါ်မလေး၊ မသိဘူး၊ သီးတင်ကျော်လာမှာ ဖွင့်တဲ့ အောင်ဘားလဲ မှာ အထောင်ကဲကြီးဦးအတွေးက နှစ်သောင်းဆုံးပေါက်တယ်။

ယောက်ဆန်မြတ်စွဲမြတ်စွဲ

၁၅၀

ဒီတင် ဘကုန်အဆင်မရှာသွားတော့တော့ပါ။

ဒီလိုနဲ့ ထောင်ကဲပြီးဦးသေကျေးလည်း မီးစက်ာတာ ပြစ်သွားတယ်၊ ဒီလိုပျို့ပြန့်တော့လည်း ရေဝါယံကန်ကျောင်းမှာ ဘုရားဖွဲ့အတွက် ရှိနိုင်ငွေက နှစ်ရာင်းဆယ်သာသာ၊ သို့နော လောက် ပို့နေပြန်တယ်။ ဘုန်မြှို့သေး ဉီးအော်တော့ ဒီနှစ် ဘုရားပွဲပြီးကို အဆင့်မြှင့်မြှင့်လုပ်မယ်လို့ စိတ်ကျားမြှို့တော့ ခါတိုင်းလို့ ဘုရားပွဲဖွံ့ဖြို့တဲ့မန်ကို ဒီဘာနီးအနာကဗျာ ကိုယ်တော် ထွေကို ဆွမ်းကပ်ပါ။ ဘာရုပ်က လူမေတ္တာကို ထပင်းကျွေးမာရှား ကြော်သားဆီပြန်နဲ့ ငရှတ်သီးသောင်း မကျော်တော့ဘူးလို့ ဆေးပြတ်လိုက်တယ်၊ အရုပ်ကလူမေတ္တာ ချက်မြှုပ်တို့ တာဝန် မများကြောစွာအင်ပေါ့။ ဒီတော့ ပြီးက မှတ်စတာသာဖြီးကို အပေါက်ချက်လိုင်းပြီး ကိုယ်တော်တွေကို အပေါက်ကပ် အရုပ်က လူမေတ္တာကို တင်အိမ် အပေါက်နှစ်ထို့တို့သည် ဟာရို့နိုင်းမယ် ဒီအစိတ်အစုံ၊ ဒီစိတ်ကျားကလည်း တကာယ်တော့ ကောင်းတော့ပါ။

ဘုရားပွဲအန္တာတော့ ဘုန်မြှို့သေးပုံစံတို့ကိုဖော် ဘကုန် အကောင်အထည်ဖော်တယ်။ အပေါက် မဝေဒ္ဒတဲ့ပုံးတွေလည်း အပေါက်ဓားပူးသွားကြတယ်။ ဘုရားပွဲလုပ်တိုင်း ခုက်မြှုပ် နေကျေး အဖွဲ့သွေး အဖွဲ့သာမေတ္တာသာ လုပ်နေကြအတိုင်း လုပ်စရာ ပန့်စတုလုပ်းဘာလုပ်ကြရှိန်းမသိ ပြုပေါ်ကြတယ်။ ညာဘက် ရောက်စတုလည်း၊ ဘုရားပွဲလုပ်တဲ့ဝင်းကြီးက ဇီးထိန်းထိန်း သာတို့၊ အောင်တော့ပို့တော့ ဇီးထိန်းထိန်းဘာတော်ကိုပဲ အထူး ဘာနီးပြုနိုင်လာကြည့်ရင်း ပွဲနေ့ဆလွှာက်တဲ့သွေးတွေနှုန်းတယ်။ ဒိုးချုပ်ပို့မှာ လုပ်နေ့တော့သွေးတွေနှုန်းတယ်။ အလုကျည်းတော်သာကိုလည်းကောလွှား၊ တွေ့လည်း မနိုက်ခြေတွေး။ အပျို့တွေ့လည်း ဖင်အားပို့ပါ။

ကြရသူး။ မြို့က ဖွဲ့ကြပ်ဖို့လာတဲ့ ပုလိပ်သားကလေး
နှစ်ယောက်လည် ဘုရားပွဲမှာ ဘာမှုဆွဲပါကာလီ မြှင့်တော့
စောစောပြန်သွားကြတယ်။ အရင်ကခို့၊ တစ်ညုလုံးလိုလို
ရေတိပ်ကန်ဘုရားကြီးကျောင်းအောက်ထပ်မှာ အရုပ်ထဲက
လူပြီးတွေ အလျဉ်းကျ ဖွဲ့ကြပ်ရင်း ရရန္တော်ကြပ်သောက်ရင်း
တစ်ဦးတို့နဲ့ နေကြတာ။ ခုတော့ တိတ်လို့ မြို့ကြီး၊ ထိန်ထိန်
လင်းနဲ့တော့ ဘာမှုဆောင်းပြီးငယ် နှုန်းပဟုတ်ဘူးလို့
တွက်ပြီး ကိုယ့်အိမ် ကိုယ်ပြန်ခိုပ်ကြတာပေါ့။

ဘုန်းပြီးလေးလိုဘူး တစ်ပါးပဲ ကျောင်းအထက်ထပ်ကန့်
ပွဲခိုးတို့ လျမ်းလှမ်းကြည့်နေတယ်။ လုပ်ကိုညားလိုန်တို့
လင်းနေတဲ့ ပွဲခိုးပြီး။ ဒီတော့လည်း ဦးလျမ်းပြီး ပြောလျှော့
ရှိတဲ့ ရေတိပ်ကန်ဘုရားပွဲဟာ လုပ်ကိုညားလှမ်တာ အကြောင်း
ဖို့တယ်ဘုရား ဆိုတဲ့ စကားကို ဘုန်းပြီးလေး နှုန်းပြီးကြား
လို့သာ နေတော့တယ်။ ဘုရားပွဲပြီးပြီးလို့ တစ်ပတ်လောက်
ကြေတော့ ဘုန်းပြီးလေးလည်း ဆရာတော်ပြီး ခဲ့တိုက်ဆုံးကို
သွားတွေပြီး အတော်ကြောကြာ စကားပြောတယ်။ အဆုံးမှာ
တော့ ကိုယ်တော်လေးလည်း ခွင့်ပန်ပြီး မြို့တို့ ပြန်ကြား
တော့တယ်။ ဘာတွေ အသေးစိတ် ပြောကြမှန်း ဝတော့ မသိ
ဘူး၊ ပေါ်လှမ်းလှမ်းက ကြားလိုက်ရတဲ့ ကျောင်းသား တစ်
ယောက်အပြောကတော့ ဘုန်းပြီးလေး ထပြီး ကြောခါနီးမှာ
“စေတနာသာ အမိကပါ မောင်အရှင်၊ စေတနာသာ အမိကပါ”
လို့ ဆရာတော်ပြီးက ပြောသံ ကြားလိုက်ရတယ်ဆိုတောပဲ။

ခုတော့ ရေတိပ်ကန်ကျောင်းမှာ ဒီစက်ပြီးတစ်လုံး
အဖတ်တင်ကျန်ခဲ့တယ်။ ဘုန်းပြီးလေးက ဘုရားပွဲပြီး
ပြောက်လေ့ ဘဝည်းအဝေးမှုပ်တပ်းတွေကို သူကိုနဲ့တဲ့

လင်းတမနီ ၁၅၂၃ မိရသည့်အကြောင်း ၁၇၃
အနုအက စာအုပ်ဝင်ပေါ်မှာပဲ ထားခွဲတယ်၊ ဒီတော့လည်း
နောက်ပိုင်းမှာများ ငရတိမ်ကန်ကော်မူလာဖိုင်တဲ့ ကိုယ်တော်
လျော့တွေဘင်္ဂနဲ့ ဘုရားပွဲလုပ်မယ်ဆိုရင် အဲဒါမှတ်တမ်းတွေက
အတော့ကို အသောက်အကူ ပေးလိမ့်ပယ်ထင်တယ်။

မှတဆင်တွေ

လည်ပေါ်ကျောင်းက ဘုန်းပြီး ဦးပညာတဲ့သက ကျောက်လင်း
ဟိုဘက်က စာသင်တိုက်က တိုက်အုပ်ပြီးဝေမာနဲ့ ညီအောင်ကို
တော်တယ်လို့ ပြောကြတယ်၊ ဒါကလည်း သတ်းစုံ ကြောင့်
တတ်တဲ့ အငြိမ်းသားမူလတန်းကျောင်းအုပ်ဆရာတို့ ဦးအေး
မောင်ဆီက ကြောင့်တာ၊ လည်ပေါ်ကျောင်းမှာ ကျောင်း
ထိုင်ဗုံးသူ စိမ့်တာ အတော်ကလေး ကြာသွားတယ်၊ တစ်ပါ
ဆိုမကဘူးထင်တယ်။ ဒီဘက်က ဒဲကာတွေက ဟိုဘက်က

၁၃၆

မြင်သန့်

တာသင်တိုက်က ဆရာတော်ပြီးနဲ့ တိုက်အုပ်ကို အပူကပ်ရောက်
ဆရာတော်ပြီးကပဲ "ကိုယ်တော်ညီအစ်ဂိုလ်တော် စာချွတ်ပါး
ရှိနဲ့မဟုတ်လဲဗုံ" လို့ စလိုက်ရာက လိုရင်း ပြောရရင်တော့
လည်ပေါ်ကျောင်းမှာ ဦးပညာစံသာတော်ပါး ကျောင်းထိုင်ဖြစ်
သွားတော့တော်ပါး

အဲဒီဟုန်းကတော့ ဦးခေမှာက ဆရာတော်ပြီးကို
ဦးပညာရဲ့ အမြေအင် ရှင်းပြုသတဲ့၊ အဲဒါကို ဆရာပြီး
ဦးအေးမောင်က ကြားလိုက်တာနေမှား ဘုန်းကြီးဦးပညာက
ငယ်ပြုတော့မဟုတ်ဘူးတဲ့ တော့ဖွေကိုတဲ့၊ အရင်က ကျောင်း
ဆရာတော့ ဘာတွေလုပ်လာတာ၊ ရဟန်းဝတ်ပြီးတော့လည်း
စာချွတ်ဘာမှာ နာမည်ရသတဲ့ ဒါကြောင့် ဦးခေမှာက ဆရာတော်
ပြီးကို လျောက်ရာမှာ "တပည့်တော် ကံသော်မတော့ မပြော
နိုင်ဘူး ဘာရား၊ မောင်ပညာက စာချွတ် အားသုန်တယ်
ဘုရား၊ ဒီတော့ ကျောင်းထိုင်ချင်မှ ထိုင်မှာ" လို့ ပါသတဲ့
ဒီတော့လည်း ဆရာတော်က အမြော်အမြှင်ရှိလေတော့
"ကိုယ်တော်ညီကို လျောက်သာကြည့်စမ်းပါ ကျေပတ္တိမလည်း
အတာန်းကြီးစာလိုက်တဲ့ ကိုယ်တော်တွေမြှုန်တာ၊ သူဆို
ဖူပေးနိုင်သားပါ လည်ပေါ်ကျောင်းနဲ့ ဒီနဲ့က ဆယ့်ငါးမီနှစ်
နာရီဝက်လောက်ပဲ ထေးသဟာ" လို့ ဆိုတယ်။

ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်တယ်။ လည်ပေါ်ကျောင်းနဲ့
စာသင်တိုက်ပြီးနဲ့က တော်နဲ့မြေလှပ်နဲ့ဆို နာရီဝက်ထက်
ပိုမထေးဘူး၊ သို့ပေသို့ လည်ပေါ်ကျောင်းက လွှဲကုံထဲ အရပ်
ထဲက ကျောင်းလို့ ပေါ်တ်မပါက်ရောက်ရောက် ရှိတဲ့လူ
အနေမှာထဲ အရပ်မှာရှိတဲ့ကျောင်းမျိုးလို့ ဖြစ်နေတယ်။ ဖြစ်လို့
ကျောက်သို့ပေါ်သို့ရောက်က အိမ်ပြီးအိမ်ကောင်းနဲ့ ဝင်ငွေကျော်တဲ့

မျှကာဆစ်ထော်

၁၃၃

လူတွေမျှသတယ်၊ ကျောင်းကြီးကိုက အရင် အဲဒီအရပ်မှာ
နေခဲ့တဲ့ အကာကြံးတစ်ဦးက မြို့မှာလည်ငန်ကိုယ်ငန်းကောင်းလို့
ဖွေ့ကျောင်းကြီးကို ပြန်ပြုပြင်ထားတာ၊ ဒီဘက်မှာ အဲဒီလို့
လည်ပေါ်နဲ့ဘာနဲ့ ကျောင်းမျိုးက ရှားတယ်။ သို့ပေသို့
ကျောင်းထိုင် မဖြုတ္တ၊ မဖြုစုတုဘက္ကလည်း ဦးအောင်ကြီး
ပြောပုံကပြုပဲ အဲဒီအရပ်ထဲက ကြိုးခုတတ်တွေ၊ ပညာတတ်
တွေနဲ့ သို့စာဆင်မပြုတတ်တာက အကြောင်းရင်းပဲတဲ့
အထူးသဖြင့်ဓတ္တု ပညာတတ်ဆိုတဲ့ ကောင်တွေကြောင့်ပဲတဲ့
ပညာတတ်ဆိုတာကလည်း မျှကာဆစ်ဆိုတဲ့ အကောင်တွေတဲ့။

လည်ပေါ်ကျောင်းဘက်နားဆီမှာနေ့တဲ့ သူတွေသာထဲမှာ
သရာကြံးဦးအောင် အပါအဝင် ကျောင်းဆရာလွှာတွေကိုချည်း
ခုနစ်သယာကို ရှစ်ယောက်လောက် ရှိတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ
အေးကျော်ဆိုတာက မျှကာဆစ်ခေါင်သွေ့ကြုံပဲ။ တဲ့ကတော့
လည်း ဒီမျှကာဆစ်ဆိုတာနတွေတဲ့ ကွန်မြှော်စို့ ပြောကြတယ်။
အေးကျော်တို့တစ်တွေကတော့ ကွန်မြှော်စို့ရင် တယ်
မကြိုက်ကြဘူး၊ မျှကာဆစ်မှု မျှကာဆစ်ပဲတဲ့။ အရပ်ထဲမှာ
ကတော့ ဒီကိစ္စကို အကြောင်းကြီးငယ်လုပ်ပြီး ပြောမနေကြ
ပါဘူး။ တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ ကွန်မြှော်စို့ရင်တော့ သို့
မကြိုက်ကြဘူးဆိုပေသို့ အေးကျော်ကြီးအောင် တောင်ဘက်က
ကျောင်းဆရာလွှာတွေကို ကိုဘာဝင် ဆိုရင်တော့ အရပ်ထဲမှာ
ကွန်မြှော်စို့ရမ်းလို့ တွေ့တယ်။ သူက ဘာပြောပြီး နေ့တည်
ဟောင်းတည် ပြောတတ်တယ်။ ရုပ်ရှင်ထဲက ရာဘကြီးလို့မို့
ဟဲတဲ့ ဟဲဟဲလည်း လုပ်တတ်တယ်ဆိုပဲ။ ပြီးတော့ ပုံဆိုက
တိုတို့ ဝါယိုးတို့နဲ့တဲ့။ ဒီဘက်အရပ်က စံနဲ့ပြောရရင်တော့
ပါကွန်မြှော်စို့ပဲ။

လိုအောင်ကျောတော့ ဘဲပါလိုမဟုတ်ဘူး၊ လူကောင်က^{ကြီး}ပေတဲ့ ပြောတာဆိုတာ ည်းသာတယ်၊ ဝကားကို
တတိတိနဲ့ ပြောတတ်တယ်၊ သူ မကြိုက်တာများဆိုရင်
တည်တည်မပြောဘဲ တတိတိနဲ့ အကြောင်း ပြောတတ်တော့
ကျောင်းဆရာတဲ့ ဦးအေးမောင်တိုကဆိုရင် “အေးကျော်က
တယ်အခါးရွှေည့်စာယ်” ရှာဖို့ရှုပါတယ်၊ အာဖို့ရွှေည့်စာယ်
ဆိုတော့လည်း ဘယ်သူမှ မသိကြဘူး၊ တချိုကတော့လည်း
ပျော်ပျော်နဲ့တဲ့ ကြောင်ချေးများလိုပဲလို ပြောကြတယ်၊
ဘယ်လိုပဲပြုပြုပြု သူက ဟုကာဆိုတော့ ပိဿာတယ်လို ပြောကြ
တယ်၊ ဒါလို သူက သိပ်ပြီး တခြားဟုကာဆိုတွေလို ဘာသာဇာ
ဆိုင်ရာကိစ္စတွေမှာ ပပတ်သက်ချင်ဘူး၊ သူများတွေကိုတော့
ဘာဘာလားလား မပြောပေတဲ့၊ သူက ဟတ်ဟက်ပက်ပက်
မရှိဘူး၊ ဒီတော့လည်း တစ်မျိုးထင်ကြီးမယ်၊ အစကတော့
က ရှင်းရှင်းပြေားမှာ၊

သူက လမ်းတံတားဆောက်လိုစွဲတွေမှာ ဦးဆောင်ရဲ
မကဘူး ဘုန်းပြီးလေး ဦးပညာ ဆရာတ်တကောင် သူ့ဘတွေပြီး
ဝပ်ချေရင်း၊ ဘုန်းကြီးကလေးကို စုတေသနမှပါ ဘုရားဆိုပြီး ဝတ္ထု
တွေ ဘာတွေ ကပ်သေးတယ်၊ ပြီးတော့ ဝပ်ချေကာနဲ့ ဘာစ်
ဘုရားကို နှိမ်သောမှုနဲ့ကုန်တော့ပါတယ်လို ပြောသေးတယ်၊
ဒီအချက်က အခြား၊ အေးကျော်ကြီးက မူးကာဆိုပြီး
ဆိုတော့ ဘုန်းကြီးကို ဘုန်းကြီးဘုပ်စွဲနဲ့ နှိမ်သာပဲလို မပြောချင်
တာ၊ သူက တဗြား ဘာအယုံအကြည် အပျော်အကိုးမှ မရှိဘူး
လို ဆိုချင်တာ၊ အရင်ကိုယ်တော်မတွေတုန်းကတော့ သိပ်ဘေး
မထားမိကြဘူး၊ ဘုန်းကြီးဦးပညာနဲ့ကတော့ ဘဲသိလို ပြောတာနဲ့

မူဘစာတော်တရ္စု

၁၇၉

အကာခြိုက မူဘဆုတ္တ လားလို တရုန်မေးတော်သာ အဲခိုတုန်းက အေးကျော်ခြိုက ဘာမှုမြောက်ပြုပြုကလေး လုပ်နေပေ တဲ့ ကောင်းသရာခြိုး ဦးအေးမောင်ကုပ် ဟောဒီ အကောင် ထွေအားလုံး မူဘဆုတ္တထွေဘာရားလို ဝင်လျောက် လိုက်တယ်၊ ဒီတော့ ဘုန်းခြိုးပြုလိုပေါ်ပေါ်မြောက် ကောင်းသပေါ့အား လူမျိုးစုံနဲ့ အောရတာပေါ်လို့ ပြောလိုက်သတဲ့။

ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်သား ဘုန်းခြိုးပြုလိုပေါ်ပေါ် လူမျိုးစုံနဲ့ သင်တယ်၊ တြေားမပြောနဲ့ တဲ့တားထိပ်က ကား ဆိပ်မှုံးဆို ဘုန်းခြိုးလောက် လူတိုင်းသိတယ်။ ပြုတဲ့ ကြေစရာ နှိုလို ကားဆိပ်မှာ ကားကောင့်နေပဲ့ဖော်များ ဦးပညာ ကို ဆွမ်း ကပ်ချင်တဲ့လျှော စာပုံခြိုး ကားဆိပ်မှာ တာယာပြုပါ ဘတ်ထရို ရောင်း စတာတွေလုပ်နေတဲ့ ခင်မောင်ခြိုး ခင်မောင်လေး တို့အဲဖ ကာဆင်ဘိုရိုခြိုးဆိုရင် ဘုန်းခြိုးလေး ကို ထွေတာနဲ့ မီးကြောစ်ခွဲကို ဝယ်ကပ်တော့တာပဲ့။ ကာဆင်ဘိုရိုခြိုးက ပြုကုလာတဲ့ ဂါဒ်ယန်းဆိုလောပဲ့ အဲဒီ အော်လိုးသတေးလာပတ် တော့ ခုခွဲ့ တစ်ပတ်စာ သူမတ်ခြိုသား သတင်းစာတွေကို ဘုန်းခြိုးပြုလိုပေါ်ပေါ် လုပြုနဲ့ ပို့ဆောင်ရွက်တော်မြောက် သေးတယ်။ ဒါတဲ့ ဘာဟုတ်သေးလဲ။ လမ်းပို့ဘက်က ပေါက်မော်ခြိုး အာစိန်က များတွေရင် လမ်းကျော်ပြု ဘုန်းခြိုး ခေါက်ဆွဲလာမာနေရွလို့ အမြဲလျောက်သေးတယ်။

လည်ပေါ်ကျော်းမှ ဦးပညာကျော်းထိုင်ကတည်းက ကျောင်းလည်း အကတ်ကလေး စည်ကားတယ်တော်မြောရဲ ယယ်။ လမ်းပို့ဘက်က စာသုတ်တိုက်ခြိုး ရောက်တုန်းကတော် သရာတော်ခြိုးက “ပောင်ပညာ၊ စာမချုပ်လို့ ပုင်းနေရင် ပါဝိုဇာ စာသုတ်သားမတွေ အသင့်ခို့တယ်ကဲ့” လို့ မိန့်မှုတဲ့မျိုး

၁၄၀

မြန်သင့်

ဒီတော့ ကိုယ်တော်ကလောက “ဆရာတော်တို့က တပည့်တော်
ကို တော်မူးအထိုင်ဖို့ထဲ့တော့ ကျောင်တိုင်ဆိုတော့လည်း
တပည့်တော်မူး ရွှာအေး၊ ရပ်စာင်စွဲတွေကလည်း ရှိသော
တယ် ဘုရား” လို့ ပြန်လျောက်တယ်။ အဲဒီတို့ အနားမှာ
ရှိနေတဲ့ ဦးပညာရဲ့နောင်တော် ဦးခေမာက တစ်ခုဝင်းထဲတော်
လိုက်သေးတယ်။ “မင်းမူး ကွဲနဲ့ပြောစ်တွေနဲ့ တွေပြုပလာ”
တဲ့။ “တွေပြုပါပြီဘုရား၊ တပည့်တော်နဲ့ အဆင်ပြောပါတယ်”
လို့ ပြန်လျောက်တယ်။ ဒီတော့ ဆရာတော်ကြိုးမူး ဦးခေမာက
တစ်ပါးတို့တော်မူး အသာလုံခြုံရှုံး ပသိမသာပြုလိုက်တယ်။

ဦးပညာက ရွှာအေး ရပ်အေးတွေလည်း အတော်
ကြည့်တယ်။ တော်မူးတောင်ဘက်က လက်ဆည်ကန်ကြိုးကို
သာ ကြည့် ခုခိုက်ပေါ်ပေါ်မှာ ထိုင်စစာ တန်းလွှာကလေး
တွေ ဘာတွေနဲ့တောင် ပြစ်လာတယ်။ ဘုန်းကြိုးကိုယ်တိုင်
ကလည်း ညျမော်တိုင်ဆို လူမှို့ယာပုတ်မှုးအောင် အဲဒီဘက်ဆီ
ကြိုးလျောက်တယ်တယ်။ ကန်နဲ့အနားတော်ဘက်ကြိုးဆီက
ဘုရားငါတ်တို့ကြိုးတော် ချုပ်တွေပေါ်မီးတွေရှင်းပြီး၊ ကြည့်လို့
ရှုလို့ သဗ္ဗာယ်ပြစ်တော် ထုံးပြုတွေဘာတွေသုတေသနလို့၊ အဲဒါ
လည်း အောက်ကြိုးတို့ မျှကာဆောင်တွေ ပိုင်ဆုံးပေးကြတာပဲ့
ဒီတော့လည်း မျှကာဆောင်တွေနဲ့ ဘုန်းကြိုးပေးပည့်အာကြား
ပြသာမဖို့ဘုရား၊ အဆင်ပြန့်တယ်ဆိုတာ ဘာမှသံသယ
ပြစ်စရာမဖို့ဘုရား၊ အောက်ကြိုးတို့ သာဆင်တို့ မျှကာဆောင်ဆိုတာက
အရပ်အသေးနဲ့လိုက်အောင် ရောရည်းနည်း ရောထားတဲ့ မျှကာ
ဆောင်ဆိုလိုတော် ပြောရမယ်ထင်တယ်။ ဘုန်းကြိုးတော်မူး တို့
စာလျော့တို့ ဘာတို့ကိုလည်း သူတို့လာကြသာ။ ရောရာ
ယောင်ယောင်နဲ့ ဘုန်းကြိုးတော့လည်း ကန်ထော်ပြသာ

မူတဲ့အစ်တရ္ော

၁၄၁

တရားပေးတဲ့အာရှနိုင်တို့ သီလယူခိုင်းတဲ့အချိန်တို့ကျရင်သာ မသိမသာနဲ့ အသာထားသွားပြီး ဆွမ်းစားရုံနားမှာဖြစ်ပြစ် ရှစ်နေ့ တတ်တာ။

တစ်နေ့တော့ ပြသေနာတစ်ခု ပေါ်လာတယ်။ ပြသေနာက အေးကျော်ကြီးခဲ့ ဒီသားရုပ်သေနာပဲ။ အေးကျော်အမော်ကြီး ဆုံးသွားတဲ့ကိုစွာပဲ။ ဒီမှာ မျှကာဆုံးက မျှကာဆုံးလို့ အစွမ်းပြ တော့တာကိုး။ လူဆိုတာ သေတတ်တာပဲတဲ့။ သွားပေါ်ကြီး ရှစ်ဆယ့်တစ်နှစ်သေတာဟာ ပြစ်နှစ်ပြစ်ဝိုင်ပဲတဲ့။ သေရင် ဓမ္မမြှုပ်ပစ်ရုံပဲတဲ့။ ဘာမှ ဇွန်ဖတ်နေ့မျိုး မလိုဘွဲ့တဲ့။ ဒီတော့ သွားဖို့ပဲသွား ခွောင်နဲ့ သွားသမက် အောင်ပြီးတို့က ဘုန်းကြီး ဦးပညာကို လာအလျောက်ကြတယ်။ ဒီတော့လည်း ဘုန်းကြီး ကမဲးက ရှုံးပြရရှာတယ်။ “ဒကာကြီး ဆန္ဒပရှိဘဲး ဒကာကြီး အပင့်အလျောက်ဖို့ဘဲ ကျပ် ဘာမှုမလျှပ်နိုင်ဘူး” ဆိုတာ အမျိုးထဲကလူတွေကလည်း မကျေနပ်ကြဘူး။ ယုတ်စွဲအဆုံး စွဲရှာလအောင်ခင်ကတော် သရရှားရုံမတင်ဘဲနဲ့တော့ သူ မျှော်ပဲရာသွေးတော် ပြောလာတယ်။ ဒီတော့ အေးကျော်ကြီးက ဘယ်သူမှ ဘာမှုလုပ်နေစရာမလိုဘူး။ ကျပ်အစေ ကျပ် ဘာသာ မြှုပ်ဖလ်ပြစ်ကရေား။ သွားကို ဘယ်သူကမှုလည်း ပတားခဲာသွားကိုး

မော်ငါးဆရာကြီးဦးအေးမောင်တို့ လူကြိုးတစ်သိုက်က အတော့ ဥပါယ်တဲ့မျှော်သွားပြီး “ပင်းနှုမလည်း ဘကြောင်းကြေားဦး လေကျား၊ ပင့်အမော်ည်းပဲမှ မဟုတ်တာ။ သွားမော်ည်း သွားမော်ပဲ” လို့ ပြောဆပတဲ့ မရဘူး။ နောက်ဆုံးတော့ အေး ကျော်တစ်ယောက် သန္တိုင်းကကောင်တွေနဲ့ ဘယ်လို့ အပေါ်ဘဲ တည်လွှားကြတယ်မသိဘူး သွားမော်ကြီးအုပ်း နှစ်ရောက်အလွှား

မြှုပ်ပစ်ဖြစ်သွားတယ်။ သူဒါရိသူနဲ့ သားသမီးတွေထိ
ခိုတာတောင် သူဇူးမှာ မင့်ခဲ့ကြသူး ဘုန်းကြီးဦးပညာ
ကတော့ ဒီသတ်တွေ နှေစဉ်လို ကြားနေရာတယ်။ အေးတော်
ကြားသမဂ္ဂ အောင်ပြိုက နှေစဉ်လို ဘုန်းကြီးကျော်းလာ
တာကို သူခမျှမှာလည်း နှေစဉ်လို ဒီလိုအကြောင်းတွေပဲ
ဘုန်းကြီးကို တိုင်တည်နေရရာတယ်။ ဘုန်းကြီးဘနေနှေက
တော့ ဘာမှ ဝင်မဟိနိုင်တာဘာမှန်ပဲ။ ဒီတော့လည်း သူတော့
အကြံ့ကလေးတွေလောက်ပဲ ပြောပြနိုင်တယ်။ အောင်ပြိုက
လည်း မူလတန်းကျော်းဆရာ ဆိုပေတဲ့ ဘာပြုဗာမြှင့်ရှိတဲ့အား
ကောင်ပယာ၊ အေးကျော် ဘမော်ပြုဗာနှင့်ပြုဗာတို့ တတိယပြောက်မှု
လည်းကူးရာ အေးကျော် သမီးအငယ်ဆုံးမ ကောင်ကာင်
ကား ဖျားတော့တာပဲ။

အေးကျော်သမီး အငယ်ဆုံးမက ဆယ်တန်းတာက်မနေတာ၊
ဘွားအော်းအသည်းဖွဲ့ ပထာမတော့ အပူရှုံးတယ်ထင်တာပဲ။
နောက်တော့ ငိုးတွေဘာတွေ ဖမ်းလာလို့ အေးဆရာပင့်ရှု
တယ်တဲ့။ ဘာရပ်က အေးဆရာနဲ့ မပြုစိုးလို့ ကားဆိုရှုမှာ အေး
ခန့်ဖွဲ့ထားတဲ့ ဆရာဝန်ကလေးတောင် အောင်ပြိုကိုယ်စိုင်
သွားပင့်ရသတဲ့။ အောင်ပြိုမဲ့ ဆရာဝန်လေးနှဲကလည်း ရင်း
တာကိုး၊ ဆရာဝန်ကလေးကတော့ ရှုစ်ရက် သုံးရက်တန်း
သည် စောင့်ကြည့်ရေးမယ်။ လောလောဆယ်တော့ အေးတာ
လို့ပဲ ထိုးပေးအုပ်လို့ ပြောသတဲ့။ အဲဒီညာက် ကျေးတော့
ကောင်မကလေးက ကယာ်ကတ်းတွေဖြစ်ပြီး “ဘွားဘွား
ကြိုး ဘပေါ်ထပ်က ဆင်းလာတယ်” တို့ “သမီးလည်း ဘွားဘွား
နဲ့ လိုက်မယ်” တို့ စသည်ပြုဗာ ပြောရောတဲ့ ညာက်တွေ
တဖားက ကျွေးဘွားပေတဲ့ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ပြောချမှတော်

မူတဆင်တစ္ဆေ

၁၄၃

မသိဘူး၊ ဖိမ်တောင်ဘက်က ညောင်ကိုင်းပြီးတစ်ကိုင်းကျိုးကျပါလေရော့၊ “မိမ်တောင်၊ ညောင်ကျိုး၊ အပနိုင်းဖိမ်သာ့မျိုးပြတ် ဖြစ်တတ်ယလေ” လို့ စကားမို့သေးတာကိုး၊ “အိမ်သားမျိုးပြတ်” ဆိုတာ အိမ်တစ်ဘိုင်းရဲ့ အကြီးဆုံးနဲ့ အငယ်ဆုံး ဓာတ်တ်တာလို့ ယူကြတော့ အားလုံး လန့်ကြုံ တာပေါ့၊ ဒီတော့လည်း ရွှေခင်က “ရှင်အယဉ်သည်းတာတွေ ကျပ်တို့ အက်ခဲ့ရပါပဲကော့” လို့ ပြောရင်း ဂိုတော့တား၊

အေးကျော်ပြီးအဖို့ကတော့ အားလုံး တိုက်ဆိုင်တယ်ပဲ ခေါ်ရတော့မယ်ထင်တယ်၊ သူက မပေါ်တာရော့ မယုံဘူးလို့ ဆိုနေကျကိုး၊ အပေါ်ထပ်မှားဘိုင်းတဲ့ အောင်ပြီးတို့လင်ယယ်က အောက်ထပ်တို့ ပြေးဆင်းလာကြပြီး ဘုရားခန်းထဲက ဘုရားစင်မှာ ယယောင်းတိုင်ပါးတွေ တောက် နေတယ်၊ ဘွားအော်အိုးအမြန်က ပြတ်းပေါက်ရော့ တဲ့ခါးပဲပြီး ပါ ဂွင့်နေတာ တွေ့ရလို့ သူတို့တော့ မအိုင်ခဲ့ဘူးတဲ့၊ အောက် ထပ်က အငယ်များခန်းထဲမှာပဲ ဘိုင်းတော့မယ်တဲ့၊ ဒီတော့ အေးကျော်ပြီးကလည်း ဖိမ်ဝိုင်မှာထောက်ထားတဲ့ နှစ်တစ် လက်မတစ်ခွောင်း အသာကိုင်ပြီး အပေါ်ထပ် တက်ကြည့် တယ်၊ ပြန်ဆင်းလာတော့ “စံပယ်ပန်းတွေ့လည်း ကြထား ပါလား” လို့ ပြောတယ်၊ ဒီတော့ အောင်ပြီးတို့ လင်မယောက ကြည့်ကြည့်ကြောင်ကြောင်နဲ့ ကျွန်တော်တို့တွေ ကြောတ်လို့ ပြေးဆင်းလာတာပဲ့၊ သေချာပဲကြည့်မိဘူးလို့ ပြောပြီး အော်လေးမှား ထားသလားလို့ မေးတယ်၊ ရွှေခင် ကမတော့ ကျွန်အပေါ်ထပ် မရောက်ဘူးလို့ ပြောရင်း အေးကျော်၊ သို့ ထဲ့ညို့ဝင်းကိုတော်လေးပြီး “အမေရာ အန္တ အဗျာ” လို့ ပြောပြီး “ရှင်ကြောစ် ရှင်ကြောင့်” လို့ပဲ ပြောရင်းပြီးလေရော့၊

အောင်ကျကတော့ တော်တော်နဲ့ ပအိပ်နိုင်ကြေား၊ အောင်
ပြီးကတော့ လို့ရမည်ရဆိုပြီး သူ့သူငယ်ချင်း မောင်ချို့နဲ့
ကျော်စိန့် ကို သော်သွာ့ဖြော်ပါးပို့ဆောင်ဘက်မှာ အိပ်နိုင်းတယ်၊
အေးကျော်တို့မိသာဂုဏ် တစ်စုလုံးကလည်း မအိပ်ခဲ့ကြေား၊
ညတစ်နှစ်လောက်မှ အိပ်အောက်ထပ်များပဲ အိပ်နှီးလုပ်ကြ
တယ်၊ အောင်ပြီးဝို့လင်ဖယ်းက အငယ်မအခန်းမှာ အိပ်နှီး
ဝင်သွားတော့ ဒွောင်ကလည်း သူတို့တို့ပါရန်းကို ဝင်တယ်၊
ဒီတော့ မအိပ်ခဲ့ အေးကျော်ကြေးက အိပ်အပြင်ဘက်က ရေး
လိုက်သွားတယ်၊ အသွေးမှာ ပါးပို့ဆောင်ထဲက အိပ်မော
ကျော်တဲ့ အောင်ပြီးသွေးထွင်နှစ်ကောင်ကို ပါးပို့ကြော်လိုက်
သေးတယ်၊ ရေးလိုပါက ကျော်ထိပ်သာမျိုး၊ သွေးပို့သွာ်ကာ
အကျေလုပ်ထားတာ၊ အေးကျော်ပြီးလည်း ရရှိပို့ပဲ ရောက်
ပြီး ဘာမှုမကြားသေးသူး တဘူးနဲ့အုန်းနဲ့ ရရှိပို့မပေါ် ခဲ့ကြ
ပါလေရေား၊ ဒီတော့ အေးကျော်ပြီးချော့ တက်သွဲတ် ဖိုက်ပြီး
ပြေးထွက်လာတော့ ပါးပို့ဆောင်ထဲက အောင်ပြီး သွငယ်ချင်း
နှစ်ယောက်၊ ပြေးထွက်လာကြရင်း “ဘာတုံးဦးလေး” လို့
ပြိုင်တူမေးလိုက်ကြေားတယ်။

“ရရှိပို့ခဲ့ကျတာ တဘူးနဲ့အုန်းနဲ့ မပ်တို့ကြေားလိုက်လာ”
လို့ အေးကျော်ကယေးတော့ နှစ်ယောက်သား၊ အေးကျော်ကို
တအုံတပြုနဲ့ ပြန်ကြည့်ရင်း ကျွန်ုတ်တို့ ဦးလေးအော်သံ
ကြားလို့ လန်းနီးသွားကြတာဆိုပဲး၊ အေးကျော်လည်း
တိမ်ရွှေခန်းပြန်ရောက်တာနဲ့ အော်လုံးကိုဖို့ပြီး ပဲကျသံ ကြား
မကြား၊ မေးတော့၊ ဘယ်သွေ့မှ ပြော့ဖြေားတဲ့တော့၊ အဲဒီတုံးပဲ
ဓမ္မဘင်ပြီးသွင်ယောက်နှစ်ယောက်က တိမ်ရွှေခန်းသံ ဝင်လေးပြီး
ရလို့ ပြောပြန့်တယ်၊ “ဦးလေးတာ ခဲ့ကျထာယ်လို့လို့ ကျွန်ုတ်တို့

စောင်းမှာသွားကြည့်တာ ဘာမှုပေါ်ဘူး၊ ရေလည်ကျကောင်း
မှာတော့ စံပယ်ပန်းတွေ ခြေချထားတာ အများပြုပဲ” တဲ့
ဒီတော့ အောင်က ဘုရားတလိုက်ရင်း သူလက်ထဲကိုင်ထားတဲ့
ပိုပုစီကို သိုးငယ်မ လည်ပင်းမှာ အသာစွဲပေးလိုက်ရင်း
အောက်ရှိ ဒေါက်တည်မောင်းတည်နဲ့ “ကျေပ် မနက်ကျွန်ုင်
အေမှာအတွက် သက်ပျောက်နဲ့ ပြောကျဆွမ်းကပ်မယ်၊ ဦးပညာ
ကို ပရိတ်လေးဘာလေး ရွတ်နိုင်းမယ်၊ ရှင်ကြီးကြိုက်
ဖြောက်ကြိုက် ကျေပ်လုပ်မယ်၊ ရှင်နဲ့ ရှင်များကဆုံးတွေ လုပ်
ချင်ရာလုပ်ကြ၊ ပလာချင်မယ်လာကြနဲ့၊ ကျေပ်မှာ သာမယ် သိုး
ရယ် ဆိုတာတွေနှိပ်တယ်၊ သူတို့အတွက် ဤညွှန်မယ်” လို့
ပြောတော့တယ်။

အောက်ရှိကြိုးကတော့ ဘာမှုပြန်မပြောဘူး၊ အတော်
ကြာတော့မှ “အောင်ပြီး မနက်မောင်း ဘုန်းကြိုးသွားပင့်ချေ
နေ့ဆွမ်းလုပ်၊ ဒါပု အနိုင်ရမယ်” လို့ လျမ်းပြောလိုက်တယ်။
အောက်တော့ အောက်ရှိတဲ့ တစ်ဇီဝသားလုံး မအောင်ကြရ^၁
တော့ဘူး၊ အငယ်မတော် အပြင်းဖူးရာက၊ ယုပစ်သလို
ပျောက်သွားတယ်။ နောက်တစ်နဲ့ မနက်တော့ ဘုန်းကြိုး
ဦးပညာကို နေ့ဆွမ်းကပ်ကြတယ်။ သီလယူနှိုင်းကျေတော့
အောက်ရှိကြိုး ထားအမလို့လို့လုပ်တော့ ဘုန်းကြိုးဦးပညာက
“အကားပြီး ခင်ရှာဖို့မှ ကောင်းတယ်၊ ပြီးခင် ဘုန်းကြိုး
အမျှဆောင်မယ်၊ ဆိုပေတဲ့ ခင်ရှာသဘောပဲ” လို့ လျမ်းပြောတော့
တစ်ဇီဝသားလုံး အောက်ရှိ လျမ်းကြည့်လိုက်ကြတယ်။
ဒီတော့ အောက်ရှိလည်း “တင်ပါဘုရား” တစ်ခုနဲ့ပဲ ပြောပြီး
အသာပြန်ထိုင်နေလိုက်တယ်။

အောက်ရှိအမောတွက် ရှုက်လည်တော့ လည်ပဲ။

၁၄၆

မြန်သို့

ကျောင်းမှာ လုပ်တယ်၊ စာသင်တိုက်က ဦးမောက္ခြားတောင် ကြွေတယ်၊ လူတော်တော်များများလည်း လာကြတယ်၊ သီလ ဓားခါနီးတော့ ဦးပညာက ဦးမောက်ရှိ လျောက်ပေတဲ့ ဦးမောက က ဦးပညာတို့ပဲ သီလပေး၊ ရရှိက်ချုထွေ လုပ်စေတယ်၊ သူ့ကျောင်း သူ့တာ အမြို့အန်ကို ဦးမောက နောက်နာက ကြည့်နေပုံရတယ်၊ အဲဒီနွေကတော့ အေးကျော်ကိုယ်တိုင် သီလယူခံတင်မကဘူး၊ တို့မြို့တော့ အမှုအတွက် ရည်ရွှေးပြီး ကျောင်းဝင်ထဲက အပ်တစ်ဆောင် ပြင်ပါရင်စလို့ ချွင့်တောင်းတယ်၊ ကစ်လာက်စတည် “တပည့်တော်တို့ ဆရာဝကာရုံး လို့ မှတ်ပါဘူး” လို့ လျောက်တယ်၊ ဘုန်းကြီးဦးပညာက သာဓု ခေါ်ရင်း ပြုးတယ်၊

အဲဒီနွေ ညနေဘက်တော့ အွမ်းကျွေးမှာ ဂိုင်းဝန်းလုပ် လိုက်ကြတဲ့ အောင်ပြီးတို့တစ်ခု့ကိုကတော့ အပ်နဲ့ပြုရအောင် တဲ့တားထို့ ကားဆိပ်က အာမိန့်ပြီး ခေါက်ဆွဲဆိုင်တို့ ချိတ်က သွားကြလေပဲ့၊ အာမိန့်ပြီးဆိုင်၊ နောက်ဖေးခန်းထဲမှာ ဆယ်ခုနှစ်ကျပ်ခွဲတောင် ပေါ်ရတဲ့ မန္တလေးမေ့စိုက်တစ်လုံးနဲ့ အာမိန့်ရဲ့ နာမည်ကျော် ကုန်းဘောင်ပြီးကျော်နဲ့ စမတ်တို့ ကျေနေကြတာ၊ အေးခန့်ပိတ်တော့ ဆရာဝန်ကာလုပ်တောင် သူ့တို့ရိုင်းထဲ ပါလောသေးတယ်၊ စားရိုင်းသောက်ရိုင်း မောင်စိုး က ပြောတယ်၊ “မင်းသယာကွဲမကောင်းမှု ငါ့အိမ်က စပယ် တစ်ရုံလည်း ကုန်ပါပဲကော့” တဲ့၊ ဒီတော့ ကျော်စိုးက “သောက်ကျိုးနည်းတဲ့ မူးကဆ်တွေ၊ တဇ္ဇာတော့လည်း မကြောက်သေးသကိုး” တဲ့၊ အောင်ပြီးကတော့ အတော်ကို

ဘုတေသန

၀၇၃

အောင်မြင်နဲ့ညားပြီး ကျွန်ုပ်တဲ့လေမျိုးနဲ့ တစ်ခုနဲ့ပဲ ဝင်၍မြှေ
တယ်၊ “ဘယ်ရလိုပဲတဲ့ ဒီမှာ့ကဆုံးတွေ၊ တိုကိုယ်တော်
ကလည်း မှာ့ကဆုံးက ကျွတ်လာတာ၊ မှာ့ကဆုံးလူထွေကိုပဲ၊
သင်းတို့လောက်တော့ အပြောပါ” တဲ့

အောင်ကျော်လေမဲ့ ရှင်လည်ဆွဲ၏ကျွန်ုပ်တုနဲ့ကာကတာ
ကျွန်ုပ်ဆရာတွေနဲ့အောင်က သွေးစိုးသွေးကို ရုလိုပြောသတဲ့
“အောင်ကိုယ်တိုင် အမျှစေလို့တော့မြန့် လည်ပေါ်တွောင်း
မှာ ဦးပညာဖြေပေါ့”

အန်မြင်မြင်၏ ရက်စက်မှု

ဒိတေဇ်ရှာမှာ ဘုန်းပြီးလို့သောသနက အဆုံးအမှ စကာင်း
တယ်လို့ မှာမည်ရတယ်၊ အမှန်ပှာ ဦးသောသနက ဆရာ
တော်ပြီး၊ သာမန်ဘန်းပြီး၊ ယဟ္မတ်ဘုံ၊ သူ့အောက် ပုံကို
တရာ့ဘုန်းပြီး ထေး ငါး ရှစ်ပါးလောက် ဖို့တယ်၊ ဒီဘက်တ
ဗြာမှာက စာသင်တိုက်ကလည်း ရွှေထော့ ဦးသောသန
ကျောင်းမှာ စာလိုက်ချင်တဲ့ ဂိုယ်တော်မရှေ့ဘုံ၊ ဆရာတော်
ပြီးကို တရာ့ကိုယ်တော်ပြီးတဲ့ တို့ကဲ သာသာမှန့် စောင်း

၁၂၀

မြန်သနီ

ပန်ထေးလို့ တာမချွဲတော့ဘူး။ ဒါမြတ်ငို့ ရုပ်ကိုစွဲတွေ
ကျေမှင် ဘုန်းပြီးပြီးဝင်ပြီး ပါနေရာသေးတယ်။

"ကိုယ်တော်လို့ တပည့်တော်ကိုတော်ဖြင့် ဒါကိုစွဲ ခွင့်ပြု
ကြပါ။ ဒါအမျိုး ဒီဇေသဟာ တပည့်အတ်အသပါ။ တပည့်တော်
ကင်းနေ့လို့ မသင့်ပါဘူး။ မားနှုန်းဆုံး ဆင်မြင်ကြည့်ရင်
ရုပ်ကိုစွဲ ရွှေကိုစွဲမှာ တပည့်တော်ကို လိုအပ်လို့ လာပြီး တိုင်
တည်ကြတဲ့အခါ မင်းတို့ဘာသာ ကြည့်လှပ်ကြလို့ ပြောပြီး
မျက်နှာစွဲနေဖို့တော့ မကောင်းဘွဲ့ပေါ်ဘုရား"

ဘုန်းပြီးပြီးက သူဘုန်းပြီးတွေ့ကို အဲဒီလို ခွင့်ပန်
တတ်တယ်။ အမှန်ပုံးတော့ ကိုယ်တော်တွေက သူတို့ ဆရာ
တော်ပြီးကို နားနှုန်းနေနေ နေစေချွဲတော်သာ အမိကပါ။ ဒါ
ကျွဲတိပြီးလို့ စာချက်ယ်တော်တွေ၊ ဓာတ်သားတွေ အေရုပ်ကို
ပြန့်တဲ့အခါ ကျောင်းများ တိုက်အုပ်စီးပညာရသူနဲ့ ကိုယ်တော်
သုံး လျေပါးလောက်ပါ ကျော်တတ်တယ်။ အဲဒီအခါနှုန်းကျကာ
မူပါ အလျှော့တန်း ပွဲလမ်းက ပေါ့ပါ။ အဲဒီကျေမှင် ဆရာတော်ပြီး
ကိုယ်တိုင် အပင့်အမိတ် လိုက်ရရှာတယ်။ တိုယ်တော်ကအေး
တွေကတော့ ကျောင်းစောင့် နေရာစိပါလို့ ဆရာတော်ပြီးကို
လျောက်ပြီး ကျောင်းများပါ ကိုရင်။ ကျောင်းသား စတာတွေနဲ့
ယောရစ်တတ်ကြတယ်။

ခက်နေတာက ဘုန်းပြီးပြီး အဟောအပြောကိုလည်း
အရုပ်က သေသာကျေတယ်။ ဘုန်းပြီးအဆုံးချင်းတောင်
ဆရာတော်ပြီး ဟောတာ ပြောတာကို သေသာကျာ နားနှုန်း
ကြလို့ နမူနာယူကြရတယ်။ ကျွမ်းသားဆယ့်တစ်စွဲတာ သိပ်
ကျောင်းဆရာတော်ပြီးများဆိုရင် သူတေသာ်ကြောကို "ဟဲ့ မင်း
တို့ဘုန်းပြီးပြီးသေသာဘူး ပြောဆိုတာကို စုံအုပ် နမူနာ ယူ

ဆင်မြင်ခြင်း၏ ရတနာတော်

၁၃၁

ကြ၊ ဟောတယ်ပြောတယ်ဆိုတာ အသကောင်းတာထက်
စာမြောင်းကောင်းဖို့ အမေးကြီးတယ်။ ဘုန်းကြီးကြီးက
ဟောတဲ့ပြောတဲ့အခါ ချိတ်ဆက်မိတယ်။ ပါ့၌ ပါ၌သားတွေ
ချည်းနှင့်မွတ်တာမဟုတ်ဘူး။ လူသူလေးပါး နားဝင်အောင်
ပြောတတ် ဟောတတ်ဖို့ လိုတယ်။ ဆရာတော်ကြီး ဟောတဲ့
အခါတိုင်း ဆင်ဆင်မြင်ခြင် ပြောဖို့လုပ်ဖို့ပါတာ ကိုယ်တော်တို့
သတိထားမိကြခဲ့လား" လို့ ပြောလေ့ခိုတယ်။

မှန်တော့လည်း ပုန်တယ်။ ဆရာတော်ကြီး ဟောပြော
တဲ့အခါ ဆင်ဆင်မြင်ခြင်ဖို့ကြဖို့ ဆင်မြင်တတ်ပြောဖို့ အမြတ်
ပါတတ်တယ်။ ဆရာတော်ကြီးက နှောက်သာဝထဲမှာ ပညတ်နဲ့
ပရှုတ် ကွဲဖို့ထက် တွေ့ဗြေးပြောပြီး သီနားလည့်ဖို့ သမုတ္တိသော
နဲ့ဖြစ်ပျက်နေတာတွေ နားလည့်ဖို့ စသည်ဖို့ ဟောပြောလေ့
ရှိတယ်။ အတင်း ဟိုဟာလည်း ဒီဟာလူပ်လို့ မတိုက်တွေ့နှံးဘူး။
နှောက်သာဝနဲ့ မကင်းနိုင်ကြသေးသွေးတွေ့အနေနဲ့ နှောက်သာဝ
ထဲမှာ ဆင်မြင်တဲ့တရား အမြောက်ထားမြင်ပြောဖို့ စသည်ဖို့
ဟောပြောလေ့ခိုတယ်။ ဒါကပြောင့်လည်း အရင်က ကွဲ့မြှို့
လုပ်လာတယ်ဆိုတဲ့ ဓမ္မရာဇ်ဆရာလူတွေက် နွဲတ်စောင့်နွောင်မောင်
တို့ဗြည်ကမတာင် ရုံခုံ ဆရာတော်ကြီး ဟောတာပြောတာ
တွေကို သောာကွဲလာတယ်။

ဂို့ဗြည်က ဒီဘက်ကမဟုတ်ဘူး။ ကွင်းသာ ဆယ့်
ကတို့ ပုံသာသာမှာရှိတဲ့ အဝေးသင်ကာ၊ အဝေးသင် ဆိုတာ
က ခုံလို့ ကျောင်းနာမည်တွေ ဘာတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ နွောက်
အဝေသအောင် ဆိုတဲ့နေရာ၊ တားလျှော့လျားလာတော့ အဝေား
အင်းကေန အဝေးသင်း။ အဝေးသင်းကေန အဝေးသင်
ဖြစ်လာတာ၊ အခုံတော့ ရွှေကြီးပေါ့။ ဂို့ဗြည် တော့

ယောက္ခပမူားက အတော်ကြီး အသက်က ထောက်လာ တော့
ကိုးဦးကြည်က အဲဒီက ကျောင်းဆရာတွေ ဘာတွေလုပ်၊
မတော်တွေဘာတွေ နိုးတယ်ဆိုပဲ၊ သူခါမှာသူကသာ ဒီအရပ်က၊
ခုံတော့ ယောက္ခပမူားက အတော်ကြီး အသက်ကြီးလာတော့
ကိုးဦးကြည်ကိုလည်း အလုပ်ပင်စင်ယူဖြိုး ဒီမှာလာဖြိုး ဦးမိုး
လုပ်ကိုင်ပေါ်ရင် အကြော်ချေမှတ်တာ၊ ဒီတော့လည်း ဘုန်းကြီးကြီး
နဲ့ ပြောကော်ဆိုလော် ရာဇ်တာပဲ။

အစ် ဇန်နဝါရီကတော့ ကိုးဦးကြည်က ဘုန်းကြီးကျောင်း
တွေ ဘာတွေ သိပ်လာကြတယ် ပြုကြတယ် ပန့်ဘူး၊ သူက
လည်း ဟုကဆစ် ပြုစ်ခုဖူးတယ်ဆိုတော့ ယုတာ မယုတာတွေ
အသာယား၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းနဲ့ ခပ်ကင်းကင်းနေသပါး
မျှကဆစ်ဆိုတာက ဟန်ကောင်းစုတယ်ဆိုတာကို၊ လေစတော်
ဖို့ပြီး ဝါတာန်ချည်ပြုပို့စ်တဲ့ လျှပို့တွေမဟုတ်ဘူးလား၊ ဒါပေတဲ့
သူမယာက္ခပကြီး ဦးဆယ် ဆုံးသွားပြီးကတည်းက ကျောင်းမှာ
အဝင်အထွက် များလာတယ်၊ နောက်ပို့ပေါ်တော့ ကျောင်းမှာပဲ
အနေများလာတယ်။ ဒါပြင် “ဝါက မျှကဆစ်ပြုစ်ခုဖူးလို့
ပြောတာမဟုတ်ဘူး၊ တို့ကိုယ်တော်ကြီး ကောတာပြောတာ
တွေက လက်တွေ့ကျတယ်၊ ဘဝဆိုတာ လက်တွေ့ဆန်ရု
တယ်၊ လက်တွေ့နဲ့ နီးဝိုင်းဆောင် တွေးရတယ်” စသပြုင့်
ပြောလာတယ်။ ဒါက လူတွေကတော့ မျှကဆစ်ဆိုတာ
ဘာပုန်းလည်း မသိကြပါဘူး၊ ဒါပေတဲ့ ကိုးဦးကြည် အဲဒီလို့
ပေပြောခင်ကတည်းက ဆရာတော်ကြီး ဟောတာပြောတာ
ကြိုက်ကြပြီးသားပဲ။

ကိုးဦးကြည်တော် ဆရာတော်ကြီးက အတော်ချွော်လို့
ရတယ်။ ချွော်တယ်ဆိုတာထက် ပြန့်တိမ်ပေးလိုက်စာမျက်လို့

အင်မြင်မြင်း၏ ရတနာကုန္ပါ

၁၅၃

ပြောရင် ကောင်းမလားမသိဘူး။ ဒီလို ဂိုဏ်းကြေည်းက အဲဒီ
မျှကဆ်ဆိုတာ ဖြစ်လာခဲ့တော့ စကားပြောကြေးကြတဲ့အခါ
တိုင်ယာလက်သစ်ဆိုလား၊ ဒိုင်ယာလက်တစ်ဆိုလား
မသိဘူး ပြောလဲဖို့တယ်။ ဒီတော့ အမှန်တရားဆိုတာက
မူတိနှာမလိုက်ဘူးတို့ ဟိုတက်မျက်နှာမနာအောင် ဒီဘက်
ပျော်နှာမနာအောင် နေတာက အမှန်တရားပဲ စသည်ဖြင့်
ပြောတတ်တယ်။ ခက်တာက သူက ကျွောင်းဆရာလည်း
လုပ်လား မျှကဆ် ဆိုတာကြီးလည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးတော့ ဘယ်သူ
ကမှ သိပ်ပြန်ပဇ္ဇန်ကြဘူး။ သူပြောရင် နားမလည်ပေတဲ့
နားလည်သလိုလိုနဲ့ နားထောင်တတ်ကြတယ်။ မျှကဆ်ပြီး
ပြောတာ နားလည်သလိုလိုဆိုတော့ အေးဘက်လည်း အတင်
မြို့သာပေါ်တား။

အရင်က ကိုဦးကြည် ပြောလဲပြောထိုတာ တစ်ခု
ဖို့တယ်။ အမှန်တရားဆိုတာ ဒေါ်ပြောက ခေါင်းဆိုတစ်မျိုး
ပန်းဆိုတစ်မျိုးရယ်လို့ မဖို့ဘူးတဲ့။ ဒေါ်ပြောဟာ ဘယ်ဘက်မှ
မူဂျ်နှာမလိုက်ဘူးတဲ့။ ဒီတော့ အမှန်တရားဆိုတာ အဲသလို
ပေတဲ့။ သူက ရှင်းပြတဲ့အခါ ပူလတို့ ပတိတို့ သမ္မဟတို့ ဆိုတာ
တွေ့လည်း ပါတယ်။ ဒါပေတဲ့ ဒီကလူတွေက ပသီဆိုရင်တော့
အာခေါ်ထဲက အမှုဆိုတာလောက်ပဲ သိကြတော့ ကိုဦးကြည်
ကို ပြနိုင်း သိပ်ပြီး မေးမိုးမနေ့ကြတော့ပါဘူး။ စကားဂိုး
ထဲမှာ ဘုန်းကြီးလွှာတွေက လျှပ်နေတ် ကိုဦးပါလာမှသာ တော့
တော့အောင်မတော် မေးတတ်တား။ တစ်ခုနှာတော့ ကိုဦးကြည်
ပြုးအောင်း ကိုဦးတပဲ ဘုန်းကြီးကြီးကို လျှောက်တား။

“အရွင်ဘုရား၊ အရွင်ဘုရားလူတော့ ကြည်လုပ်ဗျား။
အမှန်တရားဆိုတာ ဒေါ်ပြောများလိုပဲ မူဂျ်နှာမလိုက်ဘူးလို့

၁၇၄

မြန်မာနဲ့

ပြောပြောနေတယ် ဘုရား၊ သူတို့ဆရာတီး ကုလားမတ်
ဆိုတာက ပြောသတဲ့၊ ကုလားမတ်ဆိုတာက မဟုတ်တော်ကား
တိုင်ယာတွေ ဘာတွေ ရောင်းပုံရတယ်၊ တို့ဦးကြည်က
ပြောတိုင်း ကုလားမတ်နဲ့ တိုင်ယာလက်သစ်နည်းဆိုလား
မသိဘူး ဘုရား” ဒါတော့ ဘုန်းကြိုးကြီးက “ဆင်ဆင်ခြင်ခြင်
ပြစ်ရင်ပြီးတာပဲ ဒကာကြီးမျှ လူဆိုတာက သွားမြင်နဲ့သွား
ကြုံတဲ့အခါ ကျေပြောမင်ပါးလဲ” လို့ သာသာပြန်ပြောတယ်၊
ဒါပေတဲ့ အကြောင်းသင့်လို့ ကြုံတိုင်း ဘုန်းကြိုးကြီးက တစ်နှုံး
ပြော နှစ်လုံးပြော ပြောရာက ကိုယ်းကြည်လည်း အင်တော်ပဲ
အနီးပြောမျှသွားတာ၊ အမိကကတော့ ကိုယ်းကြည်ပြောပြော
နေတဲ့ အမှန်တရားဆိုတာ ဒါးပြောလို့ မျက်နှာမလိုက်ဘူး
ဆိုတဲ့ကိုစွား၊ ဘုန်းကြိုးကြီး ရှင်းပြတာက ဒီလို့၊

“ဒကာကြီး၊ ဒကာကြီးပြောပြောနေတာကြာတော့
ကျေပဲလည်း ရတဲ့အသီးနှံကလေးတွေမှာ တွေးကြည့်ပိုတယ်၊
အမှန်တရားဆိုတာက မျက်နှာမလိုက်ဘူးလား၊ ဒါတော့
ဒကာကြိုးပြောတဲ့ ဒါးပြောကိုပါ ထည့်တွေ့ရတာကို ဒါးပြော
မှာက ခေါ်ပေါ်ရယ် ပန်းရယ် ပါသို့လား၊ ကျေပဲက ကလေးတွေ
ခေါ်ပေါ်ရနိုင်သပေါ့ရား၊ နိုင်ချင်တာ အနိုင်ရတာကတော့
ပုန်တာပေါ့၊ ဒါတော့ အမှန်တရားဆိုတာက မျက်နှာလိုက်
တယ်၊ ပန်းကျေတဲ့အခါ နိုင်ချင်တဲ့ကလေး မနိုင်ရတော့ဘူး၊
ပန်းတောင်းယားတဲ့ ကလေးက နိုင်တယ်၊ တွေ့ပြုလား၊
အမှန်တရားဆိုတာက မျက်နှာလိုက်တာပဲ၊ ဘာကို မျက်နှာ
လိုက်သလဲ၊ အမှန်တရားဘက်ကို မျက်နှာလိုက်တာအား
ဒီတော့ ဒကာကြိုးပြောသလို ဟိုလိုလို ဒီလိုလိုဟာက မာရှိ

သင်မြိုင်မြိုင်အောင် မျက်စောင်း

၁၅၅

တရား မဟုတ်ဘူးဘုံး၊ အမှန်တရားဘက်ကို မျက်နှာ လိုက်မှ
သာ မှန်တာ”

ဒီတော့လည်း ကိုပြီးကြည်းက ပြန်ပြီး ပြင်းဘွဲး မှန်ပါ
မှန်ပါလောက်သာ လိုက်တာ၊ ဒီတော့လည်း ဘုန်းပြီးကြီးက
အမိကကျွဲတာကလေးတစ်ခု နှစ်ခု ဆက်စွမ်းတယ်၊ “တတယ်
တော့ နေ့စဉ်ဘဝထဲမှာက ကျေပိတ္တေအနေဖူး ပူည့်-ကုသလ-
ဓမ္မ စတာတွေ လိုပေတဲ့၊ ဆင်ခြင်ညာကြောကလေးကလည်း
လိုသေးတယ် ဘကာကြေး၊ နေ့စဉ်ဘဝမှာက သဘာဝ လူတွဲတွေ
မယုတ္တိတွေ အပြုံးကို၊ ဒီတော့လည်း ယုတ္တိပြုအောင် တွေ့ရ
ပယ်ရှု ဆင်ခြင်ရယ်” တဲ့၊ ဘုန်းပြီးကြီးက အဲဒီလိုပြောတော့
ကိုပြီးကြည်းက ဘာမှပြန်ပြောပေတဲ့ အနားမှာရှိနေတဲ့
ဘုန်းပြီးလူတွေက် ကိုစိုးတဲ့ သူကြီးတဲ့ မောင်မူတိုက်တော့
ဆိုင်းနော်ကိုထမားလိုပါ မှန်ပါ ဟုတ်ပါဘုရား၊ ဆင်ခြင်တတို့
က လိုတယ်ဘုရား သသည်သပြု အသတွေ ပြိုင်တူ ထွက်လာ
တယ်။

တို့လိုးကြည်ပြီးက အသက်ကလည်း မလောတော့ ဘုန်း
ကြီးပြီးပြောတာကို ဘာမှမဆောင် တက်မနေရှာဘူး၊ ဟို
တုန်းက မူကာဆစ် ပြစ်ခဲ့သူတွေလည်း ဝမ်းအောင်မူးရောင်နဲ့
ဆွောကုန်တာများတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း သတိတောင်
ထားနေရတယ်၊ ဘယ်လိုပြန်ပြုပါ ဘုန်းပြီးပြု ပြောတာ
ကမတော့ မှန်ပါပေတယ်၊ ဝိုင်ယာလက်သစ်နည်းတကျ တွေ့
ရှင်တောင် ဆင်ခြင်နည်းတကျ ဘဝကို တည်ဆောက် ရမယ်
ဆိုတာကို၊ ဆင်ခြင်နည်းကျဖို့က လိုတယ်၊ ဆင်ခြင် ကြော
မယ် စသည်ပြု ကိုပြီးကြည် အေတွေထဲမှာ အဲနေတ်လာ လော့
တယ်။

အဲဒီနှစ်နှစ်ကတော့ ဦးသောနမက္ခားမှာ လျှပြုတဲ့
ဘုရားနဲ့ ကလေးတွဲပဲ မြိုက်တယ်။ အရပ်ထဲက လူဘဏ်တော်
များများက ဆည်ပေါက်က ဘုန်းကြီးကျောင်း နှစ်စဉ်ဖြစ်
ကထိန့်ပြုလိုကတွေကဲ သွားကျော်တယ်။ အောက်လည်း ထံခံပဲ
ရွှေလုံးကျွော်နှီးပါး သွားတွေကြတယ်။ လျှပြေးတော်၊ လောက်ပဲ
ကျိန်တယ်။ ဒီတော့ လျှပြေးတွေက ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ
သွားနောက်တယ်။ ကလေးတွဲလည်း ကျောင်းကို ပိုထားတယ်။
ကလေးတွဲကို ကိုခိုင်ကြိုင်စံဟန်က ကြည့်ရတယ်။ ကိုရိုင်လှို့
စံမောင်ကလည်း ဘားလျော်ဝော့၊ ဘယ်နိုင်မှာဝေး၊ ကလေးတွဲ
ကျောင်းဝင်းထဲနှစ်ရှင် ပြီးတော်ပါ၍ သမော်ထားရတာ၊
များသောအားဖြင့် ကလေးတွေက စရုပ်ပေါ်မှာ မဟုတ်ရင်
ဆုံးချက်ရှုရှုနှုန်းမှာ ဆောက်တယ်။ ကျောင်းမောက်တယ်
မှာတော့ ဂါလာနဲ့ ကိုယ်တော်တို့ပါ ကျိန်ရုပ်တယ်။

ဘုန်းကြီးကလည်း ညျမောက်ရောက်တော့ ကျောင်း
အောက်ယ် ဆင်းပြီး ဂါလာနဲ့ကိုယ်တော်ကို စကားပြောရင်
မေးဝပ်းနေတယ်။ ပြီးတော့ ကျောင်းပေါ် ပြန်မတက်သော်လေး
ကွဲကျော်တို့ကိုဘက် သွားတွေနေရာသားမှာဖို့ပဲ ပက္ခည်ပ်ပြို့
အောက်က သစ်သားကွပ်ပျော်ပြို့ပေါ် သွားလိုင်ရှင်း သပ်လုံး
လုံးမှာ ကလေးတွဲ ဆောက် လုံးကြည့်နေလိုက်တယ်။
အဲဒီတုန်း စရုပ်ပေါ်မှာ ဒီနောက်တဲ့ ကိုပြုလိုည်တဲ့ ကိုပြုလို
လည်း ဘုန်းကြီးကြို့နှုန်း၊ ဝကားဝပြည်ပြောနှုန်း ရောက်လာကြ
တယ်။ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးကြို့နှုန်း ကျောင်းထဲရောက်နောက်တဲ့
လျှပြေးသာ၌၊ ဝကားဝပ်းကလေး ပြစ်သွားတယ်။ အမက္ခား
ထူးတော့ ပပါပါဘူး၊ တောင်အကြောင်း တောာဇာကြောင်း၊
ရုပ်အကြောင်း ရွှေအကြောင်းပဲ။ အဲဒီတုန်းပဲ သိပ်ကွင်းသာမ်ကို

ဆင်ဖြစ်ဖြစ်၏ ရက်စက်မှု

၃၅၂

မောင်ဝယ်က ကလေးမကလေးတစ်ယောက်ရှယ် သူငယ်ကအလေး
တစ်ယောက်ရှယ်ကို နာခွဲက်ဆွဲပြီး ဘုန်းပြီးပြီးမျိုးရှာ ခေါ်လာ
တယ်။ ပြီးတော့ ဘုန်းပြီးပြီးကို လျှောက်တယ်။

“သင်းတို့နှစ်ကောင်၊ ဆွမ်းချေက်နဲ့နာမှာ သတ်ပြုမလို
စောင်နေလို့ တပည့်တော် ခေါ်လာခဲ့တယ်ဘုရား” ဒီတော့
ဘုန်းပြီးပြီးက ဘာမျှ မဖြေသေးခင် ကိုပိုးက “ဟဲ့ တို့ရင်ပြီး
ဆီ ခေါ်သွားပါလား၊ ကိုရင်ပြီး ဘယ်သွားတဲ့” လို့ ပေးလိုက်
တယ်။ “တို့ရင်ပြီး တာလမ်းဘဏ်ကဆိုင်မှာ အေးသွားဝယ်
တယ်” “အေးအေး၊ ထားခဲ့ ထားခဲ့” လို့ ဘုန်းပြီးပြီးက ပြော
လိုက်ရင်း၊ တစ်ဆက်တည်း “ဟဲ့၊ နင်က နောက်မောက်နှင့်က
သန်းစွဲရသူ့ မဟုတ်ဘူးလား” လို့ လျမ်းမေးတယ်။ ကလေးမ
ကလေးက ခေါင်ပဲ အသာညီတိပိဋက္ထု။ ဒီတော့ ကောင်ကလေးကမော်
လို့ သေခံသွားခဲ့ ကြည့်လိုက်ပြန်ရင်း “မင်းက စီမံထွန်းသား
မဟုတ်လား” လို့ အေးလိုက်ပြန်တယ်။ ကောင်ကလေးကမတော့
ပေါ်ရောပဲ “တင်ပါ” လို့ ပြောလိုက်တယ်။ “ဟဲ့၊ မင်းတို့စတွေက
မောင်နှစ်မေးကွဲတွေပဲ၊ ဘာလို့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်
သတ်ချင်ရတော့း” လို့ ဘုန်းပြီးပြီးက မေးလိုက်ပြန်တယ်။
ဒီတော့မှ ကောင်မလေးက စပြောတယ်။

“တပည့်တော်ကို သူက ရန်လုပ်ငန်တယ်ဘုရား၊ ဘွား
အောင်း မစိန်ခဲ့ဘုန်းက ရှုံးလည်ဆွမ်ကျော် သူတို့ သား
အဖော်တွေကို မစိတ်မီလို့တဲ့ ဘုရား”

ဘုန်းပြီးပြီးမော့ အနားမှာနှိမ်နဲ့ကြတဲ့ ကိုပိုးကြည်လို့
လူတစ်သိုက်လည်း ပြုဆိုက်ကြတယ်။ သူတို့က သန်းစွဲတို့
မောင်နှစ်မေးကြောင်း သိတော်ကိုး၊ ဒီမောင်နှစ်မေးသိပ်မတည်
ကြဘူး၊ ပါ့၌ ဘုန်းပြီးပြီးက ဝင်မေးလိုက်တယ်။

"ဟုတ်ကိုလား၊ နှင့်တိုကတော့ ဘာလို့မဖိတ်တာတဲ့"

"အယောကတော့ မိတ်ခို့ပြုပါတယ်၊ အမောက သူ့ဘာတို့
ကို ကြည့်လို့မရဘူး မဖိတ်ရွား ပြု့လို့ပါ" လို့ကောင်မကလေး
က ပြုတယ်။ ဘုန်းပြီးကြီးက ကောင်ကလေးကို လှမ်းကြည့်
လိုက်ရင်....

"ဟကောင်၊ ကြားပြီးလား၊ သူ့ဟာ ဘာအပြစ်ပုံ မရှိဘူး၊
မင့်အမောက် ပင့်အဖော် မသုတေသနပြုပြစ်ကြတဲ့ကိုစွာ၊ သေချာ
စဉ်းတားကြည့်၊ မင်းက သူကိုဘွားပြီး နားကိုကိုလို့ ပါးကိုက်
တာမျိုးလုပ်လို့ ဘယ်ပြစ်မှာတဲ့။ ကြားလား" လို့ မိန့်လိုက်
တယ်။ ကောင်ကလေးက ဘာမျှပြန်စေပြာပေတဲ့ မျက်နှာက
သိပ်ကျွန်ပုံ ပပေါ်ဘူး၊ ဘုန်းပြီးကြီးကလည်း မိပ်မိလိုက်
တယ်။ ဒါနဲ့ ထပ်ပြုလိုက်ပြန်တယ်။

"ဟကောင်၊ ငါပြု့တာကြားလား"

"တင်ပါဘူး"

"မင်းက ဘာများ ပြု့ချင်သောတဲ့"

ဒီတော့ ကောင်ကလေးက ဘုန်းကြီးကို ဘာမျှ
ပြန်စေပြာဘဲ ကောင်မကလေးကို လှမ်းကြည့်လိုက်ရင်း၊
သေသေဆာဆာ တွေးနေပုံရတယ်။ ကောင်မကလေးကလည်း
ပြန်ကြည့်နေတယ်။ ပြောမှု ခုလို့ ပြု့လိုက်တယ်။

"အေးပါဟယ်၊ တို့အလှည်လည်း လာဦးမှာပါး ငါ
သိုးအောကြီး ဦးသာပြုလည်း ရုပ်းဖူးလို့ သိပ်ရာထဲလဲနေတာ
သုံးရက်တောင်နှိပါပြီ"

ဘုန်းပြီးကြီးကော်၊ လူကြီးတွေပါဘာပြု့ရှုနဲ့ မသိဘူး
ပြစ်ဘွားကြုံတယ်။ ဘုန်းပြီးကြီးက ဘာမှုပြု့တော့၊
ခေါင်းခဲ့လိုက်တယ်။ ကိုးဦးကြည်ပြီးကတော့ တစ်ခဲ့ပဲ "ခို"

ကင်မြိုင်မြိုင်း၏ ရတန်ကို

၁၅၉

သန ဘသထွေ့ကောင် နှယ်လိုက်ပြီး မျက်နှာသို့သတ်နေလိုက်
တယ်၊ သူကြော်တူ မောင်မှာသာ ခုပုံမှုလှုမြှင့်က ကျောင်းသား
ကြီးတော်ယောက်ကို လုပ်းခေါ်လိုက်ပြီး “ဒီဟနေးတွေ
ခေါ်သွားစမ်း၊ ကိုရင်ကြီး ပြန်မလာဖချင်း မင်္ဂလာလျှည်နေ့၊
ရန်တွေဘာတွေ ပြုပြုစေနဲ့”လို့ ပြောတယ်။

ဒီနောက်တော့ ပန်ကျည်းပင်ကြိုးအောက်က ကွပ်ပျစ်
ပေါ်မှာ ထိုင်နေကြတဲ့ ဘုန်းကြိုးပြိုးရော လွှဲကြိုးတွေပါ ဓကာဆ
ရွာလို့ရပုံ ပပေါ်ဘူး၊ တော်းဝင်းထဲကမဲ့ လွှဲမြှဲပြုပြုရတဲ့
တော်နိုက်သာ အမိဘာယ်မနို့ ကြည့်နေကြတယ်။ ဒိတ်ထဲ
မှာမဲ့တော့ လေဟာမတိုက်ဘဲနေတဲ့အခါ ဘာမျှား လုပ်နေပါလိမ့်
လို့များ တွေးနေကြသလား မသိဘူး။

သုပ္ပရာတစ်ပင်း

- (၁) လိဒ္ဓနဘဏ္ဍာဏကြော်ပြု၍ ကျွန်ုတ်၏ သုပ္ပရာတစ်ပင်းသို့
ပြန်ရောက်ခဲ့ရပါသည်။
- (၂) ကျွန်ုတ်တည်ရာ ဟောတယ်သို့ သူကိုယ်တိုင်ကာ
ဟောင်း၌ လာခေါ်သည်။
- (၃) ဟောတယ်မှုဖွံ့ဖြိုး၍ အေတ်ကြာသည့်တိုင်၊ ကျွန်ုတ်
တို့နှစ်ယောက်သား
ဝကားတစ်ခွဲးမှူး ဖော်ပြန်ကြသော်လည်း အောင်ဆင်

- ကျင်းကိုကျော်၍ တိစိုးအနဲ့ချုံအနီးကာ မိုးပျိုင်းထွင် ကားရပ်
ရသောအခါ သူက ကျွန်တော်ဘို့ လူမှုပြုလုပ်ရင်မေးသည်။
- (၄) နှင့် ဖိန့်မနဲ့ သမီးတွေ နေကောင်းလား။
- (၅) ကျွန်တော်က အသာဆောင်းညီတ်ပြရင်း။ နှင့်မှာ တစ်ခြား
ပေးစရာကော် မရှိဘူးလားဟု မေးလိုက်မိသည်။
- (၆) လိမ့်နာက မြေးစိမ်းသွားသဖြင့် ကားကိုမောင်းနေရင်း ခုနှစ်
တော့ ခါပဲမေးစရာဖို့တယ်။ ဘချိန်တန်ရင်ထံမေးမှာပေါ့
ဟု၍ ပြန်ပြောသည်။
- (၇) ဒီတော့ ကျွန်တော်ကျင်းမာရိုင်းအရာတစ်
ခုကို ပြောလိုက်မိသည်။
- (၈) နှင့် ပရာဒို့နဲ့ဆိုတော့ ပြီးမနောကူဘူးလား . . . စပိုကား
လေး ဘာလေး ဝယ်ပါလား။
- (၉) လိမ့်နာက ကျွန်တော်ကိုလှည့်ပြောည်းဘဲ၊ နှင့် သီချင်လို့
မေးတာ့လား၊ ဝေဖို့တာလား၊ သွယ်ပိုက်ပြီး နှင့်ကဖြစ်စေ
ချင်တာကို အကြောင်းနေတာလားဟု ပြန်မေးသည်။
- (၁၀)လိမ့်နာတွင် ငယ်ငယ်ကတည်းကာ စကားလုပ်ကို အကျ
အနေကောက်တတ်သော ဘက္ကာနှင့်ဖို့၍ သူကို ကျွန်တော်
ပြန်လည်ရှင်းမပြေတော့ဘဲ၊ ရှေ့ကသွားနေသော ကားများ
၏ ဓမာကိုပြီးများကိုသာ အမိပါယ်မရှိ လှမ်းကြည့်မှု
လိုက်မိသည်။
- (၁၁)အရင်က ပဟန်းနေခဲ့ဆိုရင်ဟုခေါ်သော ကားမှုတ်တိုင်
အနားသို့ ပြုတ်လာသောအခါ ကျွန်စော်သည် ဘယ်ကို
သို့လည်းကောင်း ဟိုဟိုဒီဒီကြည့်လိုက်သည်ကို သူက သတိ
ထားလိုက်မိပုံစုသည်။
- (၁၂)တို့ရင်လွန်းတို့ အဲဒီမှာ ဖို့ကြမ်တော့ဘူးဟု ကျင့်တော်က
ပမေးတဲ့ သူက ကားမောင်းနေရင်း လုပ်ပြောလိုက်သည်။

သံပုရာသန်ပတ်ပြီ

၁၇၃

(၀၃)၊ ဘာရှာတယ်ဆိုတော့ နှင့်ဘယ်လိုလုပ် သိသလဲပေါ့ သူကို
ကျွန်တော်ကလှုံးမေးလိုက်သည့်အခါ သူက ကော်မောင်း

နေရာမှ ကားမောင်းမှုက်မှန်အဝါရောင်အောက်က သူ
မှုက်လုံးတစ်လုံးကို အသာဖိတ်ပြရင်း ပြန်မေးလိုက်သည်။

(၀၄) ဒီအနားမှာ နှင့်သိတော့ ပန်းချိသရာ ကိုရင်ထွန်းကလွှဲလို့
တယ်သူမျှမြို့လို့တော့။

(၀၅) ကျွန်တော်တွင် အတော်ကြောအောင် ဘာမျှပြန်ပြောစရာ
မရှိတော့။

(၀၆) အရာရာတို့မှာ ပြောင်းလဲနေသည်ပုန်သော်လည်း၊ ကျွန်း
တော်သည် တစ်နေရာရာ တွင်ရပ်၍ ကျွန်းနေရာများသည်
ဟု ပြု၍လိုက်ပို့သည့်တိုင်၊ ကိုယ်ဆွဲနဲ့ ကိုယ်ရပ်ကျွန်းနေ
တာလေး၊ ဘာကြောင့်လည်းဆိုသည်ကို ပင်စွဲမြိုင်။

(၀၇) အတော်ကလေးကြောသောအခါ နှင့် ဘယ်ပက်ကလေး
ကြေး မှတ်ပို့လေးဟု လိုပို့နာက လှမ်းမေးရင်း သူဇာသာ
ပြောလိုက်သည်။

(၀၈) ချုပ်းအောင်း အဲပန္တဗောလေး၊ သိပ်နှာမှာ အနိကယ်
ဦးသိန်းမောင် နေတယ်လေး၊ ဆာကျေမျိုး သမက်လေး
... အဲခိုက ဆက်သွားရင် လမ်းတောင့်မှာ နှစ်ပိန်းမှ
အမျိုးတွေလေး ဖို့ စကားများများနဲ့ အပြားပြီးလေး
မစွမ်းတင်မောင် ခေါ်တယ်မဟုတ်လေး။

(၀၉) အေးရာလှုသည့်အထိတွင် ကျွန်တော်ဘုရားကြောင့် သံပုရာ
တစ်ပင်းပြောသွားနေရသည်ပင် သိပ်မသေခြား၊

(၁၀) လိုပို့နား၊ ငါတို့တကယ်ပဲ သံပုရာတစ်ပင်းပြောသွားနဲ့
လိုအပ်သလေး။

၁၆၄

မြန်သန်

- (၂၂)နင့်အတွက်တော့ ငါမြပြာနိုင်ပေတဲ့ ငါအတွက်
တော့ လိုတယ်လို့မြပြာရမှာပဲ၊ ငါ ညီညီကို ကတိပေးထား
ခဲ့တယ်။
- (၂၃)ညီလျေးဆုံးတာ ဒီနေ့ ငါးနှစ်ပြည့်သလေးဟု ကျွန်ုင်္ခာက
မေးလိုက်မိသည်။
- (၂၄)အော့ ဟူ ပြန်ဖော်ပြီးနောက် ဘာတော်းကြောကြာ သူတော့
မျှပြန်မပြောတော့ဘဲနေ့ ပြီးနောက် လုပ်းမေးလိုက်ပြန်
သည်။
- (၂၅)နင့်မှာ တစ်ခြားအနေဖြေးတော့ လုပ်စရာနှိုးလား။
- (၂၆)မရှိပါဘူးဟာ . . . ငါအနေနှင့်က ဒါမြန်တွေတို့ နားမလည်
တတ်ဘူး ခံစားချက် မရှိဘူးဆိုတော့ ငါးမာသာတွေကြည့်
လိုက်မိလိုပါ။
- (၂၇)ဘာတွေးကြည့်မိလိုလဲဟု လိုရိနာက ကားမောင်းနေရင်း
မေးလိုက်ပြန်သည်။
- (၂၈)ကျွန်ုင်တော်က တစ်ခုခုမြေမည်ဟု စဉ်းစားနေစဉ်၊ သူက
ပင်ဆက်စွဲ ငြားလိုက်ပြန်သည်။
- (၂၉)ဒါ တစ်ခုမြပြာပါရင်း ဟယ် . . . တို့တစ်တွေဟာ
လူတွေဟာ တစ်ခါတစ်လေအမိပါယ်ရှိလို့ အသံလို့မှု
မဟုတ်ရင်လဲ အမိပါယ်သိလို့ လုပ်ကိုင်နေကြတာ မဟုတ်
ပါဘူး . . . တစ်ခြားတွေးကြောင်းကြောင်းကြောင်း၊ ခံစားချက်
ကြောင့်၊ လုပ်သင့်တယ်ထင်လို့ဆိုတဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရား
ဆိုင်ရာအသီကြောင့် စတုအကြောင်းကြောင်းတွေကြောင့်
လုပ်ကိုင်နေကြတာတွေလည်း ရှိပါတယ် . . . လူတွေမဲ့
ကပြားမှုတွေဟာ နှင့် တိုင်းတွေနေတဲ့ ပေတဲ့နဲ့တော့လည့်
ကပြာတော့ အကျမ်းနှိုင်ဘူးထင်တယ်။

သုတေသနပင်၍

၁၆၅

- (၃၀) ကျွန်တော် သူမြောသူမျှကို နားထောင်နေ လိုက်ဖိသည်။
- (၃၁) လိုနိုင် ကားဟောင်းနဲ့သည်ကို အေးတိုက်အသာကြည့်နေ လိုက်ဖိသည်။
- (၃၂) သူ ပြောလိုက်သာစကားများကို ပျော်ဝေ၊ ပျက်စေပြော လိုက်ပဲ မရသဖြင့်၊ ကျွန်တော်က သူကို ရှယ်စရာပြန်ပြော မည်ဟု စိတ်ကွဲထားသည်များကို အဆောင်အထည်ဖော် လိုက်တော့။
- (၃၃) အပ်ယားကန် ကန်ဘောင်နှီးကို ကျွန်တော်မြှင့်နေဖိသော လည်း ကန်ရေဂါးယတ္တံရာ။
- (၃၄) ကားထဲတွင် တိုးတိုးကလေးဖွံ့ဖြိုးထားသော ဒီခီမှ သီချင်း သံကို ကျွန်တော်တောက် လျှောက် သတိပထားမိခဲ့သော လည်း၊ ရုတ်တရက် ကျွန်တော်သတိထားမိလိုက်သည်။
- (၃၅) ဝက္ခာမလို့နဲ့ ၆၀ . . . ၆၀မလို့နဲ့ ၆၅၈ ဆီသလေးပဲ။
- (၃၆) ကျွန်တော်က သီချင်းသံကို နည်းနည်းကျယ်ရန် ခလုတ် ကလေးကို အသာလက်ပြင့် ထောက်လိုက်သောအခါ လိုနိုင် သူသာလက်ပြင့် ကျွန်တော်လက်ကို ပုတ်ချ လိုက်ပြီး ဒီခီပိတ်သည့်ခလုတ်ကို နှိမ်လိုက်သည်။
- (၃၇) သီချင်းသံပျောက်သွားဖြီး အကြော်မှ ဆောင့်ဟု လှစ်ပြော ပြီး၊ ဘာမျှဆက်မဲပြောဘဲ နေသည်။
- (၃၈) လီညီဟာ ငါလက်ကိုတို့ပို့ပြီး အသက်ထွက်သွားတာဟု ပြောလိုက်သော လိုနိုင် ၏အသာကြော်မှုံးကျွန်တော်လည်း သူကိုလှည့်ကြည့်လိုက်ဖိသည်။
- (၃၉) သူက ကားကို ပြောနိုင်လေ့ထဲသို့ ချိုးကျွဲလိုက်သည်။
- (၄၀) ပြောနိုင်လမ်းသည် ကတ္တာရာလမ်းကဲ့သို့ နက်ပြောင်စုံအော မွတ်မနေဘဲ၊ ခီ့ုင်ခွက်များနှင့် ပြစ်သည်။

၁၆၆

မြင့်သန်

- (၄၁)လမ်းအော် တွေ့လိုက်ရသော ပင်လယ်ကြီးပင် အချို့၏
လူပ်ယမ်းလိုက်ပုံမှာ တို့ကိုမှတ်မိလားဟု ကျွန်တော်ကို
လုမ်းပြောနသလိုပဲဟု ထင်မိလိုက်သည်။
- (၄၂)သံပုရာတစ်ပင်မြှုပ်ရှု၍ ကားရပ်သည်ဘထို လိုခိုနာက
ဘာမျှမပြောသဖြင့် ကျွန်တော်လည်း ဘာမှ မဆောမပြော
ဘဲ နေလိုက်မိသည်။
- (၄၃)ခြောက် ဦးကောင်းလိုက် တော်မေတယ... သူက ညီညာ
လိုလည်း သံယောဇ်ရှိတယ မဟုတ်လား... သူ တဲ့
လာဖွင့်ဖော်ပါလိမ့်မယတဲ့ ပြောရင်း၊ လိုခိုနာက ကားဟွန်း
ကို နှစ်ချက်တီးလိုက်သည်။
- (၄၄)ခြောက်ခေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ပိုသာဇာဝါ ပြေတ်းတဲ့ခါများတွင်
အပိုးအလာတစ်ခုအဖြစ် သုတေသနလှိုင်သော အောက်ပိုင်း
၌ အမိပ်းရင့်ရောင် သုတေသနပြီး၊ အပေါ်ပိုင်းတွင် အမြှေ
ရောင်သုတေသနသည်။
- (၄၅)ဦးကောင်းလဲက တဲ့ခါးဖွင့်ပေးပြီးမောက် လိုခိုနာက ကား
မောင်းဝင်လိုက်သောအခါ ဘိုမင်းလာပြီဖြစ်သော ကန္ဒာ
ကော်ပင်များကို ကျွန်တော် သတိထားပါလိုက်ပြန်သည်။
- (၄၆)ကန္ဒာကော်ပင်တွေတော် အိုလှပြီ... ပွုစ်ကော့ ပွုစ်ခေါ်
သဲး လိုခိုနာ။
- (၄၇)ဟုတ်တယ်... ကန္ဒာကော်ပင်တွေဟာ အိုလှပြီ...
ဒါပေတဲ့ ဘယ်လောက်အိုအို ရွက်နထွက်နိုင်တန်ရင်ထွက်
သေးတယ်... ပွုစ်နှုန်တန်ရင် ပွုစ်ခဲသေးတယ်။
- (၄၈)လိုခိုနာက ကားကိုသရက်ပင်ကြုံးအောက်တွင် ရပ်လိုက်
ပြီး၊ ဆင်းဟု တစ်ခွါးဗျာထပ်ပြောသည်။
- (၄၉)ကျွန်းတော်က ဦးကောင်းလိုက်နှင့် မာကြောင်းသောကြောင်း

သပုရာတန်ယင်း

၁၇၃

စကားပြောလိုက်သူက ဦးကောင်းမဲ့ကို ဖို့ပဲတဲ့ခါးဖို့
ထားသလားဟု လှမ်းသေးပြီး ကျွန်တော်သာ လက်မောင်း
ကို လျှော့ခွဲလိုက်ကာ လာဟု တစ်ခုနှင့်သာ ပြောပြုသည်
(၂၀)ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော်၏ ဆင်မြင်တဲ့တရား တစ်ခုအား
ပပါဘဲ လုပ်သန်သည်ဟု မသိစိတ်က နောက်သူမျှကို
လိုက်လုပ်နေပုံရသည်။

(၂၁)ကုန်းစောင်းကလေးအတိုင်း အိမ်ကောလေဖို့ရာဘို့ လျှောက်
လာပုံ၊ လိုအိန္ဒာသည် ကျွန်တော်ရွှေမှ ရုတ်တရာ်ရပ်
လိုက်ပြီး ကျွန်တော်မျက်နှာကို သောသေချာချာ ပြည့်ကာ
မေးသည်။

(၂၂)နှင့် ညီကလေးနောသွားတဲ့ ဒီပို့ နှင့် ညီကလေး
သောသွားတဲ့ ဒီပို့ကို နှင့်ပြည့်ချင်သွားလေး၊

(၂၃)ကျွန်တော်ခေါင်းထဲတွင် ဘုရားကြောင့် ဘာပြုစိုး . . .
ဝသဖြင့် စောခြန်းပေါင်းမျှအား ခုန်ပေါက်ပြုလွှားနေပြုပုံ
ရှာသော်လည်း သူကိုဘာမျှပြုပါပြောပြုပါတယ်ဘဲ ကော်မောင်း
မျက်နှာနှင့် ချွေတ်ထားသောကြောင့် ယခုမှ သောသေချာချာ
ပြုပါသော သူမျက်လုံးများကို ပြည့်နေပါတယ်။

(၂၄)ဘာသာစကားများအားပြု ဘာမြှုလိုတင်းမှာနေတတ်သော်
လည်း သူမျက်လုံးများသည် ဟိုစဉ်ကလိုပဲ အားငယ်နေ
သေးသည်ဟု ကျွန်တော်သတိထားလိုက်မိပါသည်။

(၂၅)ကျွန်တော်က ဘာမျှမပြောဘဲ သူနှင့်တန်းတွေပြုစေအင်
လျှောက်လိုက်ရင်း သူလေက်မောင်းကို အသာပုံတို့ သွား
ဟု တစ်ခုနှင့်သာပြောလိုက်သောအခါ လိုအိန္ဒာသည် ဘာမျှ
မပြောတော့ဘဲ၊ ဒီမ်းဘက်ဘို့ အသာဆက်၏၏ လျှောက်
သွားတော့သည်။

၁၆၈

မြန်သန်

(၂၆) အိမ်ကလေးမှာ ဘတော်ဘတ္ထိပြုပြင်၍ ဆောက်ထားသူမြင့် အရင်ကပုံစံမျိုးမဟုတ်တော့ . . . အထူးသူမြင့် နောက်ဖက်တွင် ဝရန်တာကို ဟကျယ်ပြီး ပြန်ပြင်ထားသည်။

(၂၇) ကျွန်တော်ပို့ဝရန်တာပေါ်မှ ထုမ္မားတဲ့တူပြုခြင်း ရှုတော်ထိုင်များချထားရာတွင် ထိုင်လိုက်သောအာခါ ဦးကောင်းဆုံးသည် အသိပျော်တစ်ပုံလင်း ဝိစက္းတစ်ပုံလင်းနှင့် ဖန်ချက်နှင့်ခု ယူလာပေးရင်း၊ အငယ်ကောင်က ဖော်အတွက်ထားခဲ့တာဟုပြုသည်။

(၂၈) ဦးကောင်းနဲ့က ကျွန်တော်တို့ဘကြီးက ကျွန်တော်တို့ကို ခေါ်သည့်စာဝိုင်း အပြောကောင်၊ အလတ်ကောင်၊ အငယ်ကောင်ဆိုသည့် အသုံးအနှစ်းများနှင့် ယဉ်ပါးမေ့သွားပြုခဲ့သည်။

(၂၉) လိုခိုနာက ဝိစက္းပုံလင်းကို ကျွန်တော်ရွှေ တွန်ပေါ်လိုက်ရင်း၊ ကိုကို ဒီလာတဲ့အာခါ သောက်ဖို့လိုပြောပြီး ညီညီကထားခဲ့တာ . . . နှင်သောက်ချင် သောက်ချင်၊ မသောက်ချင် သောက်ချင်၊ စတိတော့သောက်လိုက်ပါဟာဟုပြုသည်။

(၂၀) ကျွန်တော်က ဘာမှုမပြုဘဲ ဝိစက္းပုံလင်းကိုဖွံ့ဖြိုးတာဖန့်ခွဲက်ထဲ လာတဲ့သုံးလုံးခန့်ထည့်လိုက်ပြီးပါ၊ ဝိစက္းသောက်တာပဲတယ် . . . အဆိပ်တို့ ရော့ခဲ့သို့သောက်တာမှ ယူဥတ်တဲ့ဟာဟုပြုရင်း သူကိုလှမ်းကြည့်လိုက်မိသည်။

(၂၁) လိုခိုနာက သောက်လက်စ ဘချို့ရည်ဖန့်ခွဲက်ကို အသာဆုံးလိုက်ရင်း၊ ဘာမှုမပြုဘဲ ကျွန်တော်တို့ စိုက်ကြဖို့လဲသည်။

သံပုရာတစ်ပတ်ပြီ

၁၆၉

(၆၂)နှိမ်အကြော်ထဲတွင် နှစ်ယာ ဘာမှုခါတာဆျက်ပုဂ္ဂိုလ် လူမျိုးပဲ
ဟု ပြောနေသလားဟု ကျွန်ုတေသိပိတ်ထဲတွင် ပြစ်လာမိ
သည်။

(၆၃)သူက ဘာမှုပဲပြောဘဲ ခေါ်းအသာခါလိုက်ရှင်း ထိုင်နေ
သောခုံ၏ အနေအထားကို ပြော၏လိုက်သည်။

(၆၄)လိုလို ပစ္စ်းခင် တစ်လဲလောက်ကတည်းက မရှစတူဘူး
ဆိုတာ သိကြတယ်... ဒီတော့ အနိကယ်တင်ထွန်းနဲ့
တိုင်ပင်ကြတယ်... အနိကယ်ကပဲ အကြံပေးတယ်
... ငယ်ဝယ်ကတည်းက လိုညိုက အယ်ဟုတို့ အခိုင်
ကြိုတင်ပောက်လို့ အာကိုတယ်... ဒီတော့ သူကိုင်၏
ပြီပြောမိရှင်းရတာပဲ... အဲဒီနောက ဆက်ဆရ်လည်ပါ
တယ်... အနိကယ်ကိုယ်တိုင်လည်း ပါတယ်။

(၆၅)လိုမိနာသည် ကျွန်ုတေသို့ကို နာကောင်စေချင်၍ ပြော
သည်လား သူဟာသာပြောချင်၍ ပြောနေသည်လား ဟာ
ပါ။

(၆၆)လိုညိုက မတူနိုင်ဘူး... ကျွန်ုတော်သိပါတယ်တဲ့
... နှင်ကလဲည်း ဆပြာဖူးသတဲ့... လူခိုတာပြစ်လာက
တည်းက သေပေးပို့ တာဝန်ဖို့နောက်တယ်တဲ့... ဒီတော့
သူမှာသာခင် စိတ်အေးအေးဖော်ဖြစ်အောင် စီမံချင်တာတွေ
စီပိုင်အောင်ကျည်ပေးပို့ပြောတော့ အနိကယ်က သူမျိုးတဲ့
ဆွဲ ရွှေ့နေတစ်ပောက် ခေါ်ပေး တယ်... သူပေးချင်
တာတွေ၊ သူပန်းချိုက်အတွေ ဆောကွေအပါအဝင် ဓရရှင်း
လော်နဲ့လုပ်ပြီး နောက်ဆုံး ဒါ သံပုရာတစ်ပတ်ပြီကို ငါနာ
ပည်ပြောင်းပြီး ငါကိုပေးခဲ့ချင်တယ် ပြစ်ပါလေရေး

(၆၇)လိုမိနာက စတားတို့အကာရပ်လိုက်ပြီး အချို့စွဲ့သာစ့်
သောက်လိုက်စဉ်း ကျွန်ုတော်က မြော်နောက်ပေးဆိုမှ ငါက်

မျှော်တော်ကို လျမ်းကြည့်လိုက်ရင်း ပိုစက်တစ်ငံ အသေးစိတ်ဖို့သည်။

(၆၈) ထိခိုနိုက် ကျွန်တော်ကို တစ်ချက်လျည်ကြည့်လိုက်ရင်း
မြန်မာက်ဖော်ကိုပင် မျက်နှာမူလျက် ဆက်ပြောပြီ
သည်။

(၆၉) ငါ့လိုချင်ဘူးလို့ ပြင်းတယ် . . . ငါ စောင့်ရွှောက်ယော
ပေးပါခို့ရင် စောင့်ရွှောက်ပေးပါမယ် . . . ယူဆတဲ့ မယ့်
ပါရေစွန့်လို့ . . . နှစ်လည်းသော်ပဲ ငါမှာလည်း အမျှော့
ကားတာတွေက အမျှော့ကြိုး . . . ငါမှာ ဘာမှာလိုဘူးဆို
တာ . . . ဒါပေတဲ့ ဘယ်လို့မှ ပြောလို့မရဘူး . . . အန်
ကယ်ရေား အယ်မာရေား ဆက်ဒုဇိုင်းကပါ ဂိုဏ်းပြောကြ
တယ် . . . ညီညီ နိုင်ပြောနှင့်ပြောနှင့် ဖြစ်စေချင် တယ်
တဲ့ . . . ဒီအတော့ ငါက တွေ့ခဲ့တဲ့ ကတိတောင်းရတယ် . . .
တကယ်လိုများ နှင့် နှင့်သာသေးတွေက လိုချင်တယ်ဆို
ရင် ငါပေးပါရမေ ဆိုတာပဲ။

(၇၀) လိုခိုနိုက် စတားရပ်လိုက်ပြီး ကျွန်တော်ကို လျမ်းကြည့်
သဖြင့် ကျွန်တော်က အသာခေါင်းခါပြုလိုက်ဖို့သည်။

(၇၁) ထို့ ခေါင်းခါပြုလိုက်ပြင်းတွင် ဟုတ်တယ်ကိုဆိုလိုသည်
လား၊ မဟုတ်ဘူးဟဲ့ ဆိုလိုသည်လားဆိုလိုသည်လို့ ကျွန်တော်
ယတိပြုတဲ့ ပြောဖြောနိုင်ပါ။

(၇၂) အားလုံးစီစဉ်ပြီးတော့ တစ်ညာနဲ့ အယ်မာရယ်၊ ဆက်ဒု
ဇိုင်ရယ်၊ ငါရယ် ဒိုဝင်ရတာပေါ်မှာပဲ ညီညီနဲ့ထိုင်ပြီး စကား
ပြောကြတယ် . . . ဒဲဒီတော့ ညီညီက အောက်ပိုင်း ဓရျုပ်
နိုင်တော့ဘူး . . . ဒို့ချယ်နဲ့ပဲ နေရတော့တယ် . . . ပတ္တု
ခင်တစ်ပတ်လောက်မှာပဲထင်တယ် . . . အဲဒီမှာ ညီညီ

သုပ္ပရာထင်ဝင်၌

၁၃၁

က ပြောပြတယ . . . ဒါ သုပ္ပရာတစ်ပင်း၌ ငါရသန
သတဲ့ . . . နင်တိုးဘက္ကာသူခက နင်တိုးမီအစ်ကို သုံး
ယောက် ကို ပေးနဲ့တာ သူမျိုးဆက်တွေလက်ထဲမှာ ကျော်
ခဲ့စေချင်လိုပဲ တဲ့ . . . ငါဟာ နင်တိုးသုံးယောက်နဲ့ အပတ်
သက်ခဲ့စေလိုပဲ . . . နင်ကစတော်ပြန်လောမှုလည်းမဟတ်
ဘူး . . . ဘယ်လိုပါစာချုက်မှုလည်း စရိဘူးတဲ့।

(၂၇)ကျော်တော် ပြောပို့လိုက်သည်မှာ ကျော်တော်မာသာ ဘာလုပ်
မည်ဟု မဆုံးပြုတဲ့ရခင်ဖြစ်တဲ့၊ ကျော်တော်မာသာ အပြော
တစ်စုတရာ ကျော်လုပ်မိသကဲ့သို့ ပြောချောခိုသည်။

(၂၈)နင်တိုး အစ်ကိုပြောနဲ့ ငါကိုပေးစာမယ်လို့ စိုးပြောတော်မာ
ညီညီက မမေ့သူနှင့်ဆုံးပဲ . . . နောက်မှာ ဘယ်မာက ပြော
ပြတယ . . . ညီညီက ဘယ်မှာဆီ ဘွားဘွားပြီး ပြောပြ
ရင်းရိုးသတဲ့ . . . အကိုကြိုးနဲ့ ငါက ရှုန်းနှစ်လောက်ကွာ
တာကို၊ နောက် နင်တိုးအစ်ကိုပြောနဲ့ နိုင်ငံခြားမှာ ပညာသင်
ချွားရင်း အဲတော့ ညီညီကအောင်ပေါ်ဆိုပဲ . . . နင်နဲ့
ငါကိုယူစေချင်သတဲ့ . . . အဲခိုတုနဲ့က လူပြေးတွေကပါ
အဲခိုလိုပြောစေချင်တာ မဟုတ်ပူးလား။

(၂၉)ကျော်တော် အသာဟင် ခေါင်းပြုမဲ့ပြုလိုတိမိပါသည်။

(၂၀)ခါပေတဲ့ သူမှာ ဝမ်းနည်းနေရာတာဟု လိုပါနာက ဆက်
ပြောပြန်သည်။

(၂၁)အဲခိုနော်နော်တော် ငါးလက်ကိုကိုင်ရင်း အားလုံးရှုံးမှာ သူ
မောသုံးသူမျှ ပြောတယ . . . ကျော်တော်က မမကိုအဖြ
ချစ်နေတာ တဲ့။

(၂၂)လိုပါနာက လက်ကိုင်ပုဂ္ဂိုင် သူမှုက်လှုံးအိမ်အထဲမှ အော်
ဆင်းလာသော မျက်းရည်စကို အသာသုပ်လိုက်ဖည်ကို
ကျော်တော်တွေ့လိုက်ရသည်။

(၁၉)သူ အိတ်ထဲမှ နေကာမျက်မှန်ကိုထွက်ကာ တပ်လိုက်ရင်၊ လက်ရှိင်းခါးတဲ့ထဲမှ ငွေ့လွှာကလေးတစ်ခုကို ထုတ်ကာ၊ ဒါ ညီညြုပြာ ... နှင့်လာတဲ့အခါ ဟို သံပုရာပ်ကြီးမြှုရင်း မှာ ကြိုစေချင်တာ၊ သူ့သူ့ပဲ ... သွား သွားကြုလိုက်ချေ ဟုပြောသည်။

(၂၀)ကျွန်တော်အဖို့မှာ စာမိပါယ် တစ်ခုတစ်ရာမျှ မရှိသော လည်း၊ လိုနိုးသာသည်သူ့နေကာမျက်မှန်ကိုအသာဆွဲတောာ မတိတဝ်ထရန်တဲ့ဆိုရင်းနေသော ကျွန်တော်တိ စိတ်ကြည့် နေသူမြှင့် ကျွန်တော်လည်း ဘာမျှမပြောတော့ဘဲ ထိုင်ရာ မှုအသာထဲပြီ ငွေ့လွှာကလေးအထဲမှ ပြောမှုအကို သံပုရာပ် ကြီးအောက်၌ အသာကြုလိုက်ပို့သည်။

(၂၁)ပြီးမှ ဝရန်တာပေါ်သို့ ပြန်လာပြီးနောက် ဖန်ခွက်ထဲမှ စိစက်လေကိုကျွန်ကို အသာင့်လိုက်သောအခါ လိုဂိုဏာက ခုလိုနေသာနေတဲ့ တစ်မနက် ညီညြုဟာ ဒီနေရာက ထိုင်ပြီး ပြောက်ဖော်သောကိုကြည့်ရင်း ငါလက်ကိုကိုင်ပြီး အသာက်တွက်သွားရှာတယ်တဲ့ ပြောသည်။

(၂၂)ထိုသို့ပြောနေစဉ်က လိုဂိုဏာက နေကာမျက်မှန်တပ်ထား သမြှင့် မျက်ရည် ကျေးမှု မကျေးမှု ကျွန်တော်မပြောနိုင်း။

(၂၃)ကျွန်တော်က စီစကိုပါလင်းကို ကောက်ကိုင်ရင်း ငါထမင်း ဘာပြီ၊ သွားကြရအောင်ဟုပြောရင်း သွားခုံးကို သာသာ ပုတ်လိုက်ပို့သည်။

(၂၄)သံပုရာတစ်ပတ်မြှုမှ ထွက်လာခဲ့ပြီးနောက်၊ ကမြှန်လမ်းက လေးပေါ်ပုံ လမ်းမကြီးပေါ်သို့ ရောက်ရှိလာသောအခါ ကျွန်တော်က လိုဂိုဏာ ... အမ်ကိုပြီးဆုံးသွားတဲ့နောက် နှင့်နှင့် ငါတို့ လူကြီးတွေက ပေးစားဖို့ စီစဉ်တုန်းက ရှာတဲ့ ငါကို ကြုံက်သလားဟု မေးလိုက်ပို့သည်။

သံစုရာတော်ပင်၍

၁၃၃

(၈၅)အဲဒီတူနှစ်က ငါ နှင့်ကို ပြုးကြနေတယ်တင်တယ်ဟု ဘာ
မောင်းနေရင်း သူကချက်ဆုံးပြန်ဖြေပြီး၊ ခက္ခာကြာမှု ငါ
နှင့်ကိုဆယ်တန်းလောက်ကတည်းက ပြုးကြပါ ငန်တယ်
တင်တယ်၊ ဒါဝေတဲ့ နှင်က ငါကို မယူဝါရွေ့နှုန်းလို့ ပြုးခဲ့
တယ် မဟုတ်လား။

(၈၆)ကျွန်ုတ်သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပါင်း သိုးဆယ်ကျော်က
သွာ်ကို ရွှေးပြုခဲ့သောဆင်ခြေများကို ပြန်၍ချက်ပြုရပြန်
သည်။

(၈၇)နှင့်မှာ ယောက်ရွာတင်ယောက်အနေနဲ့ မပြုးကြခဲ့ရာ ဘာ
မှုမရှိဘူး . . . ရှုပ်ရည်ရှိတယ်၊ ပညာရှိတယ်၊ ဂုဏ်ရှိတယ်
. . . ဒါပေါ့ နှင်ကခံစားတတ်တယ်၊ လွမ်းတတ်တယ်၊
ငါအရင်ကလည်း ပြောမူးသားပဲ . . . ငါအဖို့ကတော့
လွမ်းနေတာ၊ ခံစားတာတွေဟာ လွှာသာဝဲ၊ အချိန်တွေ
အလကားမြှုန်းပစ်လိုက်တာပဲ . . . ခံစားချက်ကို ဦးစား
ပေးလာတဲ့အခါ လူမှာလုပ်နိုင်ကိုင်နိုင်တဲ့ အဲည်အသေး
နွောက်လျှော့ပါးလာတယ် . . . ခံစားချက်ဆိုတာကလည်း
မဆုံးရှိင်အောင် လွမ်းမောအနေရာ တို့ . . . လူဟာ တို့
စွာနှင့်တွေထက်သာတာ အများပြုးပဲ၊ ဒါပေါ့လူဟာ
တို့စွာနှင့်တွေထက် ညွှေ့တာကတော့ လွမ်းတတ်တာပဲ . . .
နှင့်ကို ငါပြောခဲ့ဖြောပါပေကာ . . . နှင့်ကို ငါပြုးကြပါ
မဟုတ်ဘူး . . . နှင့်မှာ ဘာအပြစ်မှုမရှိဘူး . . .
ငါအနေနဲ့ လွမ်းတတ်တဲ့ဘူး၊ လွမ်းချင်တဲ့ဘူး၊ ခံစားချင်လဲ
သူနဲ့ တပ်သက်လွှာ အတွေ့မနေချင်လို့ဘဲ။

(၈၈)မရုံးကုန်းလုပ်ဆုံးတွင် မီးနီးသဖြင့် ကားကိုရပ်လိုက်၏
သောအခါ လိုပိုမာက သူအကျင့်အထိုင်း ကားမများ

မျက်မှန်အပါအောက်မှ သူမှုက်လုံးတစ်ဖက် နှစ်ပြည့်က
ရှင်း၊ ခိုးလျှင်လျှင်အပြီးပြင့် ခုလို တစ်ခါးအစ်လေ
တွေ့တာမိုးကတော့ နှင့်မှာ ပြဿနာမဖို့ဘူး မဟုတ်
လားဟု ပြောသည်။

(၈၉) ကျွန်ုတ်အာမှ ပြန့်မပြောမိဘဲ ကားအပြင်လမ်းတေား
တစ်ချက်သို့ အြည့်ကာပြုးနှစ်လိုက်မိစဉ်၊ လိုမိနာက မေး
ပြန့်သည်။

(၉၀) သုပ္ပရာတစ်ပင်မြို့ ပတ်သက်လို့ ငါတစ်ခုဖော်စီမံပါရမေး
... နှင့်တို့ဘြို့က မြောက် ထော် လျှောက်မှာ ကန့်ကော်
လို့ ထော်ရှုံးလို့အပင်ပြီးတွေ့ကာဘာမ ပိန်းပန်းတွေ့၊ သာစွဲ
တွေ့ရော ... မြို့နောက်မှာလည်း သရက်ပင်ဘုရာ်ပြီးနဲ့
ငှက်ပျောတော့နဲ့ ... တဲကယ့်သုတေသနလေး တစ်ခု
လို ဖန်တီးပြီး မြို့ပြီးတို့ "မြိုင်" လို့ နာမည်ပေးထားခဲ့တယ်
မဟုတ်လား ... မြိုင် ဆိုတဲ့နာမည်က သူမြဲအကြောင်း
မပါလိုက်ရတဲ့ သူ ဝယ်ရည်းစား နာမည်ဆို ဟုတ်လား။

(၉၁) ဟုတ်တယ်၊ Rhetoricity ပြောဟာ ...

(၉၂) ဟေ့ ဟေ့ ... ငါ ပြီးပြီးကျော်ကျယ်တွေ့ မကြားချင်ဘူး
... ငါသိချင်တာပဲ ငါ မေးတာ ... ငါကို ပညာရှိလို
ပြောနေနဲ့ဟု လိုမိနာကပြောရင်း၊ မရမ်းကုန်း လမ်းဆုံး
အနီးမှ မြှုပ်နှံတ်နေ့နှင့် စာသောက်ဆိုင်တစ်ခုအတွင်း ကား
. တိုချိုးကျွဲ့လိုက်သည်။

(၉၃) နှင့်တို့ ညီအကိုတစ်တွေ့ လက်ထက်မှာ ဘာဖြစ်လို့
သုပ္ပရာတစ်ပင်မြို့ပြောင်း ပစ်ရတာလဲ ... မြို့ပြီးတစ်
မြို့လုံးထဲမှာ သုပ္ပရာပင်ကလည်း ဒီတစ်ပင်ပါရှိတာကို နှင့်
တို့က ဘာခိုက်ကူးနဲ့ နာမည်ပြောင်းပစ်လိုက်တာလဲ။

သပုရာတစ်ပတ်၌

၁၃၅

(၉၄) ငါက ပြောင်းလိုက်တာပါဟု ပြောကာ ကျွန်တော် ဝန်ခံ
လိုက်မိသည်။

(၉၅) ဂိုဏ္ဍာ ဆုံးဖြီးတော့၊ နှင့် ငါလည်း မယူဖြစ်ကြတော့ဘူး၊
ခိုဝဲစဲအသိနှင့်မှာ၊ ငါ ညီညီကို အကျိုးအကြောင်းပြောရင်း
နှာမည်ပြောင်းဖို့ သူဆိုက သဘောတူညီချက်ယူပြီး၊ ငါက
သပုရာတစ်ပတ်၌ ခုံနှင့် နာမည်ပြောင်းလိုက်တာ။

(၉၆) ဒါပေမယ့် ဟယ် . . . သပုရာပင်က တစ်ပင်ထဲရှိတာဟု
လိုရိနာပေးပို့တော်အမိပါယ် အသေအာအာမဖော်နိုင်သော
ဓတားတစ်ခွဲနဲ့ ထွက်လာသည်။

(၉၇) ဟုတ်တယ် လိုရိနာ . . . သပုရာက တစ်ပင်ထည်းရှိတာ
. . . ဒီတော့ သပုရာတစ်ပတ်၌ပေါ့ . . . တစ်ခါက ပြိုင့်
လိုအစွဲပြုပြီး နာမည်ပေးထားခဲ့တဲ့ပြုပြီးကို ငါက သပုရာ
တစ်ပင်၌လို့ ပြောင်းလိုက်တာပဲ . . . ညီညီနဲ့ ငါတဲ့တွက်
က သပုရာတစ်ပင်ဟာ အာလုံထက် ထူးမြှေးနေတာကို
. . . နှင့်ပြောကိုလို့ နာမည် ပြောင်းချင်ရင် ပြောင်းလိုက်
ပေါ့ . . . နှင့် သဘောပါဟု ပြောလိုက်သောအခါ လိုဒါ
နာသည် စုံပြုသင်သွားသည့်မျက်နှာပြင် ကျွန်တော်ကို
လုမ်းကြည့်နေသည်။

(၉၈) ကျွန်တော်ကိုကြည့်၍ လိုရိနာက ခေါ်းတဲ့ ပြည်းပြည်း
ခါပြုပြီး၊ အော် သပုရာပင်က တစ်ပင်ထည်း ကိုးဟု သူ
။ ဟသာ မရရှုတ်နေရာမှ ခေါ်းကိုခပ်သာသာလီမိုကာ
ကျွန်တော်ကို ဖွုန့်တပွု့ပြုးပြုလိုက်သည်။

(၉၉) ကျွန်မတော်က သူကို ပြုးစုံသာကြည့်နေမိသည်။

အစားထိုးထားခေါ် ဘဝဇ္ဈတ္တ၏ စာလုံးများ

ပစ်ကီ

ငါ ဘမူရလိုက်တယ်၊ ခေါ်သတွေကြုံတော် နိတ်ကို
အောင်အောင်အချိန်ယူပြီး၊ ငါရီဘမူရလိုက်တယ်၊ သံပုရာ
ကှစ်ပင်ဖြေ ကိုသွားပြီ၊ နောက်ဘက်ဝရံတာမှာလိုပ်ရင်၊ ဘန်
လိုက်တာပဲ၊ ဒေါ်သ တွေကိုနေတုန်းကတော့ ငါ နှင့်ကိုသတ်ပေါ်
ချို့လောက်အောင် ပြစ်ဖိုတယ်၊ တစ်ရှိနှင့်တည်းမှုပဲ နှင့်မြှော
တာ ငါသတိရရိုက်တယ်၊ ခေါ်သဆိုတာကဲလည်း ကြောကြာ

၁၃၆

မြန်သုတ

နေရင် ဖြေကတ်တာပဲဆိုတာ၊ ဒါ တော့လည်း ငါ တစ်ခု ထွေးမိတယ်၊ ဘာလို့ ငါဟာ နင်နဲ့က်ငါးပြီး မနေနိုင်တာလဲဆို တာပဲ၊ ငါ စဉ်းစားလို့မရဘူး။

တစ်နေ့ အယ်မလိုက စာသိတ်ကနေ နင်နေ့တာပါတဲ့ မရှုင်းပိုလိုက်တယ်၊ စာအိတ်ပွဲနဲ့လိုက်တာနဲ့ ငါသိလိုက်တယ်၊ ဘယ်မှာက ဝါဌာပါတဲ့စာခွဲကိုမှာ ပို့စက်အဝါဌာပ် ကလေး ကပ်ပြီး That's Micky... လို့ မေ့ပြီး ပေးလိုက်တယ်၊ ငါပါးစပ်ကတော့... Of course... Of courseလို့ အလိုလို ထွေကိုသွားပိတယ်၊ နင်နေ့တာဘို့ ငါက ဖတ်ပြီးပြီး၊ ငါနဲ့နေတဲ့ ငါတွေတော်လေနိုင်တို့ လင်မယားက စာသိတ်ဖတ်တာ၊ နင်မှတ် မိတယ် မဟုတ်လား၊ ခေါ်ပြုပြုနဲ့ ကောင်လေးလေး ယော ကျွေးကရွေ့နေ၊ မိန့်မက စာကြည့်တိုက်မှု၊ ထွေကိုတဲ့ မရှုင်းပ လွှတ်ဘူး။ တစ်ခါတွဲလေညာက် ထမင်းစားကြရင်း လင် မယားနှစ်ယောက်သွား ဝေယန်ချက်ထွေ လုပ်နေကြသေးတယ်၊ နှင့် "သံပုံရာတစ်ပင်ပြီး" ပါလာတော့၊ ငါဆို ပြေးလာကြပြီး ဘာဖြစ်တယ် ညာဖြစ်တယ် ပြောရင်း နှင့်ကို ချိုးကျွေးနေ လေရှိ။ "အန်တိလေးကို မင်းသမီးလုပ်ထားတယ်"လို့လည်း ပြောသေးတယ်၊ ငါကတော့ စ ဖတ်တာနဲ့ ဒေါသ ထွေကိုရတာပဲ။

နှင့် တစ်ခု စဉ်းစားကြည့်း၊ နှင့်အကြောင်း ရှိအ ကြောင်းဟာ စာတစ်မဲ့တဲ့ ပေတစ်ပွဲ၊ အနေနေ စရာ မလိုဘူး၊ နင်နဲ့ငါ ပြောကြ ဆိုကြတာထွေ ဟာ လူတိုင်းသိနေစရာ မလို ဘူး၊ နင်နဲ့ငါဟာ စာလုံးတွေထဲမှာ မြှုပေါ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ နင်နဲ့ ငါဟာ တကယ့်ဘဝထဲက လွှတွေ၊ ဒါကို နင်က စာလုံး တွေအဖြစ် ပြောင်းပစ်လိုက်တယ်။ နှင့် မေ့တာ မဟုတ်လာ ထွေပါတာ မဟုတ်ပေမယ့် စာလုံးဟာ တကယ့်ဘာ မတုတ်

အမေသနိယာဒေသ၊ ဘဝအတွက် စာလုံးများ ၁၇၉
တော့သဲ စာလုံး တွေ ပြစ်သွားတော့ လူတွေက ဝေမျှခံစာလို့
ရသွားကြတယ်၊ ဒီမှာ နှင့်သဝကို လူတွေကို ဝေမျှ ခဲ့တာ၊
အချင်တာ၊ ဝေမျှ ပေါ်မေးအောင်တာ နှင့်အလုပ်၊ ဒါပေးမယ့်
ငါဘဝဟာ လူတွေ စိုင်းပြီး ဝေမျှခံစားပေးဖို့ မဟုတ်ဘူး မထိုး
ဘုံးထိုး ငါ ထင်တယ်၊ နှင့်နဲ့ အကြောက် ဆက်ဆံမေးယာ
အနိုသွားဆုံး ချစ်ပြုးနဲ့ အကြောက် ဆက်ဆံတာပါ၊ ဒါပေးမယ့်
နှင့်မေးတာကို ဖတ်ပြီးတဲ့ လူတွေက တစ်ချီး ပြုးတွောင်း
ပြုးကြတယ်၊ ဒီတော့ စာလုံးထဲက ဘဝနဲ့ တတယ့်ဘံဝကို
ဖတ်တဲ့လူတွေ အနေနဲ့ နားလည်ပုံမှတွေ ရောသွားတော့မှာပေါ့။

ကြည့် ငါ တစ်ခု ပြောမယ်၊ ပကြာခင်က သီတော်
ကျွတ်ပြီးတော့ တို့ စိန့်စာက်ရှိနိတော်းက ဆရာဟောင်းတွေ
ကန်တော့ပွဲလုပ်တယ်၊ ဆရာဟောင်းကြီးတွေက မရှိသော
လောက်ပါပဲ၊ ဉာဏ်တော့ ဉာဏ်းပွဲလုပ်တယ်၊ တယ်မာ
လည်း ဆင်းလာတယ်၊ ငါတို့ ဗားပွဲမှာတော့ ငါရယ်၊ အယ်ချု
ရယ်၊ ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး ပြစ်သွားတဲ့ (နှင့်သွားယျာဉ်း
ပိုးလေစိမိန်းမ) ပန္တုရယ်၊ ဘင်္ဂတန် ဝက္ခားနည်းတဲ့ ကလယ်
ရယ်၊ ဆက်ဒရစ်တို့ လင်မယားရယ်၊ မယ်ရလင်က သူ
ယောက်ဗားကို အပါခေါ်လာတာ၊ အီးလေစ်တော့ နိုင်ငံပြေး
မှာမို့ ပါမလဲဘူး၊ တို့နိုင်းမှာ လူမပြည့်ဘူး၊ အမှန်တော့
ဆက်ဗရိုတို့ လင်မယား ရောက်လာ ပူ ပြသော စတယ်ပဲ
ပြောရယ်၊ ရောက်တာနဲ့ ဆက်ဒရစ်က “ဘဇ္ဇယ်လွှန် အော်
တိုင်းကြီးများ ဂိုင်းမှာ ထိုင်ရတာ ဂုဏ်ယူပါသွာ”လို့ ပြောရာ
က စတာပဲ၊ အော်များ မချိုက ဘာကို၊ သတိရသွားတယ်
မသိဘူး၊ “ဒီတရာ်းထဲ ငါ ပပါဘူး ဆက်ဒရစ်၊ နော်းကျိုး
ငါ သုပ္ပရာတစ်ပဲပြိုက မင်းသမီးကို ပေးဝရာနှစ်သေးကော်”လို့
- ငါကို ညွှန်းပြီး ပြောပါ၊ လေရော့

ဒီတော့ အားလုံးက ဝါးခဲ့ ရယ်လိုက်ကြ တော့
ငါ့လည်း ရောရယ်စိလိုက်တယ်။ ဆက်စရစ် ကပဲ "ငါက
လွမ်းခန်းလောက်မှာ ခဲောက်လောက်ပဲ ပါလိုက်ရတာ၊ အယ်မာ
နှင့်အခန်းက ငါတော် ပိုများတယ်၊ ဒါတော့ မတရာဘူး"လို့
အောက်ပြန် တယ်။ ဒီမှာ ပချိုက ကြေားပြုတိပြုး "ကတ်လမ်းက
ကောင်းတုန်း ရပ်သွားတယ်၊ ဝါတို့ မသိတဲ့အပိုင်းက ထမင်း
စားတဲ့အပိုင်းက စရလိုပဲမယ်။ ကိုင်း၊ သပ္ပါရာတစ်ပင်ခြားက
ပင်းသမီးလတ်လမ်း ဆက်ပါရှိး" လို့ ပြောတယ်။ ဒီတော့
အားလုံးက ငါဟို စိုင်ကြည့်နေကြတယ်။ ငါအေားမှာ ထိုင်နေတဲ့
အယ်မာကတော့ ဝါတို့ ကတောင်းနဲ့ အသာတွက်ရင်း ရယ်ပဲ
လောက်၊ စကား အင်္ဂတန် နည့်တဲ့ ကလယ်တောင် ဝင်ပြော
တယ်။ "ကိုယ်ယိုးမှာ ဆုံးယားတော့ ကတ်လမ်းက ဖြိုး
သေးဘူး၊ တစ်ရာကျွဲ့ ပြီးမှာကိုး၊ တစ်ရာကတစ် ကနေလည်း
ပြန်ပြီး ကတ်လမ်းအသစ်စလို့ ရသေး တယ် မဟုတ်လား"တဲ့
ကိုင်း၊ ကောင်းရော နှင့်က အပူနှင့်အတိုင်း ရေးလိုက်ပေမယ့်
စတ်တဲ့လွှာက ဘယ်လို့ ပြုတယဲ့ နှင့် ဝည်စားကြည့်စမ်း၊ ငါ
အနားမှာသာ နှင့်ရှိနေရင် ထဲပြီး နားရင်းရှိက်ပါ မှာပဲ။

"တို့ ထမင်းလာဖြုံးတော့ အဲခိုမှာပဲ ထိုင်ပြီး အတတ်ကြာ
ကြာ စကားပြောနေပြုပြုကြတယ်။ ပြီးတော့ ငါ ချွဲကို ဟိုတယ်
ပြန်စို့လိုက်တယ်၊ ဒါပဲ" လို့ ငါလည်း ပြန်ပြောပြုလိုက်တယ်။
အဟုတ်ပဲလေး၊ နှင့်နဲ့ အတတ်ကြာအောင် ထိုင်စကား
ပြောပြီးတော့ နှင့် ဟိုတယ် ငါ ပြန်စို့လိုက်တာပဲ မဟုတ်လား၊
ဒီတော့ ဆက်ခဲ့ရင်က "တယ် ကတ်လမ်းက ကိုးလိုးကို
လန့်ကြီးပါလား"လို့ ပြောတယ်။ ပချိုကလည်း တစ်ခုခု ပြော
မယ်လုပ်တုန်း ငါလည်း နိတ်ဖွေက်ဖွဲ့ ပြောလို့ပါတယ်။

ဒီတော့ အားလုံးက ဝါခာနဲ့ ရယ်လိုက်ကြ တော့
ငါလည်း ရောရမှုမိလိုက်တယ်။ ဆက်စရိတ် ကပဲ "ငါက
လျမ်းခန်းလောက်မှာ ခက္ခလောက်ပဲ ပါလိုက်ရတာ၊ အယ်မာ
နှင့်အခန်းက ငါထောက် ပိုများတယ်၊ ဒါတော့ မတရာဘူး"လို့
နောက်ပြန် တယ်။ ဒီမှာ ပျိုက ကြားပြတ်ပြီး "အတ်လမ်းက
ကောင်းတုန်း ရပ်သွားတယ်၊ ငါတို့ ဖော်တဲ့အပိုင်းက ထမင်း
စားတဲ့အပိုင်းက စရလိုပုံမယ်။ ကိုင်း၊ သံပုရာတစ်ပင်းမြှုက
ပင်းသမီးလာတ်လမ်း ဆက်ပါပြီး" လို့ ပြောတယ်။ ဒီတော့
အားလုံးက ငါတို့ ဖို့ပြုကြည့်နဲ့ကြတယ်၊ ငါအားမှာ ထိုင်နေတဲ့
အယ်မာကတော့ ဂါကို တကောင်းနဲ့ အသာတွက်ရင်း ရယ်၏
လေရော၊ ဝကား အင်မတနဲ့ နည်းတဲ့ ကလယ်ယောင် ဝင်ပြော
တယ်။ "ကိုယ့်ဆယ့်ကိုယ့်မှာ ဆုံးယားတော့ ဇာတ်လမ်းက ပြီး
သောူး၊ တစ်ရာကျွုမှု ပြီးမှာကိုး၊ တစ်ရာကျွု ကနေလည်း
ပြန်ပြီး ဇာတ်လမ်းအသစ်စလို့ ရသေး တယ် မဟုတ်လား"တဲ့
ကိုင်း၊ ကောင်းရော နှင့် အပျော်အတိုင်း ရေးလိုက်ပေမယ့်
စတ်တဲ့လူက ဘယ်လို့ ပြောသလဲ နှင့် စဉ်စားကြည့်စမ်း၊ ငါ
အနားပူးသာ နှစ်ရှိနေရင် ထဲပြီး နားရင်းရှိကိုမိမှာပဲ။

"တို့ ထမင်းလာဖြေတော့ အဲဒီမှာပဲ ထိုင်ပြီး အတော်ကြား
ကြာ ဝကားပြောနေပြုပြုကြတယ်။ ပြီးတော့ ငါ သွာကို ဖို့တယ်
ပြန်ပိုလိုက်တယ်၊ ဒါပဲ" လို့ ငါလည်း ပြန်ပြောပြလိုက်တယ်။
အတူတ်ပေလေး၊ နှင့်နှင့် အတော်ကြားအောင် ထိုင်ဝကား
ပြောပြီးတော့ နှင့် ဖို့တယ် ငါ ပြန်ပိုလိုက်တာပဲ မဟုတ်လား၊
ဒီတော့ ဆက်စရိတ်က "ဘယ် ဇာတ်လမ်းက ကိုးလိုးကို
လန်းကြီးပါလား"လို့ ပြောတယ်။ ပျိုကလည်း တစ်ခုခု ပြော
မယ်လုပ်တုန်း ငါလည်း စိတ်ထွက်ထွက်နဲ့ ပြောလို့မြတ်တယ်။

၁၂၂

ပြန့်သမီး

စကား ပြတ်သွေးတယ်။ သွေးခါန္တေတာ့ ငဲ့အဲ ပြောသွားသေးတယ်။ "နောက်တစ်ခါ ငါလာရင် နင် ကိုယ်တိုင်ချက်တဲ့ ထောင်းဟင်း တော်ချင်တယ်။ ဆိုင်က ယာတွေ မစားချင်ဘူး" တော့ ငါကလည်း ပြောလိုက်ပါတယ်။ "နင်လာရင် ကြောကြောနေပေါ့ နှစ်ရက် သုံးရက်နဲ့ ပြန့်ပြေးတော့ ငါက နှစ်ကို ဘယ်လိုက်ရှာဖို့ ဘာကို ချက်ကျော်ရမှု့လဲ" လို့ ပြောလိုက်မိတယ်။ ဒီတော့ သူက "တေား ဟုတ်တယ်။ ငါက နှစ်လို့ အသာနေတာကို" ဆိုပြီး ငါ့သွားသေးတယ်။

"ဒီလို ဒီလို" လို့ ပြောရင် အယ်မာက စကားပြတ်လိုက်တယ်။ "နိုးတွေ့ငါတုန်းက လိုလို ယာတော့ ငါတို့ နှစ်စိမ့်မှာ ဆုံးကြော ပုတ်မိလား" လို့ ပြောရင်း ငါကို လှမ်းကြည့်တယ်။ မရှိကပဲ "ပုတ်မိတယ် ဘာဖြစ်လို့လဲ" လို့ မေးတယ်။ ဒီတော့ အယ်မာက "လိုလိုက သူနဲ့ သူတို့လုပ်မယားနဲ့ လန်စန်မှာ ဆုံးကြော ပြောတယ် မဟုတ်လား" ပြီးတော့ လိုလိုက "သူက တော့ အရင်အတိုင်းပဲ ပြောင်းလဲပဲ မရဘူး။ သူတို့နဲ့ကတော့ သူကို နှုန်းလည်ပဲရတယ်။ ငါ့ကတော့ သူပိုန်းဟကို ခိုက္ခာတယ်။ မဲ့ဒီတုန်းက ငါကပဲ "ဟုတ်တယ်၊ သူ ပြောင်းလဲ မလာတာနတော့ သူအပြစ်ပဲလို့ ပြောလိုက်တယ် လေ" အဲဒီနောက်တော့ သူအနောင်းတိုင်ယောက် တစ်ပေါက် ပြောကြောတယ်လေ။ အဲဒီတုန်းက မယ်ရလင်ကတော် ဘိုလို ဝင်ပြော လိုက်သေးတယ်လေ။ He's always subjective here acknowledging the difference of အဲဒီတော့ သေးတယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီတော့ကို လိုလိုကဲ့ ဒါက ပြန့်သွားတော့ သူကို ပြန့်ပြောတာ ပြစ်မယ်။ အဲဒီ တော့ကို ရည်ရွယ်ပြီး သူ ပြောတာ နေမှာ" လို့ ပြောရတယ်။ ပြီးတော့ သူကပဲ ဆက်ပြော သေးတယ်။

အာမာတိုးထားသော ဘဝဇ္ဈာက် စာတိုးမှား

၁၀၃

“ဒေဝါညာက ထမင်းစာရာက ပြန်တော့ ငါသီ ဖုန်ဆက်
ထယ်စေတာ နဲ့ ငါဟို ပြောတယ်၊ နင်တိုးအနေနဲ့ ငါကို ပြောင်း
လဲလာစေချင်တာ၊ နင်တို့ ပြောချင်ပြောည့်ချင်တဲ့ပဲ ပြောစေချင်
လိုပဲ မဟုတ်လာတဲ့၊ နင်တို့ ဆန္ဒနှစ်တဲ့အတိုင်း ပြောစေ ချင်လို့
မဟုတ်လာတဲ့၊ ငါလည်း အဝတော့ သူ ဘာပြောဖုန်မသူး
နောက်တော့မဲ့ သဘောပေါက်တယ်၊ တစ်နာရီလောက်
ကြောအောင် ဖုန်းပြောတယ်၊ နောက်နိုးတော့ ငါ ပြောင်းလဲ
ခဲ့တယ် ဆိုရင်တောင် နင်တို့ သိစရာမလိုဘူး၊ နင်တို့ အလုပ်
မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ ငါလည်း အသာပဲ အောပါ အောပါ။ လုပ်
လိုက်ရတယ်”လို့ အယ်မာက ပြောတယ်၊ ဒီမှာ ငါ တစ်ခု
ပြောပါရစေတယ်၊ နင် ပြောင်းလဲတာ မပြောင်းလဲတာ ငါတို့
အလုပ် မဟုတ်ပါဘူး၊ လီလီလာတုန်းက တို့တစ်တွေ ပြောကြ
တာ စကားစပ်ပိုလို ပြောကြတာပါ။ လီလီက နှစ်ပိုးမဟာ
နှစ်ကို သိပ်နားလည်တဲ့ အကြောင်း ပြောတယ်၊ “တို့တစ်
တွေဟာ လူမဟာ ကို ဆရာဝန်လာကဲ အပ်လိုက်ရသလိုပဲ၊
ငါတော့ စိတ်ချွ်းသာတယ်။ တို့မဲ့ ဘာမှ မလုပ် တတ်ပဲကိုး၊
ဆရာဝန်ကတော့ လူမဟာ အကြောင်းနေကို သိတယ် မဟုတ်
လား”တဲ့ ဟုတ်တယ်လေ၊ နှစ်ကို အနှစ်သုံးဆယ်ကော် ပေါင်း
သုံးနေနှစ်တဲ့ မိမိုးမကိုမှ မချို့ကျွဲ့ရင်၊ တို့ ဘယ်သူကို နှို့ကျွဲ့
ရမလဲ။

ငါ တစ်ခု ပြောမယ်။ နင်က မဟုတ်တာ မလုပ်ဘူး၊
ဒါပေမယ့် လုပ်ချင်ရာသာ လုပ်နေတာ၊ ငါအပြင်မှာတော့ လုပ်
ချင်ရာ လျောက်လုပ်နေတာ၊ က မဟုတ်တာ လုပ်တာထက်
ဆိုးလိုမိုမယ်။ မဟုတ်တာလုပ်တာက ပြင်ပေးလို့ ရတယ်။
လုပ်ချင်ရာ လုပ်နေတာက တားလို့ မလွယ်ဘူး၊ ပြင်ပေးလို့
လည်း မဖြစ်ဘူး၊ ဒါက ငါအပြင်၊ ငါမှားချင်လည်း ရှားလို့

မယ်၊ ဒီလို လုပ်ချင်ရာ လုပ်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်တို့ နား
လည်ဖို့ဆိုတာ မလွယ်ဘူး၊ ငါလည်း နှင့်ကို နားလည်အောင်
ကြိုးစားခဲ့ဖို့တာပဲ၊ နားလည်တယ်လို့လည်း ထင်မိ ခဲ့ဖို့တာပဲ၊
တကယ်တော့ နှင့်ကို ငါ တစ်ခါကမှ နားမလည်ခဲ့ဖူးဘူး၊
နှင့်မှာ ခံစားချက် ပစ္စာဘူး၊ ပလွမ်းတတ်ဘူးဆိုတာ ဟုတ်တယ်၊
ဒါပေမယ့် တို့ ငယ်ငယ်က နှင့်ဟာ ငရာနှင့်တောင်ပေါ်မှာ
ကန်ဝေပြုပိုက် နှစ်နာရီ အေးနာရီထဲတောက် ပြောအောင် ပြီးပြီး
ကြည့်နေတတ်တာ ငါ မှတ်မိ နေတယ်၊ ဒါ တစ်ခုရု ခံစားနေ
တာပဲ မဟုတ်ဘူးလား၊ အောင်းအကုန်မှာ ငရာနှင့်
အသိက် ပြောင်းလာကြတဲ့ ဘဲတစ်ခုပ်တို့ နှင့် ပျော်နေတတ်
တယ်၊ လွမ်းနေတတ်တယ်၊ လာချိန်တန် မလာရင် နှင့်
ပုံတယ်၊ နွောက်ကျွေးထဲတော် တပြည်းပြည်း ပျောက်ဘွားတဲ့
ပြောက်ဘက်က လေစအေးတွေ အတွက် နှင့် ဝါနည်းနေ
တတ်တယ် မဟုတ်ဘူးလား၊ ညီညီ ပြောဖူးတယ်၊ အောင်း
ကုန်တော့မယ်ဆိုရင် ကိုကိုယာ ညျှော်နက်သန်းခေါင် အခန့်ပြ
တင်းပေါက်ဖွံ့ဖြိုး အပြင်ဘက်က အမှာင်ထဲကို ငေးရင်း
ညီလေးလေအေးတွေ ပြန်ကြတော့မယ်လို့ ပြောလေ့နိုတယ်တဲ့
ပိုတောက်ပန်းတွေ ပွင့်လာတဲ့ဘေး နှင့် သိပ်မှန်းတာပဲ မဟုတ်
လား၊ ဒါအကြောင်းတွေ ငါလည်း သိတယ်၊ လီလီယဲလည်း
သိတယ်၊ ဒါတော့ နှင့်ကို ပလွမ်းတတ်ဘူး၊ မခံစားတတ်ဘူးလို့
ဘယ်လို့ပြောရမလဲ၊ နှင့် ပြောသလို့ သိတာဘူး နားလည်တာ
တြေားစီပဲလို့ပဲ ပြောရတော့မယ် ထင်တယ်၊

၃ နှင့်နေလိုက်တဲ့ ဝါယူနဲ့ ပတ်သက်လို့ ငါ တစ်ခု
ပြောဝေး ပါရနေဟယ်၊ နှင့် နှင့်နဲ့ငါ တွေ့ကြတဲ့အကြောင်းတဲ့
နှင့်က တကယ့်ဘဝထဲ က ထုတ်ပြီး စာလုံးတွေနဲ့ ပြန်ဖင့်သီး

အမာနိယာအသေ တစ်စွဲတွင် စာလုံးများ ၁၅၂
 ကည်ဆောက် ပြရှိတိတယ်။ ဒီဖန်တီးမှုဟာ တကယ်ဖြစ်
 ပျက်ခဲ့တာ ဆိုပေမယ့် စာလုံးဓတ္ထအထဲက ဖန်တီးမှုဟာ
 တကယ်မဟုတ်ဘူး။ ဒါဟာ တကယ့်ဘဝတွင် အမာတိုး
 ပေးလိုက်တာ တစ်ခု ပြစ်သွားတယ် မဟုတ်လား။ စာဖတ်တဲ့
 သွေတွေတင်တဲ့ ဒီလို ဖန်တီးပြီး အမာတိုးပေးလိုက်တာဟာ
 တကယ်ပဲ။ တကယ်လိုပဲ။ ငါတို့မဲ့ တကယ့်ဘဝဟာ အဲဒါ
 အမာတိုးထောကလောက် မမှန်ဘူးလိုကတောင် ပြစ်နေတယ်
 မဟုတ်ဘူးလား။ ဒီတော့လည်း တခြားလွှာတွေ မပြောနဲ့ မချိ
 တို့လို့ ဆက်ခဲ့ရင်တို့ လို့ ကိုယ့်လွှာတွေကတောင် တစ်ဖိုး
 ထင်တယ်။ ဟိုတယ်မရာက်တော့ နှင့်က ကားပေါ်က မဆင်
 ခင် ငါကားထဲက မိမိ နှားထောင်ချင်လို့ တောင်းတာနဲ့ ငါက
 ထွေတိပြီး ပေးလိုက်တယ်လို့ ပြောပြတာ မတောင် သွေတိုက
 ပြုကြတယ်။ ငါကတော့ ဘာဒု ရှင်းပြုပနေတော့လူ့။ ဒါပေ
 မယ့် နှင့်ကို စိတ်ဆိုး မိတာတော့ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့်တယ်
 ရှည်ရှည် ထောင်းတွေးပြောလည်ရင် နှင့်ကို စိတ်ဆိုးနေရတာ ဟာ
 ငါကိုယ်ငါ စိတ်ဆိုးနေရသလိုပဲ။ ဒါပြောင့် လဲ ငါ နှင့်နဲ့
 ပတ်သက်လို့ ခေါ်သမထွေက်ပိုဒောင် စိတ်မဆိုးမို့အောင် ပြုး
 စားနေပါတယ်။

ဒါပါပေးဟယ်။ နှင့်မိန်းမနဲ့ သမီးတွေကို သတိရောင်း
 ပြောပြလိုက်ပါ။

လိုခိုနာ

P.S. ငါ Celica SX ထုတိုက်တယ်။

မလွမ်းနိုင်ဘူတဲ့ရာတို့

တေတားထို့ ကားဆိပ်က ဆရာဝန်ကလေး တို့၊ ဆရာ
ဝန်ကြီးခေါ်တဲ့သူကဆို၊ ဆရာဝန် ကလေး ခေါ်တဲ့သူကဆို၊
ခုထိ ဘယ်သူကမျှ ဆရာဝန်ကလေးနာမည် တိုတိကျကျ ဖော်
သော်ဘူး၊ ဒီပြောမ်းလာခါဝကတော့ အေးခန်းဟာဝမှာ လက်
တစ်ဝါသာသာလောက်နှိုတဲ့ ဆိုင်ဘုတ် ကလေး မျှတ်ထားတာ
မျွှော်ရမှာတယ်၊ ဒဲခို ဆိုင်းဘုတ်ကလေးကလည်း အေးက
ခံပြုယြော်ရယ်၊ နောက်တော့ ဒဲခိုဆိုင်းဘုတ်ကလေး

တောင် ပတ္တုရမတူဘူး” ဟိုတုန်းက ဆိုင်းဘုတ် ကလေး ဖက်ထားလိုက်ရတဲ့ တနိုကတော့ ဆရာဝန်ကလေးနာမည်က အောင်သစ်လွင် ဆိုသလေး၊ တနိုကတော့ မောင်သစ်လွင် ဆိုသလေးတဲ့၊ တစ်ယောက် နှစ်ယောက်ကတော့ ထူးထူး မြှောခြား အောင်ချစ်ခင်လိုကတောင် ပြောကြတယ်။ ဆရာဝန် ကလေး အေးဆိုးနဲ့ အေလွယ်ချတ်က အားဖို့ကြိုးဆိုင်သေးမှာ ထန်းရည်လိုင်စင်စီ လုပ်တဲ့ ငော်ကြိုးတဲ့၊ ကြည်ဝင်းတို့က “လူတွေက သောက် အလုပ်ကို ရွှေ့တယ်။ ဆရာဝန်၊ ဆရာဝန် ပေါ့။ တံတားထို့ ကားဆိုပ်က ဆရာဝန်ဆို လူတိုင်း သိနေကြတဲ့ ဥစ္စာ၊ ဘာလို့ နာမည်တွေ ဘာခဲတွေ သိချင်နေရ တာတွေန်း”လို့ ပြောရာတ ခုံတော့ ဆရာဝန်ကလေးဟာ တံတားထို့၊ ကားဆိုပ်က ဆရာဝန်ကလေးလို့ တွင်နေတယ်။ လူတိုင်းလည်း သိတယ်။ မသိလိုလည်း မဖြစ်ဘူး၊ ဒီနားမှာ ဆရာဝန်ဆိုလို့ သူပဲရှိတာ။

ဆရာဝန်ကလေး နာမည်သာ မသိကြတာ မဟုတ်ဘူး။ ဆရာဝန်ကလေးမဲ့ ဇာတ်မြစ်လည်း မသိကြဘူး။ အရင်ကဆို တနိုက ဆရာဝန် အမ်းတောင် ဟုတ်ရဲ့လားလို့ တွေ့ကြတယ်။ လူပုံပန်းကြည်လိုကတော့ ဆရာဝန်နဲ့ မတူတာ အမှန်ပဲ့။ ဆရာဝန်ကလေးက ချောင်းရဲ့ ဖျောက်ထို့ နှုတ်ခေါ် ပေါ်မှာ ဆောက်ထားတဲ့ ချောင်းပြု။ လူထွက် အောင်ရင့်အို့ တစ်လျှော့မှာ ငြားနေတယ်။ စားတော့ ဓမ္မသောင်းထမ်းဆိုင်တို့ အားဖို့ကြိုး ဆိုင်တို့မှာ စားတယ်။ အမှန်မှာတော့ အောင်မော်လာ ကျောင်းကို ကျောင်းထိုင်ဖို့ ကြော်လာ တဲ့ ဘုန်းကြီးလေး ဦးပညာသာမီ ခေါ်လာတာနဲ့ ပါလာတာဆိုပဲ။ မန္တလေးမှာ ဘုန်းကြီးလေးနဲ့ ငွေ့တော့ “တောာဘုရားပြီး အေးသုံးလေး

မထွေ့နိုင်သွာတဲ့စာတိ

၁၈၉

ဘာလေးဖွင့်ချင်တယ်"ပြောလို့ "တောသူ တောင်သားစိစစ်စဉ် တွေ့နဲ့ တွေ့ချင် လိုက်ခဲ့လော့" လို့ ပြောပြီ၊ ဘုန်းကြီးလေးက ခေါ်လာတာတဲ့၊ ဘုန်းကြီးလေးနဲ့ ဆရာဝန်ကလေးတို့ ဒီကို ဓမ္မရောက်တဲ့နေ့ကိုတော့ အူမိန့်ကြီး မနေမှတဲ့။ မမေ့ဆို အဲဒီ နွေက ဘုန်းကြီးလေးတို့ မဲ့လာတဲ့ ရှိုးနှစ်ကောင်တဲ့ဆိပ်နဲ့ မဟု လာမေ့ဆိုနဲ့ အထောက်ပြု ကာသက ကားဆိပ်မှာ ရှုပ်တုနဲ့ ရှုပ်ကို သွားတာ။ ဘုန်းကြီးလေးတို့လည်း ဘယ်လို့ ခနီးဆက်ကြ ရမယ်မှန်း မသိကြဘူး။ ဒီတော့ အူမိန့်ကြီးကပဲ သွားဖို့ယဲပ် ပြီ ဘုန်းကြီးလေးကို ကရင်ဆောင်ရာ ကပ်တယ်။ ဒီလို့နဲ့ ဘုန်းကြီးလေးနဲ့ရော၊ ဆရာဝန်ကလေးနဲ့ပါ ဒီတိဖြစ်သွားတာပေါ့။

အူမိန့်ကြီးက သနားတတ်တယ်။ ကူညီ တတ်တယ်။ ဒီတော့လည်း ဒီအနီးအနားမှာ အူမိန့်အကြောင်း မသိတဲ့လူ ရွှေတယ်။ ကျွတ်ယာ၊ လေလို့လုပ်နေတဲ့ ကာဆင်ဘို့င်း၊ ဒီနီးမ ကားပေယ်ယာတစ်ယောက်နဲ့ လိုက်ပြုးတုန်းက များဆီ အူမိန့်ကြီး နှိုပ်လိုပါ။ ကာဆင်ဘို့င်က မယားထိ - ဓားကြည့် ဆိုတဲ့ လူမျိုးမဟုတ်ဘူး။ အင်မတနဲ့ ပျော့တာ။ ဒီတော့ ဆိုင်တောင် မဖွင့် နိုင်တော့ဘဲ တန္ထိုံးပြစ်နေတော့တာ။ သွား ဆ အီးပါးအင်မဟင်ခင် ဂို့ယ်တိုင် မြန်ဟိုဟက်ကမ်းက လာဖို့ သွားသားကို ဖျောင်းဖျောင်း မရဘူး။ အူမိန့်ကြီးကတော့ သွားဆိုင် လူပါးတာနဲ့ ကာဆင့် ကို သွားသွားပြီး ချော့ရှာတယ်။ နောက်တော့ ပြုံးပေါ်မှာ သွားကာရွှေ့ရွှေတယ်။ အူမိန့်ကြီး အပြော တော့ အဲခို့မှာ အနိုင်သည်ကောင်းကောင်း နှိုတယ်တဲ့၊ ကာဆင်ဘို့င်က လူပိုးမိတ်နှင့်ပြစ်နေ တော့ အပျော်လေး ဘာလေး ထုတ်ပစ်ခိုင်းရတယ် ဆိုပါ။ လိုင်းပြောင်းလိုက်ရတယ်

၁၃၀

မြန်မာနိ

ဆုပါ၊ အဲဒီ အောက်တော့ သူဖိတ်ဆွဲတစ်ယောက် သွေးသား
ထဲက မရွှေ့ချိတဲ့ တရာ်တ်ကပြားမကလေးနဲ့ ဓပ်ပေး လိုက်လို့
ခုခံ့ ကာဆင် နဲ့ မရွှေ့ပေါ်ပေါ်နေတာ ကလေးတော် နှစ်ယောက်
ပြုပါ။

ဘုရားမြန်မာနိ အဲဒီလို့ အရပ်ဝကားနဲ့ ပြောရရှိတော့
သူက လူထွေပျော်တာကို ကြည့်ချင်တယ်။ ဒီတော့လည်း
သူ တတ်ခြင်တာ ကူးတယ်။ ဆရာဝန်ကလေး တဲ့တားထိပ်
ကားဆိပ်မှာ အေးခန်းဖွင့်ပြုစ်တာကလည်း သူအစိအပ်ပါ။
တဲ့တားထိပ်က ကင်းတဲ့အဟော်ကို ပြင်ဆောက် ပြီ အေးခန်း
လုပ်ပစ်တာ၊ ဒါတင်မကဘူး။ ဆရာဝန်ကလေး ကျဖော်
လောင်ဖက်ရွေ့အင် ဆွောင်းလို့ဘက်က ဝမ်းဆွဲဆရာမ မြည့်
တို့တောင် ခေါ်ပေးသေးတယ်။ ခုခံ့ မြည့်က တစ်တိ
သုံးရက် ဒီမှာ လာအာလုပ်လုပ်တယ်။ မြည့်ကပဲ ပြောလို့
ဆရာဝန်ကလေးကို သူသတိထားမိတာ နိုတယ်။ ဆရာဝန်က
လောက ဒီမှာ လျှော့ပဲရသလိုပါ။ တစ်ခါတတော့ ဘုရားမြန်မာနိ
က တည့်တည့်ပဲ ဖေးကြည့်ဖူးတယ်။

“ဒေါက်တာလေး၊ ဒီမှာပျော်ခဲ့လား”

“ပျော်ပါသောကော်များ၊ ကျော်နေချင်တာ လည်း ဒီလို့
နေရာမျှးပဲ၊ နေပါဉီး ဘာလို့ မေးတာ တုန်း”လို့ ဆရာဝန်
ကလေးက ပြန်မေးတယ်။ ဒီတော့လည်း ဘုရားမြန်က “ဘာမယ်
မဟုတ်ပါဘူး” လို့ ပြောပြီး သျော့ချလိုက်ရတယ်။ သို့ပေတဲ့
သူမှာသာ သူတော့ သိပ်ဘဝင်မကျဘူး၊ မတွေ့ခို့ သူ သတိ
ထားမိနေတာ တစ်ခုနှစ်တယ်။ တစ်ခါ တလေ ဆရာဝန်
ကလေးက အေးခန်း စောစော ဂိတ်ပြီး ဆွောင်းအထက်ဘက်
က ကွဲ့နာမှာ သွားတို့ပြီး ရောမရှိဘဲ ဆွောင်းကို စောစောဘက်

၁၃၁
 သလ္ဌာနိုင်ဘူတဲ့ရာတိ
 တာကို အောင်လို သွေးမယ့် ငွေဖိုးဆို အာမိန့်ဆိုမှာ ဆောင်ပါ၍
 လင်းတစ်လုံးလာ ရုပ်ပြောက်ပက်နဲ့ အဝခေါက်အသာ တစ်ကျပ်
 ဖိုးပြောပြန် တစ်ကျပ်ခဲ့တန် ကုန်းဘော်ကြီးပြောပြန်ပြုပြု
 ထုတ်ထုတ်တယ်။ ပြောတော့ မိမိတို့တို့တို့တို့တို့တို့တို့တို့တို့
 သွားပြီး သွေးသာ ထိုင်နေတတ်တယ်။ အောင်လို ငွေဖိုးဆိုရင်
 အာမိန့်ကြီးက ကြော်ရင်းလျှပ်ရင်း သွေးမိနေချာင် ပြတ်းပေါက်
 က လျှော့လျှော့ပြီး ကြေည့်တတ်တယ်။ သွေးချိုင်က ကမ္မထိပ်မှာဆို
 တော့ ဆရာဝန်ကလေး ထိုင်နေတဲ့ ချောင်းကျွဲ့ထိုင်က
 မကျေည့်ပပ်ကို အသေအား ဝွေးရတာကို။ ဒီတော့ အာမိန့်
 ကြီးခမှာ စိတ်မချမ်းပသာ ပြုပါပြန်တယ်။ ဆရာဝန်ကလေး
 ပျော်များနေသလားလို့ အောင်းပါရိမ်ပြည် မေးကြည့်ပေတဲ့
 လည်း ဆရာဝန်ကလေးက မဖျင်းသွားလို့ဆိုတော့ အာမိန့်
 ကြီးမှာ အကြပ်တွေ့ပြန်တယ်။

တစ်နှောတော့ ပြီးက ကထိန်က ပြန်လာတဲ့ ဘုန်းကြီး
 ဦးပညာသာမိကို ကားဆိုပါပ်မှာမတွေ့လို့ အာမိန့်ကြီးက သွေးဆိုင်ကို
 ပင့်လာတယ်။ ဆိုင်ရဲ့ နောက်ဘက် အဖိတုတိတားတဲ့နေရာကို
 ပင့်လာ ပြီး ပရွှေ့တိုကပ်ရင်း မလျောက်တယ်။

“ကိုယ်တော့ ဆရာဝန်ကလေး ကြည့်ရတာ ဒီမှာ
 မပေါ်ဘူးထင်တယ်။”

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးလောက အုံအေးသင့်သွား ပုံရတယ်။
 “ဘာလို့တုန်း၊ အာမိန့်ကြီး၊ ကျေပ်နဲ့ မကြာမကြာ
 တွေ့နေသားပဲ၊ ကျွောင်းဆီ တောင် သွားလာနေသား
 ထာပဲ၊ ကျွောင်းတော် ဘာမျှ မပြောဘူး၊ သူ ဒီမှာ သဘောကျ
 တဲ့၊ အကြောင်းပဲပြောတယ်”လို့ ပြန်မေးတယ်။ ဒီတော့
 အာမိန့်က ဆရာဝန်ကလေးတစ်ယောက်တည်း ဆွောင်းကြွာ

၁၄၂

မြန်သန်

ထိပ်မှာ သွားလိုင်နေတတ်တဲ့ အာမကြောင်း၊ သူကိုယ်နတ္ထဖြင့်ရတာကို ပြောပြုတယ်၊ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးလေးက "ကိုင်း၊ ဒီလိုပြို့ ဆရာဝန် ကလေးကို အေးချင် ဒီကိုယာခုပါဉီးလို့ ခေါ်နိုင်းချည်း၊ ကျွဲ့ မေးကြည့်ပေးမယ်၊ ခင်ဗျားလည်း စိတ်ရှင်းသွားအောင်ပေါ့"လို့ ပြောတယ်၊ ဆရာဝန် ကလေးရောက်လာတော့ ဘုန်းကြီးလေးက စကားနတ္ထ၊ ဘာတွေ သိပ်ပလျှင်ခံပန္တား၊ စုံတိုးပဲ မေးလိုက်တယ်၊ "အကာကြီး၊ ဒီမှာ ပျော်ရွှေလား"

ဒီတော့ ဆရာဝန်ကလေးက စုံအေး သုန်တဲ့ မျက်နှာနဲ့ ဘုန်းကြီးလေးကို ကြည့်ရင်း ပြောလိုက်တယ်၊

"ပျော်ပေးမယ် ဘုရား၊ ဘာလို့တုန်း"လို့ ပြန်ပေးတယ်၊

"ပေါက်အော်ကြီးက ခင်ဗျား ချောင်းကျွဲ့၊ ထိပ်မှာ ကတ်ယောက်တည်း သွားသွားလိုင်နေတာ ကျွဲ့လို့ တစ်ခုခုများ လားလို့" ပြောပြီး ပြီးရင်း "အကာကြီးမှာ လွမ်းစရာများ နှုန်းသလေး"လို့ မေးလိုက်တယ်၊

ဒီတော့ ဆရာဝန်ကလေးက ပြုပြီး ပြန်ပြောတယ်၊

"တပည့်တော်မှာ လွမ်းစရာ မဖို့ဘူး ဘုရား၊ အဲဒါ တပည့်တော် ပြဿနာပဲး၊ တပည့်တော် လွမ်းချင်နေတာ၊ တပည့်တော်မှာ လွမ်းစရာ မဖို့ဘူး ဖြစ်နေတယ်"

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးလေးကေား၊ အော်စိန်းကြီး ကေားဘာပြန်ပြောကြရမှု့း၊ မသိဘူး၊ အဲဒို့တုန်း ဘုန်းကြီးလေး အတွက် ကားကြောပြီးလို့ လာပြော တာနဲ့ စကား ပြတ်သွားကြတယ်၊ ဘုန်းကြီးလေး ကတော့ ကြွေခါန်းမှာ ခုလို့ ပြောတယ်၊

"ဘုန်းကြီးတော်တော် လွမ်းတဲ့ကိုစွဲ မသိဘူး၊ လွမ်းချင်တဲ့ ကိစ္စလည်း ရားမလည်ဘူး၊ ဒီတော့ အော်စိန်းကြီး ဆရာဝန်

မထွန်ခိုင်သွာတဲ့ရာတိ ၁၇၃
 ကလေး လွမ်းလောက်အောင် ခင်ဖျွာက စီဝင်ဆေးလိုက်ပေါ်လို ရှိယံစရာ ပြောလိုက်တယ်၊ ဆရာဝန်ကလေးက ရှိယံတယ်၊ အူမိန့်ပြီးကတော့ မရှိယ်နိုင်ရာဘူး၊ လွမ်းတယ် ဆုတာ သူကမှ မသိဘဲကိုး၊ ဒီတော့ သူအတွက် ပြဿနာတစ်ခု တို့ကတော့တော့၊ ဒီကို့ မာကျားက စောင်လည်း သူမျှမြို့မြို့က မထွက်ဘူး၊ တောက်စံတာက်ကြော့ ကြေားလည်း သူမျှမြို့မြို့က မထွက်ဘူး၊ တစ်နွဲတော့ နှေ့ခံးဘက် ဆိုင်မှာ လွှမ်းလို အူမိန့်တစ်ယောက် ဆိုင်နောက်ဘက်မှာ စီးကရှက် ထိုင် သောက်နေတုန်း၊ သူဆိုင်အေးက ထုပ်ချည်လိုင်ဝင်စီ ငါးတိုက် ကြီးတစ်ယောက် ဆိုင် နောက်ဖောက် ဝင်လာတယ်၊ သူက လာနေကျား၊

ဒါကတော့ နည်းနည်း ရှင်းပြရလိုနိုင်ယ်၊ ဝထိုက်ပြီး တို့က ထန်းရည်လိုင်စင်စီတို့ ထုံးခံ အတိုင်း ဆန်းဆေးရောက်ရေးရှိတယ်၊ ဒါပေတဲ့ အူမိန့်က ဆန်းဆေးရေးရောတာယ်က ကောင်းတဲ့နည်း ငထိုက်ပြီးတို့ကို ပေးလိုက်တယ်၊ အဲဒါက ပစိမ်တဲ့ရောထဲ သစ်ကျွုပြုးအခေါက်ကလေးထည်း၊ ချက်အရင်နဲ့ ခုကာရည်နည်းနည်းကို ရေနွေးနွေး၊ ကဗျာလေးထည်းထည်းထည်း၊ ထန်းရည်လိုင်စင်စီပဲကိုး၊ ငထိုက်ပြီးတို့ ထည်း၊ အဲဒီရောနည်းကောလေးရကတည်းက အတတ် ဟန်ကျေလာတယ်၊ အူမိန့်က ပတ်ပောင်ပေါက် ဖောက်နှီးပဲရောစိမ်တော့ ခုခ္ဓိ နွေ့ခေါ်တိုင်း ငထိုက်ပြီးက အဲဒီပဲစိမ်တဲ့ရေးရဲ့လာယုဇ္ဇာ ဖို့တယ်၊ အဲဒီနွေ့တော့ နောက်အေးမှာ တစ်ယောက်လာည်း ထိုင်ပြီး စီးကရှက်သောက်နေတဲ့ အူမိန့်ပြီးကို အေးတော့ ငထိုက်ပြီးက ခကာထိုင်ပြီး စကားပြောတယ်၊ အဲဒီတုန်း

၁၇၄

မြန်ဘုံ

တရာစိန်က ငတ္ထက်ကို လွမ်းတဲ့အကြောင်း အဖော်တယ်။

“ငတ္ထက် လွမ်းအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရ သတ္တန်းကွား
မင်းမှာ နည်းနှီလား”

ငတ္ထက်ကြိုးက အတော် ဒုံးအော်သင့်သွားပုံ ရတယ်။
“ကျော်က ဘယ်လိုလုပ် လွမ်းတတ်မှာတူနိုး၊ လွမ်းနည်းနှီမှာ
တုန်း”လို့ ပြောတယ်။ ပြီးပူ “နော်း ပျော် ခင်စား မောင်မှုတိ
စေးရင် သိမေးသာပါ၊ ဒါ အကောင်က တစ်ခါတစ်ခါ ကျော်ဆိုင်
မှာ သောက်တဲ့အခါ အနှစ်ကလေးရုရှင် နိုာတ်သွေး၊ အဲဒါ
လွမ်းလို့ ဂိုဏာ နေမှာ”လို့ ပြောတယ်။

ဘယ် မောင်မှုတုန်း”

“သူကြိုးတဲ့ မောင်မှုလေးတဲ့၊ နှစ်လုံးပြော ပြေားနဲ့
ယုန်လိုက်လေ့ရှိတဲ့ မောင်မှုတို့ မောင်တာတို့ လေးတွေး”

ဒါတော့ အူမိန်ကြိုး လမ်းစတင်ခု တွေ့သွားတယ်။
တစ်နှစ်လောက်တော့ ဆရာဝန် ကလေးနဲ့ မောင်မှုတို့
မောင်တာတို့နဲ့တွေ့ပြီး စကားမြည်ကလေး ဘာမလေး ပြောခိုင်း
ရရင် ကောင်းမှာပါ၊ ဆရာဝန်ကလေးသည် မောင်မှုဆီ က
လွမ်းနည်းလေး ဘာလေး ရနိုင်တယ်လို့ တွေးလိုက်မိတယ်။
အတော်ပဲ နောက်အပတ်ထဲ ကျွေရင် တရှုတ်နှစ်သစ်ကွာ့လို့
ဆိုင်သုံးရက်ပိတ်မယ်။ တစ်ရက်ကတော့ ထူးခေါ်အတိုင်း
ပြုတက်ပြီး ဟကျောင် ကလေးရမယ်။ ကျွန်တဲ့နှစ်ရက်ထဲက
တစ်ရက်မှာ ဆရာဝန်ကလေးနဲ့ မောင်မှုတို့နဲ့ စကားမြည်
ပြောပြုအောင် သူကော် အိုတ်ပိုက် ထမင်းကျွေး၊ အရက်တိုက်
မယ်။ နှစ်သစ်ကွားလည်း နှစ်သစ်ကွားအတွက်ပေါ့။ ဒါတော့
လွှဲကြိုးနဲ့ မောင်မှုနဲ့ မောင်တာတို့ တဲ့တော်ထိပ်က ပေါက်မော်
ကြိုးက နှစ်သစ်ကွားအတွက် ထမင်းကျွေး၊ အရက် တို့အဲမှာမျို့

အျေမီနိုင်သူးတဲ့ရာတို့

၁၇၅

ကယ်နဲ့ ဘယ်မှတ်လာခဲ့ပါလို့ သတော် ပေးလိုက်တယ်၊ ဆရာဝန်ကလေးကိုလည်း ပြောသားလိုက်တယ်။ အဲဒီနွေဗျာတော့ ကာဆင်ဘို့နဲ့ မာမက နောက်နေတာနဲ့ တို့လို့ အာဖို့ပြီးက စကားပို့မှုကို ခေါ်လာတယ်။ ကောင်လေးက ဆယ်တန်းပြု မှာဆိုတော့ မျှန်ဓည်တယ်။

အဲဒီညာနေမှာ ဆရာဝန်ကလေး သွားထိုင် တတ်တဲ့ မကျည်းပင်ပြီးအောက်မှာ လူစုကြတယ်။ အုပိုင်က ရုပ်တစ်လုံး၊ အပြုံတစ်လုံး ယူလာရှိတင် မကာဘူး သာဘာညာ ညာ ချက်ပျော်လာသေးတာ၊ အစတော့ ဟိုဟိုခိုးပြီးကြတာ ပေါ်လော့၊ နောက် ဖော်ရှုနိုင်အတော်ကလေး ရုလာတော့၊ အုပိုင် ပြီးကပဲ စုပြီး ပြောတယ်။

“မောင်မှာ တို့ ဒေါက်တာကလေးက လွမ်းချင်ခန့်သတဲ့ လွမ်းစရာ ဖန့်သူးတဲ့၊ မင်းကတော့ မူးလာတိုင်း ဂိုတ်တော့ မင်းမှာ လွမ်းစရာရှိမယ် ငါထင်တယ်။ ငါတို့ကို ပြောဝိုး ပါပြီးဟာ၊ ဘယ်လို့ လွမ်းရတယ်ဆိုတာ”

မောင်မှာ အုပိုင်ပြီး ပြောတာ နာဆောင် နေရာက ဆရာဝန်ကလေးကို လှမ်းကြည့်တယ်။ အုပိုင်ပြီး ပြောနေတုန်း ရှစ် မောင်နေတဲ့ မောင်တာတော့ စကားလည်း ဆုံးရော နှီးခဲ့ အသွောက်ပြီး ရုတ်လိုက်တာ သီးများဆောင် သွားတယ်။ မောင်မှာ မောင်တဲ့ ကို တစ်ချက် လျည်းလည်း လိုက်ပေတဲ့ ဘာမူး ပြန် မပြောဘူး။ ပြီးတော့မှ ဆရာဝန်က လေးကို ကြည့်ရင်း ပြောတယ်။

“ဆရာရယ် လွှာမှန်ရင် လွှမ်းစရာတော့ နိုရ မှာပေါ့တူး လွမ်းစရာ မရှိဘူးရယ်လို့ . . . မဟုတ်က ဟုတ်ကတူး”

“တကယ်ပြောတာပဲ”လို့ ဆရာဝန်ကလောက ပြန်

— ပြောတယ်။

၁၉၅

မြန်သန်

“မဟုတ်သေးတိဘွား ဆရာသမားရယ်။ ဘာမှ လျမ်းစရာမခိုတောင် အဖော် အမောက်တဲ့ လွှမ်းစရာ နိမှာပေါ့”

“ကျေပ် အာပေ အမောက ကျေပ်ငယ်ငယ် ကတည်က မောင်တော်နှစ်လို့ ဆွဲသွားကြတယ်။ ကျေပ် မြင်တောင် မမြင်ဖူးဘွားရာ”

“တော့ဘုံ၊ ဆရာသမားလည်း ကျေပ်လိုပါ ပလား၊ ကျေပ်လည်း ငယ်ငယ်ကတည်းက မိဘမှာ၊ ဒေါကြီးက ဇွဲးထားထားတာ၊ သားသမီးရင်းလိုပါ၊ ခုံ ဒေါကြီးဆုံးသွားတော့ ဦးကြီးသူကြီးမင်းက ဆက်ပြီး ကျွေးဇွဲးထားတာ၊ ဒါတင်မက ဘွား၊ သူ မနိုတဲ့အဲ ဆက်ခဲ့ဖို့တောင် စီစဉ်ပေးထား သေးတယ်”

BURMESE
CLASSIC
LITERATURE

“ကျေပ်လည်း မီလိုပါ”လို့ ပြောရင်း၊ ဆရာဝန်ကလေးက ရမ်နည်းနည်းမေ့လိုက်တယ်။ ပြီးမှ စကားကို ဆက်လိုက်ပြန်တယ်။ “ကျေပ်က ကြီးတော်ကြီးရော၊ ဦးကြီးပါ မရှိတော့ဘွား၊ သူတို့ ကောင်းမှုမြေကြောင့် ကျေပ်ဆရာဝန် ဖြစ်လာခဲ့တာပဲ”

“အဲဒါ လွှမ်းစရာပဲပေါ့ ဆရာသမားရယ်။ ကျေပ်တော့ ကျေပ်မမြင်ဘွားလိုက်တဲ့ အဖော် အမော လည်း လွှမ်းသောာ၊ ဒေါကြီးလည်း လွှမ်းဝါသွား၊ တိုး . . .၊ ဟိုး . . .” ပြောရင်း၏ မောင်မှုလိုပါလောကျော်၊ မောင်မှုအနားက အုပ္ပန် ကြီးလည်း ဘာလုပ်ရမှန်းမသိဘွား ဖြစ်သွားရာတယ်။ အခါ ကျော်ရှုံး နှီးသောတယ်၊ ပြန်းဆို နိုးရွာချုလိုက်ထလိုကိုး၊ ဆရာဝန်ကလေးကတော့ အားနာသွားပဲ ရတယ်။ ဘာမှတော့ မပြောဘွား၊ မောင်တော်ကတော့ ဒေါ်းထဲးပြီး အမြည်သွေးမှုကိုလိုက်တယ်။ မာမက်ခဲ့မှာမှာတော့ စကားပို့းလွှာ သွားအငယ်ဆုံးဆိုတော့ ဘာပြောရမှန်းမသိဘွား ဖြစ်နေရာတယ်။

မလွန်။ နိုင်ဘူးတဲ့ ရွာတဲ့

၁၉၃

အားဖိန်ကြီးက မောင်မှုကို အသာ ပုဂ္ဂိုလ် ပုဂ္ဂိုလ် ဖော်ထဲကို တယ်။ မောင်မှုကပဲ ဒိုကြီး ချက်မနဲ့ ဆက်ပြောပြန်တယ်။

“လူဆိုတဲ့ လွမ်းစရာ နိုင်တဲ့ ချည်ပေါ့ ရွာ။ လွမ်းတဲ့ နည်းရုပ်လို့တော့ ဘယ်နိမာတွေနဲ့။ ဒါပေတဲ့ သူ့ဟာသူ ဖြစ်လာ တာပဲ။ လွမ်းစရာ မန္တာဘူးရုပ်တော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ။ လွမ်း စရာ ပန္တာလည်း ရွာထိပ်က အောင်ဝင်ကြိုက်ပဲဖြစ်ဖြစ် လှမ်းပြီး လွမ်းလို့ ပြစ်နေသားပဲဟာ။ ဟီး . . . ဟီး”

မောင်မှုက ဆတ်ဒို့ပြန်ရော့၊ ‘အားဖိန်ကြီး တောင် မျက်စီမျက်နာ ပျက်လာတယ်။ မောင်မှု ပုဂ္ဂိုလ်ကို အသာပုဂ္ဂိုလ် ရင်း၊ “ဟုတ်တာပေါ့ကွာ၊ တုတ်တာပေါ့”လို့ ပြောရင်း၊ အားဖိန်ကြီးလည်း မျက်ရည်တွေ ကျယ်လာတယ်။ ဒါတော့ မောင်တာနဲ့ ဆရာဝန်ကလေးက တစ်ယောက်တို့ တစ်ယောက် ကြည့်လိုက်မိတယ်။ ဆရာဝန်ကလေးက ပြုးပြု တော့၊ မောင်တာကလည်း ပြန်ပြီး ပြုးပြုလိုက်တယ်။ ပြီးမှ မောင်တာ က အားဖိန်ကြီးကို မေးလိုက်တယ်။

BURMESE
CLASSIC

“ပေါက်တော်ကြီး၊ ခင်ရွားက ဘာလို့ မျက်ရည်ကျရတာ တုန်း”

အားဖိန်ကြီးက မျက်ရည်သုတ်ရင်း ပြန်ပြောတယ်။

“ဘယ်သီမလဲကွာ၊ ငါလည်း ဒိုချောင်လာတာပေါ့၊ မောင်မှု ဒီလောက် လွမ်းနေမှတော့ ငါလည်း လွမ်းသွားတာ ပေါ့၊ မောင်မှုပြောသလို လွမ်းတာ သူ့ဟာသူ ဖြစ်လာတာပေါ့၊ မတုတ်လား မောင်မှု”

မောင်မှုကရော့ ပါးစင်က ပြန်မဖြော်ဘူး။ အော်၍ နဲ့သာ ဒိုဇ္ဇနတော်တယ်။ ဆရာဝန်ကလေး ကတော့ အားဖိန်ကြီး ယူလာတဲ့ ဘဲကင်ထဲက လည်ချောင်နိုက် ဒီလုပ်ပါလက်ပါ၌

၁၃၈

မြန်သန်

ကိုက်နေလေ၏၊ မောင်တာကြီးကတော့ သူတဲ့ စံအတိုင်း
ရယ်ကျေကျွဲ လုပ်နေတယ်၊ ဒီတော့ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိတဲ့
မာမက်က ထိုင်ရာက မတိတတ်ရပြီး “ကျွန်တော့ ပြန်တော့
ဟယ်တွာ”လို့ ပြောပြီး၊ ချောင်းမိုးအတိုင်း လျှောက်သွားတယ်၊
အဲဒီတုန်း ပေါက်ပေါက်ရှာရှာ တွေးတတ်တဲ့ မောင်တာကြီးက
မာမက်ကို လှမ်းပြောတယ်။

BURMESE
CLASSIC

“ဟကောင်လေး၊ မင်းပြောမယ့် စာမေးပွဲမှာ လုမ်းတယ်
ဆိုတာကို ရှင်းလင်းပြပါဆို နင်ဘယ်လို့ ဖြော်တုန်း”

မာမက်ခဲများ ခြေလှမ်းတွေ့ တွေ့သွားတယ်၊ ဖုတ်ပါခဲ့၊
လွမ်းတာကို ရှင်းပြပါဆို ဘယ်လို့ ရှင်းပြောမှာတုန်း၊ ဒီတင်ညွှန်
တည်းနဲ့ ငါတော့ စာမေးပွဲကျေရေအောင်လို့ တွေးလိုက်ပိတယ်၊
ပြီးတော့မှ ဟာ ... ဖုတ်သေးပါဘူးလို့ တွေးလိုက်ပိပြီး
တယ်၊ တော်ပါသေး၏၊ ကောာင်းမှာ လွမ်းတဲ့အကြောင်း၊
မသင်ပေလိုပဲ၊ သင်များသင်ရင် ဥက္ကပဲလို့ တွေးရင်း၊ ရေပန္တတဲ့
ချောင်းကို လှမ်းကြည်လိုက်ပိတယ်၊ ချောင်းဆိုတာ ရေဝတော့
မို့မှုပေါ့၊ ဒု ရေမရှိပေတဲ့ လူတွေဟာ ချောင်းကို ဘာလို့
ချောင်းလို့ ခေါ်နေကြောသေးတာ တုန်းလို့ ဆက်တွေးရင်း ဟာမက်
ခဲများ သင်မျိုးမရှိတဲ့ ဘဝရဲ့အကြောင်း၊ ဓတောင်အာကြောင်း
ပြောက် အကြောင်း စဉ်းစားရင်းနဲ့ တဲ့တားထိုပ် ကားဆိုပ်
ဘက်ကို လျှောက်လာမိတော့တယ်။

မြန်သန်